

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

F.C.W.

Litt.
Sv.

EX LIBRIS

Folke C:son Weijding

GUSTAF JANSON

AFFÄREN COSTA NEGRA

ROMAN

SENARE DELEN

STOCKHOLM 1910
AKTIEBOLAGET LJUS

ISAAC MARCUS'
BOKTRYCKERI-
AKTIEBOLAG
STOCKHOLM
1910

SENARE DELENS INNEHÅLL

TREDJE AFDELNINGEN

TVÅ VANDRANDE RIDDARE ANNO 1910

		SID.
KAP.	XVI NYA ÄFVENTYR	5
”	XVII ETT STRECK I RÄKNINGEN	19
”	XVIII PÅ MARSCH MOT NORDEN	36
”	XIX BATALJEN I HÅLVÄGEN	50
”	XX EN OFÖRUTSEDD MOTGÅNG	63
”	XXI EN BELÄGENHET, SOM KUNNAT BLI FARLIG	80
”	XXII GAMLE DON TELESFORO	94
”	XXIII DON DESIDERIO FÖR SISTA GÅNGEN	112

FJÄRDE AFDELNINGEN

REVOLUTIONEN I COSTA NEGRA

		SID.
KAP.	XXIV HUR EN REVOLUTION STARTAS	135
”	XXV PUERTA BARAJOS INTAGANDE	153
”	XXVI KAPTEN PATRICK O'CONNOR	166
”	XXVII KÄRLEK, POLITIK, AFFÄRER M. M.	185
”	XXVIII FRAMÅT ÖFVER HELA LINIEN!	210
”	XXIX SLAGET VID DEN NAMNLÖSA FLODEN	227
”	XXX KUPP MOT KUPP. — SLUTET	252

TREDJE AFDELNINGEN.

TVÅ VANDRANDE RIDDARE
ANNO 1910.

SEXTONDE KAPITLET

NYA ÄFVENTYR.

George vaknade till medvetande af att någon halft med våld sökte skilja hans sammanbitna tänder åt.

— En droppe konjak, Harrison, yttrade Jim Cox bredvid honom.

Annu sinnesfrånvarande och yr reste George sig i sittande ställning och tog en duktig klunk ur flaskan, som räcktes fram mot honom.

— Inga armar och ben brutna, hvad? sade Jim Cox och ruskade honom vänskapsfullt.

— Ingenting. — George drack ännu en gång.

— Så där, nu är jag klar i hufvudet. — Hvad har händt, Cox?

— Tågurspåring, Harrison, den finaste och bäst arrangerade tågurspåring jag varit med om. Inrikesministern i det här landet är intet dumhufvud, den saken är tydlig och klar. Och skickligt folk har han i sin tjänst. Fördöme mig, hade jag inte behöft fundera en lång stund för att kunna ställa till en tågolycka lika näpet och behändigt. Och vi läto utan

invändning spika in oss i vår likkista. Jag skall aldrig glömma, hur finurligt den där konduktören gick till väga. Och de andra sedan! Trefliga gossar att knäppa nötter med. Ja, titta på skrothögen, Harrison! Meningen var, att vi skulle ligga bortblandade i den.

George hade sett åt sidan och upptäckt lokomotivet, som till en tredjedel begravet i sanden låg kullvräkt nedanför banvallen, hvilken här höjde sig ungefär två meter öfver marken rundt omkring. Skenorna liksom själfva vallen slutade helt omotiveradt midt på slätten. Efter att ha sett det, förstod George, hur lokomotivet växlots in på detta spår och utan hvarken förare eller eldare sändts i väg mot stupet. Hvilket öde, som skulle drabbat dem, syntes på den efterföljande vagnen, som splittrats i smulor, hvilka strötts ut på en yta af många kvadratmeter.

— Ja, där var det som sagdt meningen att vi skulle pulvriserats, pratade Jim Cox vidare. — Nu sitta vi emellertid här, hvilket jag för min del föredrar. Men det var riktigt fint uttänkt, det nödgas vi medge. Stor tågurspåring. Mr George Harrison från Newyork och mr James Cox omkomna genom olyckshändelse. Naguiera själf hade antagligen skrudat sig i sin allra finaste stass och gått upp till vår vän ministern och den lille älsklige sekreterargossen, hvilken jag önskar allt ondt i världen och litet till. — Beklagar, señor minister, edra landsmän... sten döda... tågurspåring... många omkomna... beklagar. — Jag håller en femdollarsedel mot en cent, att han skulle gråtit en liten skvätt för att visa, hur han deltar i vår vän ministrernas och den lille rare diplomatynglingens djupa sorg. Och så frågar naturligtvis vår vän ministern efter eskorten, och Naguiera svarar: låt oss inte tala om den saken, olyckan är tillräckligt stor ändå. Och så hade er far och haus kompanjon

från vår beskickning erhållit officiell . . . hör ni, officiell underrättelse om er egen och den gode vännen J. Cox's dödliga fränfälle. Mycket ledsam historia, Harrison! Och ingenting alls att göra åt saken. Den gamle herrn hade fått tänka och tro hvad som helst, ministern och den lille snälle sekreterargossen visste bättre besked de. Ack, ja! — Jim Cox skakade med uppriktig bedröfvelse sitt hufvud, och George log åt hans svada.

— Hästarna? sade han därpå.

— Har just funderat på saken en dryg kvart. Ja, finnas hästarna kvar vid stationen, dit ha vi tre, högst fyra kilometer, få vi väl stjäla dem tillbaka. Och har vår utmärkta eskort tagit dem med sig, nödgas vi köpa andra. — Tyst! afbröt han sig plötsligt — hvad är det där? Han kastade sig framstupa och lade örat mot marken. En half minut därefter reste han sig. — Tåg ute på linjen, men inte på den här. — Han såg sig spanande omkring och utbrast slutligen. — Den tycks enkom vara utlagd för att bereda resande, som man lätt och ledigt vill göra sig af med, öfverraskningar liknande den vi råkat ut för. Och se där, fördöme mig, där borta är banan norrut. — Han pekade åt ena sidan. — Tåget till San Antonio. Vi skulle varit med det, men . . . Hör nu, ni är väl rask nog, att slå ett slag om det behöfs?

George sprang upp och sträckte på sina lemmar.

— Allt klart, ser jag, nickade Jim Cox belåten. — Där borta syns röken från tåget, om en stund är det här, Harrison, lägg er ner bakom den där busken och visa er inte. Jag kryper ihop bakom den här stenen. Ifall vår utmärkta eskort är med, kan man se oss från kupéerna och möjligen draga diverse slutsatser. Ser ni, det är nog bäst, att de tills vidare tro oss döda eller oskadliga, så kunna vi . . . Tåg i sikte, ligg orörlig!

På tjugo, högst trettio meters afstånd brusade tåget till San Antonio förbi. Jim Cox, som oafvändt höll ögonen riktade mot vagnarna, urskilde i tvenne kupéfönster ett par ansikten, hvilka å sin sida lika ihärdigt sågo mot platsen för tågurspårningen.

— Ja, där ligger en hög skrot och diverse spillror, señores, sade Jim Cox halfhögt. — Och bland bråten finns gifvet de där båda utländingarna, man bedt er affärda. Harrison, nu fara herrarna vidare, förmodligen med något lika snyggt uppdrag i kikarn. Vi ge oss väl af mot stationen för att se, om vi ha hästarna kvar där eller... Hvad nu, nytt buller! Harrison, ligg orörlig som en död! Två karlar på en tralla komma den här vägen.

George, som sett tåget på spåret framför rusa förbi och försvinna vid en kurva, hvarest en trädunge skymde utsikten, vred hufvudet åt sidan för att kunna urskilja något bakom sig. Jim Cox hade rätt, tvenne karlar kommo verkligen åkande på en trehjulig tralla.

— Får hoppas, att de bara titta rätt fram och inte märka oss, mumlade Jim Cox, som emellertid spänt hanen på sin revolver.

Hans förhoppning uppfylldes. De båda personer, som snabbt närmade sig stället, där George och Jim Cox lågo orörliga på marken, höllo ögonen utslutande riktade mot det urspårade lokomotivet och den sönderslagna vagnen.

— Fördöme mig, är det inte stationsinspektoren i egen hög person och... nej, ser jag inte galet, det är karlen, som spikade igen dörren på ena sidan.

— Jim Cox höjde sig på armarna och såg efter de bägge åkande, som nu passerat förbi honom. — Skall bli riktigt treffligt att få språka litet med gossen, sannerligen riktigt fågnesamt. Harrison — hviskade

han — tag bössan och håll den ene på kornet. Jag skall sköta den andre.

Inspektoren och stationskarlen hade hejdat trallan vid stället för urspåringen. Utan att se åt sidorna klefvo de utför banvallen och skyndade mot den skrothög, lokomotivet och vagnen bildade. De började genast söka bland lämningarna, medan de växlade några ord. Inspektoren uttryckte sin förundran öfver att inga blodspår voro synliga någonstades.

Jim Cox, som noga iakttagit deras rörelser, gaf George en lätt puff i sidan och pekade mot trallan. Den unge mannen förstod honom genast och med några raska språng förflyttade sig bägge uppför banvallens slutning.

När stationsinspektoren och hans följeslagare äntligen upptäckte dem, hade de redan tagit plats på trallan. Men ej nog därmed, de båda, hvilka de väntat finna som knappt igenkännliga lik, uppförde sig icke blott som lefvande varelser utan visade äfven en mycket hotande hållning. Stationsinspektorens första tanke var att gömma sig bakom karlen bredvid. Men han lyckades ej i sina bemödanden, ty den andre hade redan krupit bakom hans rygg. Då föll han med ett stönande till marken — Jim Cox höll just geväret riktadt mot honom — och stationskarlen, som tycktes ha föresatt sig att härma sin förmans alla rörelser, gjorde ögonblickligen detsamma.

Där han nu satt kastade George en sista, snabb blick kring stället för den olycka, han endast med knapp nöd undgått. Så såg han på Jim Cox. Denne var lugn och oberörd, som om ingenting händt. Det kom ett vackert uttryck i Georges eljest alltid kalla ögon, och med något af en väns tillgifvenhet betraktade han mannen bredvid sig.

— Sätt i gång! kommenderade Jim Cox på sitt torrt humoristiska sätt och gaf trallan fart framåt. —

Buena noche! ropade han till de liggande. — Vi låna det här fortskaffningsmedlet tills vidare. När vi inte behöfva det längre få ni taga det, där vi lämna det.

Inspektoren låg orörlig bredvid stationskarlen. Bägge drogo en samfälld suck af lättnad, då de båda främlingarna verkligen foro.

Jim Cox hade skött en tralla förr. Han bringade fortskaffningsmedlet i så hastig fart, att stationsbyggnaden efter en kort stund blef synlig på afstånd.

— Ingen människa, hvad? frågade han George.

— Ingen alls.

— Skönt! Finnas hästarna kvar, kanske vi rent af kunna taga dem utan att någon ens märker det. — De svängde med betydligt minskad fart in på stationsområdet och törnade med en knuff, som kunnat vara mildare, mot en rad vagnar. En hästs gnäggande hördes omedelbart inifrån den ena, och Cox utstötte ett glädt.

— Allt klart! — Han stod i samma ögonblick vid vagnen, hvars dörr han sköt åt sidan. — Där ha vi den lilla hästen, och här kommer husbonden.

En kula slog in i vagnens trävirke, tre tum från hans skuldra, och samtidigt hördes knallen af ett skott.

— Spring bakom vagnen, Harrison! ropade Jim Cox och kastade sig raklång på marken.

George, som följt efter honom, lydte ögonblickligen. Snabb som en ödla hade Jim Cox redan krupit mellan hjulen och befann sig i skydd på dess andra sida, långt innan George hunnit dit.

— Fördöme mig, är det inte en lansiär, utbrast Jim Cox, som från sin plats upptäckt en karl, hvilken stod i stationshusets dörr och just laddade om den karbin, med hvilken han nyss skjutit. — Den där ohyran finns öfverallt och tycks ha föresatt sig att rota ut oss. Då blir det lika nödvändigt, att vi

förfara på samma sätt med dem. Sträck er fram och tag geväret från trallan! Men blotta er inte!

George hade redan ställningen klar för sig. Utom lansiären, som höll sig betäckt i dörröppningen, och spejade efter de båda, på hvilka han nyss skjutit, skymtade ytterligare en karl bakom honom, men denne tycktes vara obeväpnad.

— Morsk gynnare, den där, fortsatte Jim Cox.

— Naguiera har tydligen valt ut de största våghalsarna bland sina kreatur. Visa honom, att vi inte heller sakna resurser!

George tog sikte och sköt i sin ordning. Ett par träflisor lossnade från dörrposten där kulan träffat. Lansjären hade ögonblickligen dragit sig tillbaka, och mannen, som otydligt skymtat bakom honom, sprang in i huset, häftigt slående igen en dörr efter sig.

— Vi kunna naturligtvis leda ut hästarna på den här sidan, sade Jim Cox och ref sig bekymrad i håret — men de eller vi kunna också lätt få en kula i skroftet och med sådan barlast hinner man inte långt.

Ett skott afsköts borta i dörröppningen, och en hård smäll mot ett hjul bredvid dem underrättade, hvar kulan träffat.

— Ingen dålig skytt och en envis gynnare till på köpet. Harrison, vi måste göra slut på det här. Det är karlens afsikt att alarmera hela trakten, och får han en massa folk hit, kan det bli ansträngande för oss. Ni stannar här och — Jim Cox mätte afståndet från den plats, där han stod, till stationshuset och uppskattade det till femton meter — jag kilar rundt byggnaden. Ha vi vår man mellan tvenne eldar, låter han säkert tala med sig.

— Hvad tänker ni göra, Cox?

— Jo, nu skyndar jag mig af alla krafter bort till sista vagnen. Så fort jag hunnit dit, springer jag tvärs öfver den öppna platsen mellan den

och stationshuset. Det finns hvarken fönster eller gluggar på gafveln, och där är jag lika bra skyddad som här. Från gafveln är det inte långt till andra sidan, som ovillkorligen måste vara försedd med både fönster och dörrar. Jag angriper genast från den sidan, vi måste ha slut på det här. Stanna ni och skjut skott på skott, medan jag springer öfver planen. Gif karlen full sysselsättning en half minut, sedan sköter jag resten.

George nickade, att han förstått och gjorde på knä färdigt gevär mellan två vagnar. Springan var tillräckligt bred, för att han skulle ha fri utsikt till stationshusets dörr och på samma gång vara skyddad för lansiärens eld.

Jim Cox hade gifvit sig af utefter vagnsraden. När han nådde den sista, ropade han, och George sköt genast in genom dörren. Lansjären, som en sekund visat sig för att utforska, hvad de båda motståndarna ämnade företaga, försvann genast. Inifrån förstugans mörker sköt han ett skott på måfå, och George, som förstod, hur viktigt det var, att ej lämna honom den minsta frist, svarade genast med ett annat. På det sättet växlade de båda fienderna, som ej förmodade se hvarandra, men likväl visste, hvar motståndaren ungefär befann sig, tre skott. Plötsligt hörde George ett buller inifrån stationshuset, en fönsterruta krossades, och en revolver knallade. Lansjären hade oväntadt kommit fram i dörröppningen. Han såg bortåt vagnsraden, bakom hvilken en fiende dolde sig, och han lyssnade samtidigt inåt huset, hvarifrån en annan utan tvifvel nalkades. Han föreföll obeslutsam, hur han borde handla, och den korta stund han visade sig begagnade George till att kallblodigt taga sikte och skjuta. Lansjären vacklade ut på planen framför byggnaden, stapplade tre, fyra steg framåt och föll tungt till marken. Sedan George

öfvertygat sig att karbinen tappats utom räckhåll för honom, lämnade han sin skyddade plats och skyndade mot stationshuset. Det var ej otänkbart, att Jim Cox önskade hans hjälp, ty det hade blifvit oroväckande tyst där inne. Lansjären låg med slutna ögon och ena handen hårdt tryckt mot bröstet, mellan fingrarna sipprade blod fram. George såg ned på den sårade, när han gick förbi honom, och sade: — Kvitt.

Karlens ansikte förvreds af en grimas, men han svarade ej. George sprang in i byggnaden, vägled af en stämman, hvars för det mesta humoristiska tonfall han redan lärt sig tycka om.

— Fördöme er, ni lilla onosliga puttefnask till telegrafist, om jag gjorde rätt, förvandlade jag er stofthydda till ett såll. Men man gör sällan eller aldrig rätt här i världen. Ni har en fenomenal tur, unge man!

George knuffade upp dörren till ett rum, som han såg vara expeditionen, och steg in.

— Det är förmodligen en så kallad god gärning att släppa er helskinnad, men... Jaså, det är ni, Harrison, afbröt Jim Cox sig själf. — Kan ni tänka er, den här lilla landsplågan har redan hunnit telegraferat till San Antonio. När herrarna i vår hastigt afdunstade eskort äro framme, mötas de af nyheten om vår räddning. Jag inbillar mig, att de skära tänder, så att det gnisslar, men det är också vår enda tröst. Jo, som sagdt, den här lilla odågan satt och knackade på apparaten, när jag hoppade in genom fönstret där. Herrar amerikaner undsluppna och en del annat, tillräckligt för att de där borta skulle veta, hvad de ha att rätta sig efter.

— Hm! knotade George och slungade en förgrymmad blick på telegrafisten, som satt på golvet, dit Jim Cox med ett knytnäfsslag förpassat honom.

Kring den unge mannen lågo bitar af telegrafapparaten strödda.

Jim Cox, som uttömt sin vrede på den lefvande gick åter löst mot de döda tingen och bände loss apparaten från bordet.

— Så där ja, pustade han efter väl förrättadt arbete och trampade till yttermera visso sönder några smådelar, som föreföll honom misstänkt hela. — Nu hoppas jag, inga vidare telegram om oss båda sändas från den här stationen på en vecka eller två. Hör nu ni, lilla oting där nere på golfvet, hvem bad er telegraferas, hva'?

— Lansjären, stammade den tillfrågade och hasade sig alltjämt sittande undan för den knytnäfve, som gestikulerade betänkligt nära hans näsa.

— Vidare! kommenderade Jim Cox med ett grymt leende.

Telegrafisten kröp under ett bord,

— Jag vet ingenting alls, försäkrade han.

— Ni ser inte ut att begripa någonting heller, mumlade Jim Cox. — Nå, hur står det till med lansjären, Harrison?

— Jag antar, han inte har långt kvar.

— Kunde tro det, eftersom ni är här. Det skulle i alla fall vara roligt att höra, om han vet något. — Ligg kvar under bordet! röt han till telegrafisten, och denne kröp lydigt så långt in, det var honom möjligt. — Ja nu är det bara att gifva sig af. — Jim Cox lämnade rummet och gick ut till lansjären, som låg orörlig på samma fläck, där han stupat. — Hvad ni är blodtörstig, Harrison, sade han och skakade bekymrad sitt hufvud, sedan han betraktat den sårade. — Skjuten rätt genom högra lungan tycks det.

— Han ställde sig i min väg, svarade George skarpt.

— Han gjorde det. Och misstar jag mig inte

allt för mycket, ha vi ytterligare fem till som fun-dera på detsamma. Ni får nog sysselsättning i bran-schen, skall ni få se. — Han vände sig till lansiären och sade vänligt. — Hallå, min gosse, hör du mig?

Den sårade vred hufvudet åt sidan och riktade tvenne af vrede gnistrande ögon mot honom.

— Den här gången vann ni partiet, sade han långsamt och med stor svårighet. — Men det finns fem andra, som skola fortsätta partiet.

Jim Cox såg på George med en blick, som inne-höll ett: hvad var det jag sade? och George smålog trotsigt, som om han svarat: vi få väl se.

Den sårade lansiären märkte ögonkastet, och hans läppar drogo sig till ett elakt leende.

— Ni känna inte Desiderio Rodillero så bra som jag. — Lansjären föll på sidan och gräfdde med fing-rarna i jorden, ty smärtorna i såret voro tydligen stora. Men han ville ej visa dessa båda främlingar, att han led. Ondskan lyste fortfarande ur blickarna, som han riktade mot dem. — Mig lurade ni . . . fläm-tade han — jag har troligen fått respass till en annan värld. Jag var för häftig, ville ensam vinna hela belöningen, då jag såg er. Det gick inte. Nå, Desi-derio finns kvar. Han skall hämnas mig. — Detta var en tanke, som skänkte honom stor tillfredsstäl-lelse, ty han upprepade flere gånger å rad: — Desi-derio skall hämnas mig. Akta er för Desiderio!

— Det är den lilla karlen i den slitna uniformen, inte sant? sköt Jim Cox in, då lansiären tystnade och halfkväfd drog efter andan.

Den sårade svarade ej på frågan. Hans ögon glimmade hatfullt, då han mödosamt pressade fram:

— Tio tusen för den ena . . . tjugo tusen för den andra . . . bra betaldt för ett par yankees.

— Vi ha ondt om tid, och den här gynnaren har föresatt sig, att inte säga mer än han själf vill. Det

tjänar ingenting till att vänta längre, sade Jim Cox och vände sig med en axelryckning från den sårade för att ropa mot stationshuset.

— Hallå, tangenthoppare där inne!

Telegrafisten visade en skymt af sitt förskrämda ansikte bakom dörrposten.

— Ja just ni, fortfor Jim Cox. — Var inte blyg, min unge vän, utan träd fram och låt se er sådan ni är! Så där ja, tillade han, då telegrafisten motvilligt lydt honom. — Svara nu på ett par frågor. — Han lekte vårdslöst med revolvern och telegrafisten, som ängsligt höll sig fast i dörrhandtaget, stirrade skrämnd på vapnet. — Hvarför stannade den här gynnaren kvar, då de andra foro vidare?

— Han skulle resa tillbaka och lyfta belöningen, hörde jag. De ville inte dröja längre än till i morgon därmed.

Jim Cox utstötte en förstående hvissling.

— Upplysande, Harrison, upplysande! Verktygen misstro sin patron och... men för tusan, hejdade han sig — hvarför kilade de andra vidare, när de antogo oss ha hamnat i skrothögen?

— Det vet jag inte, señor.

Jim Cox spände ögonen i telegrafisten och denne sökte sig så godt sig göra lät uthärda hans blickar.

— Karlen ljuger antagligen inte något nämnvärdt. Det får jag för resten fundera på sedan. Hör nu ni, tag hand om kamraten! Och det var sant, skicka señor Naguiera den underrättelsen med morgontåget, att på Gran Hotel i sista rummet till vänster i korridoren en trappa upp ligger något och väntar honom. Jag antar, att Palmasso nu fått en läxa, som han inte glömmer. Det har aldrig varit min mening, att karlen skulle svälta ihjäl. — Nu ge vi oss af, Harrison. — Han kastade en afskedsblick på den sårade, hvilkens ögon brunno af hämndbegär.

— Glöm inte Desiderio Rodillero, hväste karlen efter dem, då de gingo. — Han skall inte glömma er. — Med denna sista ansträngning voro hans krafter uttömda, och han sjönk afsvimmad ihop.

Utan att ägna honom någon vidare uppmärksamhet ledde Jim Cox hästarna ur vagnen, där de stått hela tiden.

Ett par minuter senare redo de båda ryttarna öfver järnvägsspåren, veko af åt höger, och sprängde norr ut på en väg, som visserligen kunnat vara bättre, men som dock gaf de genom sin befrielse upplifvade hästarna ett efterlängtadt tillfälle att sträcka ut.

Då ryttarna hunnit så långt, att stationshuset endast afteknade sig som en leksaksbyggnad på afstånd, utbrast Jim Cox:

— Drag åt bältet kring lifvet, Harrison, vi ha en lång väg framför oss.

George såg frågande på honom.

— Vi rida hela natten, förklarade Jim Cox bestämdt. — Jag vill helst ha San Antonio ett godt stycke bakom oss, innan vi stanna och pusta ut.

— Bekymra er inte för min skull, Cox, svarade George vänligt. — Jag är en ganska öfvad ryttare. Och om jag också vakat hela natten, tror jag mig likväl kunna sköta en karl.

— Ni är en utmärkt kompanjon, Harrison. Men den här gången har ni två och en half på er lott och det till på köpet af allra värsta sorten. Utan risk att förlora kan jag hålla en rätt stor summa på, att de snart lagat i ordning något otyg för vår räkning. Nu ha vi ju också gifvit deras stolthet en duktig knuff, det gäller för dem att visa, hvilka slughufvuden de verkligen äro. Nå nå, ingenting äts så hett, som det kokas, tillade han tröstande.

Den korta skymningen hade inträdt, och natten närmade sig snabbt. Solskifvan sjönk så hastigt bak-

om en rad vågformiga kullar, att man med blotta ögat var i stånd att iakttaga dess gradvisa försvinnande. Jim Cox begagnade den sista skymten af dagsljuset till att kasta en blick på sin karta.

— Se hit, Harrison, järnbanan går i en båge till San Antonio, men vägen löper nästan rakt fram. Sätta vi i med en ordentlig traf, hinna vi passera stället ett par timmar efter dagbräckningen. Och här ligger en ort, som heter... heter... Han ansträngde sig för att kunna läsa namnet i det tilltagande mörkret — Barbastro, ser jag. Där taga vi in på eftermiddagen och äta oss mätta. Ha vi tur, Harrison, få vi kanske sofva en hel natt också. — Hugg nu sporrarna i hästen och låt honom visa, hvad han duger till.

ETT STRECK I RÄKNINGEN.

Barbastro, hvars namn Jim Cox kvällen förut upp-
täckt på kartan, visade sig vara en liten smutsig
håla, hvars hufvudgata utgjordes af landsvägen, som
förde rätt genom samhället. Byggnaderna däri, upp-
förda af saltorkadt tegel, lågo hopgyttrade på en
liten fläck och afskräckte en tillfällig besökare lika
mycket genom mängden af sopor och afskråde, hvilka
hopats utanför dem, som genom mörkret och fukten
inomhus. Posadan¹⁾, som var belägen i stadens ut-
kant och ståtade med ordet »Hotel» öfver ingången,
skilde sig ej från omgifningen. Det var lika mycket
sopor i och utanför huset som öfverallt annorstädes.

När George och Jim Cox uttröttade efter en
tjugu timmars ridt stego af vid posadans hufvudin-
gång, rynkade den förre på näsan och såg miss-
nöjd ut. Den senare tycktes däremot ej märka något,
åtminstone visade han ej på minsta sätt, att oren-
ligheten och snusklukten besvärade honom.

— Middag . . . för fyra! kommenderade Jim Cox
och stack in hufvudet genom dörren.

En ung man, som antagligen förenade matsals-
kyparens och stalldrängens båda befattningar i sin
person, reste sig sömnigt och kom fram till dörren
för att taga gästerna i skärskådande.

— Hästarna först, sedan husbönderna, sade Jim
Cox. — Ar det stallet det där?

¹⁾ Vårdshuset.

Kyparen lät se en matt och olustig nick, som slutade i en verklig jättegäspning.

— Laga att vi få fram någonting för vår räkning, Harrison, uppmanade Jim Cox på engelska — jag skall sköta hästarna under tiden. Här förefaller det inte, som om man väntat oss, och det får väl anses vara ett godt tecken. — Han ledde de båda springarna rundt huset till stallbyggnaden bakom det-samma, medan George följde den sömnige kyparen in i ett större rum, hvars inredning antydde det planlöst igångsatta och snart öfvergifna försöket att härma matsalen i ett tredje klassens hotell.

George tog plats vid ett bord och bemödade sig att ej se något. I stället fäste han ögonen på kyparen, som följt honom. Karlen hade omedelbart efter inträdet sjunkit ihop på en stol och tycktes redan sofva.

— Hallå, ni där! ropade George.

Kyparen öppnade ena ögat till hälften och såg sig förvånad omkring.

— Hörde ni inte, att vi beställde middag . . . för fyra?

Karlen lutade sig mot väggen och började snarka.

George knöt händerna men lugnade sig strax igen. Han tänkte på sin följeslagares flere gånger upprepade varning: undvik gräl och bråk till hvarje pris. Och om ni vädrar sådant i luften, lämna åt motståndaren att börja. Sedan kan ni klämma till. — George lutade sig i sin ordning mot väggen, där han satt, och bestämde sig för att låta den uppfinningsrike Jim Cox sköta bestyret med middagen.

När Jim Cox efter en stund trädde in, behöfde han endast kasta en blick på den halfslumrande George och den fullständigt sofvande kyparen för att fatta sammanhanget.

— Lugnt och fridfullt ställe, sade han med en

gemytlig nick. — Nå, här finns väl fler än den där sofvande oskulden. — Han gick till en dörr i rummets bakgrund och öppnade den.

Innanför densamma satt en äldre man, hvilkens drag röjde en omisskänlig likhet med kyparens, och sof äfven han.

Jim Cox betraktade honom forskande en stund, ty hans alltid vaksamma misstro nöjde sig sällan med hvad han såg utan sökte alltid tränga djupare än till ytan.

— Señor posadero ¹⁾, sade han vänligt.

Mannen svarade med en lätt och melodisk snarkning.

Jim Cox upprepade sina ord litet högre.

— Señor Deside . . . eh . . . eh . . . är det inte . . . inte ni? — Vårdshusvärden hade öppnat ögonen så mycket, att han urskiljde en person framför sig.

— Jo, det är jag, svarade Jim Cox älskvärdt. — Hur står det till? God sömn, hva'? Det tillkännager ett godt samvete. Hvad jag vill? Jo middag för fyra.

— Fyra? — Vårdshusvärden stirrade på gästen med ögon, som ändtligen blifvit vidöppna. — Två, menar ni, undslapp det honom. Omedelbart därpå bet han sig i läppen, förargad öfver sin oförsiktighet.

— I värsta fall nöja vi oss därmed, förklarade Jim Cox, som hvarken tycktes ha hört eller begripit någonting.

Värden sneglade misstroget på honom, men då han mötte en blick fylld af idel välvilja, lugnade han sig strax.

— Skall ske, señor!

I detsamma hördes slammer af porslin och knifvar från matsalen. Kyparen, som sofvit så lugnt

---

¹⁾ Vårdshusvärd.

och godt, hade vaknat och med ens insett sin skyldighet.

Värdshusvärden såg förbi Jim Cox ut i matsalen, nickade tillfredsställd och röt sedan mot ett inre rum.

— Enriqueta . . . middag för . . . för . . . fyra.

En gnällig gumröst svarade på afstånd något, som troligen skulle föreställa ett: snart.

— Gracias, señor! — Jim Cox log med öfversvallande hjärtlighet mot värden, innan han förflyttade sig till bordet, där George tagit plats.

Den unge mannen såg frågande på sin följeslagare.

— Märkt något? frågade Jim Cox tillbaka på sitt modersmål.

George gjorde en nekande åtbörd.

— Hm, hm! Nu ska vi äta, förklarade Jim Cox, ty kyparen hade visat sig med ett lerfat, hvarpå tvenne stekta tuppar lågo. — Många gäster besöka väl det här stället? vände han sig till uppassaren, då denne ställde fatet ifrån sig.

— Nej, ljud det sömniga svaret.

— Kunde tro det, instämde Jim Cox. — Dåligt läge för ett värdshus, hvad?

— Nej, kom det åter buttert från kyparen.

Jim Cox log med hela ansiktet.

— Bra, sade han och nickade gillande — mycket bra. Inga resande varit här på flera dagar, eh?

— Nej, svarade kyparen för tredje gången.

Jim Cox blinkade nästan omärkligt med ena ögat åt George, som om han önskat fästa dennes uppmärksamhet vid orden.

— Inga väntas väl heller? fortfor han.

— Hvarifrån skulle de komma? frågade i sin ordning kyparen, hvilkens ordförråd hastigt ökats. — Här har ingen varit på en vecka, tillade han och gick efter denna ansträngning tillbaka till

sin plats, där han sjönk ned och genast somnade igen.

George, som begrep, att Jim Cox hade något i sikte, ämnade just öppna munnen för att framställa en fråga, men den andra hejdade honom med en varnande åtbörd.

— Han både hör och ser, hviskade Jim Cox sakta.

— Hm, men . . .

— Låtsä inte om någonting! Ät, Harrison! Tuppen är gammal, men väl stekt, och i brist på annat duger den. — Som Jim Cox föregick med godt exempel följde George hans uppmaning.

Måltiden fortsattes under tystnad, och när den afslutats, beställde Jim Cox kaffe och en butelj aguardiente¹⁾. Kaffet befanns vara färdigt och bars in af en hoptorkad gumma, som misstroget sneglade på de båda främlingarna.

De båda männen drucko sitt kaffe och rökte under tystnad.

— Tror ni på aningar, Harrison? frågade Jim Cox efter en stund.

— Inte alls.

— Hm! — Jim Cox vred sig oroligt på stolen och när han funderat en stund, reste han sig. — Jag går ut i stallet och ser på hästarna ett tag till.

George erfor ingen oro, men följeslagarens villrådighet gjorde honom eftertänksam. Han lutade sig emellertid mot väggen och tände en ny cigarr. Midt emot honom sof kyparen, och från rummet bredvid, ljödo värdshusvärdens snarkningar genom den half-öppna dörren.

Jim Cox kom tillbaka och slog den sofvande kyparen på axeln. Karlen öppnade alldeles som förut en gång ena ögat till hälften.

¹⁾ Brännvin.

— Vi stanna öfver natten, förklarade Jim Cox.
— Det bästa rummet för vår räkning.

En sekund inbillade sig George, att ett belåtet leende krusat kyparens läppar, men när han såg närmare efter, satt karlen lika sömnig och butter som vanligt på sin plats. Den unge mannen förmodade, att han misstagit sig.

— Två rum, menar ni väl, sade kyparen långsamt.

— Nej, ett. Vi båda äro alldeles för goda vänner att kunna skiljas åt ens en halftimme.

Kyparen gjorde en ansträngning liksom för att fatta. Vårdshusvärdens snarkningar hade oväntadt upphört.

— Ett rum med två sängar, fortfor Jim Cox och talade mycket långsamt liksom för att riktigt tydliggöra sin mening.

— Det finns inte, svarade kyparen snäsigt.

— Då återstår ingenting annat än att genast resa vidare, sade Jim Cox utan att visa någon nedslagenhet däröfver.

Kyparen höjde vresigt på axlarna antydande, att han gjort hvad han kunnat.

— Pedro! hördes plötsligt värdens röst från rummet bredvid. — Hvad är det?

— Herrarna ämna rida igen.

— Godt! — Omedelbart därpå ljöd en ny snarkning.

Jim Cox hade anlagt en min, som George omöjligt förmådde tyda.

— Hm, skall gå och se på hästarna en gång till förklarade Cox och aflägsnade sig.

George tände sin tredje cigarr. Kyparen slöt ögonen och somnade, och vårdshusvärdens snarkningar ljödo åter jämna och höga.

Då Jim Cox återvände, var han på nytt den

glade och gemytliga äfventyraren, hvilkens humör aldrig lät sig rubbas.

— Vi stanna, sade han och gaf den sofvande kyparen en lekfull puff i sidan. — Visa oss rummen!

Kyparen reste sig motvilligt, gnuggade sömnen ur ögonen och beredde sig att gå. Vårdshusvärden trädde gäspande ut ur det inre rummet.

— Señor stannar? frågade han, tydligen förundrad öfver, att gästens beslut ändrats.

— Ja, svarade Jim Cox och gäspade i sin ordning på ett sätt, som ej i något afseende gaf värden efter. — Vi äro uppriktigt sagdt så uttröttade, att vi ej orka rida ett steg på tjugufyra timmar. Vi måste sofva ut ordentligt. Alltså rummen, unge man!

Kyparen såg på värden och denne nickade. Då vände kyparen om och gick före. Jim Cox trampade tätt i hämlarna på honom, sedan han vinkat åt George att följa.

Huset bestod af tvenne våningar. Den öfre, dit de nu styrde stegen, innehöll sex rum, tre på hvardera sidan, skilda åt genom en smal korridor. Det första, beläget närmast den branta trappan och med ett fönster vättande åt baksidan, föll Jim Cox i smaken.

— Det är onödigt att se på de andra, förklarade han. -- Vi ta det här.

— Och det bredvid? frågade kyparen, som nu ej föreföll fullt så sömnig som förut.

— Naturligtvis det med, sade Jim Cox, hvilken nu tycktes beredd att gå in på, hvad som än föreslogs.

Kyparen nickade tillfredsställd, kastade en blick inåt rummet och gick, sedan han mumlat:

— Är det något, så stampa bara i golfvet.

Så snart han aflägsnat sig, började Jim Cox strax undersöka allt omkring sig.

— Intet lås, sade han och skakade ogillande sitt hufvud — bara en träregel. Och dörren går utåt. — Han drog en knif, skar en träflisa ur en golfplanka och kilade in den mellan regeln och dörren. — Så där ja, nu öppnar ingen utan vårt medgivande. — Bry er inte om rummet bredvid, vände han sig till George, som gått ett par steg mot en dörr i ena sidoväggen. — Vi stanna här. — Han skar en ny flisa ur golfplankan och behandlade den dörrens regel på samma sätt som den förstas.

— Så ja, nu ha vi på ett effektivt sätt afskilt oss från den öfriga världen, nu kunna vi fundera öfver ställningen.

— Ugglor i mossen! hviskade George, ofrivilligt dämpande sin röst.

— Säkert, Harrison. Nu skall ni få förklaringen till mitt handlingssätt. Jag tycker inte om folk, som sofver om dagarna. Det antyder att de äro vakna om nätterna i stället. Nattvak kommer mig alltid att tvifla på folks moraliska egenskaper. Jag minns en kamrat, då jag var detektiv . . .

George gjorde en otålig åtbörd.

— Ni har rätt, Harrison, medgaf Jim Cox, som förstod honom — den historien spara vi till en annan gång. Jo, det första, som slog mig, var de där båda gossarnas sömnaktighet. Jag tog genast värden under behandling. Han sof verkligen, då jag kom. Han mumlade i första häpenheten något om en señor Desi . . . eller något ditåt, skulle kanske vara Desiderio, men han hejdade sig strax igen. Det är möjligt att jag hörde galet, förresten är namnet inte ovanligt, så det skola vi inte fästa oss vid. Men han visste på förhand, att vi voro två, inte fyra, som ni sade. — Det gjorde, att jag drog öronen åt mig, och starkt funderade på att rida vidare igen. Men er häst är fullständigt utpumpad. Gällde det att ge

honom lösa tyglar, skulle han inte springa långt, förrän han började snubbla. Vi äro helt enkelt nödsakade att stanna öfver natten. För resten lät det på värden, som om han helst önskade se oss ett godt stycke norr ut. Jag kan nästan svära på att de fem lansiärerna varit här, det låg färsk hästspilling i stallet. Och kyparen svor halft om halft på, att ingen resande tagit in i posadan under en vecka. Har ni nu ställningen klar för er?

— Hm! hostade George eftersinnande.

— De fem vänta oss på något lämpligt ställe. Det är min tro om den saken. Och som jag inte har en aning om hvar, vill jag inte rida rätt i en fälla. Det blir månsken i natt liksom i går, men det är bara till fördel för våra motståndare. De se oss på långt håll, medan vi på tio stegs afstånd inte kunna skilja en karl, som ligger orörlig på marken från en sten eller en stubbe. Nej, jag anser det bäst att stanna. Om inte annat, retar det de där gossarna att vänta förgäfvets en hel natt. Jag har ingenting emot att förarga dem. Hvad säger ni om min hypotes?

— Det är inte omöjligt, att ni har rätt, Cox.

— Man håller ögonen öppna och drar sina slutsatser, sade Jim Cox utan falsk blygsamhet. — Vill ni nu veta, hvarför jag valde det här rummet?

— Hade ni något särskildt skäl till det? — George såg sig förvånad omkring.

— Stämmer. — Jim Cox skrattade godt. — Kasta en blick ut genom fönstret! uppmanade han. George lydde och utbrast.

— Stalltaket.

— Jo, jo. Fyra fot under fönstret det platta och bekväma taket och under det hästarna. Och så ett skäl till: trappan.

George kastade en blick mot den dörr, genom hvilken de trädt in.

— Trappan knarrade otäckt, gaf ni akt på det? Jag gick så lätt som en dansös uppför den, och det oaktadt gnällde hvarenda steg, som om jag förolämpat plankorna genom att röra vid dem. Kommer någon hit upp den vägen, hör vi honom på långt håll. Nu kan ni lägga er och taga en tupplur, Harrison. Före klockan elfva händer ingenting.

George delade hans åsikt. Skulle verkligen något inträffa, var det inte troligt, att det skedde före midnatt. Två minuter senare låg den unge mannen med slutna ögon, utsträckt på rummets enda säng, ytterligare ett par minuter därefter sof han.

Jim Cox lyssnade med ett belåtet leende till de jämna andedragen. Denna lugna beslutsamhet, som tillät en hel natts välbehöflig sömn inför en okänd och kanske dubbelt hotande fara, imponerade nära nog på honom.

— Det är rätt, nickade han — alltid begagna tiden. — Själf svepte han den medhafda filten kring kroppen och sträckte ut sig på golfvet, sedan han af gammal vana känt efter, att knifven löpte lätt i slidan och revolvern satt åtkomlig på sin plats.

Hela huset tycktes sofva, ty icke ett ljud störde tystnaden.

Ungefär vid tiotiden på kvällen knarrade trappan sakta under smygande steg. Jim Cox, som ägde den för en man i hans ställning oskattbara förmågan att hvila, utan att därför alla hans sinnen slumrade, vaknade genast. Utan att åstadkomma ett ljud satte han sig upprätt och lyssnade. Månen var redan uppe, ty genom fönstret såg han en husvägg på trettio, fyrtio stegs afstånd belyst af dess sken. När han efter ytterligare en blick genom fönstret konstaterat detta samt funnit, att stallet jämte rummet,

hvari han befann sig låg i fullständigt mörker, nickade han. Därefter ägnade han hela sin uppmärksamhet åt trappans vresiga knarrande, som tillkännagaf någons annalkande. Ljudlöst flyttade han sig närmare dörren och lade ena örat däremot.

På andra sidan hördes ej det minsta. Ett par minuter låg Jim Cox orörlig och väntade. Fortfarande förnams ingenting, endast Georges jämna andedrag störde den djupa tystnaden. Jim Cox, hvilkens tålmod förklarades af hans vana vid lifvet på prärien och i urskogen, behöll samma afvaktande ställning.

Belöningen för hans ihärdighet kom efter en stund. Trappan knarrade på nytt, och strax därefter skrapade något sakta mot dörrens yttersida. Jim Cox höll sig orörlig, ty han förstod, att en person lyssnade utanför. Litet senare gledo tassande steg tillbaka utför trappan. Jim Cox urskilde, hur de småningom aflägsnade sig för att slutligen ohörbara dö bort. Åter var det alldeles tyst i posadan.

— En liten recognoscering, tänkte Jim Cox. — Hvad skall det nu bli af? — Han vred hufvudet åt det håll, där George låg och funderade ett ögonblick att väcka honom, men afstod därifrån.

En lång stund låg han kvar på sin plats och väntade. Ingenting hände, och slutligen sträckte han ut sig på golfvet igen. Ett par timmar låg han och stirrade ut i mörkret. Det var alltjämt lika tyst utanför, och Georges jämna andedrag i hans närhet hade en söfvande verkan. Jim Cox märkte, att sömnlusten oemotståndligt smög sig öfver honom. Han nickade slappt flere gånger å rad men spratt alltid till omedelbart, innan han fullständigt öfverväldigats däraf. Ibland ansträngde han sig för att söka uppsnappa ett ljud, stundom slöt han ögonen och domnade för en stund, hvars längd han uppskattade till fem, högst tio minuter, bort i en halfdvala.

Tystnaden förnams nästan som en tyngd. Han roade sig med att iakttaga, hur månen steg högre och högre på himlahvalfvet. Snart skulle dess sken falla på stalletaket. Han gäspade. Efter ytterligare en timme skulle ljuset lysa in genom fönstret.

— Hm, tänkte han och gäspade ånyo. — Var det troligt, att något inträffade just nu, när . . . när . . . Halfsofvande trefvade han efter den tanketråd, han halft mot sin vilja nyss släppt. — Hvad var det han funderat på, hvad? — Jim Cox gäspade och sträckte benen från sig. — Det var ändå skönt att tillåtas sofva en stund. — Han slöt ögonen, men öppnade dem genast igen. — Fortfarande tyst och stilla, endast Georges lugna andbämtning på några stegs afstand. Jim Cox lät hufvudet falla åt ena sidan. Det var inte troligt . . . inte alls troligt, att något hände i natt. Månen . . . ja, visst månen ja . . . Jim Cox gäspade och såg upp. Klockan var säkerligen två på natten. Han lade hufvudet mot dörren och slumrade motståndslöst in — — —.

— Jag tror ni sofvit godt, Cox?

Den tilltalade satte sig upp. George stod bredvid honom och skrattade muntert åt den min kamraten gjorde.

— Min själ har jag inte också tagit mig en lur, medgaf Jim Cox och reste sig. — Hur dags på dagen kan det vara? — Hvad säger ni, redan sju! utbrast han vid Georges svar. — Nej, det var då . . . Han sväljde en svordom, som varit på väg öfver läpparna, sträckte lättjefullt på sig och tillade. — Om en timme ge vi oss af.

Så snart han petat loss stickan mellan regeln och dörren, gingo båda ned.

Kyparen mötte i den stora salen. Han såg inte fullt så sömnig ut som under gårdagen, men var långt ifrån vaken ännu.

— Frukost! beställde Jim Cox. — Och det hastigt ändå. Slå er ned, Harrison, nu går jag ut i stallet och ser till hästarna. De ha en lång färd framför sig.

Kyparen dukade, d. v. s. han placerade två lerfat på ett bord och lade en knif med hornskaft bredvid hvardera. Därefter slog han sig ned på sin vanliga plats och slöt ögonen.

När Jim Cox inträdde var han blek, och ögonen lyste af vrede.

— Hästarna äro borta!

George förde handen till revolvern i sitt bälte. Hans drag hade stelnat och föreföllo liksom skurna i trä; det ryckte svagt i hans hoppressade läppar.

Kyparen sof eller låtsade göra det. George vände sig åt sidan och upptäckte honom. Nästa sekund var stolen, på hvilken han suttit, en hög obrukbara spillror, och karlen rullade tjutande rundt på golfvet.

— Hästarna? dundrade George och beredde sig att dela ut en ny spark.

Kyparen gled snabbt under ett bord och sökte skydd på dess andra sida.

— Señores! skrek han uppskrämd.

— Hästarna? sade George för andra gången.

Kyparen sneglade mot dörren, men bredvid den stod Jim Cox och spände med ett hotfullt uttryck hanen på sin revolver. Midt i rummet hade George stannat och gjorde detsamma.

— Señores . . . vid alla helgon . . . Jag vet ingenting.

— Posaderon! kommenderade Jim Cox barskt.

Han reste bort klockan sex i morgse. Señor, jag bedyrar . . . Han dök hastigt ned bakom bordet, ty George hade höjt revolvern.

— Skjut inte, Harrison! sade Jim Cox på

engelska men med så grym min, att kyparen ej trodde annat än att han menat motsatsen. — Vi äro till fots nu. Och vi kunna lätt få hela staden på halsen, om vi öfverila oss.

George insåg, att han hade rätt. Med en våldsam kraftansträngning betvang han sin vrede, utan att för den skull taga blickarna från den darrande kyparen.

— Håll ögonen på den där, jag skall se mig omkring litet i huset. — Jim Cox gick in i det rum, där värdshusvärden sofvit dagen förut. Det var tomt. Likaså ett bredvid liggande. När han genomsökt hela huset, äfven öfre våningens rum, återvände han. Ingen mer än den gamla köksan stod att upptäcka. Hon hade redan lagat en frukost, bestående af kokta ägg, rostad majs och en på spett stekt höna. Jim Cox bemäktigade sig maten och bar den till sin kamrat.

I stora salen satt George på ett bord, och kyparen höll sig fortfarande bakom ett annat. De bägge antagonisterna betraktade hvarandra med flammande eller misstroagna blickar, men undveko tills vidare alla onödiga rörelser.

— Se här, mat måste vi alltid ha, sade Jim Cox och ställde fatet ifrån sig. — När ni tröttnat att blänga på den där ledsamma figuren, kan ni stoppa i er ett ägg eller en hönsvinge. — Han sväljde på stående fot, hvad som fanns närmast. Vid tredje tuggan spände han ögonen i kyparen och sade:

— Du vet, hvem som fört bort hästarna.

Kyparen insåg, att undanflykter endast skulle försämra hans sak.

— En af presidentens lansiärer . . .

— Det är bra. Jag menar, att det är fördömdt ledsamt. Vet du, hvart han fört dem?

— Inte alls, señor.

Jim Cox rynkade ögonbrynen, George fingrade på sin revolver.

Skälfvande och med stora svettpärlor i ansiktet betraktade kyparen de båda männen.

— Norr ut, pustade han.

— Vi ha dem framför oss. Karlen talar sanning af det enkla skälet, att han är för rädd att ljuga. Du hörde händelsevis inte lansiären yttra något om sina eller kamraternas planer, då han var här? vände han sig åter till den skräckslagne kyparen.

— Señor . . .

— Visa honom ett par dollars, Harrison! Jag tycker karlen ser ut att vara af en mer lätthandterlig sort.

Georg tog fram några mynt, och kyparens ansikte erhöll vid deras åsyn litet högre färg.

Jim Cox räckte fram pengarna mot honom med den vänstra handen, i den högra höll han revolvern.

— Välj! sade han. — Ja, titta noga på slantarna, min gosse! De äro äkta och gångbara öfverallt. — Han höll dem tätt under kyparens näsa, och denne smackade ofrivilligt med läpparna. — Friska inte de här silfverfåglarna upp ditt minne?

Kyparen såg från den ene till den andre af de båda männen. Deras ansikten uttryckte järnhård beslutsamhet, särskildt syntes den yngre hotfull och kall.

— Sex eller åtta leguas hitom Riofontán går vägen genom en djup hålväg, började han brådskande och med sänkt röst, liksom angelägen att ingen mer än de båda resande skulle höra honom. — Kapten Desiderio, ifall ni känna honom . . .

— Ingenting vidare, inföll Jim Cox vårdslöst. — Men det ser ut, som om vi en gång måste bli bekanta.

— Jo, kaptenen och hans karlar vänta er där,

fortsatte kyparen. — De beräknade att ni skulle vara framme strax före midnatt, ifall ni ridit härifrån i går eftermiddag.

— Och när vi stannade i stället . . . ? Jim Cox lade mynten på bordet framför kyparen.

— En lansiär var posterad två leguas härifrån vid en landtgård, som ligger ett par stenkast från vägen. Han skulle hålla utkik och signalera er ankomst. Det var till honom posaderon sände bud, att ni blefvo kvar öfver natten.

— Och då nöjde han sig med att taga hästarna.

— Han var ensam.

— Det förklarar saken. Och ni?

— Han innehade en skrifven order, señor. Den var undertecknad af inrikesministern. För mig återstod endast att lyda.

Jim Cox hvisslade ett par takter af en populär slagdänga och sade sedan, som om de sista minuternas nyheter varit något fullt naturligt och länge väntadt:

— Det finns väl hästar att köpa i staden?

— Nej, señor. Lansiiären befallde alcalden att icke tillåta någon sälja ens en åsna åt er. För säkerhets skull lät han tidigt i morse drifva bort de fem hästar som funnits förut.

— En omtänksam karl. Jag hoppas, att vi råkas inom närmaste framtiden. Jag vill gärna tacka honom, förstår ni. Se där! — Jim Cox sköt mynten åt kyparen, som skyndade gömma dem i sin ena hand. — Det förefaller, som om resan vore afbruten.

— Hvad menar ni, Cox?

— Betänklig brist på kommunikationsmedel, Harrison.

— Prat! Vi fortsätta naturligtvis till fots, sade George utan att en min ändrades i hans ansikte.

Jim Cox betraktade honom öfverraskad. När

han insett att det var Georges fulla allvar, lade han sin karta på ett bord, följde den utritade vägen med pekfingret och stannade vid en punkt, som utvisade en stad. — Riofontàn läste han — alldeles. Ungefär en styf tiotimmarsridt. Berg och skog här, antagligen flera platser lämpliga till bak-håll. Nå inte mig emot, det blir ingen reda i vårt förhållande, förrän vi sett herrar lansiärer in i hvit-ögonen.

— Det gläder mig att höra er tala så, sade George. — Nu bryta vi upp!

ADERTONDE KAPITLET

PÅ MARSCH MOT NORDEN.

Det var tidigt på eftermiddagen andra dagen, sedan George och Jim Cox lämnat Barbastro. Föregående natt hade de tillbragt vid en källa i ett snår, där det ej mötte svårigheter att gömma sig. Tidigt på morgonen hade de köpt bröd och ost af en tystlåten herde, som ej vågat svara nej till deras begäran och som blifvit mycket förundrad öfver att verkligen få betaldt. Sedan hade de gått vidare igen för att vid middagstiden nå en liten, halft uttorkad bäck, hvarest de druckit sig otörstiga och fyllt sina fältflaskor med vatten, som snart blifvit ljumt och jolmigt.

Nu sutto de på toppen af en kulle, hvarifrån de hade utsikten fri åt alla sidor.

Slätten bredde sig ändlös och folktom kring de båda vandrarna. Hur ifrigt de än spejade, upptäcktes icke en levande varelse.

— Man skulle kunna tro, att man befann sig i en ödemark och inte i ett jämförelsevis tätt befolkadt land, muttrade Jim Cox.

George brydde sig ej om att svara, utan riktade blicken rätt fram.

— Det är konstigt, att vi inte på fem, sex timmar mött en människa, fortsatte Jim Cox. Enligt min åsikt måste det bero på, att lansiärerna hejdat hvarenda resande, som ridit åt det här hållet. Skaka inte på hufvudet, Harrison! Det där är landsvägen mellan två städer och...

— Där ligger skogen, Cox, afbröt George slutligen och pekade med bössmyningen mot den mörka rand, på hvilken han hela tiden hållit ögonen fästade.

— Jag har sett den, Harrison. Om jag inte fruktade, att det tog ett par dygn, skulle jag föreslå er en kringgående rörelse. Men nu har ni ju föresatt er att gå gossarna inpå lifvet, liksom jag bestämmt mig för att taga hästarna tillbaka. Alltså bryta vi väl upp. — Jim Cox reste sig och började gå utför kullen. — Apropå det, kommer ni ihåg kartan?

— Ungefär. Hvarför frågar ni det? sporde George, som äfven stigit upp och satt sig i rörelse.

— Topografi är en ganska viktig sak, särskildt när man som vi kan vänta bösskulor och knifhugg någonstädes utefter vägen.

George vände ansiktet mot Jim Cox utan att för den skull sakta farten.

— Ja, skogen är inte mer än fem engelska mil bred, ehuru den som ett smalt band sträcker sig minst femtio mil tvärs öfver landet. Nå, skog kan man knappt kalla det, som egentligen är en vissa årstider uttorkad flodbädd, vid hvars stränder buskar och träd växa. Hör noga på, Harrison, ty nu få vi allt lof att göra upp vår fälttågsplan. Då är första frågan: skola vi följa vägen eller ej?

— Naturligtvis göra vi det, svarade George utan en sekunds betänkande.

— Jag finner det inte lika naturligt som ni. Jag önskar nämligen komma helskinnad från den här affären. Jag föreslår således att vi dela oss i två partier, hufvudstyrkan och förtruppen, vi äro ju tillräckligt många att kunna det. Ni utgör hufvudstyrkan, jag den öfriga delen af armén. Seså, gör inga invändningar! Gå vi på så här och följa vägen, bli vi ett par utmärkta skottaflor för gökarna där borta.

Och ni kan vara öfvertygad, att de inte alls tacka oss för det. Jag är rädd att de skratta i stället och kalla oss dumhufvuden. Det anser jag nedsättande för min värdighet. Alltså...

— Alltså? sade George, då Jim Cox plötsligt hejdade sig.

— Såg ni örnarna, som flögo upp där borta? frågade Jim Cox och pekade mot skogsbrynet.

George riktade blicken rätt fram. Han antog afståndet från den plats, där de befunno sig och bort till skogen vara omkring två kilometer.

— Än sedan? utbrast han otåligt.

— Örnar lyfta sällan på det sättet, såvida de inte blifvit skrämnda.

— Ni menar, att lansiärerna vänta vid skogsbrynet?

— Jag är inte säker på den saken. Jag vet bara, att en karl, kanske flere finnas ett stycke till höger om vägen där framme.

— Och ni anser...?

— Att vi vika af åt vänster och fortsätta i sned riktning öfver fältet.

— Det blir en omväg, Cox.

— Hvad ni har brådt att slåss. Det hinner man alltid, i synnerhet i fall motparten är lika lifvad för saken som ni. Nej, nu göra vi vänster om, och så gå vi inte i bredd. Ni får hålla er femtio steg bakom mig. Jo, det är nödvändigt, tillade han, då George gjorde en protesterande åtbörd. — Gå vi bredvid hvarandra, erbjuda vi ett dubbelt så stort mål för deras bössor, och jag tänker inte ge dem en enda chance framför oss. — Seså, där lyfter en örn till.

George såg mot skogen och märkte, hur en större fågel höjt sig något hundratal meter bakom det ställe, hvarest de båda föregående flugit upp.

— Det är någon där, sade Jim Cox efter att ha iakttagit fågeln. — De båda, som lyfte förut, återvände till sitt träd. Det antyder, att karlen gifvit sig af, troligen för att varsko de andra. Om en halftimme, kanske litet senare, är han hos kamraterna. Nu komma de, säger han. De där båda amerikanerna äro de värsta tjurskallar jag någonsin sett. Vi ha arrangerat en både nått och trefflig tågurspårning åt dem, vi ha stulit deras hästar, och de begripa ändå inte vår mening. Som ett par riktiga tjockhudingar marschera de ändå vidare. Jag är säker, att om vi lyckades skära knäsenorna af dem, så skulle de fortsätta på händerna. Amerikaner är ett konstigt folk. Tror ni inte att karlen säger någonting i den stilen, hvad? — Han gjorde ett uppehåll för att invänta Georges svar, men denne teg och höjde endast på axlarna. — Harrison, jag ser på er uppsyn, att ni gärna vill skjuta till måls på en lansiäruniform. Ni skall få det, fortfor Jim Cox ädelmodigt. — Gå en femtio steg rätt åt höger och vik sedan af mot skogen. Jag håller lika långt åt den här sidan. Ha ögonen öppna, och låt mig alltid vara ett stycke före er. Jag smickrar mig med att äga en viss vana vid sådana här företag. När ni nått skogen, viker ni af åt vänster och väntar mig vid vägen. Skulle ni få höra ett skott från min bössa, så bry er inte om det.

Efter att ha avslutat sin långa harang föll Jim Cox in i en halfspringande lunk, som snabbt förde honom närmare skogen. Det sätt hvarpå han höll bössan framför sig utvisade, att alla instinkter från vildmarkslifvet nu väckts hos honom. Han kröp ihop, drog ned hufvudet mellan axlarna och tycktes verkligen äga en afsevärd förmåga att göra sin kropp mindre. En kvart fortsatte han rakt fram och började sedan oväntadt hoppa än åt den ena sidan, än åt den andra. Ifall en fiende funnits gömd i skogen,

skulle det varit nästan omöjligt att med ett aldrig så välriktadt skott träffa en karl, hvilken så att säga samtidigt fanns på flera olika ställen. Utan att med sina skarpa ögon släppa skogsbrynet ur sikte, fög Jim Cox från tufva till tufva. Den snabbhet, han utvecklade, var beundransvärd, en tränad löpare, som sprungit rakt fram, skulle ej ha hunnit nämnvärdt fortare än han. Tjugu, trettio steg från skogen kastade han sig ned bakom en liten kulle och knöp ihop som en boll. När han väntat en stund, lyfte han hatten från hufvudet och placerade den fullt synlig på en klunga grässtrån ofvanför sig. Om någon bevakat hans rörelser inifrån skogen, skulle denne utan tvifvel inbillat sig att ett hufvud fanns strax nedanför hatten och skjutit. Som ej ett ljud störde tystnaden ansåg sig Jim Cox kunna riskera en blick öfver terrängen. Men han aktade sig noga att blotta någon del af sin kropp i hattens närhet, tio fot från densamma och tätt invid marken stack hans hufvud fram bakom det tillfälliga skyddet. En hel minut låg han orörlig och spejade mot skogen. Ingenting antydde en människas närvaro under träden. Först sedan han öfvertygat sig därom, vågade Jim Cox se efter George.

Denne sprang envist och med långa skutt rakt fram. Han tycktes inte ens tänka på ett enda af de försiktighetsmått Jim Cox iakttagit.

— Där ser man, hur så kallad uppfostran fördärfvar folk, brummade åskådaren missnöjd. — Ypperligt material i pojken, men han klumpar åstad, som om han ägde den enda bössan i världen. — Jim Cox reste sig på knäna och lät en sista skarp blick svepa öfver skogsbrynet. Sedan steg han upp, satte hatten på hufvudet och gick den återstående delen af vägen i sakta mak. Han hade öfvertygat sig om, att ingen fara lurade här.

George satt vid väggkanten och väntade honom, då han kom fram.

— Ingenting, sade den unge mannen och höjde på axlarna.

— Neej, medgaf Jim Cox utan att fästa sig vid den andres förebrående uttryck — men man ut-sätter sig inte gärna frivilligt för en bösskula. Den kan träffa, ser ni.

— Det är ju inte alls sagdt, att de... de där slynglarna invänta oss här, fortfor George.

— Ni kan ha rätt, Harrison. Men om ni inte har det, riskera vi en hel del. Som vi faktiskt ingen-ting veta, nödgas vi gå försiktigt till väga. Nu tror jag, att slynglarna, som ni mycket träffande kallade dem, antagligen ligga på andra sidan hålvägen. De voro för resten enfaldiga, om de inte gjorde det. Tänk på den underrättelse, kyparen i sin förskräckelse sålde. Nå, om en stund äro vi vid hålvägen, men jag tror inte, att vi utan vidare lunka utför en solbelyst slutt-ning, när vi händelsevis veta, att fem otrefliga och argsinta gynnare kunna ligga inom lagom skotthåll, beredda att skjuta. Tror ni det, Harrison?

— Håll er till saken! uppmanade George, som irriterades af dessa ironiska frågor, med hvilka Jim Cox litet emellan roade sig själf.

— Jag har ingenting mer att säga, svarade Jim Cox stött — och eftersom ni är så pigg på det, bryta vi upp. Ni har en del att lära, Harrison, och jag anser det bäst, att ni får inhämta det praktiskt. Teorin är mycket bra, för all del, hvem nekar... Han stannade, när han händelsevis mötte Georges ögon, men fortsatte omedelbart i en annan ton: — Nu hålla vi oss på hvar sin sida af vägen, och det minsta misstänkta ni märker, så kasta er hufvudstupa in i skogen.

George reste sig genast.

— Jag tar den högra sidan som förut, sade han och satte sig i rörelse.

Jim Cox nickade och följde honom. Han synade misstänksamt allt omkring sig, och lät ej något, äfven om det föreföll aldrig så obetydligt, undgå sin blick. Men skogen låg tyst, icke ens ett blad föll från träden. En gång stannade Jim Cox plötsligt, som om han ämnat kasta sig ned från vägen. Men han fortsatte, då han fann, att det endast var en större fågel, som bullersamt flög upp någonstädes.

Efter tjugo minuters rask marsch höjde marken sig till en långsluttande backe. Jim Cox saktade farten och tecknade åt George att ej låta ett ljud undslippa sig, något, som den eljes tystlåtne unge mannen fann alldeles öfverflödigt. Han svarade endast med ett förstående och lugnande leende, hvilket Jim Cox mötte med ett muntert grin.

När de på hvar sin sida af vägen kröpo uppför sluttningen och endast hade ungefär ett par meter till krönet, tecknade Jim Cox åt George att stanna och förbli stilla. Själf vek han af åt sidan, så snart den unge mannen efterkommit uppmaningen. Med iakttagande af samma försiktighet, som han visat, då de trängde in i skogen, gled Jim Cox från träd till träd för att slutligen häjda sig på ett ställe, som lämnade fri utsikt till andra sidan. Jim Cox hade en del af ravinen, som den för tillfället uttorkade floden bildade, framför sig. På den sida, där han låg, stupade sluttningen brant nedåt och midt emot höjde sig en liknande backe. Bägge sluttningarna voro ända från flodbotten och upp till krönet bevuxna med manshöga buskar och lummiga ungträd.

— Hm! mumlade Jim Cox misslynt, då han upptäckte, att vägen gjorde en skarp krök och förlorade sig bland snåren tjugo steg längre ned. Hans ansikte ljusnade emellertid, då han betraktade sluttningen midt emot. Därför förde vägen snedt uppåt

och vidare genom en skog, hvars täthet gjorde det lätt för ett hundratal fiender att gömma sig. Jim Cox låg orörlig och ansträngde sina skarpa ögon. Ingenting där borta förrådde en lefvande varelse. — Hm! mumlade han för andra gången och kliade funder-samt sin näsa. — Skulle kyparen ha narrat oss, tänkte han därpå. — Nu låter det mycket väl tänka sig att karlarna inte alls vänta där borta. Enligt deras uträkning borde vi varit framme för länge sedan och ... hm! Finnas de inte midt emot, får Harrison ett obehagligt öfvertag. Han kanske rent af kommer att skämta med mig. Jag önskar, att de ligga där. — Jim Cox kröp ett stycke baklänges och betraktade snåren kring sig. Den tropiska växtligheten hade inkräktat hvarje fotsbredd mark. Öfver-allt hängde snärjande lianer ned, medan taggiga buskar sträckte sina grenar i hvarje riktning. Jim Cox kliade åter sin näsa. Att arbeta sig genom skogen skulle kosta stora ansträngningar och taga lång tid.

En dämpad hvissling från George afbröt hans funderingar.

— Han blir otålig, sade Jim Cox till sig själf. — Det är jag med, tillade han sedan. Innan han åter förenat sig med följeslagaren, kröp han ånyo framåt några steg och spejade öfver till dalens mot-satta sida. Träden och buskarna stodo alltjämt som förut, icke en vindpust rörde ett blad, och intet angaf, att en fiende lurade någonstädes. Jim Cox förflyttade sig ned till det ställe, där George väntade.

— Nåå, hvad ser ni, Cox?

— Träd och buskar och ...

— Ingenting vidare? fortsatte George, då den tillfrågade ej afslutade sin mening.

— Nej, suckade Jim Cox.

— Således framåt igen, afgjorde George och reste sig.

— Hvad ni alltid har brådt, sade Jim Cox tveksamt. — De ha kanske tröttnat på att vänta, men . . . hm!

George satte sig i rörelse.

— Hm! hostade Jim Cox ånyo. I detsamma föll honom något in. — Stopp en sekund, Harrison! Vi ha ju tid till ett experiment.

— Ah, ni ser spöken på ljusa dagen.

— Vid den tiden äro de alltid trefligare än under natten. Hör nu, gör mig till viljes och vänta bara en half minut! Sätt så er hatt på bösspipan och höj den långsamt öfver backkrönet framför er.

George ryckte på axlarna och visade därigenom att han ej längre fäste sig vid följeslagarens farhågor. Icke desto mindre följde han rådet, ehuru han fann det löjligt.

Nästan i samma ögonblick som hatten blef synlig small ett skott på ravinens andra sida, och en kula hven förbi ett par fot ofvan Georges hufvud.

Jim Cox utstötte ett dämpadt glädjerop. En kort stund glömde han fiendens närvaro och den fara, som hotade, för den moraliska seger han vunnit.

— Hatten föll naturligt och bra, utbrast han sedan. — Åtminstone hoppas jag att det såg så ut för dem där borta.

George blickade förundrad på sin hatt. Han hade icke ens märkt, att han lutat geväret så starkt, att den fallit till marken, då skottet oväntadt ljöd.

— Där ha vi gossarna, fortfor Jim Cox och gnuggade sina händer. — Vi ha dem där allesamman. Nå, hvad säger ni nu, Harrison? — Belåten med att ha fått rätt, lät han höra ett muntert skratt.

— Den här gången misstog ni er ej, svarade George med den lugna kyla, han nästan alltid visade.

— Nu slippa vi trefva oss fram mellan antagan- den och gissningar, nu veta vi, hur landet ligger. —

Då George öppnade munnen, skyndade han att säga: — Vill ni se något roligt, Harrison? Spärra upp ögonen och håll er utom skotthåll. I sin ordning placerade Jim Cox hatten på bösspipan, lyfte den senare så högt, att hufvudbonaden var fullt synlig från bakhållet midt emot och sprang sedan utstötande ett högt tjut tvärs öfver vägen.

Två skott ljödo tätt efter hvarandra, och tvänne kulor hvisslade obehagligt nära förbi George, som stannat och förvånad betraktat sin följeslagares åtgärder.

Med krökt rygg återvände Jim Cox till vägens andra sida.

— Nå, Harrison, hvad tror ni gossarna tänka? började han. — Som George inte tycktes ha en aning därom, fortsatte han omedelbart: — Vi gå i ordning med frågorna och taga vid precis, där jag slutade för en stund sedan. Det är tydligt, att de haft en man posterad i skogsbrynet för att iakttaga oss. Som jag mycket riktigt påstod, har han sprungit före och varskott kamraterna: nu komma de, och allt det där. Ni begriper väl, att de blifvit uppiggade och litet nervösa också. Det finnes ingenting, som lättare bringar en flock karlar ur gängorna än att ligga och vänta på någon annan, som hvarje ögonblick kan visa sig. De ha hållit fingrarna på tryckena, så att det värkt i knogarna på dem. Litet emellan ha de varit på väg att slänga en kula hit öfver. Jag har själf legat och lurat så där och vet hvilken själfbehärskning, som fordras för att inte skjuta. Hvarenda nerv är spänd, och ögonen stirra i en viss riktning, så att det svider i dem. Den ena kvarten går efter den andra, och ingen kommer. Då slappnar man till en stund för att nästa minut bli förargad på sig själf. Och så sneglar man på kamraterna för att se, hur de taga det. De kika tillbaka, och deras ögon säga: sköt

dig själf och bry dig inte om oss, du! Sedan stirrar man igen åt det håll, där fienden skall dyka upp, och ligger och blir så ilsken, att man måste taga fingret från trycket eljest skulle man rent af skjuta ändå, bara för nöjet att höra smällen. Jag känner som sagdt till det och förstår den af gossarna, som brassade på, så snart han såg en hattkulle höja sig öfver backkrönet.

— Kan ni inte göra det kortare? klippte George af.

— Hvad för något . . . hva' sa'? — Jim Cox såg förebrående på den unge mannen, sedan suckade han djupt och skakade på hufvudet. — De äro där, Harrison, sade han.

George nickade stelt.

— Då är det alldeles i sin ordning, att vi klargöra ställningen, inte sant?

George höjde förargad på axlarna.

— Det här intresserar er inte? frågade Jim Cox förundrad.

— Inte särskildt. Men eftersom ni tycks anse det nödvändigt att prata en hel mängd, hvar gång vi böra handla, så fortsätt!

— Harrison, yttrade Jim Cox strängt — ni är utan tvifvel skicklig affärsman och styf sifferkarl; det betviflar jag ej. Ni besitter dessutom andra egenskaper, som göra er till en trefflig följeslagare på en sådan här expedition. Men ni litar för mycket på er tur.

— Ja, jag litar på min tur, kom svaret omedelbart. — Jag befinner mig här för att fullfölja den största affär, som på länge planlagts. Karlarna där borta ämna hindra mig, och jag tänker inte låta det ske. Det är alltsammans.

— Jag skulle ha sagt det på ett annat sätt, förklarade Jim Cox. — Men det hör inte hit. Alltså

taga vi affären, som ni kallar den. Nå, nu har den vissa små hakar, det bestrider ni väl inte! Affären... ja, bevars, men detaljerna då!

— De äro er sak, Cox.

— Där har vi det, Harrison! De äro min sak... skönt! Då får ni också ge er till tåls och höra på mig. — Snegla inte uppåt backkrönet! Ett bättre skydd kunna vi aldrig få. Och de där gynnarna ligga nog kvar. De veta, att vi inte knussla på patronerna. Men de veta ännu inte, ifall deras skott träffat. Vi kunna alltså lugnt utgå ifrån, att de en god stund ännu stanna på sin sida om ravinen. De ha hästar, men vi äro till fots. De behöfva således inte göra sig någon brådska. Nå, nu inbillar jag mig, att de tro minst en af oss vara skadskjuten, kanske död. — Jim Cox brast plötsligt i ett tyst, kluckande skratt, som förmådde George att undrande se på honom. — Jag kan hålla fem mot ett, fortsatte han — att den, som sköt första skottet, fått en ordentlig dufning af kamraterna. Hvarför sköt du, hvad? Kunde du inte vänta, din klådfingriga kanalje? jämte en hel hop i samma stil. Och jag håller lika mot lika, att karlen svurit på, att han affärdat endera af oss. Han är säker på sin sak, Harrison, han vet, att han träffat. Er hatt föll så naturligt, att det var en lust och glädje åt det. Och sedan tjöt jag och sprang öfver vägen lika naturligt, som om jag sett er stupa för en kula. Det gjorde jag riktigt bra, medge det, Harrison!

För att göra honom till viljes nickade George.

— Jag hoppas bara, att mitt tjut hördes öfver till gossarna på andra sidan, fortsatte Jim Cox med en förnöjd grymtning. — Det vore mycket ledsamt, om det inte gjord det. Nå, nu tro de, att en af oss sitter här och pysslar om den andre. Såvida de inte äro nog fräcka att inbilla sig, att de bägge sista skotten också råkade målet. Men det är kanske att

begära för mycket af dem. Vi få väl nöja oss med att en är skadskjuten. Hvad menar ni nu, att de dra för slutsatser däraf.

— Hm?

— Hm, ja! Ni blef visst bet, Harrison! — Jo, nu flina de och tycka, att de gjort sin sak bra. Men jag antar vi visa dem, att ett litet misstag blifvit begånget. På deras konto ha vi ju häststölden, som verkligen retar mig, och så det, att de där gossarna skola rida före och ställa till trassel och obehag, så snart de få veta, att de bommat den här gången med.

— Bravo, Cox! utropade George och sprang upp.

— Sitt stilla en half minut till, är ni hygglig!

George förstod, att invändningar endast skulle förlänga samtalet, och sjönk lydigt ned igen där han suttit.

— Alltså äro vi på det klara med, att vårt mellanhafvande göres upp den här gången.

— Precis, Cox! Ni kommer ständigt till det bästa resultatet, men ni använder tusan så långa omvägar.

— På det skulle jag nog kunna svara en hel del, men saken får anstå. — Nå, Harrison, hvad var det jag sade er morgonen efter slagsmålet, där vi blefvo bekanta?

— Hvad ni sade, Cox? Det var inte lite det.

— Har ni redan glömt det, sade Jim Cox, smärtamt berörd. Han skakade sitt hufvud och såg förebrående på George, när han tillade: — Att aldrig företaga, hvad en fiende väntar, är en klok regel sade jag. Det kan hända, att jag inte uttryckte mig precis så, men jag menade det. — Han såg forskande på George, som noga aktade sig att afbryta honom. — Nå, återtog Jim Cox med en munter nick — gynnarna där borta vänta minst af allt att vi uppsöka dem, alltså göra vi just det.

— Ni är en präktig karl, Cox! — George räckte honom sin hand.

— Det var inte för tidigt, att ni insåg det, svarade Jim Cox. — Då bryta vi upp om en half minut. Vi leta oss fram genom skogen. Det kan tyvärr inte undvikas. Och, som jag redan föreslagit, dela vi oss i två partier. Ni håller åt höger och jag till vänster. Hufvudsaken är att komma utför den här sluttningen och uppför den andra utan att de där borta ana det. Tag märke på solen och se åtminstone hvar tionde minut på er kompass. Ni kan inte gärna gå vilse. Det bär utför en stund, sedan skall ni uppåt. Så snart ni nått krönet på andra sidan, viker ni af mot vänster. Men då får ni inte göra för mycket buller och haf ögon både fram och bak och på sidorna. Det är inte otänkbart, att de där gossarne avancera för att i sin ordning se efter, hvar de ha oss. — Klockan är nu snart sex. — Half sju taga vi dem mellan två eldar. Är allt klart?

Upplifvad af det som förestod, hade George ånyo rest sig.

— Cox! började han och ämnade tillägga några ord, men lyckades ej finna dem, som passade för ögonblicket. Han inskränkte sig till att åter räcka den andre handen. Jim Cox grep den och besvarade hjärtligt hans handtryckning.

— Glöm inte, att det är första gången ni befinner er ute i sådana här ärenden! Tänk på affären och akta ert skinn!

George nickade och bröt in i skogen, som här var mindre tät än på de flesta andra ställen.

— En femtio, sextio steg rakt fram och sedan till vänster utför sluttningen, ropade Jim Cox dämpadt efter honom.

— Laga bara att ni själf är där uppe half sju! svarade George och försvann bakom en trädstam.

BATALJEN I HÅLVÄGEN.

Jim Cox såg efter George en stund, sedan slängde han bössan på axeln och trängde in i skogen till vänster om vägen. Han småskrattade godmodigt och illparigt, då han tänkte på, att han låtit George taga den längre vägen.

— Det är ju så galet, det gärna kan vara, att skiljas åt vid ett företag som detta, mumlade han. Men Harrisson är den mest hetlefrade gåpåare jag träffat. Därför ämnar jag vara framme strax efter sex och fösa undan gynnarna där borta. Det skulle vara mycket märkvärdigt, om jag inte ensam lyckades knäppa en eller två och förmå de andra ge sig af. Sedan antar jag, att de lämna oss i fred. — Jim Cox skrattade ytterst belåten med sin förslagenhet. Strax därpå blef hans skratt ännu hjärtligare. — Hvad Harrisson skall springa, när han får höra smälarna, utbrast han. Så svetten skall lacka af honom, och så han skall svära af ilska öfver att komma för sent. — Jim Cox nödgades stanna ett ögonblick för att gifva sin munterhet utlopp. — Och hvad han skall bli ovettig för att jag inte väntade. Oj oj oj! Misstagit mig på afståndet, Harrisson, säger jag. Kan inte hjälpa det, unge man. Aldrig gått vägen förut, ser ni. Måste börja bataljen på egen hand. Alldeles nödvändigt förstår ni. Natten snart inne o. s. v. — Jim Cox livvade upp sig med ännu ett hjärtligt skratt, innan han på allvar anträdde marschen genom snåren.

Han drog sin knif och högg af grenar eller lianer, hvilka öfverallt stängde vägen. Snart befann han sig inne i ett busksnår så tätt, att endast en skogsvandrare med hans vana vid dylika hinder förmodade taga sig fram. Han gick åter igen kutryggig och med krökta knän. Tack vare sin öfvade blick såg han strax, hvar ett framträngande var lättast, och flyttade sig snabbt och behändigt vidare. Utan att stanna en sekund gled han genom det täta löfverket, här och där skärande af en gren eller kapande en lian, som kunnat slita hatten från hans hufvud. Bössan berörde aldrig en stam eller skrapade mot löfven, ljudlöst som en skugga strök han genom skogen, och endast de afhuggna grenarna betecknade hans väg.

Efter tio minuters rask vandring befann Jim Cox sig på ravinens botten. Där nere fanns intet som hindrade honom, och han sprang med några viga skutt öfver till motsatta sidan. Uppstigandet fortsattes med samma fart, och snart stod han på en liten platå.

— En god stund till half sju ännu, mumlade han efter att ha betraktat sin klocka och stannade för att se sig omkring.

Det fanns ingenting att se, endast trädstammar, löfverk och grenar, hvilket stängde blicken inne på en begränsad fläck.

Jim Cox höjde på axlarna och gick vidare. Vid det tionde eller elfte steget hejdade han sig plötsligt och kröp ihop bakom ett träd.

— Var det en häst som gnäggade, tänkte han — eller...? Han lyssnade med spänd uppmärksamhet. — Hästar, mumlade han strax efteråt. — Inte illa. — Han gled framåt tyst som ett andeväsen för att snart ånyo stanna tätt tryckt intill en stam. När han fört en skymmande gren åt sidan urskilde han

en flock hästar, hvilka bundits i en cirkel midt på en liten öppen plats inne i skogen. Jim Cox nickade tillfredsställd, när han känt igen sin egen springare bredvid Georges. Att se hästarna var för honom detsamma som att äga dem. Men då han ej gärna kunde föreställa sig att sju — var det inte sju hästar? — han räknade dem snabbt — jo visst, sju stycken — lämnats utan tillsyn, sträckte han på sig för att utforska, hvar vaktaren fanns. Åtta eller tio steg från honom låg en karl i lansiäruniform på rygg. Han hade ögonen slutna, men cigarretten mellan läpparna blossade till då och då, hvilket bevisade, att han ej sof. Ofrivilligt förde Jim Cox handen till revolverns kolf, men drog den genast tillbaka igen. Att affärda en fiende på sådant sätt var troligen att låta de andra slippa undan, såvida de ej i sin förbittring gingo anfallsvis tillväga. När Jim Cox sagt sig detta, vägde han sin långa knif i handen. Flyttade han sig två steg till höger, hade han utrymme för ett kast.

Lansiären låg fortfarande orörlig och blåste med regelbundna mellanrum ut ett rökmoln. Han föreföll nöjd med tillvaron och tycktes ej tänka på något annat än sin egen bekvämlighet.

Jim Cox blef nästan sentimental under det han betraktade karlen. I öppen strid man mot man hade han ej betänkt sig en sekund, men — hm! så här — det dög ej att förråda sig. Ett skott eller ett rop från lansiären skulle varsko kamraterna. Jim Cox kliade sin näsa, så att den rodnade. Öväntadt upphörde han därmed och höjde sig på tå. Alldeles bredvid lansiären lågo ett par långa läderremmar, och deras åsyn ingaf honom en ny tanke.

Nästa sekund smög han från platsen och gjorde en cirkel genom snåren. En half minut senare dök han fram ur dem några steg från lansiärens högra

sida. Denna gång funderade Jim Cox ej, innan han handlade. Med några viga språng förflyttade han sig ut ur buskarna för att med en våldsamt duns placera sin kropp grensle öfver lansiären.

Karlen under honom skälfdde till och öppnade ögonen, men endast för att omedelbart sluta dem igen. Stöten och öfverraskningen hade gjort honom halft sanslös, men han hade likväl hunnit se det triumferande leendet i angriparens ansikte och knifspetsen, som hölls endast en tum från hans strupe.

— Stilla, min gosse, och framför allt inte ett ljud! sade Jim Cox vänligt.

Lansiären insåg det gagnlösa i att ens tänka på motstånd. Han öppnade ögonen till hälften och visade med en skälfvande blinkning, att han ämnade lyda.

— Det är rätt, sade Jim Cox. — Helt om!

Lansiären förstod utan vidare order och vred sig rundt, så snart Jim Cox stigit upp.

— Händerna i kors på ryggen! kommenderade den senare.

Lansiären hade efterkommit befallningen i det samma den uttalats.

Med remmarna band Jim Cox honom till händer och fötter, släpade honom till ett träd och surrade fast honom vid stammen.

Så där ja, min gosse, nu är du oskadlig tills vidare. Men vare sig du tillåter det eller ej, ämnar jag likväl stoppa igen din mun. — För detta ändamål offrade Jim Cox en brokig silkesduk, som han plägade bära kring halsen. När han placerat den öfver lansiärens mun och gjort en säker knut i nacken var han nöjd. — Nu tiger du en stund, antar jag. Farväl, min gosse!

Jim Cox hade upptäckt en smal, nyligen upp-

trampad stig, som ledde i den riktning han borde taga. Just som han beträdde stigen, hördes ljudet af ett skott på afstånd. Förbryllad och häpen stannade han igen.

— Var det Harrison eller de andra? frågade han högt och började springa. Efter ett trettiotal steg hördes tvenne skott tätt på hvarandra, och innan lyssnaren hunnit reflektera öfver, hvad de ägde för betydelse, följde ytterligare tvenne. — Jag har aldrig sett maken till gåpåare, utbrast Jim Cox förargad. — Harrison är omöjlig. Han har inte en aning om, hvar jag finns, och likväl inlåter han sig med patrasket. Den ungdomen — den ungdomen! — Han sprang, uppjudande alla sina krafter, framåt och hade den glädjen att efter en stund se skogen glesna framför sig. — Vägen, tänkte han — då ha vi . . . Med ett språng, som ingen annan än Jim Cox kunnat våga, kastade han sig hufvudstupa ned i gräset ett par meter från det ställe, där han stannat. Tio steg framför sig hade han sett en lansiär ligga och öfver en trädstam försiktigt speja nedåt slutningen mot ravinen. Lyckligtvis hade karlen sin uppmärksamhet uteslutande fästad vid någon eller något, som Jim Cox ej var i stånd att se, och gaf därför ej akt på honom. Som en orm gled Jim Cox genom gräset och busksnåret mot en upphöjning i marken tio meter längre bort. Väl hunnen dit såg han sig omkring.

Han befann sig ett stycke till vänster om vägen och antagligen på hälvägens högsta punkt. Vägen stupade brant nedåt och försvann mellan träden ett tjugotal meter ifrån honom. När han försiktigt flyttat sig litet längre fram, såg Jim Cox samme lansiär, på hvilken han troligen skulle snafvat, såvida han ej i god tid upptäckt honom. Det var den groft byggde underofficern. Jim Cox kände strax igen

karlen på hans breda axlar och den runda tjurnacken. Lansjären vände ryggen mot Jim Cox och föreföll alldeles okunnig om dennes närvaro.

-- Det var tur, att jag hade ögonen med mig, mumlade Jim Cox. Men hans min röjde ingen egentlig tillfredsställelse, ty han hade hastigt erinrat sig, att det fanns ytterligare tre fiender. Hvar de gömde sig visste han ännu icke, och det var likväl af stor vikt att utforska detta.

Det var åter tyst i skogen, sedan skottväxlingen upphört lika hastigt som den nyss förut börjat. Jim Cox undrade, hvar George befann sig. Den oro, han en stund känt, hade försvunnit. Om något ondt drabbat hans följeslagare, skulle icke lansjärunderofficern legat orörlig på sin plats och iakttagit en afvaktande hållning.

— Harrison håller sig gömd någonstädes där nere, tänkte Jim Cox, nöjd med sin halfva visshet därom. — Men hvar ha vi de tre andra gökarna? — Som ingenting antydde, att man märkt honom, vågade han resa sig upp i knäböjande ställning och öfver en rad täta buskar se nedåt slutningen framför sig. Tre, fyra sekunder senare hvisslade en kula förbi hans hufvud och ett lätt rökmoln dref långsamt undan ungefär hundra meter längre ned i hålvägen. Jim Cox hade ögonblickligen sjunkit ned igen och låg rak lång, tätt tryckt till marken. Tjugu meter ifrån sig hade han upptäckt ytterligare tvenne lansjäärer, hvilka krupit ned bakom en stor sten. Men det var ingen af dem, som skjutit. I likhet med underofficern vände de ryggarna åt honom och hade hela sin uppmärksamhet fästad på någon, som rörde sig bland snåren nere i dalen. Och att denne någon förstod att hålla ögonen öppna fann Jim Cox snart, ty knappt mer än en kvarts minut efter föregående skott hvisslade en ny kula genom löfverket ofvanför hans gömställe.

Jim Cox bröt ut i ett af sina ohörbara skratt.

— Det är på mig Harrison skjuter, tänkte han. — Jag har aldrig sett maken till karl att ligga i. Han såg grenarna röra sig här uppe, och strax slängde han i väg ett par kulor . . . Han stannade midt i meningen och grep hårdt kring geväret. Underofficern framför honom hade rest på armarna och spejade nedåt slutningen. Det sätt, hvarpå karlen rörde sig, utvisade högsta spänning, och den försiktighet han därvid utvecklade vann till och med Jim Cox' gillande. — Han vet, hvar Harrison gömmer sig, tänkte denne. — Funnes inte jag här, skulle vår expedition kanske . . . Jim Cox förde bösskolfven till kinden, ty underofficern hade just gjort detsamma. — Fördöme mig, tror jag inte Harrison blottar sig, mumlade äfventyraren och sköt. — Det kan inte hjälpas, min gosse, sade han, då underofficern med ett skri sjönk ihop och blef liggande.

Omedelbart därefter sprungo de bägge lansiärerna på andra sidan vägen upp från sitt gömställe och kastade sig in i skogen till höger om vägen. De hade hört kamratens rop och förstått, att en ny fiende uppträdt. Den fridfulla dalen och den af aftonsolen belysta vägen blef nu en kort stund skådeplatsen för ett vildt tumult. Nedifrån slutningen brände George af sina patroner i rask följd. Då de bägge lansiärerna reste sig, hade han uppfångat en skymt af dem och sköt oafbrutet i den riktning, hvaråt de sprungit.

Jim Cox ansåg, att han borde understödja honom och så vidt möjligt var förvillia motståndarna. Äfven han brände af ett par skott åt samma håll, under det han utstötte ett gällt: hurra!

— Framåt, Cox! ropade George nedifrån ravinen. Och då Jim Cox, medan han laddade om, gaf sig tid att se ditåt, märkte han, hur buskarnas grenar

på en punkt häftigt rördes af och an, som om någon arbetat sig genom snåren.

— Se åt höger, Harrison — åt höger! ropade Jim Cox ängsligt. Han hade på ett styckes afstånd sett solstrålarna glimma på en blank bösspipa, som stack fram under en buske.

Nästa sekund brakade tvenne skott tätt efter hvarandra, och några grenar, som återtogo sitt naturliga läge, visade, hvar en fiende nyss legat.

Jim Cox sköt i sin ordning mot snåret, men kände trots sin snabbhet, att det var för sent. Han hade rest sig och spejade från sin högt belägna plats åt den sida, där fienderna funnos. Då han ånyo märkte en lätt rörelse bland buskarna på vägens motsatta sida, fyrade han af ett skott ditåt. Grenarna slogos mot hvarandra eller brötos af, och när lyssnaren begagnade ett kort uppehåll mellan skotten, hörde han ända till sin plats stönanden och halfkvädda svordomar.

— En till träffad, mumlade han och gled ljudlöst ned från kullen för att skynda närmare. Därvid aktade han sig noga, att låta ens en flik af kläderna blifva synlig. För gränsjägaren, som från liknande bataljer visste, hur farligt det var att visa sig för en vaksam fiende, blef detta helt naturligt. Alla hans försiktighetsmått voro likväl onödiga, ty ingen brydde sig längre om honom, ehuru han otvifvelaktigt var den farligaste bland motståndarne. Tänkte lansiärerna öfver hufvud längre på någon bland angriparna, var det George, som helt och hållet drog deras uppmärksamhet till sig.

Med långa steg rusade den unge mannen uppför vägen. Och icke nog med att han sprang fullt synlig för alla, han utstötte det ena oartikulerade tjutet efter det andra.

Inne i busksnåren, som Jim Cox ej ett ögon-

blick lämnat ur sikte, hade rörelsen och stönandet aftagit. Med sin skicklighet att bedömma andras handlingar efter tecken, hvilkas betydelse blott han förstod, anade Jim Cox, att en eller två kamrater sökte släpa en sårad med sig.

— Ditåt, Harrison! ropade han, smittad af Georges stridslust, och sprang ned på vägen.

George hade redan sett, hvar fienderna funnos, och med ett nytt tjut vek han af in i småskogen.

Cox skakade ogillande sitt hufvud men följde honom. Det här stred mot allt hvad han kallade ett förnuftigt handlingssätt, men det oaktadt återstod intet annat än att göra som George.

Den unge mannen skymdes bort bakom ett par träd, och Jim Cox ropade ett varnande:

— Sakta, Harrison, sakta!

George svarade med ett triumferande skri. Omedelbart därefter knallade hans revolver. Skotten föllo så hastigt, att Jim Cox ej hann räkna dem. För öfrigt var det ej hans afsikt, där han bröt genom snåren för att hinna fatt följeslagaren.

Då han pustande och andfådd ändtligen fick syn på George, stod denne nedanför en brant klippvägg, som fullständigt hindrade hvarje vidare framträngande. Jim Cox torkade svetten ur pannan och såg sig omkring. Fem steg från honom låg en lansiär på rygg med slutna ögon. Karlen var död. Ur hans vänstra mungipa rann en smal blodstrimma, och en stor fläck på uniformsrocken visade hvar kulan träffat. Genom gräset och buskarna förde en bred gata, där brutna strån och kvistar betecknade den väg den döde släpats. Tätt bredvid George låg en annan lansiär framstupa med händerna djupt nedstuckna i den lösa myllan. När Jim Cox sett karlens ställning och tänkte på revolverskotten nyss förut, var det ej svårt att fatta, hur han stupat.

— De voro två som sökte släpa den där med sig, sade George och pekade på den döde bakom sig. — Den andre kom undan. — Han hade hastigt laddat om revolvern och pekade med den inåt skogen. — Ni kan ju följa ett spår, Cox?

— Det är mörkt om en halftimme, Harrison.

George såg besviken i den riktning, där den enda återstående af flyktingarna försvunnit.

— Vi ha i alla händelser inte uträttat så litet, sade George, som redan afstått från att förfölja den undkomne. Därmed vände han sitt upplifvade ansikte mot Jim Cox och tillade. — De här två får ni föra på mitt konto. Antar jag sedan, att ni inte heller skjutit bom, ha vi visat herrarna, hur dumt de gjorde, då de lade sig i våra affärer. Jag hoppas de andra förstå det och akta sig.

Jim Cox såg med en blandning af motvillig beundran och förvåning på det energiska ansiktet bredvid sig. Sedan gled hans blickar till de begge lansiärerna, som lågo tysta och orörliga. Med en beklagande rörelse höjde han på axlarna, och han, som eljest aldrig saknade ord, fann inga.

— Vi ha segrat, utbrast George och sträckte på sig. — Jag tager vår batalj som ett tecken, att vi lyckas äfven hädanefter.

— På det viset! — Jim Cox skrattade förnöjd. — Ni rusar framåt, Harrison, som om det bara vore att vinna allt eller förlora hela spelet. Ni fäster er inte vid, hvad min vän doktorn kallade nyanserna.

— Nej, svarade George bekymmerslöst — alltsamman är numera ett aritmetiskt problem. Jag har redan ett sju-siffrigt tal i hufvudet, och jag funderar endast på, hur det skall bli åttasiffrigt. Det är affären, som fyller mina tankar. Den här detaljen i affären var, hur skall jag kalla den... ett ex-

periment. Ja, just experiment. Jag har pröfvat mig och vet nu, hur mycket mina nerver tåla.

— Det var därför ni började dansen på egen hand, inföll Jim Cox, som först nu begrep, hvarför George så beredvilligt gått in på alla hans förslag före framryckandet.

— Ja, medgaf George utan ringaste tvekan — jag längtade efter ett ordentligt nappatag. Min afsikt var att känna mig själf på pulsen. Här kan ni se, Cox, den slår inte fortare än vanligt. Jag vågar lugnt se döden i ögonen och kan utan att darra taga en annans lif. Jag anser mig rustad för en kamp om stora värden.

— Hm... hä? — Jim Cox såg frågande på honom. Så makade han sig ett steg åt sidan, och hans drag erhöillo ett aktningsfullt uttryck. — Jag förstår inte det där. Jag försvarar mig, när jag blir anfallen...

— Och jag angriper, blott jag misstänker, att man hotar mig. — Skola vi gå?

Jim Cox kastade en sista blick öfver snåren kring sig. Hans öfvade öga hade redan sett att ingenting kunde göras för de båda lansiärerna.

De gingo tigande tillbaka genom skogen och öfver vägen samt stannade vid underofficersn kropp.

— Gissar jag rätt, hade karlen er på kornet, då jag sköt, upplyste Jim Cox.

George nickade ett lugnt tack till följeslagaren och sade:

— Är det inte ett papper, som sticker fram under honom? Jo visst.

Jim Cox hade redan tagit upp papperet. Det var något skrynkligt men, så när som på en mindre blodfläck i ena hörnet, alldeles rent.

— Så sannt jag lefver en arresteringsorder med Alcostas namn under, utropade Jim Cox, så snart

han kastat en blick på papperet. Den rör Fe... Fe... låt mig se... Felipe Quiroga, död eller lefvande, står det. Herr presidenten knusslar inte, han. Och kapten D. Rodillero skall utföra uppdraget. Det var allt skada, att vi inte knäppte honom i stället för de båda lansiärerna. — Jim Cox vek ihop arresteringsordern och stoppade den i en af sina rymliga fickor.

— Ni behöfver inte påminna mig om, att vår vän kaptenen sluppit undan, svarade George. — Jag ämnar inte glömma honom. För hans lika mycket som för vår egen skull hoppas jag dock, att han håller sig ur vår väg.

— Jag önskar tvärtom råka honom. Det där ni sade för en stund sedan, har gjort mig lifvad för ett nytt nappatag.

— Det är snart natt, Cox, afbröt George.

— Ni har rätt, hästarna. Följ efter mig på den här stigen! — Medan de gingo genom skogen, berättade Jim Cox, hur han öfverrumplat och bundit den ene banditen.

George smålog spefullt, när han åhörde historien. Så snart de stodo på den öppna platsen, utbrast han:

— Hvarför kastade ni inte er knif, som ni först tänkte. Ni är sentimental, Cox, det har spelat oss ett fullt spratt.

Jim Cox såg slagen åt sidan. Rundt omkring honom var gräset nedtrampadt, men hvarken hästarna eller fången syntes till.

— Där ser ni, sade George högdraget. — Kaptenen, som är en duktig karl, har varit här, befriat fången och tagit hästarna med sig. Om en kvart är det mörkt, och vi stå fortfarande till fots midt i skogen.

Jim Cox stirrade på de sönderskurna remmar med hvilka fången varit bunden. Så lät han ögonen glida öfver marken, där en mängd föremål, alla vittnande om ett uppbrott i största hast, lågo strödda. Ett

cigarrettfodral af flätadt gräs, en revolver, några silfvermynt och en tom knifslida syntes i gräset.

— Hm, sade Jim Cox undfallande — ni har alldeles rätt, Harrison, det var enfaldigt att inte göra processen kort. Nu återstår ingenting annat än att traska och gå igen.

— Kapten Desiderio är en motståndare, som ej låter leka med sig. Han är inte hjärtnupen, han. Nu ha vi fortfarande honom och en till framför oss.

— Framåt, Harrison! Gå vi raskt, äro vi i Riofontán före midnatt,

De återvände skyndsamt till vägen och fortsatte under tystnad, ty Jim Cox visade ingen lust att börja ett af sina långa anföranden. Ungefär en kvart senare glesnade skogen, och strax före solnedgången sågo de slätten ligga framför sig. Då de lämnade skogen, upptäckte Jim Cox' skarpa ögon ett dammoln på toppen af en långsträckt kulle, öfver hvilken vägen ledde.

— Hästarna! utropade han.

George grep hårdt kring geväret.

— Och kapten Desiderio, tillade Jim Cox litet lägre.

— Tag ut stegen! kommenderade George barskt och gjorde själf som han sade.

Jim Cox lydde, sedan han kastat ännu en lång, spanande blick framför sig, innan solskifvan sjunkit bakom en höjd, och mörkret bredde sig öfver den stora, vågformiga slätten. Han var mycket tankfull och visade ingen lust att säga något.

TJUGONDE KAPITLET

EN OFÖRUTSEDD MOTGÅNG.

Posadan i Riofontán skilde sig ej på minsta sätt från den i Barbastro. Det fanns samma tilltrampade jordgolf och alldeles samma enkla möbler i den stora sal, dit George och Jim Cox strax efter midnatt inträdde. Enda skillnaden var att uppassaren, som mötte de begge vandrarna, föreföll vaken och gladlynt. Han hade just ämnat stänga, sedan de sista gästerna för dagen, ett par långhåriga, mörkhyade mulåsnedrivvare, aflägsnat sig, då Jim Cox med knogarna dunkade mot dörren.

— Stig in, señores! ropade uppassaren och öppnade med ett leende, hvars älskvärdhet kunnat räcka för ett större antal gäster, än hela värdshuset rymde. Hans leende blef något mindre inbjudande och litet mer misstroget, när han såg de begge beväpnade männen, dammiga och med tydliga spår efter bataljen i busksnåren, stiga öfver tröskeln.

— Mat, vin, kaffe, tobak, sängar! rekvirerade Jim Cox.

Uppassarens ansikte återfick sitt ursprungliga uttryck, innan Jim Cox talat slut. Som han besatt den människokännedom, en man i hans ställning bör äga, tviflade han ej ett ögonblick på de resandes förmåga att betala, hvadan han skyndade att efterkomma deras önsknningar.

— Flink pojke, sade Jim Cox gillande. — Släng åt honom ett silfvermynt, Harrison! Sådant kallar

jag att så. Det bär nästan alltid frukt, det är min erfarenhet.

George gjorde som han blifvit ombedd, inom sig leende åt följeslagaren, som ständigt lät honom bestå utsädet. Så snart uppassaren fattat, att det mynt, den yngre af de båda resande lagt på bordshörnet bredvid sig, skulle tillfalla honom, fördubblades hans ifver. Tallrikar, knifvar och gafflar dansade fram på bordet, till och med en duk trollades dit. Sedan följde den oundvikliga hönan och en stor skål soppa. Innehållet i de begge buteljer, som uppassaren med tydligt visad vörndnad placerade på bordet, svarade ej fullt mot dammet och spindelväfven utanpå dem, men Jim Cox tömde med välbehag flere glas å rad. George rynkade på näsan åt vinet och bad om vatten i stället. Både Jim Cox och uppassaren sågo förebrående på honom, och den senare upplyste, att en stor fest just nu firades i Riofontán. I dag hade den världsliga delen hufvudsakligen bestående af kreatursmarknad med tillhörande slagsmål firats. I morgon skulle den andliga delen gå af stapeln.

George tänkte svara, att han ej brydde sig därom, utan ämnade fortsätta sin färd vid gryningens inbrott. Men Jim Cox förekom honom sägande, att han just rest dit för att njuta af processionen till »Den heliga jungfruns» ära, hvarpå han omedelbart sköt in en fråga om priset å ridhästar. Uppassaren tog oombedd plats vid bordet, och som han varit nog förutseende att medföra ett glas för egen räkning, fyllde Jim Cox det åt honom. När han druckit, fortsatte han sin berättelse. En stor del af plantageägarna kring Riofontán och dessutom flera från nordén hade infunnit sig för marknadens och festens skull. Han räknade aktningsfullt upp ett dussin namn och drack en klunk för hvart och ett. Därefter nämnde han mer i förbigående, att distriktets hela befolkning vallfärdat till

staden. I fall herrar resande anländt norr ifrån, skulle de utan tvifvel sett ett par tusental män, kvinnor och barn, lägrade under bar himmel i stadens utkant. Riofontán tillhörde nämligen nordnen, och uppässaren var stolt däröfver — han reste sig och drack värdigt sitt glas i botten — floden och skogen några leguas söder ut utgjorde så att säga en naturlig gräns mellan nordnen, heroernas och det hederliga folkets hemvist, samt södern, där skälmar och patrask huserade. Jim Cox var ytterst intresserad. Han fyllde gång på gång uppässarens glas och glömde ej heller sig själf.

Fem minuter senare kommo två nya buteljer in, och Jim Cox höjde sitt glas för nordens välgång. Litet senare svuro han och uppässaren i kapp öfver söderns tjufvar. Något namn hade ännu ej blifvit nämndt, men Jim Cox lurade blott på det rätta ögonblicket att slänga fram ordet: Alcosta. Genom en rad fyndiga frågor, hvilka han själf delvis nödgades besvara, ledde han uppässaren mot målet. Halfrusig och glad öfver att sitta till bords med dessa båda gentlemän, hvilka trots sina slitna dräkter, ägde fickorna fulla med pengar, flinade uppässaren bifall till allt.

— Jag ser, att ni äro af de våra, utbrast han oväntadt. — Det var tur för er, att posaderon redan gått till sängs. Oss emellan, han är från södern och håller på Alcosta och hans anhang. Men vi från nordnen... ägde vi blott en anförare, skulle ni få se... Nå, han är kanske inte långt borta, men... hä hä hä... Med en berusads klibbiga förtrolighet lutade han sig öfver bordet och skrek, ehuru han trodde sig hviska. — Ni inbillar er kanske, att ett trettiotal plantageägare från nordnen rest hit endast för processionen i morgon? Hä hä hä, señor inglése eller hvad ni är för en, processionen är en utmärkt förevändning att träffas och språka ostördt. Ser ni, det vimlar af spioner öfverallt här uppe, lymlar från

södern, som stryka genom landet. Häll i mitt glas, min vän, så skall jag anförtro er något. Presidenten — madonnan och alla helgon bevare min tunga från att säga något ondt om honom, så länge han har makten! — men presidenten vet, hvilka män vi äro här i nordnen, caballeros hvar och en från den fattigaste herde till gamle don Telesforo, som äger tjugo kvadratmil bördig jord mellan Riofontán och kusten. — Får jag be er fylla mit glas, señor! — Jaså, ni har redan gjort det. Låt oss då dricka för gamle don Telesforo. Han har deltagit i tolf revolutioner och har ingenting mot den trettonde, det påstår han själf. Jag känner honom, jag är född på hans egendom, min far var förpaktare där, frid öfver hans minne! — Det är verkligen vänligt af er att så flitigt slå i mitt glas, men skall inte er kamrat också dricka! — Jaså, han är trött, säger ni. Nå, det syns ju, att ni gått lång väg. Det gläder mig obeskrifligt, att ni gjort det endast för att i tid hinna till festen. Riofontán är också värdt att ses. De tala om Costa Negra. Bah! Några fler hus och litet större byggnader, men ingenting jämfördt med Riofontán och Puerta Barajos, nordens pärlor. — Hvad sade ni, señor? Alcalden? Presidentens kreatur som alla ämbetsmän. Men bry er inte om honom. Skulle ni händelsevis råka i klämman, så fråga bara efter Cipriano... det är jag det, señor. Det finns några raska gossar här i trakten, som fundera på en liten lustighet, som... men låt oss inte tala om det nu. Oss emellan kan jag likväl berätta, att stadens ene polissnok fick högra armen uppsprättad från skuldran till handleden i förrgår. Det var en munter gosse, som inte tycker om den nuvarande regeringen och dessutom hade en liten privat affär med karlen för en flickas skull... allt nog, polisbetjänten ligger till sängs och svär öfver sin otur. Vill ni jag skall säga er namnet på den raska

gossen? — Ni har rätt, det är onödigt, ni känner honom inte. En annan sak är det med den andre polisbetjänten. Han är vår man. Om en af oss har något hyss för sig, märker han det aldrig. Ni kan inte föreställa er, så blind han är ibland. Men sticker någon af det andra partiet klorna utanför fällen, klämmer han till. Han går säker äfven efter mörkrets inbrott. Skål, señor! I Riofontán finns det män, och jag dricker för er välgång! — Uppassaren reste sig, vaggande af och an och tömde sitt glas i botten.

Jim Cox besvarade hans skål och önskade honom lycka och välgång. Som karlens tillstånd gjorde det omöjligt att inhämta något mer, föreslog han, att denne skulle visa dem till ett rum med tvenne sängar.

— Tvenne sängar . . . ja visst. Señor Meira har beställt ett rum med två bäddar, men då han ännu inte anländt, skall ni få det öfver natten. I morgon . . . den tid, den sorg. — Med hög röst stämde karlen upp en glad visa och raglade före gästerna.

Rummet låg på nedra botten och hade att döma af inredningen aldrig varit afsedt att bebos.

— Fullt hus öfverallt, sjöng uppassaren på en enkom för tillfället komponerad melodi. — Lägg er och sof! God natt! — Han raglade ut, och de skratande gästerna hörde kort därefter en tung duns, då karlen snafvade öfver en tröskel och slog omkull en möbel. Strax därefter stämde han upp en ny visa, som ekade genom hela huset och framkallade en rad förbittrade bultningar från en i sin nattro störd gäst. En stund senare blef det tyst, den glade uppassaren hade förmodligen somnat någonstädes.

— Det var ju inte så galet att få veta det här, sade Jim Cox, medan han mot dörren placerade en stol, så att den skulle falla omkull, ifall någon sökte komma in.

Äfven vid rummets enda fönster vidtog han

samma försiktighetsmått och kastade sig sedan på sängen.

George satt försjunken i tankar på sin bädd. Han hade nickat ett ja till hvad Jim Cox sagt, och han nickade alltjämt flera gånger å rad, som om han funderat på något synnerligen angenämt.

— Ja, Cox, utbrast han slutligen — jag har verkligen haft tur. — Han lindade en filt kring axlarna och sträckte ut sig på sängen. En half minut senare sof han.

Jim Cox skrattade på sitt egendomliga, ohörbara sätt. Hans tankar rörde sig kring dagens händelser, och han gaf George rätt. De hade haft tur, då de gjort upp sitt mellanhafvande med lansiärerna och antagligen för alltid befriat sig från dem. Nu återstod blott att skaffa nya hästar och fortsätta. På kortare tid än två dagar skulle de vara framme hos den där Quiroga och sedan . . . Men det var Harrisons affär, och Jim Cox misstog sig säkerligen, om han trodde, att den unge mannen ej redde ut den. Han släckte ljuset, makade kudden till rätta under sitt hufvud och somnade, så fort han slutit ögonen —.

När morgonen, efter en i ostördt lugn tillbragt natt, grydde, kastade sig Jim Cox med ett språng ur sängen, sträckte på sina lemmar och såg sig omkring i rummet efter ett tvättställ. Då intet sådant stod att upptäcka, öppnade han dörren för att ropa kyparen. Med en snabbhet, som öfverträffade den han vanligen plögade visa, stängde han dörren igen och kastade en undrande blick mot sängen, där George just satte sig upp.

— Hvad . . . hvad är det, Cox? frågade den unge mannen, som med ens blef klarvaken, då han såg det besynnerliga uttrycket i följeslagarens ansikte.

— Min själ, jag begriper det här. — Jim Cox hade gått bort till fönstret och sett ut. Då han

vände sig om, märkte George, att han var betänksam och osäker.

— Hvarför svarar ni inte? frågade han otåligt.

— Se själf! — Jim Cox pekade ut genom fönstret.

Med ett språng var George ur sängen och framme vid fönstret.

— Är det oss det gäller? hviskade han.

Jim Cox nickade och lade ett finger på läpparna.

George hade sett ett tiotal soldater stå uppställda på gården utanför. Truppens uniformer och hållning lämnade åtskilligt öfrigt att önska, och beväpningen bestod af gamla remingtongevär. Men en kula från ett muskedunder var i stånd tillfoga farliga sår, om skottet aflossades på tillräckligt nära håll. Dessutom voro bajonetterna långa och mycket spetsiga.

— Ni tror väl aldrig, att de stå där för vår skull! tillade George, sedan han funderat en kort stund.

— Jag är hågad att hålla en nätt summa på att de göra det. Och jag fördubblar den, om ni bestrider, att don Desiderio har ett finger med i spelet.

George hade redan återvändt till rummets bakgrund, där han ställde sig att undersöka sina vapen.

— Bry er inte om det där, Harrison! uppmanade Jim Cox med sin mjukaste röst. — Vi äro omringade på alla sidor. I gången här utanför stå lika många soldater och vänta.

— Hvad vilja de då? hväste George ursinnig.

— Det få vi nog veta förr eller senare. — Jim Cox såg sig uppmärksamt omkring och upptäckte därvid ofvanför Georges säng en dörr, vid hvilken han förut ej fäst sig. Han öppnade, men stängde den ögonblickligen igen. På dess yttre sida stodo två soldater, hvilka gjort färdigt gevär, så snart en hand berörde låsvredet.

— Fördöme mig, jag någonsin sett en så väl ordnad bevakning. Det hela skulle verkligen vara smickrande, om jag inte förutsåg en obehaglig fortsättning. — Jim Cox blickade spanande öfverallt, medan han talade. När han funnit golfvet fast och säkert, vände han sig till taket. Ni är stark, Harrison, kom hit! Tag stöd mot väggen, så ställer jag mig på edra axlar. — Nästa sekund hade han äntrat upp och knackade sakta med sitt långa knifskäft på bräderna öfver sitt hufvud. En hård duns mot golfvet där uppe svarade omedelbart. Jim Cox hoppade ned från sin upphöjda plats. — Det var en gevärskolf, Harrison, sade han sakta. — Vi ha några af gossarna där uppe också.

— Hvad anser ni, vi böra göra, Cox?

— Slå oss ned och vänta. — Han tog plats på sin säng och såg fundersamt än mot dörren, än mot fönstret.

George gjorde en otålig åtbörd.

— Vi slå oss igenom, utbrast han slutligen.

— Hvad ni alltid är hetsig, Harrison. Sista försöket spar man vanligen tills allt annat pröfvats. Seså, lägg ifrån er revolvern! Vi ha minst ett tjug soldater på halsen. Borta i ravinen, där vi pepprade lansiärerna, skulle jag inte fråga efter dubbla antalet, men med en hel stads befolkning, som kanske tager parti för våra motståndare, omkring sig, bör man åtminstone höfligt fråga, hvad de vilja. För min del har jag inte en aning om orsaken till deras närvaro just nu, men . . .

En knackning på dörren afbröt honom, och han ropade artigt.

— Stig in!

En medelålders officer trädde öfver tröskeln, försiktigt lämnande dörren öppen efter sig, så att ett dussin soldater blefvo synliga bakom honom.

-- Er ödmjuke tjänare, señor öfverste, hälsade Jim Cox med sin artigaste bugning.

-- Jag är stadens kommandant, underrättade officern snäft.

-- Fägnar mig att göra er bekantskap, öfverste, svarade Jim Cox med en uppriktighet, som ej kunde annat än smickra officern.

Denne bugade sig motvilligt och sade:

-- Jag är här för att arresterera er. Följer ni godvilligt med eller...

-- För nöjet af ert sällskap gör jag hvad som helst, försäkrade Jim Cox, hvilkens vinnande sätt i en annan situation skulle varit oemotståndligt. -- Men som ni nog förstår, señor, är underrättelsen något öfverraskande. Vill ni godhetsfullt säga oss hvarför, stannar jag i evig förbindelse.

-- Hvarför... he? -- Kaptenen såg misstroget på honom, men då han ej spårade något hån i frågan, återtog han litet mindre buttert. -- Naturligtvis vet ni det. Men jag ser ingenting som hindrar mig att säga... Då i detsamma en högljud stämma började gräla bakom soldaterna i gången, afbröt han och röt utåt. -- Tyst där borta! -- Jo, er kamrat är anklagad för att ha öfverfallit och plundrat -- kaptenen sökte i sin ficka och drog fram en skrynklig papperslapp, på hvilken han läste: -- resehandlaren Be... Ber... Bernardo Llanos i hålvägen sexton leguas söder om staden. Karlen skulle utan tvifvel inte ha brytt sig om hela saken, eftersom han slapp jämförelsevis helskinnad undan, såvida ni inte beröfvat honom ett viktigt och värdefullt dokument. Det är det han först och främst fordrar tillbaka. Vidare... tyst där borta, har jag sagt, skrek han utåt gången, där grälet med ens tilltagit. Ja, ni känner det här bättre än jag, och det öfriga få ni göra upp med

alcalden. Nu följa ni mig! — Det var då också besynnerligt, ett ni inte kan hålla mun där ute.

En soldat steg in och hviskade några ord i örat på kaptenen. Denne skakade förargad sitt hufvud, men ändrade likväl sätt, då den vredgade stämman utanför kom närmare. När den hördes tätt invid dörren, log han så förbindligt det var honom möjligt.

Idå steg en gammal herre med höguret hufvud och förnäma later. Under den bredbrättade hatten stack det snöhvita håret fram vid öronen, ögonen höll han halfslutna. Hvad han däremot icke slöt var munnen, ty öfver läpparna flödade en oafbruten ström spanska skymford och våldsamma utgjutelser. Den gamle herrn stannade midt i rummet, blottade ett kallt hufvud och fortsatte att gräla.

George gaf först akt på, att mannen var häpnadsväckande mager, därefter att vreden, som gaf hans tunga fart, färgat hans eljest gulbleka kinder med en rodnad, som ovillkorligen förde tanken på slaganfall och liknande obehagligheter.

— Trefflig gammal kurre, hviskade Jim Cox och gnuggade händerna. — Kan just undra, hvad det är som förargat honom till den grad, att han hvarken hör eller ser utan bara grälar.

— Don Telesforo Morán, började kaptenen ödmjukt, när den gamle herrn gjorde ett ögonblicks uppehåll för att hämta andan.

Den tilltalade viftade förnämt med en af sina benrangelshänder, ungefär som om han aflägsnat en näsvis fluga, och fortfor som förut.

— Hur kan ni understå er att postera två soldater i mitt rum, sade han och snörflade fram orden genom näsan. Det är en förolämpning, som kräfver en exemplarisk bestraffning. Kapten, ni är... är... ja, välj själf ordet, får jag höra, om ni kan finna ett mot förolämpningen svarande uttryck.

— Señor Morán! — Kaptenen bugade sig, så djupt hans fetma medgaf. Tillåt mig förklara...

— Jag tillåter ingenting, afbröt den gamle herrn.
— Ni framför er ursäkt och befaller de båda karlarna att gå sin väg.

— De ha redan gått, pustade kaptenen.

— Då inväntar jag er ursäkt. — Den gamle herrn öppnade ändtligen sina ögon och såg afvaktande på kaptenen.

— Här? Inför manskapet? — Kaptenen vred sig af harm.

— Af dess form beror, om jag skall taga i öfvervägande, huruvida en ursäkt i detta fall är tänkbar, tillade den gamle herrn fullkomligt oberörd.

— Señor Moran, hör mig! — Kaptenen flåsade som en strandad hvalfisk. — Jag befinner mig här för att arresteras tvenne förbrytare, farliga karlar, vilda sällar...

— Señor kaptten, hvad ni skall göra eller inte göra intresserar mig ej, inföll den gamle herrn skarpt. — Förhållandet är i korthet följande, och jag vädjar till samtliga närvarande, om det ej är på sin plats, att jag ingriper. Jag har i denna posada förhyrt ett rum, hvilket sålunda är mitt. I detta rum har ni tagit er friheten intränga, i det ni under min tillfälliga frånvaro och mig ovetande där posterat ett par soldater. Señor kaptten, bland republikens första kolonister befann sig min stamfader. Själf är jag en man, som icke utan framgång deltagit i tolf revolutioner, och mitt enda hopp är, att jag skall få upplefva den trettonde. Ni vet, hvem jag är, kaptten, ni känner hvad jag är skyldig min ära och mina förfäders namn. Mitt blod kokar, och jag finner inte ord för att uttrycka min harm och förvåning. Antingen ber ni mig på stället om ursäkt eller också slåss ni med mig före solnedgången. Ni har att välja.

Ett par något yngre herrar, som efter don Telesforo inträngt i rummet, nickade bifall, och en bland dem utbrast:

— Jag anhåller om äran att få bli er sekundant.

— Beviljas, svarade señor Morán nådigt och fortfor därpå. — Kapten, hvem blir er sekundant?

— Don Telesforo, jag besvär er...! Kaptenen knäppte förtviflad ihop händerna och sträckte dem vädjande först mot den tilltalade och sedan i tur och ordning mot hans vänner. Men ingen af dessa herrar tycktes ha något emot en duell utan visade tvärt om genom muntra nickningar och glada leenden, att de väntade sig stort nöje däraf.

— Señor kapten, don Claudio Velasco väntar er sekundant till klockan tolf. Jag försäkrar, att det skall bli med verklig glädje jag korsar min klinga med er. Eller kanske ni hellre väljer pistoler? Efter behag, don Claudio har öppen fullmakt. Trots min ålder, har jag, madonnan och helgonen vare lofvade, min syn i behåll och kan ännu urskilja en fiende på femton stegs afstånd. Eller låt oss säga tolf. Don Claudio, vände den gamle herrn sig till denne — bevilja inte mer än tolf steg. — Med ett belåtet skratt slog señor Morán ihop sina tandlösa käkar och visade genom hållning och åtbörder, att han ansåg sig ha handlat som en riddare utan fruktan och tadel.

De herrar, som följt i hans sällskap, instämde i skrattet och nickade upplifvade åt hvarandra.

— Tolf steg, sade señor Velasco, som föreföll att vara ungefär femtio år. — Inte en tum mer, lita på mig, don Telesforo. Jag är er vän.

Kaptenen skar tänder men sökte i det längsta hålla god min och inbilla så väl sig själf som omgifningen, att det hela var ett skämt. Men de båda herrarna i don Telesforos sällskap hyste helt andra åsikter,

— Klockan sex är den lämpligaste tiden, sade den ene ytterst allvarligt, och hans granne tillfogade.

— Jag föreslår planen bakom kyrkan till mötesplats. Det var ju där ni affärdade denne utan tvifvel utmärkte señors företrädare som kommandant i Riofontán.

— Alldeles, nickade den gamle don Telesforo värdigt. — Det var där.

— Hvem blir er sekundant? frågade don Claudio artigt och bugade sig för kaptenen.

— Señores, skrek denne — gå undan från dörren!

— Hvad hör jag! — Don Claudio visade en förundran, för stor att vara naturlig. — Talar ni till mig i den tonen? Ifall det inte vore alldeles onödigt, sedan don Telesforo utmanat er, skulle jag i min ordning göra detsamma.

— Señores, det är således allvar med utmaningen? hväste kaptenen mellan sina sammanbitna tänder.

— Och det frågar han? — Don Telesforo sjönk öfverväldigad ihop, och Jim Cox, som uppmärksamt följt hela uppträdet, inbillade sig, att hans knotor skramlade därvid. — Señor kapten! — Don Telesforo rätade åter ut sig och stod stolt och rak i hela sin förvånande magerhet. — Vi ha rest in till staden för att roa oss, och vi ämna göra det. Ni kan vara öfvertygad därom. Ni har förskaffat oss ett extra nöje, och vi hålla er räkning därför. Vi befinna oss inte i en feg och förtryckt söder, vi stå i den del af landet, där ännu gammaldags seder råda och tappra caballeros bo. Ännu finnas lag och ordning här uppe, ännu slåss man när som helst, hvar som helst och med hvem man vill. Don Claudio väntar er sekundant före klockan tolf. Har ni förstått? — Don Telesforo satte hatten på sitt skalliga hufvud

lade armarna i kors öfver det smala bröstet och betraktade kaptenen på ett sätt, som ensamt varit tillräckligt att framkalla en utmaning.

Den ursinnige kaptenen bet sina läppar blodiga. Han slungade bistra blickar på señor Morán och dennes vänner.

— Godt, före tolf! pustade han slutligen.

— Bravo, señor kapten! utropade den ene af de båda herrarna på ett oefterhärmligt hånfullt sätt.

— Jubla inte för tidigt, señores! ropade kaptenen, som nu alldeles förlorat besinningen. — Fastän jag kommit från södern, är jag inte alldeles obekant med sederna i nordén. Men vänta ni, mina herrar, presidenten anländer väl till nordén en gång, och då gör han rent hus häruppe. Alcosta tycker inte om missljud, och han känner sättet att tysta ned dem.

— Talar ni till någon af oss, señor kapten? snörflade don Telesforo ytterligt förnämt.

— Jag talar till hvem jag finner för godt, skrek kaptenen och stampade i golvet. — Jag vet nog, att era största nöjen här uppe bestå i dueller med presidentens anhängare. Men jag befarar, att ni inte äro tillräckligt många att fortsätta länge.

— Ert temperament är bestämdt koleriskt, kapten, inföll en af don Teleforos följeslagare med hyckladt deltagande.

— Jag skall visa mitt temperament klockan sex på planen bakom kyrkan.

— Nå, ändtligen slutade ni upp att prata dumheter, utbrast señor Morán och gnuggade händerna. — Alltså klockan sex. Señor kapten! — Han bugade sig ceremoniöst och beredde sig att gå.

Jim Cox, som ej låtit ett ord af samtalet gå förloradt, ställde sig i den gamle herrns väg. Han hade dragit sina slutsatser af hvad han hört, och

när han lade det tillsammans med upppassarens prat under natten, trodde han sig känna ställningen.

— Señor Morán, sade han med sin djupaste bugning — har ni tid att ägna mig en minuts uppmärksamhet?

— Hm! — Den gamle herrn betraktade honom från ofvan till nedan. — Jag känner er inte, señor.

— Cox, förnamnet James, amerikansk medborgare på resa genom Costa Negra och för tillfället i klämma, emedan señor inrikesministern inte tycker om min uppsyn.

— Det hedrar er, señor, sade don Telesforo värdigt. — Är någon af Alcostas kreatur er fiende, kan ni alltid räkna på min sympati.

— Gör er inte löjlig, señor Morán, utropade kaptenen ifrigt. — Karlen är en simpel landsvägsriddare. Talar ni med en sådan, vägrar jag att slåss.

Don Telesforo tog ett steg tillbaka. Att han hvarken värderade kaptenen eller satte tro till honom var tydligt, men för en person med hans hedersbegrepp blef det alltid en betänklig sak att stå i något slags förbindelse med en för brott misstänkt individ. Han tog ännu ett steg tillbaka och upprepade sitt tvekande: hm!

— Fyra man att ledsaga fångarna, kommenterade kaptenen, som märkte det intryck han gjort.

— Hm! hostade don Telesforo för tredje gången.

— Landsvägsriddare, säger ni. De se inte ut som spanjorer och då . . .

— Frågan är om vi skola slåss klockan sex eller ej, inföll kaptenen.

— Naturligtvis skola vi det, svarade don Telesforo.

— I så fall anhåller jag, att ni inte hindrar mig längre. — Kaptenen gaf några soldater tecken att gripa fångarna, och fyra karlar skyndade in i rummet.

Innan Jim Cox lyckats hindra det, hade två af dem fattat tag kring hans armar, medan tvenne andra behandlade George på samma sätt. En sekund flög det genom hjärnan på Jim Cox, att han kanhända ändå bort vädja till vapnen och söka slå sig igenom. Men soldater fyllde gången framför honom, utanför fönstren stodo flere sådana, och han visste dessutom ej, ifall huset var omringadt.

— Harrison, det är nog bäst att följa med godvilligt, sade han på engelska till den unge mannen, som börjat brottas med sina bevakare. — Seså, lugna er, hör ni! Jag misstänker, att de här gynnarna inte begära bättre än att få skjuta ned oss.

George blef med ens kall.

— Ni har antagligen rätt, medgaf han och stod orörlig.

Ifall Jim Cox yttrande medfört åsyftad verkan, hade det äfven frambragt en icke beräknad. Don Telesforo och hans vänner, hvilka med verkligt intresse betraktat de båda främlingarna och ej vetat, hur de egentligen borde handla, stelnade hastigt, när de hörde ett okänt språk. Utan att se vare sig åt höger eller vänster gick den gamle herrn mot dörren, och de båda herrarna följde honom. Soldaterna gåfvo aktningsfullt plats.

— Señor! ropade George efter honom.

Den gamle herrn gjorde icke en rörelse, som antydde att han hört orden, han endast påskyndade sina steg.

Ursinnig öfver denna kyla bet George ihop tänderna och inväntade stum sitt öde.

Kaptenen, som befarade, att nya förvecklingar kunde uppstå, vinkade åt soldaterna att sluta till rundt fångarna. Karlarna strömmade in i rummet och bildade en ogenomtränglig cirkel kring dem. I gången hördes ännu de tre herrarna resonera, och kap-

tenen, som såg de bägge främlingarna i säkert förvar, skyndade ut till dem. Det var nu fyra röster, hvilka hördes tala om hvarandra där ute. Till stor harm för Jim Cox, tystnade de snart, och kaptenen återvände ensam.

— Klockan sex, señores, sade han högt bakom sig, och några stämmor mumlade på afstånd fram sin tillfredsställelse med löftet. — Framåt! vände han sig därefter till soldaterna, hvilka genast efterkommo befallningen.

TJUGOFÖRSTA KAPITLET

EN FARLIG BELÄGENHET.

George såg mörkt på Jim Cox, när de fördes ut. — Nu ha de oss fast, sade han med dof förbittring.

— Vi ha inte sett slutet än, svarade Jim Cox, hvilkens goda lynne aldrig förnekade sig.

— Håll tyst! röt kaptenen.

De hade hunnit genom gången och trädde ut i källarsalen. Uppassaren, som handfallen och undrande betraktade dem, var den förste de mötte.

Jim Cox nickade åt honom, och karlen skakade sitt hufvud. Förmodligen sökte han erinra sig, hvad han yttrat kvällen förut.

— Nattlogi, kvällsmåltid och vin, stammade han, ty det hade synbarligen fallit honom in, att han till följd af arresteringen kunde gå miste om betalningen för allt detta.

— Som ni ser, äro vi hindrade för tillfället, sade Jim Cox, under det han fördes mot dörren — dessa herrar ha beklagligt brådt, tycks det. Men kommer ni till oss i fängelset, skola vi göra upp vår räkning. Det är inte omöjligt, att ni för egen del...

Den påpasslige kaptenen knuffade honom i ryggen.

— Fortare! sade han barskt.

Vid stöten i ryggen svafvade Jim Cox mot tröskeln och uppgaf ett högt nödrop.

— Min fot... aj aj aj... min fot! — Han vacklade ett par steg åt sidan och föll handlöst till

marken, innan de soldater, som höllo honom, lyckats hindra det.

— Seså... är ni skadad? — George slet sig till hälften från sina bevakare för att hjälpa honom.

Jim Cox märkte det ej. Med slutna ögon låg han stönande på marken. Soldaterna trängdes kring honom utan att veta, hvad de borde göra, och bakom dem utstötte kaptenen en hel rad eder, ursinnig öfver detta nya dröjsmål.

— Hjälp honom på fötter! skrek George, som såg, att hans följeslagare led svåra plågor.

Ett par soldater lutade sig ned och fattade Jim Cox under armarna. Sedan ytterligare tvenne hade kommit till deras hjälp lyfte de upp honom. Det befanns då, att han ej förmådde stödja på högra foten.

— En sådan otur! utbrast Jim Cox och torkade svetten ur pannan. — Att vricka foten just då jag behöfver den bättre än någonsin.

George bet ihop tänderna och slungade en flammande blick på kaptenen, som varit orsaken till detta olycksfall. Soldaternas befälhafvare såg åt sidan. Han var tydligen en i grunden godmodig karl och ångrade sin häftighet, som likväl var förklarlig efter de obehag han nyss förut genomgått.

— Señor... jag försäkrar...

— Jag tror er, afbröt Jim Cox ädelmodigt. — Låt någon stödja mig på högra sidan! — Han stönade högt af smärta, medan han talade, men behärskade sig och tillade med fastare röst. — Jag känner att foten är ur led, men det var mitt eget fel. Jag förlåter er, señor kaptän. — Jim Cox slöt ögonen och lutade utmattad hufvudet mot skuldran på den soldat, som gick bredvid honom.

Kaptenen tuggade sina mustascher och uppmanade soldaterna att behandla de sårade varsamt. Han var uppriktigt ledsen öfver olyckan, och för

att dölja det slungade han mördande blickar omkring sig.

En folkhop på ett femtiotal människor hade samlats utanför posadan. De allra flesta betraktade fångarna med liknöjdhet, ett par okända främlingars öde angick ej dessa Costa Negraner på minsta sätt. Några sågo till och med fientligt på dem.

Soldaterna banade sig långsamt väg genom åskådarna, och George gaf därvid akt på, att de gingo ytterst hänsynsfullt till väga. De undveko att stöta till någon och bådo höfligt om ursäkt, ifall de händelsevis gjorde det. Om han ej varit så bekymrad för Jim Cox, som litet emellanåt utstötte ett jämmerrop, skulle han dragit flere långt ifrån ofördelaktiga slutsatser af hvad han såg.

I en ytterligt långsam takt, hvilken Jim Cox tilläts bestämma, skredo soldaterna uppför gatan. Till all lycka var rådhuset beläget ganska nära posadan. Jim Cox slapp således plågas länge. När han fördes in genom porthvalvet stönade han på ett sätt, som väckte en häftig förbittring hos George. Denne sade sig, att han verkligen trott sin följeslagare i stånd att tåla kroppslig smärta, framför allt hade han icke bort nedlåta sig att visa dessa kallsinniga karlar, hur han led. Så föll det honom in, att han nu var ensam vid sina planers genomförande, ty Jim Cox skulle ej vidare kunna räcka honom en hjälpande hand, han var tvärtom själf i behof af hjälp. George sänkte hufvudet och såg dystert ned i marken. Därpå bet han ihop tänderna, och trogen sin natur sade han tyst och hårdt.

— Jag skall likväl göra det.

Han hörde en nyckel skramla i ett lås och strax efteråt en dörr knarra på osmorda gångjärn.

— Vi äro framme, upplyste kaptenen.

George steg utför tvenne trappsteg ned i en

liten fyrkantig cell, som erhöill sitt ljus från en glugg invid taket.

— Gör det mycket ondt? frågade den soldat, mot hvilkens skuldra Jim Cox stödde hufvudet.

I stället för att svara suckade Jim Cox endast och föll ned på en bänk, där han sjönk ihop.

Soldaterna lämnade cellen och kaptenen, som stannade vid dörren, kastade en belåten blick på fångarna, som äntligen helt och hållet voro i hans våld.

— I nästa vecka kommer er sak före, sade han. — Då få vi se, om ni ha klara papper. — Hans blick blef lurande, och sedan han efter ett snabbt ögonkast bakom sig sett, att soldaterna voro utom hörhåll, tillade han sakta. — Lämna mig det där papperet, så kanske . . .

— Oj oj oj, hvad det gör ondt! utbrast Jim Cox, som endast tänkte på sina smärtor i fotleden.

Kaptenen nickade lugnande.

— Nåja, jag har ingen brådska, sade han med illa spelad liknöjdhet. — Vi kunna ju tala om saken i morgon eller öfvermorgon. — Han gick ut och stängde dörren efter sig.

George hörde strax därpå en järnbom läggas i sina hakar och stampade ursinnigt mot golfvet.

— Något titthål i celldörren? frågade Jim Cox med en röst, som var för munter att tillhöra en man, lidande af svåra plågor.

George undersökte dörren.

— Nej, sade han.

— Och inga gluggar i väggarna heller?

— Inte så vidt jag kan se.

— Jag kan heller inte upptäcka några. — Med ett vigt hopp sprang Jim Cox upp från sin plats och gjorde några knäböjningar för att mjuka upp

lederna. — Tror nästan, att jag lurade er med, Harrison? frågade han, då Georg förundrad stirrade på honom.

— Ni har således inte skadat er, Cox?

— Har aldrig befunnit mig bättre.

George betraktade honom med ett ännu förvånadt uttryck i sitt ansikte. Så fort hans öfverraskning lagt sig, sade han kärft.

— Ni, som har så lätt att förklara allting, Cox, kanske ni nu kan säga mig, hvad ni åsyftar med ert påhitt?

— Begär inte bättre, Harrison. Jo, ser ni, man behöfver inte särdeles strängt bevaka en karl, som ej förmår röra benen. Det är klart, hvad?

George nickade ett vresigt bifall, det var inte otänkbart, att Jim Cox under för handen varande omständigheter handlat klokt, då han fört bevakarna bakom ljuset. Men nu blef den unge mannen ursinnig öfver den sista motgången, som fullständigt jäfvade hans påstående om sin tur. Han utbrast förbittrad.

— Icke desto mindre sitta vi i detta råtthål, med ytterst ringa utsikt att snart komma vidare.

— Jag spår att vi inte stanna länge. Seså, bli inte otålig, Harrison! Det här dröjsmålet är visserligen inte beräknadt. Men ni har väl reda på, att en omtänksam direktion alltid förbehåller sig rätten att ändra programmet. Vi ha råkat ut för en sådan ändring.

— Och vi böra kanske sitta här, menar ni?

— Tills vidare, bara tills vidare.

George höjde på axlarna och gick med rynkade ögonbryn några slag öfver golfvet. Hans plan hade under de sista dagarna växt, och för hans inbillning antagit gigantiska proportioner. Ifvern att nå ett resultat brann feberhett inom honom. Hvarje hinder, hur obetydligt som helst, försatte honom i en irriterad

sinnesstämning. Han, som var van att alltid handla snabbt, ansåg detta dröjsmål för en bland de största svårigheter, han kunnat möta. Han stampade otåligt i marken.

Jim Cox iakttog honom småleende. Han fann den mot dem riktade anklagelsen orimlig och lätt att tillbakavisa. Dessutom var han amerikansk medborgare och ansåg sig som sådan trygg öfverallt. För öfrigt litade han på sin tur och sin förmåga att lyckligt rädda sig ur hvarje situation, äfven om den vid första påseende föreföll farlig.

— Ja, Harrison, vi sitta här, vi, sade han lugnt.

George brummade något, som skulle föreställa ett instämmande.

— Och vi ha naturligtvis den där kapten Desiderio att tacka för vårt logi. I sin genre är karlen inte oäfvnen, det medger ni nog?

— Jag önskar honom sex fot under jorden!

— I går hade ni ett utmärkt tillfälle att hjälpa honom dit. I dag är det hans tur att ha öfvertaget.

George höjde återigen på axlarna och återtog sin för en stund afbrutna promenad. Jim Cox började hvissla en munter melodi. När han tröttnat därpå drog han upp ur fickan papperet, som han tagit bredvid den döde underofficerns kropp. — Tycks vara ett dyrbart dokument, eftersom man gör sig så stort besvär för det. Han läste ännu en gång igenom arresteringsordern och vände sedan tankfull det styfva papperet i sina händer. Därvid föllo hans ögon på några å dess baksida skrifna rader, hvilka förut undgått honom. — Hallå, Harrison, här står mer. En hel rad namn, efter hvad jag kan se.

George gick motvilligt närmare och kastade en blick på papperet.

— Peñalta, Velasco, Meira, Vega, läste han och tillade sedan: — Det står fem namn till, ser jag.

Allesamman skrifna af en annan än den, som fyllt i själfva ordern.

Jim Cox kliade eftertänksamt skäggstubben på sin haka.

— Hette han inte Velasco, den där herrn, som skulle bli gubbens sekundant?

— Jo, jag tror verkligen.

— Men Telesforo Morán står inte upptagen bland de nio här?

— Nej, svarade George efter att ha läst alla namnen.

— Det var stor skada.

— Jag hör, att ni syftar på något, Cox.

— Jag gör det, Harrison. Han var en treflig gammal herre, riktigt i min väg. Utom det, att han är så mager, att han ledigt kan krypa genom en bösspipa och således bör anses lämplig att visa för pengar, tyckte jag om honom för hans morskhets. Ni gaf väl akt på, hur han tvålade till den där fete kaptenen, som häktade oss. Gubben struttade omkring i rummet som en argsint tupp och bröstade sig och var ohöflig och rolig. Jag tycker om gamla herrar med det humöret. Nu önskar jag verkligen, att hans namn stått här bredvid de andras.

— Hvarför det?

Jim Cox knep listigt ihop ena ögat och fortfor:

— Märkte ni, att den gamle herrn uppförde sig, som om han varit enväldig på den här sophögen, som de kalla stad? Kaptenen körde inte ut honom, neej då, han aktade sig allt. Han försökte tvärtom visa sig artig och undfallande, fast han inte ägde särskild färdighet i den vägen. Han tog emot utmaningen bara för att bli af med de där herrarna, som voro i gamla don Tupps sällskap. Soldaterna flinade högt ute i gången, och kaptenen låtsade helt beskedligt att inte höra det. Sådant är ganska upplysande.

George ställde sig framför Jim Cox och såg frågande på honom.

— Lägger ni så till, hvad uppassaren pratade i går kväll, bör det bli en ganska nätt slutsumma.

— Hm, tror ni...?

Jim Cox nickade.

— Gamle Telesforo och hans vänner känna sig halft om halft som herrar här uppe i Norden.

— I alla händelser anse de sig vara det för tillfället. Uppassaren talade ju om en hel invasion från distrikten längre norr ut, och det förefaller mig mycket troligt, att folket, som kommit hit till festen och marknaden inte äro ohågade för kravaller och upptåg. Don Telesforo och hans vänner lita på de där gossarna, och de å sin sida vänta bara en signal för att vända upp och ned på hela staden. Emellertid ha de alltid Alcosta i bakgrunden, och han låter inte leka med sig. Det håller dem tillbaka. Och så är ju don Telesforo både gammal och ohyggligt mager, det inverkar kanske dämpande på omgifningen. Tror ni inte mina ord ge en ganska riktig bild af ställningen?

— Sannerligen tycks ni inte ha träffat spiken på hufvudet.

Jim Cox bröstade sig, där han satt.

— Begriper ni nu, hvarför jag önskade, att don Telesforos namn funnits på listan?

George såg tankfullt framför sig.

— Ni har nog bättre handstil än jag, sade Jim Cox liksom halft för sig efter en stund.

George spratt till.

— Vet ni något sätt att bringa arresteringsordern i gubbens händer? frågade han sakta.

— Jag tror nog, att det skulle kunna lyckas.
— Jim Cox synade med stort intresse en spricka i väggen bredvid sig.

— Det vore kanske värdt försöket, hviskade George utan att se på honom.

— I alla händelser kostar det ingenting. — Jim Cox följde uppmärksamt sprickan från den punkt, där den började och till det ställe, hvarest den upphörde invid en fog mellan två stenar.

— Quiroga och gubben äro vänner, förmodar jag, mumlade George fullständigt upptagen af sin tanke.

— Här uppe äro alla tvungna att hålla ihop, menade Jim Cox.

— Tag hit papperet! sade George och drog ur ena bröstfickan fram ett etui bland annat innehållande tvenne reservoir-pennor. Han valde ut en och profvade dess spets mot tumnageln. — Den duger. Maka er åt sidan, Cox!

Jim Cox lydde beredvilligt och utan att se åt George, som bredde ut papperet på bänken bakom honom. Jim Cox hvisslade sakta, under det han fortfarande med samma intresse följde sprickans kroklinje på väggen.

— Så där ja, utbrast George belåten. — Det är inte samma sorts bläck men... ja, vet ni Cox, stilen skiljer sig endast obetydligt från min. Se själf!

— Minsann, står det inte tio namn där nu, sade han skrattande åt det lyckade putset. — Jag tyckte nyss, att det bara var nio.

— Ni såg fel. — George förde papperet hastigt af och an i luften, för att bläcket skulle torka fortare.

— Nu... jag tror det knackar. Verkligen höfliga i det här fängelset. Jag är litet skadad, som ni vet, Harrison, var därför snäll och ropa stig in!

George lydde uppmaningen, sedan han stoppat arresteringsordern innanför rocken.

Bommen togs skramlande af utanför och en

stund senare öppnades dörren på glänt. Något mer än en näsa visade sig i springan.

— Kom hit med resten också! sade Jim Cox, som sträckt ut sig på bänken och med stor skicklighet spelade sjuk.

Uppassaren från posadan gled in genom springan mellan dörren och väggen. Den förra slöts genast efter honom, och han såg sig skrämmd om därvid.

— Hallå, Andrés, utropade han — det är väl inte er mening att stänga?

— Jo, det är det, svarade en butter stämma utifrån. — Jag ansvarar för fångarne, jag. In slipper hvem som helst, men inte ut.

— Andrés, ni lofvade mig...

— Fem minuter, afbröt den buttra stämman. — Skynda er bara!

Uppassaren såg tvekande på dörren bakom sig, sedan tog han ett steg in i cellen och började.

— Señores, ni lofvade mig betalning för räkningen och...

— Ni hade väl kunnat vänta, tills vi kommit ut igen, inföll Jim Cox.

— Är det då alldeles säkert, att ni komma ut? frågade uppassaren.

— Naturligtvis, förklarade Jim Cox tvärsäkert.

— Det gläder mig obeskrifligt, försäkrade uppassaren. — Men jag skulle ändå gärna...

— Visst får ni era pengar och dessutom dubbla beloppet för er egen räkning.

Uppassaren gick närmare, liksom dragen af en kraftig magnet.

— Dubbla beloppet, sade ni, señor?

— Minst dubbla, kanske mer.

Uppassaren stod nu tätt bredvid Jim Cox.

— Genast!

— Inte precis, min vän. — Jim Cox talade

med sin mjukaste och vänligaste röst, men det oak-
tadt tog uppässaren ett steg tillbaka och såg före-
brående på honom.

— Det man inte får strax, det får man aldrig,
sade han besviken.

— Det beror helt och hållet på er själf.

Uppässaren gick åter närmare.

— Hvad önskar ni, señor? frågade han med en
försiktig blick mot dörren bakom sig.

— Egentligen är det don Telesforo, saken rör.

— Befall öfver mig, señor! För honom är jag
beredd att... att gå i döden. Men det är väl inte
något farligt den här gången?

— Farligt? Tror ni jag skulle vilja bringa er
i fara? Nej. Men jag tycker om ert utseende. Ni
är en vacker gosse, Cipriano. Det var ju så ni
hette? Ja visst. Och därför låter jag hellre er än
den tråkiga fångvaktaren förtjäna en liten nått summa,
på samma gång ni också gör don Telesforo en tjänst.

— Politik? hviskade uppässaren i örat på Jim Cox.

Denne såg hans af förtjusning tindrande ögon
och svarade genast.

— Hur kunde ni gissa det?

— Å, señor, man är väl inte blind.

— Alldeles, Cipriano, det är politik. Egentligen
äro vi här för att råka don Telesforo och hans vän-
ner. Men ni begriper nog, att ingen får veta det.
Det förefaller dock, som om regeringen gissat sig
till vår mission. Man har bevakat oss, tycks det.
Och för att hindra vårt sammanträffande med don
Telesforo arresterade man oss.

— Don Telesforo var ju inne i rummet hos er...

— Ni glömmer, att kaptenen och en hel mängd
soldater också funnos där på samma gång. Ifall jag
sagt ett ord skulle man förstått allt. Begriper ni
nu, Cipriano?

— Vidare! — Uppassaren darrade af nyfikenhet.

— Om ni varit där skulle ni nog sett, hur vi blinkade åt hvarandra.

— Jag förstår, señor. Och sedan?

— Sedan får ni betaldt för räkningen och därtill dubbla summan, som jag lofvat. För det skall ni blott lämna ett papper till don Telesforo, så att ingen annan än hans vänner märka det.

— Och hvad skall jag säga?

— Säga? — Jim Cox funderade. — Så litet som möjligt. Svara på hans frågor, om han gör några. Don Telesforo fattar nog resten själf. — Jo, det var sannt. Ni kan gärna säga: man väntar er med otålighet.

— Det är lösen, sade uppassaren och blinkade hemlighetsfullt.

— Ni är en intelligent ung man, Cipriano, och jag lyckönskar mig själf till att ha en sådan budbärare.

Uppassaren ämnade antagligen besvara artigheten med en ny fråga, men en knackning på dörren afbröt honom.

— Jag måste gå, utbrast han klagande.

— Gif honom papperet, Harrison! sade Jim Cox på engelska.

George gjorde det, ehuru allt annat än gärna.

— Det är att för mycket lita på karlens egen nytta, invände han.

— Ser ni någon annan utväg? frågade Jim Cox.

— Nej, svarade han själf, och tillade sedan, vänd åt uppassaren. — Tag papperet, men understå er ej att kasta en blick därpå. . .

— Jag kan inte läsa, ljöd det lugnande svaret. Uppassaren mottog arresteringsordern med den vördnad, som endast en i läskonsten fullkomligt obevandrad visar det skrifna ordet.

— Skönt! Brister i allmänbildningen äga stundom ett oskattbart värde. Gif er nu af, eljes nöter karlen där ute sönder sina knogar mot dörren. Och glöm inte, att det gäller räkningens dubbla belopp. Få vi af don Telesforo och hans vänner veta, att ni handlat förrädiskt blir ni alldeles utan. Det ligger således i ert eget intresse att vara ärlig.

— Åh, señor!

— En sak till, Cipriano! — Jim Cox sänkte rösten, liksom för att ej låta George höra hvad han ämnade yttra — ni har min tillåtelse att öka räkningen litet till. Tänk på dubbla summan och er själf!

— När får jag komma hit och hämta pengarna, señor? — Uppassaren, för hvilken betalningen tydligen var det viktigaste, sänkte äfven rösten och blinkade åt det håll, där George stod, tankfull och tyst öfvervägande, huruvida han handlat klokt genom att lämna ifrån sig den utan tvifvet värdefulla arresteringsordern.

— Så snart jag från don Telesforo mottagit underrättelse, att han fått papperet. — Skynda er nu, annars hamrar karlen där ute sig ofärdig för er skull.

Uppassaren lyssnade efter den för tredje gången upprepade knackningen och svarade vårdslöst.

— Det är min morbror. Han är van att vänta.

— Nå, det förklarar er härvaro. Men gå ändå, jag är angelägen att don Telesforo har papperet före middagen. Vi få sedan fortsätta vårt samtal.

— Som ni önskar, señor. Och jag kan — han sänkte rösten — fördubbla räkningen? Sade ni inte så?

— Jo, men skynda er nu, innan ni fördubblar den en gång till! — Harrison, var af den godheten att följa vår utmärkte vän till dörren.

— Farväl señores! — Uppassaren bugade sig

och gick, när han insett, hur omöjligt det var att få veta något mer om den sak, hvilken intresserade honom nära nog lika mycket som den utlofvade belöningen.

Morbrodern släppte ut systersonen och begagnade därvid tillfället att kasta en blick in i cellen. Som fångarna ej visade någon lust att rymma, den ene var för öfrigt skadad och såg nedslagen ut, gjorde han sig ingen större brådska med bommens påläggande, de där utlänningarna voro säkerligen beskedliga karlar, hvilka ej skulle förorsaka honom besvär.

GAMLE DON TELESFORO.

När de blifvit ensamma i cellen, vände George sig till Jim Cox.

— Ha vi begått en dumhet eller ej? fyrade han hetsigt af mot följeslagaren, hvilkens orubbliga lugn började irritera honom.

— Äro vi där igen? Hör nu, ni måtte inte ha satt er in i saken. Vi ha blifvit arresterade...

— Ja, hvarför ha vi det? afbröt George.

— Vi voro inte de starkaste, Harrison. Under sådana förhållanden blir jag alltid medgörlig. Hvarför skall ni tänka på det? Don Desiderio har på sätt och vis öfvertaget just nu. Men jag inbillar mig, att bladet vänder sig, bara don Telesforo tittat på arresteringsordern. Jag undrar för öfrigt, hvar don Desiderio befinner sig och hur han mår?

George bet sig hårdt i underläppen och slungade en vredgad blick på sprickan i väggen.

— Vill ni höra min teori om det här? frågade Jim Cox fullständigt oberörd.

— Jaså, ni har en sådan?

— Det har jag alltid, Harrison. Att göra upp en teori anser jag vara bland det nödvändigaste man kan företaga sig. Denna gång är den tillverkad efter, hvad min vän doktorn skulle kallat logikens lagar. Det låter inte illa, hvad?

— Prata på ni, Cox. Något nyttigt kunna vi ändå inte företaga oss.

— Det där om nyttan står för er räkning.

Hör ni lugnt på mig, så ändrar ni säkert tankar. Hvad vi ha i kikarn, vet Naguiera inte af det enkla skälet, att vi själfva inte äro fullt på det klara därmed. Han vill helt enkelt bli af med er, och eftersom jag är er bolagsman tar han mig med på samma gång. En mer eller mindre generar inte den herrn. Men nu är det så, att han har annat, som också skall uträttas. Vi få inte smickra oss med att det är ensamt för vår skull, alla dessa arrangement vidtagits. De fem lansiärerna och deras chef ha skickats norrut i ett synnerligen ömtåligt uppdrag. Det gäller vår vän Quiroga och utan tvifvel de herrar, hvilkas namn stå på arresteringsorderns baksida. Oss tog man mer i förbigående. Man var tydligen nöjd med att ha narrat oss bort från hufvudstaden, där vi kunnat bli mer besvärliga än här. Man visste ju inte, att vi rest med ett visst mål i sigte. Nå, lansiärkaptenen gjorde sig heller inte stort besvär för vår skull. Han kunde väl inte föreställa sig, att vi skulle slippa undan vid tågurspårningen, som verkligen var skickligt arrangerad. Och efter den reste han vidare med sitt folk. Vet ni hvad, Harrison, det var säkert värddt en slant att se hans min, när han mottog det halfva telegrammet i San Antonio. Då blef han antagligen lika förargad som ni nu är, och misshandlade sina läppar ungefär som ni. Människan har inte särdeles många sätt att uttrycka sitt missnöje. Nå, så tänkte han: vi få lof att göra oss af med de där amerikanerna, och som jag har förtvifladt brådt, måste det ske snart. Han väntade ju ett helt dygn vid hålvägen och fick nöja sig med hästarna. Det var ett missgrepp af lansiären att stjåla dem. Hade vi suttit till häst, skulle vi antagligen ridit på och blifvit ypperliga skottaflor. Men nu voro vi varskodda genom stölden, och hade tid att göra upp våra planer. Det är alltid fördelaktigt att gifva sig god tid, ser ni, Harrison.

Lansiärerna hade däremot brådt. Det var felet på deras sida. En sak i sänder, det är regeln.

George afbröt sin rastlösa promenad.

— Ni är en utmärkt kamrat, Cox, sade han — ni har bland annat förmågan att prata bort den värsta misstämning.

— Ser ni, nickade Jim Cox gemytligt — ser ni. Då har ni nog ingenting emot att jag fortsätter.

— Tvärtom.

— Bataljen i hålvägen hoppa vi öfver, den är utkämpad och betraktas bara som ett extranummer på programmet. Har ni brytt er om att fundera på, hvarför vi segrade? — Inte det, svarade han, då George skakade sitt hufvud. — Då skall jag säga er anledningen. Att de voro fler än vi, ägde ingen betydelse, när olikheten i antal ej var större. Alltså, de lågo där och väntade oss och visste, att viktigare ting återstodo för dem. De svuro himmelshögt öfver vårt söl, och jag antar att de kastade ilska blickar på karlen, som annekterat hästarna. Det var ett fult spratt för oss, men det skadade egentligen endast dem. Nå, vi hade blott ett i sikte, medan de stuckit emellan med sitt anslag mot oss. Vi redde oss och drogo på samma gång ett bredt streck öfver deras planer genom att förminska deras antal. Till på köpet finga vi veta, hvori deras egentliga uppdrag bestod. Det var straffet för att de slarf-vade. Nu äro vi mångdubbelt farliga för kaptenen och den enda återstående af hans karlar. De veta bägge, hur vi slåss. Dessutom veta vi, hvad de skola företaga sig. Deras uppdrag har blifvit svårare och vårt lättare i förhållande därtill. Förundrar det er, att de skaffat oss ur vägen tills vidare?

— Hm, hostade George, mot sin vilja intreserad.

— Det är inte mycket att tillägga. Man har

häktat oss på en anklagelse, som det inte tar fem minuter att gendrifva. Det här är en nödfallsutväg, som kaptenen tvingats tillgripa, medan han uträttar sitt egentliga uppdrag. Han vill bli af med oss en tid bortåt, och som vi befinna oss i Costa Negra, där allting är möjligt, har han lyckats tills vidare. Men en lögn blir ändå en lögn. Det enda förargliga vore, om man på fullt allvar glömde bort oss. Det är inte otänkbart, att man försöker det knepet.

— Å, jag skall nog veta att göra mig påmind.

— Godt och väl, Harrison, men jag litar mer på don Telesforo än er den här gången. Han äger rörelsefrihet, han, medan vi för ögonblicket äro hindrade att företaga något. Nå, för att återkomma till min teori. Don Desiderio vill till hvarje pris bli af med oss och om möjligt få tillbaka arresteringsordern. Själf vågade han inte visa sig, men myndigheterna på platsen voro skyldiga att lyda honom, och de lydde. Entusiasm visade emellertid hvarken kaptenen eller hans manskap. Då skulle ni sett en utlänning huggas i hufvudstaden. Det hade varit ett stort nummer där, medan hvad regeringen gör här bara retar alla utan undantag. Det är hvad jag redan märkt.

— Ni pratar rätt mycket, Cox. Men det hindrar inte, att ni emellanåt säger något.

— Ni börjar begripa, hör jag. Då behöfver jag inte säga mer. — Jim Cox lade sig makligt till rätta på bänken och slöt ögonen för att sofva en stund.

George gick tankfull af och an i cellen.

— Minsann tror jag inte ni har rätt, sade han efter en stund.

Jim Cox öppnade ena ögat till hälften och nickade ett sömnigt bifall.

— Tag er en lur! uppmanade han. — Det är

inte lätt att veta, när vi härnäst får tid till det. Och det är bra att ha sådant där undangjordt i förväg.

George skakade på hufvudet. Spänningen inom honom var för stark, att han skulle lyckats förbli lugn.

— Ja visst, sade han sig tyst — Cox har rätt. Det här är en afvikelse ur kursen, men den har lärt oss mer än vi kunnat inhämta på egen hand. Naguiera och hans handtlangare ha en fruktansvärd otur, den logiska slutledningen blir, att jag, inrikesministerns motståndare, alltjämt sitter med turen i vårt lilla parti. — George var allt annat än vidskeplig — för en affärsman, som vid sekelskiftet erhållit sin utbildning vid Nordamerikas förnämsta handelsinstitut skulle det varit abnormt — men han kände likväl en värmande glädje, när denna tanke föll honom in. — Ja, tillade han lugnt och bestämdt — jag skall lyckas. Min plan... var ingen plan alls eller åtminstone hufvudlös i sin uppräning, och likväl... Han såg tankfull på Jim Cox och ackompanjerad af dennes jämna snarkningar började han i sin annotationsbok skriva en mängd siffertal.

Solen, hvars strålar nyss förut fallit snedt genom den lilla gluggen vid taket, sken nu rakt in. I den svaga belysningen fantiserade George Harrison. Men den tidsenligt skolade unge mannens drömmar togo sig endast uttryck i allt flera siffror och ännu större summor.

Huru länge han drömt på detta sätt, visste George ej. Han stördes af att bommen togs bort från dörren och att nyckeln vreds om i låset. Strax efteråt inträdde don Telesforo och hans vän señor Velasco. De begge herrarna bugade sig med äkta spansk grandezza, hvarpå de en kort stund stillatigande betraktade hvarandra.

Jim Cox hade vaknat och ämnat stiga upp för

att besvara hälsningen, men erinrade sig i tid att han var skadad, hvarför han inskränkte sig till att vifta med ena handen. George däremot var artigheten själf.

När de besökande bugat sig tillräckligt många gånger för att fylla den spanska etikettens stränga fordringar, började don Telesforo:

— Tillåt mig presentera min vän och vapenbroder señor Claudio Velasco. — Så snart den sistnämnde gjort sina bugningar på ett sätt, som synbarligen väckte den gamle herrns gillande, fortsatte denne med en fullt hörbar teaterhviskning: — Nu är det er tur.

Señor Velasco hostade inledande, ställde sig i position och sade ytterst värdigt:

— Tillåt mig i min ordning föreställa min gamle högt värderade vän, den såväl i Costa Negra som grannrepublikerna öfverallt välkände caballeron señor Telesforo Morán.

Den gamle herrn bugade sig tre gånger å rad, och för att ej bli öfverträffad af en äldre man bugade sig George fyra gånger. Jim Cox viftade med båda händerna och nickade ifrigt.

Så snart dessa ceremonier genomgåtts, blefvo besökarne litet mindre stela. Don Telesforo besvarade till och med Jim Cox' nickar och sade:

— Ni ligger, señor. Jag hoppas, att ni inte är skadad?

— Jo, det är just hvad jag är, svarade Jim Cox med ett vänligt grin. — Vrickat foten, señor?

— Jag beklagar er och hoppas, att det inte är så farligt.

— Tack, señor! Ni tillåter väl, att jag förblir i den här ställningen?

— För all del...

Efter detta utbyte af artigheter uppstod en kort

tystnad. Don Telesforo såg uppfordrande på sin vän, och denne tittade i sin ordning på den gamle herrn. Men ingendera sade något.

George fann uppehållet får långt och bröt tystnaden, som hotade att bli tryckande.

— Vi ha väntat er, mina herrar...

— Jag väntar också, afbröt Telesforo nästan skarpt.

Det var nu Georges tur att sända ett frågande ögonkast till sin följeslagare. Jim Cox visade genom sitt ansiktsuttryck att han alls inte förstod, hvarför en vredgad rodnad färgade den gamle herrns insjunkna kinder. Plötsligt insåg Jim Cox hvilket missgrepp, som begåtts.

— Ursäkta, señores! ropade han och satte sig upp. — Jag ber tusen gånger om ursäkt... situationens vikt, spänningen... ni förstår.

Don Teleforos stränga min förvandlades till ett nära nog älskvärdt leende.

— Jag får härmed presentera mr George Harrison från Newyork... Klara nu af er andel, hviskade Jim Cox därpå till George, som skyndade sig att lyda uppmaningen.

— Mr James Cox, upptäcktsresande, sade den unge mannen.

— Smickrar mig att göra er bekantskap, señores.

— Don Telesforo skakade i tur och ordning hand med dem båda, hvarpå señor Velasco mycket högtidligt följde exemplet. — Señor, återtog han därefter vänd mot George. — ni behagade nyss yttra, att ni väntat oss. — Äfven vi ha önskat ett samtal med er. Ni känner anledningen förmodar jag?

— Det papper vi med uppässaren Cipriano skickade er? gissade George.

— Alldeles. Innan vi nu gå vidare, tillåt mig

göra en fråga. Hur kommer det sig, att denna arresteringsorder råkat i edra händer, señores?

Kort och koncist, således på ett sätt, som väckte Jim Cox' stora misshag, berättade George om bataljen i hålvägen.

Don Telesforo och señor Velasco växlade en hel rad blickar, och när George slutat sin berättelse, utropade den gamle herrn förtjust.

— Det var som jag sade! Och ni lämnade tre man på platsen? vände han sig till George.

— Ja. — Den unge mannen höjde likgiltigt på axlarna. — Vi ville fram, och de sökte hindra oss.

— Tillåt mig trycka er hand, señor Harrison!
— Den gamle herrn skakade hjärtligt hand med George och fortsatte: — Alldeles som jag skulle gjort. Jag tycker om er, señor!

— Gläder mig. — Då George trots sitt förakt för ceremonier var tillräckligt smidig att rätta sitt uppförande efter hvad stunden kräfde, bugade han sig djupt, något som äfven väckte don Telesforos synnerliga gillande.

— Och så tog ni arresteringsordern?

— Ja. Vi sågo ett papper, och när jag läst innehållet, fann jag bäst att taga det. Jag gjorde det så mycket hellre som vi äro på väg till señor Quiroga.

— Känner ni vår Felipe?

— Jag har haft den lyckan att göra honom en liten tjänst.

— En tjänst? Verkligen? — Don Telesforo lade hufvudet på sned och funderade en stund med halfslutna ögon. — Har ni vistats länge i republiken, señor Harrison?

— Nej, men...

— Det var väl aldrig ni, som kom till Felipes hjälp, då han blef öfverfallen på Regeringstorget?

— Jo, jag hörde nödrop, och...

— Unge man, kom i min famn! — Don Telesforo gick med utbredda armar mot George, som mötte honom på halfva vägen. — Betrakta den unge mannen, Velasco! utropade den gamle herrn, som hade borrarat in näsan i Georges rockuppslag och följaktligen själf var urståndsatt att göra det. — Han är den amerikanske señoren, som gaf vår Felipe en revolver och tog honom med sig, då presidentens spårhundar nafsade efter hans hälar. Felipe har berättat alltsammans, och han kallade er sin vän. Ni är äfven min. — Don Telesforo sköt George från sig och betraktade honom på en armslängds afstånd. — Ja, nickade han — så ser en karl ut. — Velasco, liknar han inte mig?

Den tillfrågade mumlade en svag protest, men don Telesforo gaf sig ej tid att höra på, utan fortsatte:

— Ser ni, señor Harrison, jag betraktar Felipe som min son. Försynen har nekat mig en manlig arftagare, jag har endast tolf döttrar. Felipe är gift med den elfte, så jag äger verklig anledning att kalla honom min son. Dessutom var hans far min bästa vän. Gamle Quiroga kom bort som ni kanske hört. Kulan träffade honom i nacken. Den aflossades på fem stegs afstånd, och jag tror mig veta, hvem som sköt. Han heter Palmasso. Jag har aldrig sett karlen, och han aktar sig att komma norr om Rio Negra. Men han står främst på min lista. Han vet, att han gör det. Jag har offentligt låtit anslå min utmaning på flera ställen. Karlen känner mig och håller sig undan. Jag är inte mer än sjuttiosex år ännu, och...

— Åttio, rättade señor Velasco.

— Dumheter fräste don Telesforo. — När jag säger sjuttiosex, menar jag det, naturligtvis.

— Jag har sett er dopattest, invände señor Velasco saktmodigt.

— Dopattest! brusade don Telesforo upp. — Den har jag rifvit sönder för länge sedan. Jag behöfver ingen dopattest. Jag har mina pistoler och min värja, och ni vet, Claudio, hur det slutar, i fall man tviflar på mitt ord.

— Jag kan inte hjälpa det, don Telesforo, sade señor Velasco, alltjämt lika lugnt, — men ni är åttio år fyllda.

Don Telesforo fräste en stund likt en fuktig fyrverkeripjäs. Han var blodröd i ansiktet, och de få hårstråna vid öronen och i nacken stodo rätt ut från hufvudet. När hans vrede lagt sig något, framstötte han:

— Envisa människor är det värsta jag vet. Señor Velasco här är mer envis än en gumse. Jag har sagt honom det. Alla ha sagt det, men han ändrar sig ändå inte. Han kommer att sluta olyckligt. Jag försäkrar, señores, jag är sjuttiosex år gammal.

— Åttio, sade señor Velasco och suckade djupt.

Ett ögonblick föreföll det som om en ny explosion skulle följa från don Telesforo, men mot förmodan betvingade han sig.

— För att inte dessa båda herrar skola tvifla på min sanningsenlighet, bör jag kanske underrätta dem, hvarifrån pratet om min ålder härleder sig. Señor Harrison, señor Cox, jag är visserligen född för åttio år sedan, men jag har tillbragt fyra hela år i fängelse. Det var under Calones, en president, om hvilken ni troligen aldrig hört ett ord.

George nickade, han kunde icke erinra sig namnet.

— Jag roade mig med att göra opposition på den tiden. Det har jag för resten alltid gjort. Det ingår i mina vanor. Numera är det mitt enda nöje. Nu vädjar jag till er, ni äro utlänningar och skola

säkert förstå mig. Kan man räkna de år, jag satt fängslad! Jag gjorde ju ingenting på hela den tiden, inte det minsta. Utom det att jag spottade fängelse-direktören i ansiktet. Hans utseende misshagade mig. Nå, señor Harrison!

George smålog och svarade:

— Vill ni inte räkna de fyra åren, kan naturligtvis ingen tvinga er därtill.

— Där hör ni, Velasco! där hör ni! Och, señor Cox, hvad säger ni! Jag skulle sätta stort värde på ert utlåtande.

— Hm! — Jim Cox blinkade mot ljuset från gluggen ofvanför sig. — För mig ställer sig saken så här. Känner en karl sig gammal, är han det också. Men om en karl, som fyllt åttio år, anser sig pigg och munter som en fyrtioåring, så är han fyrtio år. Gillar ni den teorin?

— Señor Cox, tillåt mig omfamna er! Den synpunkten har aldrig fallit mig in förut. Ni är min vän för hela lifvet. — Don Telesforo slöt Jim Cox i sina magra armar, något, som dock mötte sina vanskligheter, enär den ene stod och den andre satt. Ingenting afskräckte likväl den gamle herrn, som, när han hjärtligt dunkat Jim Cox i ryggen en stund, vände sig till sin trogne följeslagare och försmädligt sade: — Där fick er envishet. Men ni begriper naturligtvis inte dessa nya synpunkter. Ni är en gammal mulåsna!

— Ni kallade mig nyss en gumse, utlät sig den saktmodige señor Velasco.

— Ni är begge delarna, afgjorde don Telesforo.

— Señor Morán! Tänk på hvad ni säger! — Señor Velasco tycktes anse den dubbla tillvitelsen vara för mycket, ty hans lugn var på väg att öfverge honom.

— Ta, ta, ta, vill ni kanske duellera med mig?

— Don Telesforo struttade omkring i cellen och flinade högt åt sitt lyckade infall.

— Jag har lofvat Felipe och våra öfriga vänner att...

— Ta, ta, ta, dylika löften ger man endast för att bryta dem. Vill ni slåss med mig? Ni står visserligen inte på min lista, men för er skull gör jag gärna ett undantag.

Señor Velasco vred förtviflad sina händer.

— Sådan är han ständigt! utbrast han.

— Och ni är en gemmal bråkmakare. Hvarför skall ni alltid tala om min ålder, när ni vet, att det retar mig. — Don Telesforo stannade framför sin vän och betraktade honom. — Hädanefter, señor Velasco, är jag sextio år, inte en dag mer. Señor Cox har alldeles rätt i sitt påstående, man är så gammal man känner sig. Jag är precis sextio år från och med denna timme. Var snäll och kom i håg det, Velasco! När jag får tid, skall jag taga i öfvervägande, huruvida inte ett nytt äktenskap skulle vara det mest passande för mig. Sannerligen, señor Cox, er syn på saken öppnar ett framtidsperspektiv, som...

— Don Telesforo, afbröt señor Velasco.

— Hvad är det nu ni vill?

— Vi ha knappt mer än en halftimme till vårt förfogande.

Don Telesforo såg ut att bli ond igen. Men när han funderat ett ögonblick, lugnade han sig.

— Ni har verkligen rätt. Besynnerligt nog har ni rätt. — Tack, gamle vän! — Don Telesforo tryckte hans hand och utförde sedan samma operation både med George och Jim Cox, hvilken senare han nu behandlade med öfversvallande hjärtlighet. — Hvar var det vi voro, då Velasco afbröt mig? fortfar han med oförminskad liflighet. — Jo, nu minns jag. Vi

talade om min lista. Se hit, señores! — Ur en ficka drog han fram en i dyrbart band inbunden annotationsbok och visade den. — Den är känd i hela landet, och norr om Rio Negra har hvarje läskunnig person någon gång kastat en blick däri. Betrakta exempelvis detta blad, señor Harrison! Ni med, señor Cox! Här ser ni tre namn. Vid hvar och ett af dem står ett kors. De äro döda. De ha duellerat med mig. — Gamle don Telesforo yttrade det så enkelt och naturligt, och till och med den eljest så kalle George kände en oroande sprittning i sina nerver. Han så väl som Jim Cox sågo från denna stund med betydligt större aktning på den gamle herrn, hvilkens oresonliga hetsighet och, som Jim Cox mycket riktigt anmärkt, om en stridslysten tupp påminnande rörelser, kastade ett löjligt skimmer öfver hans person. — Här står också den där Palmasso, som jag nyss nämnde, fortfarande don Telesforo. — Men jag har tyvärr aldrig råkat honom. Emellanåt glömmar jag karlen, det är ju en hel del, som skrivits in i min bok, och det återstår ännu ett femtiotal män i olika samhällsställning, med hvilka jag ej slagits.

— Ni borde inte vara mer än fyrtio år, señor Morán, sade Jim Cox aktningsfullt.

— Ni förstår mig, señor Cox, ni förstår mig bättre än mina intima vänner. Jag borde vara ung på nytt. Alldeles. — Tillåt mig! — Han tryckte kraftigt den hand, Jim Cox beredvilligt räckte honom och fortsatte i samma andedrag: — Ser ni, så fort någon från nordens går öfver till Alcostas parti, skrifs han genast in i min bok, hvarpå jag omgående skickar honom min utmaning. Jag har gjort så hela mitt lif. Före Alcosta ha vi ju alltid haft minst en president, ibland både två och tre samtidigt. Somliga år har det varit ofantligt mycket att göra. Det gifs oförgätliga dagar, då jag slagits tre gånger å rad. Det

säger sig själft, att jag inte alltid gått helskinnad ur striderna, särskildt på sista tiden. Min syn har blifvit så dålig, att jag endast med svårighet på femton stegs afstånd urskiljer en motståndare! För den skull föredrager jag numera fetlagda personer. Det slår sällan fel, att jag inte träffar dem. På magra har jag däremot ett par gånger skjutit bom. Sådant irriterar, det inser ni väl. Därför blir det dubbelt förargligt, när man oupphörligt kälter om min ålder.

— Señor Morán! — Jim Cox glömde sin föregifna vrickning och sprang upp. — Ni är, fördöme mig en af de trefligaste kurrar jag träffat. Ni har tryckt min näfve, tillåt mig nu klämma er!

— Ni smickrar mig, señor Cox. — Med en förtjusning, som han ej gjorde minsta försök att dölja, gick gamle don Telesforo emot honom. — Ni förstår mig, ni, under det mina mångåriga vänner pladdra om ålder, gikt och helgonen vete allt, hvad de hitta på. Jag skall alltid anse det för en ära att tillåtas kalla er vän, ifall ni stannar i landet...

— För er skull vore jag frestad göra det, afbröt Jim Cox lifligt. — Hjälper ni oss ut ur det här hålet skall jag taga saken i öfvervägande.

— Vi äro just här för att hjälpa er, señores. När jag nu vet på hvilket sätt, ni erhållit arresteringsordern, betraktar jag det som min skyldighet. Ser ni, oppositionen är inte fullständigt död i republiken. Hela södern har Alcosta pacificerat. — Jag fattar ännu inte, hur karlen kunde lyckas med sin kupp, men jag befann mig på min första resa i Europa, då han gjorde den, och det förklarar en del. Alcosta har farit hårdt fram, mycket hårdt. Jag sörjer flera af mina äldsta vänner, och därtill är han skulden. Men jag tröstar mig alltid med, att om också fem sjättedelar af republiken tiger och lider, så lefver oppositionen kvar i den sista sjättedelen.

George hostade lätt och don Telesforo fördes genast på andra tankar.

— Nåväl, señores, jag garanterar att ni komma härifrån, men inte före mörkrets inbrott. Jag måste nämligen göra kaptenen oskadlig först. Det var sannerligen lyckligt, att jag föll på den idén att utmana honom. Han står inte på min lista och är i det hela oförarglig. Men min vän Wega och jag råkade på morgonen slå vad om, att jag skulle ha duellerat före kvällen. Vi roa oss med sådant ibland. Jag ville inte gärna förlora ett vad, ingen vill det. Så gaf kaptenen mig en anledning. Det kunde lika lätt ha blifvit någon af er, señores. Det blef han. — Nu till arresteringsordern. Ni har förmodligen läst den?

George nickade, och Jim Cox svarade ja.

— Hvarför skulle ni inte ha det? sade don Telesforo. — Tar man ett papper, är det naturligtvis för att läsa det. Beträffande detta kan jag upplysa, att tvenne ryttare med flera handhästar i går afton anlände till Riofontán. Den ene af dem satt i två timmars tid hos alcalden. Vår vän kaptenen, som för tillfället är stadens kommandant, sedan hans förman häromdagen med 150 man marscherade norrut, förmodligen till Puerta Barajos, blef efterskickad, ett par andra voro äfven där. Hvad främlingen hade att säga, vet jag inte, bara att han och hans följeslagare tidigt på morgonen, således ett par timmar innan ni arresterades, redo vidare. Ni ha haft tur, señores, ty ni anlände i en lycklig stund. Jag och mina vänner befinna oss nämligen här, och under vår närvaro vågar man inte göra hvad som helst. I alla händelser vågar man inte göra det hur som helst.

— Klockan är tre kvart på sex, blandade sig señor Velasco i samtalet.

— Seså... seså... Don Telesforo, som blef för-

argad vid minsta anledning och lika ofta utan anledning fräste till. — Ja, utbrast han och gjorde ett fruktlöst försök att yttra sig kort. — Att den där personen, som ni, señor Harrison, påstår vara lansiärkapten, ridit norr ut, är i och för sig en betänklig sak, särskildt då man känner arresteringsorderns innehåll. Men jag sade Felipe, att han handlande oklokt genom att antaga Alcostas inbjudning. Arresteringsordern är svaret på hans utmaning. Och inte nog därmed, vi veta, att presidenten ämnar slå ett stort slag. På baksidan af detta papper står tio namn. Det är inte utan orsak man skrivit dit dem.

— Hvad säger ni, står det något på baksidan också? frågade Jim Cox och visade en ytterlig förvåning.

— Ni ha inte ens märkt det! — Don Telesforo skrattade godt och gnuggade sina magra händer. — Hvad var det jag sade, Velasco? De ha inte sett det. Men vi hade ögonen med oss, vi, señores. Se här! — Den gamle herrn höll fram arresteringsordern med baksidan mot Jim Cox, och denne utropade med om möjligt än större förundran än han nyss ådagalagt.

— Min själ står det inte något där också. Titta, Harrison! De ha klottrat en . . . en rad namn, inte annat jag kan se.

Liksom för att göra Jim Cox till viljes, kastade George en blick på papperet.

— Det är tydligt nog det här, fortfor don Telesforo liffigare än någonsin. — Jag och mina vänner ha diskuterat saken och genomskådat intrigen. Alcosta ämnar slå ett slag, och han vänder sig först mot Felipe. Han känner, hvilken betydelse namnet Quiroga äger i detta distrikt. För att göra rent hus med ens tar han de tio största egendomsägarna samtidigt. När vi äro borta, har han fritt spel. Om den saken är dock inte så mycket att säga. De

flesta presidenterna före honom ha förfarit på samma sätt. Något vida mer upprörande är, att man skrivit mitt namn sist på listan. Och som om det inte varit tillräckligt har han låtit en liten skrifvarslyngel, som inte kunnat föra pennan ordentligt, rita dit det. Sådant är en personlig förolämpning mot mig.

— Kanske han tänkt på er ålder sköt señor Velasco medlande in.

— Det är ytterligare en förolämpning. — Don Telesforo var åter högröd af vrede och började på ett oroväckande sätt strutta af och an. — Men jag skall sända honom en ny utmaning. För säkerhets skull skall jag låta trycka och spika upp den på alla offentliga platser inom distriktet. Sätta mitt namn sist på listan, till på köpet skrifvet med de värsta kråkfötter, jag hittills sett.

— Don Telesforo afbröt señor Velasco.

— Hvad då, hvad då?

— Säkert är, att Alcosta och hans kreatur inte vilja oss väl. Följaktligen måste vi träffa våra förberedelser och . . .

— Jag gör ju inte annat, afbröt don Telesforo i sin ordning.

— Men först har ni att infinna er på platsen bakom kyrkan, ty ni ämnar väl inte skänka kaptenen det nöjet att komma före er.

— För ingen del. Men då . . . Don Telesforo såg sig hjälplöst omkring. — Det är en ofantlig mängd olika saker, som skola utföras. Hjälp mig då, Velasco, och stå inte där och stirra som . . . som ett träbeläte. Jag använder ett så mildt uttryck, enär jag inte onödigtvis önskar såra er. Hvad skall jag företaga?

— Begifva er till kyrkan.

— Hvarför går ni inte då? frågade don Telesforo ursinnig.

— Jag väntar på er. Det är ni, som skall slåss

med kaptenen. Sedan ledsaga vi dessa herrar ur fängelset och...

— Det skall ni aldrig ångra, utbrast Jim Cox förtjust.

— Men det var ju sant. — Don Telesforo såg medlidsamt på honom. — Ni har skadat er, ni kan inte gå.

— Är jag bara viss om att komma ut ur det här hålet, skall ingenting hindra mig att stiga till häst. — Och då de begge herrarna tviflande betraktade honom, tillade han: — Min natur är sådan.

Señor Velasco svarade förbindligt, att det var en särdeles lycklig natur, och don Telesforo instämde. Sedan sade han otåligt:

— Ert söl och era många omständigheter irritera mig, Velasco. Hvarför har ni inte redan gått! Señor Cox, señor Harrison! — Gamle don Telesforo utförde sina bugningar som om han rört sig på ett parkettgolf, och först sedan han sett sin vän göra detsamma och såväl George som Jim Cox noggrannt besvarat afskedshälsningarna, återvann han tillräckligt lugn för att kunna aflägsna sig.

— Före sju äro vi tillbaka, lofvade señor Velasco i dörren.

DON DESIDERIO FÖR SISTA GÅNGEN.

Åtta hästhofvar klapprade mot den hårda vägen. Mörkret var ogenomträngligt, och endast genom hörseln var det möjligt att sluta till, att tvenne rytare trefvade sig fram genom natten.

— Förargligt att månen skall strejka just nu, sade en misslynt stämman, hvars sjungande ljud och vårdslösa uttal angaf, att den tillhörde Jim Cox.

— Lita på hästarnas instinkt och låt dem sköta sig själfva, kom svaret från George Harrison.

Jim Cox brummade några otydliga ord och försjönk i en tystnad, som han fann lika besvärlig som onödig.

George däremot önskade helst af allt att lämnas i fred med sina egna tankar.

Redo de raskt ett helt dygn skulle de anlända till Quirogas hacienda före kvällen nästa dag. Då skulle han erhålla visshet, få veta, hvad han hade att hoppas eller frukta och ändtligen kunna gripa sig an med sina planer. Och han behöfde vissheten, ty hvad han hört och sett i Riofontán hade varit föga uppmuntrande. De ägde visseligen sin frihet igen, men den utgjorde blott en ringa del af hvad George begärde.

— Den stackars kaptenen har förts till sjukhuset. — Med dessa ord hade don Telesforo och señor Velasco trädt in i cellen till fångarna. — Hvad jag inte förmår fatta är, att jag träffade honom i hakan, fast jag siktade på magen, tillade den förre.

— Nå, hufvudsaken blir alltid, att vi tillsvidare äro herrar på täppan.

Fångarna hade endast att följa de bägge herrarna, hvilka förde dem raka vägen till ett dukadt bord i posadan. Fångvaktaren bugade sig ödmjukt, när de gingo förbi, och på rådhusets trappa stod en liten fet person, som var ytterst förekommande och artig.

— Hvad ni än gör, don Telesforo, begå inga galenskaper! bad han bevekande. — Ni kan inte föreställa er, hur ondt det skulle göra mig att sedermera nödgas döma er till döden.

— Ni är en narr, snäste don Telesforo. — Det oaktadt ämnar jag en vacker dag utmana er med. — Alcalden, underrättade han därefter sina följeslagare.

Den lille fete skakade sitt hufvud och såg be-
dröfvad efter de fyra männen, som gingo öfver stads-
dens gropiga torg. Don Telesforo skrattade upp-
rymd, men señor Velasco föreföll nedslagen. Under
promenaden genom gatorna mötte de några mindre
flockar solbrända karlar beväpnade med långa lansar.
Alla dessa hälsade hjärtligt på don Telesforo, som
vänligt nickade tillbaka och hade ett uppmuntrande
ord för en hvar.

— Roa er duktigt, barn! sade han till ett par
gråhårsmän. — Ingen vet, när ni härnäst . . . ja, ni
förstå. — Rid före dagbräckningen! rådde han en
herkuliskt byggd man med vild uppsyn. — Man har
inte glömt det där knifhugget, du delade ut förra
året, mitt lilla lamm. — Gå ur vägen för prästerna!
uppmnade han en enögd karl med ett stort ärr
tvärs öfver ansiktet. — Det är onödigt att förarga
hela världen, när vi blott ha två dygn på oss. —
Undvik flickorna, lilla José, vände han sig till en
karl, som var hufvudet högre än George. — Det är
ändå alltid du, som till sist blir bedragen.

Don Telesforo skämtade med alla, och de flesta mottogo hans råd eller varningar med bifall och glada skratt. George, som ej lät något undgå sig, och som drog sina slutsatser af hvad han såg, förstod att den gamle stridslystne och muntre herrn var synnerligen populär i de breda lagren. Men han märkte också flere stadsbor, som slungade hätska och ursinniga blickar på sällskapet.

— Två partier, tänkte den unge mannen. — Men don Telesforo och hans vänner ha synbarligen öfvertaget för tillfället. Alltså står jag på den rätta sidan.

Utänför posadan kamperade ett femtiotal resliga gestalter bland sina hästar. Deras hattar voro större än några andras, deras hår svartare och stripigare och lansarna längre. De hälsade don Telesforo med höga jubelrop, och den gamle herrn tryckte ett dusin händer, under det han passerade genom skaran.

— Mina herdar, sade han till Jim Cox, som gick bredvid honom. — Ypperliga ryttare och modiga karlar. Ingen af dem blinkar ens, om ni sätter revolvermynningen mot pannan på honom. Präktigt folk och trofasta själar. — Och som han kommit att särskildt fästa sig vid Jim Cox och på något sätt ville visa det, stannade han i ingångsdörren till posadan och ropade. — Barn! Här ser ni min särdeles gode vän och bundsförvant... han hejdade sig och öfverlade — señor var något för ljumt och intetsägande i ett land, där man slösade med titlar och stora ord, — när han funderat ett par sekunder fattade don Telesforo sitt beslut och tillade... general Cox. — Därmed kysste han den omtalade på båda kinderna och böjde sig sedan fram, för att Jim Cox skulle utföra samma operation med honom.

De långhåriga och lansbeväpnade herdarna sor-

lade nedanför trappan och hälsade sin afhållne husbonde.

— Bravo padrino*, ropade de och klappade händerna. — Din vän är vår vän. Lefve generalen!

Jim Cox hade rodnat af belåtenhet och öfverraskning, när han första gången hörde den titel, under hvilken han snart skulle bli ryktbar långt utanför Costa Negras gränser. I sin ordning omfattade han don Telesforo, och när denne till slut lyckats slingra sig ur hans armar, hade den gamle herrn en lång stund full sysselsättning att befria sina kinder från den tobakssås, hvarmed Jim Cox af glädje och ömhet smort ned dem.

George åsåg tankfull detta upptråde, af hvilket både don Telesforo och Jim Cox blifvit rörda. Den gamle herrn ägde verkligen en mängd tillgifna anhängare, frågan var dock hur många.

I posadans öfre våning väntade ett tjugotal äldre och medelålders herrar kring ett dukadt bord. Så snart George och hans följeslagare blifvit presenterade, togo alla plats. Måltiden var långt ifrån så animerad, som de båda främlingarna önskat. Det hvilade en tryckt stämning öfver deltagarna däri, och litet emellan utbytte dessa plantageägare parvis lågmälda hviskningar. Tack vare señor Velascos berättelse kände samtliga närvarande George och Jim Cox. Samtliga närvarande hade äfven läst arresteringsordern, och det var just denna, som stört deras glädje. Den visade med alla önsklig klarhet, att presidenten ansåg sig i det närmaste ha pacificerat hela republiken och nu beredde sig att fullständigt krossa oppositionen i dess norra del. Att han icke tillgrep särskildt kraftiga medel utan blott skickade en officer med fem lansiärer, då han ämnade

---

* Gudfar.

arresterade den både genom sin börd och sina egenskaper erkänt förnämste bland dem, var en fräckhet utan like. Gamle don Telesforo försäkrade det ett dussin gånger, men señor Peñalta invände, att det bevisade, hur säker Alcosta kände sig, och det var något vida värre. Dessutom hade tio bland de närvarande läst sina egna namn i den olycksaliga förteckningen på arresteringsorderns baksida. Det gjorde alla betänksamma och hade redan brutit fleres mod. Señor Peñalta sade öppet, att han ämnade fly öfver gränsen, ty det var uppenbart, att det skulle bli de tios tur, så snart Quiroga på ett eller annat sätt gjorts oskadlig.

— Carramba! larmade don Telesforo och dunkade med knytnäfvorna i bordet. — Behärska vi inte Riofontán, hvad! Ha vi inte tusen man till vårt förfogande.

— Tusen man beväpnade med rostiga lansar och knifvar, men inte tio bössor, invände señor Peñalta.

Señor Velasco suckade hörbart, och de kring sittande följde exemplet.

Eldröd af vrede steg don Telesforo upp från sin plats.

— Har jag inte för en stund sedan skjutit kommandanten, hvad? Jag åtar mig ensam garnisonens officerare. Och fastän det är under min värdighet, skall jag äfven utmana underbefälet.

— Ah, ni och edra utmaningar!

Knappt hade señor Peñalta gifvit sin otålighet luft i detta utrop, förrän don Telesforo slungade ett glas i hufvudet på honom.

Fem minuter senare var lugnet jämförelsevis återställdt, och diskussionen fortsattes, sedan don Telesforos och señor Peñaltas sekundanter bestämt, att duellen skulle utkämpas klockan sju följande morgon.

Att stadens garnison vid veckans början minskats med 150 man, fastän man visste, att herdarna och plantagearbetarna från nejden rundt omkring i stora skaror plögade infinna sig till den årliga marknaden och processionen, väckte äfven farhågor. Soldaterna påstodos på inrikesministerns befallning ha marscherat till Puerta Barajos. Det var antagligen ett knep af Alcosta och denne Naguiera, om hvilken ingen i en hederlig och oberoende nord hört en stafvelse, förrän karlen helt oväntadt dök upp ur en obemärkthet, hvori klokheten bort bjuda honom att för alltid stanna kvar.

Ju längre herrarna diskuterade, desto klarare insågo de, att man snärjt dem i ett nät, hvarur det måhända redan var för sent att befria sig.

George, som uppmärksamt följt den ordrika diskussionen, behöll endast ett intryck af förvirring och hjälplöshet. De flesta ångrade, att man följt traditionen och ridit in till Riofontán detta år. De behärskade staden men högst ett par dagar och mest på grund af de halfvilda skarornas vana att följa dem, hvilka de af gammalt betraktade som sina husbönder. Mycket snart skulle herdar och landtarbetare skingras åt alla väderstreck, vända tillbaka till slätterna och försvinna på de ändlösa vidderna. Nya tider hade kommit i Costa Negra och med dem nya män. De hade onödigt fäst uppmärksamheten vid sig och utan anledning retat presidenten, hvilkens hänsynslöshet de kände och fruktade. De hade begått många ohjälpliga fel, det var slutsumman af hvarje anförande, som lyckades göra sig hördt.

Förgäfves skrek don Telesforo, att revolutionen var republikens äldsta och lifskraftigaste tradition. De äldre vände sig från honom, och de yngre blickade tankfullt ned på bordduken framför sig. I lik-

het med señor Peñalta sade flere öppet, att de ämnade fly öfver gränsen.

Då George vid tolftiden på natten steg till häst för att fortsätta norr ut, hade han nära nog gripits af den allmänna förstämningen. Under flera timmars ridt tänkte han med ett bittert leende på de tjugo männen, hvilka i tur och ordning tigande och slapp tryckt hans hand till afsked. De visste, att denne yankee skulle besöka Felipe Quiroga, och ett par hade bedt honom framföra en varning. På andra sidan gränsen hoppades de få nöjet träffa hvarandra igen och . . . med några loja axelryckningar hade de tillagt . . . invänta bättre tider. Alcosta var inte odödlig och för öfrigt kunde något inträffa, det var omöjligt att på förhand säga hvad. För egen del skulle de begagna sin tillfälliga öfvermakt och plundra banken . . . naturligtvis mot kvitto, sade señor Meira, ty det var ej tvifvel underkastadt, att presidenten svarade med att konfiskera deras egendomar. Så snart de spelat Alcosta detta spratt, var det att nästa förmiddag ge sig af.

— Ledsamma gossar, hade Jim Cox yttrat, när de ridit ett hundratal meter på sin nattliga färd.

George svarade ej utan höjde endast på axlarna. Han hade misstagit sig, det var tydligt. Det var ännu långt till upproret, och om äfven ett starkt missnöje jäste i republiken, höll tanken på egen säkerhet alla tillbaka. Den logiska slutsatsen blef sålunda, att han antagligen gjort sin resa förgäfv. För honom såväl som för de sista oppositionsmännen återstod endast att rida vidare och vända detta otacksamma operationsfält ryggen. Alla äfventyren och mödorna . . .

— Säg ni hvilka präktiga ryttare de där herdarna äro? sade Jim Cox just då George nått denna nedslående punkt i sina betraktelser.

— Gäller det att fly betviflar jag icke deras skicklighet, svarade George buttert.

— Åh, få de ordentliga magasinsskarbiner i näfvarna har det ingen fara.

— Tror ni det, Cox?

— Säkert. Jag tittade närmare på karlarna. Med tusen sådana väl beväpnade gossar åtar jag mig att vända upp och ned på ett par stycken af republikerna här nere.

Jim Cox fortsatte ännu en stund att utbreda sig öfver manskapets förträfflighet, men då han märkte, att George ej lyssnade, slutade han.

De ord, Jim Cox i en lycklig stund fällt, hade förjagat misstämningen och ledt Georges tankar in i en ny riktning. Han hade kommit till Costa Negra för att bringa sin affär till ett lyckligt slut. Om republiken och dess inbyggare bekymrade han sig ej, det var firman Harrison & Brown's pengar han ville rädda och dessutom vinna en förmögenhet. Ifall andra voro tvehågsna eller rädda blef det deras ensak, bredvid George Harrisons intressen ägde det ingen betydelse.

— Costa Negra är mitt tillfälle, tänkte han envist och fortsatte. — Jag vill, att det skall vara det, jag vill . . .

Frasen var en trollformel, och när han upprepat den ett par gånger kände han sig åter lugn och tillitsfull. Först Felipe Quiroga, han var en helt annan man än dessa mångordiga herrar, hvilkas rädsla George nu fann löjlig och upprörande. Genom att skjuta Quiroga och gamle don Telesforo framför sig var det inte otänkbart . . .

— Det där med foten gjorde jag inte illa, medge det! sade Jim Cox, som till hvarje pris önskade få ett samtal i gång.

— Det var ju onödigt, svarade George kort.

— Som öfning betraktadt var det inte ur vägen, menade Jim Cox alltid lika belåten med sig själf och sina påhitt. — Ingen vet, hvar vi hamna härnäst.

George stod i begrepp att gifva ett snäsigt svar men hejdade sig i tid.

— Ni har rätt, medgaf han vänligt och försjönk åter i tankar. En lämpligare medhjälpare än mannen bredvid sig hade ett gynnsamt öde ej kunnat skänka honom. Jim Cox var tillräckligt tanklös att utan tvekan gifva sig in i de våghalsigaste företag och nog slug att helskinnad draga sig ur spelet igen. Det var icke blott Quiroga och gamle don Telesforo han kunde skjuta framför sig. Jim Cox, äfventyraren utan fruktan och tadel, skulle beredvilligt låta begagna sig till hvad som helst. Medan hästarna gingo steg för steg genom natten, återvann George sitt sinnes jämvikt.

— Costa Negra är mitt tillfälle, sade han halfhögt och fann allt afgjordt därmed.

— Hvad? frågade Jim Cox. — Jag hörde inte.

George märkte ej, att den andre sagt något. Han var så försjunken i sina planer och beräkningar att han glömde allt annat.

Jim Cox brummade ett par ord, som ej voro vackra. Och som han ändtligen funnit, hur omöjligt det var att förmå George tala, bekvämade han sig verkligen att tiga.

Nattmörkret stod tätt och tungt kring de båda ryttarna. Icke en vindfläkt rörde sig, och intet annat ljud än hästhofvarnas enformiga klappande mot marken störde stillheten.

Efter två timmar började det dagas, och några minuter senare var det ljust.

George såg sig omkring. Här lågo ändlösa fält, som blott väntade plogen och hackan, för att den bördiga jorden skulle ge rika skördar. Nu växte

här endast gräs, som vissnade, multnade och aldrig blef användt. På afstånd skymtade de täta skogarna, där trä till många millioners värde förfors utan att det föll en Costanegrän in att tänka på, till hvilket slöseri man gjorde sig skyldig.

— Ett rikt och präktigt land, utbrast George.

— Åh ja, instämde Jim Cox, dock utan entusiasm.

— Det är nödvändigt, absolut nödvändigt, att män med sakkännedom och affärsblick gripa in. Det är ju vanvettigt att låta en dylik mark ligga obrukad. — George talade med hänförelse, och Jim Cox nickade bifall mest för att ej förarga George genom en motsägelse. — Nå, det skall också bli gjort, sade den unge mannen energiskt och högg sporrarna i hästens ljumskar. — Framåt!

Under en tystnad, som Jim Cox trots upprepade försök ej lyckades bryta, redo de vidare. George höll hela tiden läpparna hårdt slutna.

Vid fyratiden på eftermiddagen nådde de en tätt befolkad trakt. Stora boskapshjordar betade öfverallt, och tobaksfälten stodo gröna utmed vägen. Hus, som antydde välmåga, lågo litet hvarstädes i fruktträdens skugga, och människor mötte på vägen. Genom att fråga sig fram erhöilo ryttarna visshet om, att de snart skulle vara vid Quirogas hacienda.

Jim Cox skrattade muntert. Nu väntade säkerligen nya äfventyr, och hans belåtenhet tog sig uttryck i en melodi, som hvisslades så skärande gällt, att George måste bedja honom sluta. Själf satt George stelare än vanligt, han samlade sig till mötet med Quiroga.

De redo uppför en lång eucalyptusallé och svängde in på en gårdsplan, där palmkronorna vaggade öfver deras hufvuden och exotiska växter i regnbågens alla färger prunkade. Framför dem reste sig hufvudbyggnaden, kring hvilken en bred öppen

veranda löpte. Jim Cox utstötte en hvissling, gällare än någon föregående, för att uttrycka sin tillfredsställelse. Endast en magnat i ordets vidsträcktaste bemärkelse ägde ett dylikt boningshus.

En hofmästare i mörkt livré mötte nedanför trappan och såg undrande på de bägge dammiga främlingarna.

— Señor Quiroga? frågade George och gled ur sadeln.

— Min husbonde är hemma, men . . .

— Låt någon leda hästarna till stallet och sköta dem väl! befallde Jim Cox. — Anmäl oss sedan! Det är brådt, begriper ni.

— Min husbonde ämnar just resa bort, sade hofmästaren värdigt. — En främmande señor anlände i går . . .

— Skall er husbonde också resa? afbröt George och bet sig i läppen. Hans första ingifvelse hade varit, att Quiroga ej var den man, han hoppats.

— När vi råkat honom, ändrar han kanske tankar, sade Jim Cox på sitt trygga sätt.

Hofmästaren smålog tviflande och gick mot trappan, sedan han först vinkat åt en stalldräng att taga hand om hästarna.

— En främmande señor? frågade George likgiltigt, och följde mannen.

— Ja. Främlingen medför hälsningar från en amerikan . . .

George stannade midt i ett steg. Han kände Costa Negras inbyggare tillräckligt för att veta, att benämningen endast användes om personer från Förenta Staterna, och han undrade, hvilka hälsningar en landsman kunnat sända Felipe Quiroga.

— Harrison heter den amerikanske señoren, upplyste hofmästaren tjänstaktigt.

— Hvad? — George, som åter satt sig i rörelse, stannade förvånad på öfversta trappsteget.

— Han har väl inte i sällskap en ovanligt treffig karl, som heter Cox? inföll detta namns ägare.

— Neej. Hans följeslagare är costanegrän.

George och Jim Cox växlade en lång blick.

— Hör nu . . . er husbonde väntar oss . . . med andra ord, han väntar oss inte, sade George hastigt.

— Men jag vet, att han skall bli gladt öfverraskad, när han sett mig. Jag önskar ej bli anmäld.

— Señor! — Hofmästaren såg misstroget på George.

— Visa oss vägen till det rum, där er husbonde uppehåller sig. Seså, inga invändningar! Jag önskar se den där budbäraren, innan han sett mig.

— Nej men, protesterade hofmästaren.

— Vi ha inte tid till några förklaringar. Dem får ni sedan. Gå före!

Hofmästaren såg åt sidorna efter några fler tjänare, men då inga syntes, inskränkte han sig till att peka på besökarnas vapen.

— Ja visst. — George ställde bössan ifrån sig, knäppte de båda revolverarna ur sina fodral och lade dem på en bänk. — Är ni nöjd nu?

Hofmästarens betänkligheter voro långt ifrån häfda, fastän han sett Jim Cox följa Georges exempel och slänga sina vapen bredvid hans. Han stam-pade obeslutsamt på en fläck, tills Jim Cox grep honom i axlarna och vände honom rundt.

— Visa oss vägen! befallde han. Rösten var visserligen mild men greppet kring skuldrorna järnhårt.

Hofmästaren bekvämade sig att lyda och gick före besökarna genom ett par dyrbart inredda rum.

— Anfäkta! utbrast Jim Cox och smackade med läpparna, när han såg den gedigna prakten omkring sig.

Hofmästaren sneglade bakom sig och visade ånyo sin olust att föra främlingarna till sin husbonde. Men Jim Cox placerade än en gång sina händer på hans skuldror, och karlen gick undergifvet vidare.

Vägen togs tvärs genom huset och förde till ett rum på dess andra sida. Just som hofmästaren ämnade draga ett draperi åt sidan, hejdade George honom. Dörren till rummet var ej stängd och röster hördes därifrån. George igenkände som den ena Quirogas djupa, malmfyllda stämma.

— Naturligtvis betviflar jag inte era försäkringar, señor. Men jag säger än en gång, att ert budskap väcker min förvåning.

— Åh, jag ber, señor, svarade en mjuk röst, hvars ägare tydligen bemödade sig, att vara så förbindlig som möjligt. — Icke desto mindre är det samme Harrison, hvilken hade lyckan att så lägligt komma till er hjälp, som sändt mig hit. Som bevis åberopar jag den omständigheten, att jag bland edra vapen genast utpekade den revolver, han tryckte i er hand, innan ni klättrade ned från balkongen.

— Hm! Det är mig ofattligt, att han, en främling, kunnat förskaffat sig dessa upplysningar. Men, låt oss inte längre tala om detta!

— Jo, låt oss just tala om det, sade George och slog draperiet åt sidan samt steg in i rummet. Jim Cox följde honom, sedan han först vinkat åt hofmästaren, att dennes närvaro var öfverflödig.

Felipe Quiroga hade till hälften rest sig från stolen, där han suttit, och stirrade häpen på de inträdande. Han såg tvenne dammiga, skäggiga och att döma efter deras yttre allt annat än gentlemannamässiga karlar stanna ett stycke innanför dörren. Därefter drogos hans blickar oemotståndligt till den person, som förut funnits i rummet.

Denne hade rest sig och stod med krökt rygg, föga olik en tiger, beredd till språng.

Quirogas ögon vandrade tillbaka till nykomlingarna.

— Där är ni ju i egen person, yttrade han mekaniskt. — Hans ögon vände åter till den förste besökaren, nu innehållande en fråga med icke så litet hot på botten.

Jim Cox, som tillfredsställt sin nyfikenhet, då han sett den mycket omtalade Felipe Quiroga, lät i sin ordning blicken dröja vid mannen på andra sidan bordet.

— Så sant jag lefver, kaptan Desiderio, utbräst han.

George hade blifvit mörkröd af vrede. Han hade icke haft en aning om, hvem främlingen, som begagnade hans namn, var. Vid sin följeslagares oväntade upplysning gick han rundt bordet och avancerade hotfullt mot kaptenen.

— Det är på tiden, att vi göra upp vårt mellan-hafvande, sade han hårdt.

Kaptenen, som ej en sekund tänkte på att förneka sin identitet, drog sig baklänges undan utan att släppa honom ur sikte.

George hade mekaniskt fört handen till bältet liksom för att gripa revolvern och därvid erinrat sig, att vapnen lämnats i vestibulen.

— Ni är obeväpnad, ser jag, sade han — det är jag med. — Han knöt händerna och ställde sig i position för boxning. — Men det finnes flera sätt att göra upp en affär sådan som vår. Anglosaxisk boxning kan vara lika effektiv som spansk fäktning.

Kaptan Desiderio drog ned hufvudet mellan axlarna och gick fortfarande undan. Han stannade först, när han med ena hälen berörde väggen bakom sig. Då gled han med en smidig rörelse åt sidan

och placerade sig så, att han hade ryggen mot ett af de öppna fönstren till verandan.

— Det är rätt, Harrison, gif honom hans rason! uppmanade Jim Cox, belåten med den omväxling dessa förberedelser lofvade. — Och behöfver ni hjälp så . . .

— Håll er på afstånd, Cox! Jag sköter karlen ensam.

— Señores! utropade Quiroga. Men ingen hörde honom. En bild af den yttersta förvåning stod han stödd mot bordet och stirrade från den ene till den andre. Det gick rundt i hans hufvud. Dessa båda främlingar, som sist uppträdt på skådeplatsen, handlade med en säkerhet, som om de och icke han varit hemma här. De stego oanmälda in i hans arbetsrum, och den ene gick utan att ens hälsa löst på en gäst, som han visserligen ej kände, men som han mottagit under sitt tak, och hvilken följaktligen stod under hans beskydd.

— Jag håller tre mot ett på Harrison, vände sig Jim Cox till honom. Och då han såg Quirogas häpna min, missförstod han denne fullständigt och frågade. — Jaså, ni tycker, att det är för litet? Då säga vi fyra mot ett.

Quiroga såg undrande på de båda motståndarna, som stannat inom räckhåll för hvarandra. Han begrep ännu ingenting.

Den, som däremot föreföll att ha fattat situationen och dess vådor, var kapten Desiderio. Äfven han hade knutit händerna och intagit försvarsposition. Utan att med sin stickande blick släppa George ur sikte fann han tillfälle att också iakttaga de öfriga närvarande. Hans ögon slötos till hälften, och hans rörliga drag återspeglade en intensiv tankeverksamhet.

— Se upp, Harrison! Han funderar på något sattyg! ljud det varnande från Jim Cox.

— Var lugn! — George tog ett steg närmare.

Då släppte kaptenen för en sekund motståndarens anlete ur sikte, vred hufvudet åt sidan och utstötte en genomträngande hvissling.

— Inga knep! — Med detta utrop trängde George in på kaptenen och gaf honom med höger hand en stöt midt i bröstet.

Kapten Desiderio vacklade ett par steg åt sidan och kippade efter andan men rätade genast upp sig igen.

— Harrison är betydligt tyngre än han. Harrison vinner efter tre, högst fyra omgångar, sade Jim Cox med sakkunnig förståelse till Quiroga. — Jag håller fem mot ett.

Efter den första pröfvande stöten hade George stannat för att taga dess verkningar i betraktande. Ett bistert leende krusade hans läppar, och han mätte fienden med en ringaktande blick. Han hade insett, att denne ej var farlig och beredde sig att göra ett hastigt slut på striden.

— Vänstra knytnäfven mot hjärtat, den högra under hakan, sade Jim Cox, som äfven värderat Georges motståndare och funnit hans underlägsenhet uppenbar. Därefter fortsatte han vänd mot Quiroga. — Jag fördubblar vadet, och ni kan gärna först som sist räkna upp pengarna.

I detsamma förändrades scenen. I stället för att invänta Georges nästa anfall och parera stöten som skulle följa, tog kaptenen två steg åt sidan. Han handlade så snabbt och med sådan beräkning, att Georges vänstra knytnäfve hven genom luften utan att träffa. Emedan den unge mannen samlat hela sin styrka för slaget men ej mötte det beräknade motståndet, tumlade han flera steg framåt och kom förbi kapten Desiderio. Denne uppgaf ett högt triumfrop, och när George efter det misslyckade utfallet hämtat sig tillräckligt för att på nytt kunna

gå anfallsvis till väga, såg han en revolvermynning fem steg från sitt ansikte.

— Akta er, Harrison, det är inte rent spel, ropade Jim Cox, som ej en sekund släppt kaptenen ur sikte.

Det var ej heller fallet. Kaptenen var ej längre obehäpnad och tänkte icke på att retirera. Med en segrares hållning rätade han upp sig inför motståndaren.

— Gör ni en rörelse, är ni död, ljöd hans mjuka stämma med en underton af hot. Han hade hållit vänstra handen utsträckt liksom för att trefva efter något bakom sig. Nu förde han den tillbaka och höll en andra revolver mot de tre, som oafvändt betraktade honom.

— Lansjären . . . hvisslingen, sade Jim Cox halft för sig. Han hade förstätt anledningen till kaptensens obegripliga manöver, då han såg en hand stickas upp utanför fönstret och alldeles som om det varit aftaladt på förhand räcka kaptenen de båda revolverarna.

— Precis, svarade don Desiderio med hånfull artighet. — Och nu ett par ord, innan det smäller. Men först, är du på din post, Ruperto? frågade han någon bakom sig utan att dock vända hufvudet.

— Här, señor kapten! — Utanför fönstret dök ett hufvud och ett par skuldror upp. Mannen, som de tillhörde, grinade försmädligt åt de innevarande och stödde en karbin på fönsterbrädet framför sig.

Kaptenen hade hört den lätta skrapningen, då karbinen berörde träet och fortsatte genast.

— Ni inbillade er, att ni hade mig i fällan, ni klumpiga yankee! Det är ni som råkat fast, inser ni det? Men er bryr jag mig inte så mycket om, ty det är för Felipe Quirogas skull jag kommit. Det är inte så många dagar sedan min gynnare, inrikesministern, kallade mig till sig och i presidentens

höga närvaro sade: republiken har på ett kränkande sätt blifvit förolämpad i sin högste styresmans person. Den skyldige förtjänar ett strängt och sköningslöst straff, ett straff, som svarar mot hans brott. Kapten Desiderio, en öfverstebeställning är ledig, förtjäna den! — När kaptenen hunnit så långt i sitt improviserade tal, gjorde han ett uppehåll för att småleende betrakta de tre, som behärskade af hans båda revolverar och karbinen på fönsterbrädan, höllo sig orörliga. Kaptenen syntes tillfredsställd med hvad han såg och nickade lätt, i det han fortsatte: — Jag svarade, att jag gärna ville bli öfverste, men att min beundran för presidenten var så stor, att jag äfven utan belöning skulle utfört hans uppdrag. Då bestämdes det, att jag skulle bringa upprorsmakaren Felipe Quiroga, död eller lefvande i presidentens våld. Har ni förstått? — Kapten Desiderio njöt synbarligen af situationen och nekade sig icke nöjet att förlänga uppträdet. — När jag beredde mig att gå, fortfor han och slungade en giftig blick på George, — hejdade mig señor Nanguiera med orden: »ett par påflugna yankees ha kommit hit. De äro mig osympatiska, skaffa dem ur vägen! Sättet blir er ensak. Men jag har styrt om att de resa norr ut och skall laga, att ni får sällskap med dem.» Mina herrar yankees, ni ha hittills haft en enastående tur, men nu är det slut därmed. Jag medger, att jag inte väntade er här just nu. När jag här näst råkar honom, skall alcalden i Riofontán få en het stund, emedan han släppt er. Men i alla händelser, ha ni ej kunnat komma i ett för er själfva mer olycksdigert ögonblick. Ni invända naturligtvis, att vi befinna oss på Felipe Quirogas hacienda, och att han har dussintals hängifna tjänare till sitt förfogande. Just det är er olycka, señores. Ty — hör nu noga på mig! —

Leendet kring kaptensens röda läppar blef bredare och erhöll något fascinerande i sin storslagna elakhet. Vårdslöst höll han den ena revolvern riktad mot Quiroga, medan den andra pekade på George. Lansjären i fönstret flinade sakta. Han njöt synbarligen lika mycket som sin förman. — Ty, upprepade kaptan Desiderio för andra gången — när jag inom loppet af den närmaste minuten skjutit ned Felipe Quiroga som en hund, låter jag er, señores yankees, strax göra honom sällskap in i evigheten. När så de trogna tjänarna kallats hit af skotten och finna sin herre död samt två andra lik bredvid honom, säger jag... hvad tro ni, señores? — Jo, jag säger, att ni öfverfallit deras husbonde, och att jag tyvärr ej lyckades förhindra mordet, endast hämnas det. Mannen, här bakom skall bestyrka min utsago, och alla skola tro oss. Er närvaro kom ytterst lämpligt för mina planer. Jag tackar er, señores!

De tre åhörarna till detta i sitt slag mästerliga anförande hade hela tiden det varade stått orörliga som bildstoder. Quiroga, som ännu ej hämtat sig efter den förvåning, Georges ankomst och det omedelbart därpå följande anfallet mot kaptenen framkallat, insåg till fullo det farliga i sin belägenhet. Men han var alltför stolt att visa vare sig fruktan eller öfverraskning. Han stod stilla på sin plats och såg föraktfullt på kaptenen, medan han trotsigt och högdraget väntade sitt ödes fullbordan.

Tio steg från honom hade George stannat. I hans bröst sjöd ett våldsamt raseri. Omärkligt för alla sjönk han ihop och spände hvarje muskel i sin kropp till ett jättesprång, hvarmed han i det lämpligaste ögonblicket ämnade kasta sig öfver motståndaren. Det stred för mycket mot hans natur att underkasta sig utan försvar, men afståndet var väl stort, och han funderade endast på, huruvida han

vågade flytta sig litet närmare, hvilket utan tvifvel var det svåraste af allt, då kaptenen ej en sekund släppte honom ur sikte.

Den, som dock ifrigast grubblade på en möjlighet till räddning eller åtminstone på ett försök att skaffa sig en enda fördelaktig chance, var Jim Cox. En kort stund surrade det så förtvifadt i hans hjärna, att han ej hörde början af kaptenens anförande. Hans första känsla var en häftig förbittring mot hofmästaren, som förmått dem att lämna sina vapen ifrån sig. Den vek snart för en annan; det som var gjordt kunde ej ändras, här gällde det nya medel. Mer än en gång hade han haft en revolvermynning riktad mot sig, och om han också för tillfället ej ägde mer än sina näfvar, voro dock dessa ett par bastanta och dugliga verktyg. Den tanken återgaf Jim Cox hans vanliga tillförsikt, han blef åter den förtröstansfulle äfventyraren, som aldrig förlorade modet. Hvad skall jag göra? susade det utan uppehåll i hans hjärna — hvad skall jag göra? — Han stod längst bort från kaptenen med händerna stödda mot en högkarmad stol af något tungt träslag.

— Är ni beredd, Felipe Quiroga? frågade kapten Desiderio och rörde vid revolverns aftryckare.

Då gled förhänget framför ingångsdörren åt sidan och en ung flicka trädde in i rummet. Hon stannade vid tröskeln och såg förundrad på männen, af hvilka alla utom en ofrivilligt vändt sig mot henne.

Den ende som ej sett åt sidan var Jim Cox.

— Nu! ljöd det i hans hjärna, då han såg kaptenens blick för en sekund glida åt sidan, och lydande en blixtnabb ingifvelse lyfte han den tunga stolen framför sig öfver hufvudet. Nästa sekund hven den tvärs öfver bordet mot kapten Desiderio.

Denne hade på kortare tid än det kräfts för att berätta det tagit blicken från Quiroga. För dessa

mäns till bristfärdighet spända nerver var det svaga gnisslandet, då förhänget sköts åt sidan något, som ingen mer än den i hundratals faror härdade Jim Cox förmådde motstå. Kapten Desiderio insåg för sent, att han låtit sin uppmärksamhet afledas. Sedan hann han blott märka, att ett större föremål susade mot honom genom luften. Innan han, som instinkten bjöd, lyckats mer än böja sig litet åt sidan, träffade stolsitsens ena kant hans vänstra tinning, och med ett stönande föll don Desiderio omkull. Hans slocknande blick famnade rummet och människorna däri och med ett i all sin bitterhet hopplöst leende erkände han sig besegrad midt i triumfens ögonblick. Dessa båda främlingar, som han föraktat, gingo helskinnade ur striden, medan han . . . Det blef mörkt kring honom, han såg ingenting, hade redan glömt närmast föregående sekunders händelser visste inte . . . visste inte . . . hvad var det han inte visste men gärna önskat veta? Han lyfte mekaniskt ena handen till sin krossade tinning. En klubbig vätska vätte fingrarna och den lätta beröringen framkallade en oerhörd smärta — hvad var det, hvad var det? Mörkret blef tätare och tyngre, men genom det hördes trampet från tunga fötter och ifriga rop. Trots smärtorna sökte don Desiderio resa sig för att se, för att få veta. Det enda han visste var att han svindlande snabbt sjönk nedåt, föll som en sten, motståndslöst . . .

— Döden, trodde han sig säga och slöt viljest löst ögonen för att aldrig öppna dem mer.

Kring den döende, åt hvilken ingen hade tid att offra en tanke, var allt en bild af hejdlös oreda och förvirring. Borta vid dörren sjönk den unga flickan afsvimmad ihop, medan Jim Cox samtidigt hoppade öfver bordet, och med ett vildt rytande, lik en ny, ännu tyngre projektil slog ned bland spill-

rorna efter den krossade stolen. Bragt ur jämvigten af den oväntade scenförändringen lossade lansiären ett skott och kulan borrhade sig in i väggen någonstades. Omedelbart därefter splittrades fönstret bredvid honom och i ett regn af glaskärfvor flög Jim Cox ut på verandan, där han grep karlen i nacken med ena handen, i lifremmen med den andra och handlöst slog honom i golfvet. Tio sekunder senare återvände han, släpande den afsvimmade karlen efter sig. Med en vårdslös rörelse lyfte han kroppen in genom fönstret och klef själf efter.

— Det där gjorde vi tusan så fint, utbrast han belåten, och såg från den ena till den andra af de innevarande.

Vid dörren stod Quiroga med den unga flickan i sina armar. Bredvid dem sågs George ifrigt framåtlutad sluka sin värds vackra börda med ögonen. Kring kapten Desiderios liflösa kropp trängdes några förvirrade tjänare.

— Tag hand om den här! sade Jim Cox till dem och pekade på den sanslöse lansiären. — Ja, Harrison, sådant här kallar jag omväxling, vände han sig därpå till George.

Den unga flickan hade öppnat ögonen och såg sig skrämmd omkring.

— Pappa . . . hvad var det? hviskade hon.

— När du hämtat dig, skall jag berätta. — Señor Harrison, detta är min dotter, Gloria, som sannerligen gjorde sin entré i ett nog så dramatiskt ögonblick. — Ja, barn, här ser du min räddare, om hvilken jag så ofta talat.

George skyndade sig att fatta den lilla hand, som räcktes honom.

— Och detta är señor . . . señor . . . förlåt, jag vet ej en gång ert namn . . . señor . . .

— Cox . . . Jim Cox i alla väder, svarade denne

med ett bredt och gemytligt grin och fattade i sin tur den mjuka hand, som George endast med tydlig motvilja släppte.

— Den ene har redan en gång räddat mitt lif, och nu har den andre bevisat mig samma tjänst. Vår tacksamhetsskuld till dessa begge señores kan aldrig gäldas.

— Jaså, det var ni, som rasslade med förhänget, señorita, utropade Jim Cox. — Det skedde, min själ, i rätta ögonblicket. Och nu upprepar jag, hvad jag sade för en stund sedan: det här gjorde vi tusan så fint, ni och jag, señorita.

FJÄRDE AFDELNINGEN.

REVOLUTIONEN I COSTA NEGRA.

TJUGOFJÄRDE KAPITLET

HUR EN REVOLUTION STARTAS.

Quiroga, George och Jim Cox sutto vid det stora bordet, i hvars skifva den sistnämnde gjort märken med sina klackar, då han hoppade öfver det. De rökte och smuttade emellanåt på likören i glasen bredvid kaffekopparna. Samtalet mellan dem fördes icke med större intresse, det föreföll som om två af de tre haft tankarna långt borta. Den tredje lutade sig belåten mot ryggstödet på sin stol och blåste ut väldiga rökmoln genom näsan. Han var synbarligen så upptagen af det närvarande, att han ej hade sinne för något annat.

En paus hade uppstått. Värden betraktade sina båda gäster, särskildt den yngre. En aning sade honom, att denne man ägde beslutsamhet för flere andra.

George Harrison mötte hans blick utan förståelse. De skarpt skurna, nästan indianska dragen behöllo sin prägel af okufflig energi, men litet emellan veknade ansiktets linjer. Något nytt och hittills okänt hade inträdt i den unge mannens lif. Blicken i hans ögon blef varmare. Han tänkte på señorita Gloria. Fast han endast sett henne en kort stund, erinrade han sig

tydligt hennes mörka, exotiska skickelse. De på en gång mjuka och snabba rörelserna, det lifliga, nästan nervösa sättet verkade tilldragande på en natur med hans kyliga lugn. George var icke van att analysera sina känslor, men halft mot sin vilja började han nu söka orsaken till den hastigt påkomna längtan han erfor att åter vara i den unga flickans närhet. — Jag är inte kär, sade han sig — hvem tror nu för tiden på kärlek vid första ögonkastet? Men — tilllade han strax efteråt — jag är sannolikt på god väg att bli det. Nå, det är lika oundvikligt som mässling och scharlakansfeber, och lika gärna hon som någon annan. — Det föll honom ej in att reflektera öfver den unga flickans känslor, och han avslutade sina funderingar med ett halft ringaktande, halft godmodigt — kanske hon är mitt tillfälle i den vägen. Nå, jag har ingenting däremot. — Han skakade emellertid dessa tankar från sig och hostade inledande, det var tid att tänka på affären.

Jim Cox, som tog signalen för en uppmaning att på nytt börja det afdomnade samtalet, inföll genast:

— Särskildt styf var inte kaptenens idé, men djärf. Jag har aldrig hört något så fräckt förut. Att ge sig ut för Harrisons budbärare och söka narra er med sig, señor Quiroga, det var . . . det var . . .

— Jag trodde honom inte, sköt Quiroga emellan. — Men hans säkerhet imponerade till den grad, att jag verkligen funderade på att följa honom.

— Tänk, om inte vi kommit i rätt tid, Harrison. — Jim Cox slog sig, öfverväldigad af denna tanke, på låren. — Ni hade följt karlen någonstädes, señor, och han hade säkert funnit sin chance att sticka ned eller fångsla er. Det skulle verkligen varit storartadt, om han kunnat föra er bunden till Alcosta. Hans plan var så bländande fräck, att den mycket väl kunnat lyckas bara för det.

Med en instämmande nick visade Quiroga, att han ansåg Jim Cox ha rätt. En häftig rysning skakade hans kropp.

— Nu till affärerna, inföll George, hvilkens otålighet ej tillät honom att längre uppehålla sig med detta.

Quiroga hörde på tonfallet, att den unge mannen hade något på hjärtat. Han svarade med en förbindlig och afvaktande bugning.

— Som ni nog inser, señor, ha vi inte slagit oss fram hit endast för vårt nöje, började George.

Quiroga nickade, han förstod det.

— Hvarför jag rest till Costa Negra, betyder mindre, vare det nog sagdt, att jag satt mig in i landets förhållanden och känner dem. Jag vet till exempel, att er ställning, señor Quiroga är starkt hotad. Ni har senast i dag sett, hvad man vågar. Är ni inte blind, kan ni däraf dra vissa slutsatser, först och främst den, att man nästa gång skall veta att tillgripa verksammare medel.

— Jag vet det, sade Quiroga enkelt.

— Ni är med andra ord dömd, endast domens verkställande återstår. Stannar ni overksam här på er hacienda, kan ni betraktas som en död man.

— Ni har rätt, señor Harrison.

— Finner ni det ogrannlaga, i fall jag frågar, hvad ni ämnar göra?

Quiroga höjde på axlarna, som om han i sin tur frågat, hvad skall jag göra?

— Ni hyser inte förtroende för mig, sade George. — Men hur kort vår bekantskap än varit, anser jag dock . . .

— Jag försäkrar, skyndade sig Quiroga att afbryta.

— Alltså kunna vi tala öppet med hvarandra? Quiroga såg forskande på George, som om han

inom sig undrat, hvarthän denne ville komma. Georges drag voro nu hårda och utmanande. Han mätte plantageägaren med en blick, som var skarp och sökande.

— Vi ha inte tid till omvägar, utbrast han. — Alltså rakt på saken. För er, señor, återstår endast att följa landets traditioner och göra uppror.

— Ensam? frågade Quiroga men på ett sätt, som utvisade, att tanken ej var ny för honom.

— Ni har hela detta distrikt med er.

— Det är ungefär tiondelen af landet.

— Å tusan, så mycket! utropade Jim Cox, gladt öfverraskad. — Då är ju saken klar.

— Inte fullt så klar, som ni tror, señor Cox, invände Quiroga. — Vi sakna bland annat vapen.

— Ingenting annat! — Jim Cox brast ut i ett bullrande skratt. — Den saken sköter Harrison...

Han hejdade sig midt i meningen, ty en kraftig spark från George hade under bordet träffat hans ena smalben.

— Fortsätt, señor! uppmanade Quiroga intresserad.

— Det är visst bäst, att ni talar med Harrison om det, sade Jim Cox och flyttade sin stol utom skotthåll för George. — Han är en öfverdängare på revolutioner och allt möjligt i den branschen.

Quiroga, som med förvåning iakttagit Jim Cox och den tvära omkastningen i hans sätt, vände sig mot George.

— Frånsedt den smickrande öfverdriften i min följeslagares yttrande, sade denne — tror jag det vara bäst, att vi två göra upp den här affären. Vi äro således eniga om, att en revolution är nödvändig.

— Det har länge varit min öfvertygelse. Alcosta måste störtas, såvida ej mitt fosterland skall föras till undergångens brant.

— Godt! utbrast George. — Ni är utan tvifvel en utmärkt upprorsledare, och ni har folk.

— Men inga vapen . . . inga vapen, señor Harrison!

— Låt oss antaga, att sådana finnas!

— Det är för absurdt att utgå från ett dylikt antagande.

— Låt oss likväl göra det!

Quiroga protesterade med en åtbörd.

— Hvad ville ni då betala för dem? fortsatte George.

Det flammade till i Quirogas ögon.

— Ni syftar på något visst, señor! sade han nästan uppbrusande.

— Vi antaga äfven det, svarade George lugnt.

— Frågan blir då, hur mycket betalar ni?

— Begär, får jag höra!

Tvärs öfver bordet mätte de begge männen hvarandra med en snabb, värderande blick.

— Koncession på landets samtliga järnvägar och hamnanläggningar.

— Vidare!

— Ensam rätt att förmedla alla statslån och öfver hufvud taget hvarje större affär, som republikens regering afslutar. — George tog fram sin annotationsbok och slog upp en viss sida däri. — Banco Garantizador de Valores, läste han — det är ett bra namn, tycker jag.

— För all del. — Och ni är nöjd med, hvad ni nu begärt?

— Nej, skogarna kräva rationell skötsel, ett bolag ledt af mina landsmän . . .

— Det kan beviljas. Något mer?

— Landets mineraltillgångar äro måhända värdefulla. — Tag hit kartan, Cox! — George bredde ut kartan, som Jim Cox räckt honom. — Här ligger

ett skogbeväxt område, på hvilket enligt uppgift endast några indianstammar ströfva omkring. Detta område tillfaller med full äganderätt mig och min kompanjon.

Quiroga betraktade ömsom kartan, ömsom Georges orörliga ansikte och märkte därför ej, hur oroligt Jim Cox vred sig på sin plats. Hade han gifvit akt på den senare, skulle han måhända tänkt närmare på saken.

— Hur mycket kontant? frågade han blott efter en kort stunds tystnad.

— Ingenting. Endast säkra garantier att dessa fyra önsknigar uppfyllas.

Quirogas drag erhöilo ett tankfullt uttryck.

— Ni inser väl, att det är brådt? sade han sakta.
— Jag har ordnat allt för att rädda mig och min dotter öfver gränsen. När skulle ni kunna leverera vapnen?

— Inom tre dygn.

— Det är inte möjligt! — Förlåt, vi antaga att det går för sig. I så fall hur mycket?

George vände några blad i anteckningsboken och läste:

— Två lätta kanoner, tolf maskingevär och vapen för minst tio tusen man jämte tillhörande ammunition.

— På tre dygn! — Quiroga sprang, liksom lyftad af en fjäder, upp från sin plats.

— Om allt går efter önskan, sade George.

— Ändå en liten hake?

— Man måste tänka på det oväntade och oberäkneliga. Men då ni vet, att för er endast återstår att fly eller höja upprorsfanan, finner jag valet mindre svårt.

— Ja, det finns tusentals tappra karlar, hvilka endast vänta en signal från mig eller hvem som helst annan. Landets tillstånd är sådant, att revolutionen

kan vara allas räddning, men det oaktadt... det oaktadt... Häftigt upprörd gick Quiroga af och an i rummet. — Ni inser väl, att jag ådrar mig ett oerhördt ansvar?

— Ni sade nyss, att revolutionen kan vara mångas räddning. I alla händelser blir den inte er undergång.

Quiroga stannade vid bordet.

— Ni har inte bedömt ställningen i landet oriktigt, señor Harrison, sade han. — För mig och mina vänner återstår endast det ena eller det andra. Kan ni på tre dygn skaffa vapen, åtar jag mig att stampa tre tusen man ur jorden. — Men, inser ni inte, hur vanvettigt allt detta är? Att störta sitt fosterland i ett inbördes krig för... för att jag och mina vänner äro hotade. Det vore skamligt af mig att göra det.

— Åh, sade George fullkomligt oberörd. Krig och revolutioner börja nu för tiden af långt mindre orsaker. Vi ha ju nyligen sett världshistoriens största fältslag utkämpas borta i Mandschuriet, och upprinnelsen till allt var, att ryska hofvet slagit sig på skogsafverkning i Korea. Man ville göra affärer i stort, och när räkningen presenterades, betalade folken både med pengar och blod. Jag vill också göra en stor affär, men jag riskerar själf min insats. Från min sida är det fair play. Ni önskar rädda ert skinn och era vänner på samma gång ni befriar ert land från en flock skälmar, som begagna sin ställning till att suga ut det. Ni utför en god gärning och skrifer in ert namn på historiens blad. Jag fattar rent ut sagdt inte anledningen till er tvekan.

— Men ett inbördes krig är likväl...

— Som affär betraktad är det ett riskabelt företag afbröt George raskt. — Men ni tillåtes ju inte välja själf.

— Mitt fosterland... mitt fosterland! utropade Quiroga, rof för en häftig sinnesrörelse.

— Ja visst, sade George, nästan högdraget. — Äfven jag kan komma att betrakta Costa Negra som mitt fosterland.

Quiroga såg förvånad på honom.

— Jag anser mig vara en modern människa, fortfor George med kylig öfverlägsenhet. — Alla de där fraserna, som ännu användas, passa utmärkt i parlament och deputeradekammare. Men om ni ger akt på det, nödgas ni medge, att de bli mer och mer sällsynta äfven där. Man har en känsla af att knappt någon låter lura sig längre. De äro utnötta, ser ni. Jag säger öppet, som jag känner det: mitt fosterland är där, hvarest jag gör de bästa affärerna. Penningen är internationell, och förlägger jag min verksamhet till Costa Negra, blir republiken mitt fosterland. — Just som George uttalade dessa ord, tyckte han sig se señorita Glorias vackra ansikte och kände en sprittning genom sina nerver. Fastän han var lifvad af sitt ämne, flög blixtnabbt en ny tanke genom hans hjärna, och tyst sade han sig: Jag är kär. Men det ändrade intet i hans planer, och nästa ögonblick var han åter beredd att med kraft tala för dem.

— Nåväl! — Quiroga hade fattat sitt beslut och tog plats vid bordet. — Hvad anser ni, att vi först böra göra?

— Utropa den nye presidenten. Skall han heta Quiroga...?

— Nej... nej! En äldre man, hvars korande ej väcker afund. Hvad vi framför allt behöfva är lugn.

— När den nye presidenten och hans regering underskrifvit mina koncessioner, garanterar jag er ett ostördt lugn för all framtid. Vår revolution blir den

sista i Costa Negra. — Och då Quiroga med ett tviflande leende betraktade honom, tillade han: — Har en half milliard amerikanska pengar placerats här nere, tillåta aktieägarne inga oroligheter. Det enda skulle vara ett krig med en grannstat, om affärerna kräfva ett sådant. Men det är för tidigt att tänka på det ännu.

Quiroga hade till hälften rest sig ur stolen men sjönk åter ned. Han hade insett, att George Harrison var en farlig och fordrande bundsförvant. Nästa sekund sade han sig att någon annan ej fanns.

— Presidenten! yttrade han lågmäldt.

— Hvad säger ni om gamle don Telesforo?

— Han är utan gensägelse den mest ålderstigne bland de kandidater, som kunna komma i fråga. Genom att välja honom slippa vi hans emellanåt rätt besvärliga opposition.

George sköt ett skrifställ och några papper, som lågo på bordet, öfver till Quiroga.

— Alltså, sade han korthugget — president: Telesforo Morán. Skrif, señor! — Premiärminister: Felipe Quiroga. — Hvarför lägger ni pennan ifrån er?

— Det är mig motbjudande att skriva mitt eget namn.

— Vet ni någon, som passar bättre?

— Nej, sade Quiroga efter att ha funderat en stund. — Atminstone ingen ärligare.

— Då anhåller jag att ni skrifver. Vidare finansminister. Ni känner landet bättre än jag. Hvem föreslår ni?

— Hm! — Quiroga såg eftertänksam rätt fram. Lopes Sedeno är känd för att vara mycket sparsam, sade han slutligen.

— Gärna för mig, svarade George raskt. — Vara med och styra ett land kan nästan hvem som helst nu för tiden. Och inrikesminister?

— Då vore måhända bäst att lämna posten obe-satt, tills nästa parlament inkallats, ty vi böra natur-ligtvis med första utlysa nyval.

— Således tills vidare F. Quiroga. Det är väl så, ni menar?

— Till krigsminister taga vi gamle Amarillo, sade Quiroga utan att låtsa höra frågan. — Han kan visserligen inte skilja ett flintlåsgevär från en mauser-pistol, men han har en briljant hållning. Hans säker-het öfverträffas endast af hans okunnighet.

— En utmärkt man på den platsen. Jag antar, att ni lätt fyller i listan utan mitt bistånd.

— Jag behöfver fundera litet, sade Quiroga och undvek Georges blick. Det är en del bland mina vänner, som kunde bli stötta, ifall de ej utnämndes. Vi ha visserligen en del sändebudsposter, men dem reserverar jag för sådana, som man helst vill hålla på afstånd. Dessutom har jag tänkt inrätta guvernörsbefattningar i hvart och ett af republikens distrikt. Det är ett ypperligt sätt att binda mindre tillförlitliga personer vid sig.

— Ja visst, gemensamma intressen... George såg åt sidan, ty Jim Cox hade låtit höra en ljudlig gäspning. — De där smådetaljerna ordnar ni säker-ligen utan min hjälp, återtog George. Men glöm för all del inte att taga med en eller två duktiga affärs-män. En ministär af godsägare och ämbetsmän passar inte för ett land, som vill framåt. Jag vet ej, om ni lagt märke till det, señor, men jag har i tidningarna sett, att ministrar i det ena europeiska landet efter det andra vid banketter och festliga tillfällen stått upp och med stolthet kallat sig handlande eller köpmän. Vare sig man i lefvande lifvet säljer kolonialvaror eller shoddy eller i parlamenten månglar med åsikter och ståndpunkter äro alltid affärerna de förnämsta. Att man för länge sedan insett det, veta vi alla, det

glädjande är, att man numera allmänt börjar nämna sakerna vid deras rätta namn. — George hade rest sig upp och talade med en fart, som tydligt visade, hur intresserad han var. Han skulle otvifvelaktigt fortsatt på samma sätt, såvida inte Jim Cox, som önskade befrielse från sin tvungna overksamhet, hostat:

— Och jag då? frågade han, då George och Quiroga vände sig emot honom.

— Vänta en stund! sade George. — Er tur skall nog komma.

— Det låter höra sig, mumlade Jim Cox tröstad. — Jag fruktade, att ni glömt mig, Harrison. — Han sträckte benen ifrån sig, tände en ny cigarr och roade sig med att från sin plats iakttaga de båda andra. Utan att med större uppmärksamhet följa samtalet, hvilket hufvudsakligen fördes af George, hörde han den unge mannen ifrigt och öfvertygande utveckla sina planer. Felipe Quiroga var motvillig och tvekan- de, men lät sig i allmänhet dragas med. Jim Cox fann det hela tråkigt och gäspade. En timme hade redan gått och en ny var påbörjad. Det föreföll som om George hade mycket att säga ännu, och Quiroga visade heller ingen lust att sluta. Jim Cox slöt ögonen och lutade sig mot stolens ryggstöd för att sova en stund. När han litet senare såg upp, skref Quiroga fortfarande, medan George stod lutad öfver hans axel och dikterade.

— Proklamationen till armén är ypperlig, sade den unge mannen. — Förklaringen, hvori ni upp- säger Alcosta tro och huldhet, borde däremot redi- geras om. Ni har ju en huskaplan, på hvilken ni litar. Låt honom stoppa in ett par bibelspråk här och hvar, det är ju brukligt att alltid taga gud fader till medintressent i sådana här affärer. Mot de en gång för alla vedertagna formerna bör man inte bryta, då det ej är nödvändigt. Folket... ja, ni förstår nog, hvad jag menar.

Quiroga böjde samtyckande på hufvudet, ehuru det var uppenbart, att han ej gillade den unge mannens uttryckssätt.

Jim Cox slöt åter ögonen och väntade tills hans tur skulle komma. Han sof godt, fastän han hade en otydlig förnimmelse af att några personer, som förut ej funnits i rummet, trädte in och besvarat en rad frågor eller mottagit några befallningar. När han nästa gång öppnade ögonen, förstod han, att han sofvit länge. På bordet lyste ett par andra ljus i stället för de, som brunnit ned, och pappershögen bredvid Quiroga hade afsevärdt ökats. Jim Cox gäspade högljuddt och sträckte på sig för att gifva sin närvaro tillkänna.

— Nu är det er tur, Cox, sade George öfver axeln.

— Skönt! Hvad skall jag göra? — Jim Cox stod redan på fötterna och såg mot dörren.

— Först och främst mottaga detta papper.

— Papper . . . hm! — Jim Cox gjorde en grimas.

— Det är er fullmakt som kommenderande general öfver republikens kavalleri.

— Åh tusan! utropade Jim Cox öfverraskad.

— Jag har styrt om det där, medan ni slumrade. Det är bara att säga ja och taga emot.

Jim Cox sväljde ett par gånger.

— Hur stor styrka? frågade han sedan litet misstroget.

— För ögonblicket omkring trehundra man. I dagbräckningen har ni dem här.

— Nå, äntligen tycks det bli något af! — Utan att kasta en blick därpå stoppade Jim Cox det papper, George räckt honom, i bröstfickan.

— För att kunna börja revolutionen med den éclat, som betryggar företagets framgång, ha vi bestämt oss för en kupp. Det blir er uppgift att

öfverrumpla Puerta Barajos och därigenom trygga förbindelserna med utlandet. För öfrigt antar jag, att ni gissar, hvad ni har att göra.

— Lita på mig, Harrison! utbrast Jim Cox. — Får jag trehundra man med mig, kunna vi från och med detta ögonblick betrakta staden som vår.

Quiroga, som med tydligt visad oro betraktade äfventyraren, drog en suck af lättnad.

— Ni hyser verkligen ingen tvekan, señor Cox? frågade han.

— Inte ett spår, svarade Jim Cox med vanlig bekymmerslöshet. — För ordningens skull kunde ni ändå säga mig, hur stor besättningen är i staden. Ifall ni vet det naturligtvis.

Quirogas oro blef åter märkbar.

— Besättningen har utgjorts af tvåhundra man, beväpnade med remingtongevär. Men enligt de underrättelser, jag nyligen inhämtat, lära ytterligare hundrafemtio eller tvåhundra kommenderats dit från Riofontàn.

— Inte fler! — Jim Cox gnuggade händerna. — Vi kunna betrakta staden som vår.

Quiroga suckade för andra gången, men icke fullt så tungt som förut.

— Er tillförsikt fyller mig med glädje, utbrast han.

— Ni kan sofva lugnt, señor, försäkrade Jim Cox.

— Det här är just någonting i min stil.

— Då . . . i den snart pånyttfödda republikens namn tackar jag er, general!

Jim Cox studsade och tog ett steg tillbaka. Quirogas högtidliga ton liksom den titel, vid hvilken han ännu ej hunnit vänja sig, kom honom att hoppa till. Men han hämtade sig strax, var åter den muntre äfventyraren, som tog allting i lifvet naturligt och enkelt, och utropade med ett gemytligt grin:

— Saken är klar! Slå er i backen på det!

— Ännu en gång tack, general!

Betydligt mindre allvarlig än Quiroga tryckte Jim Cox dennes hand.

— Vi bryta väl upp så fort som möjligt? frågade han.

— Ju förr ni kommer i väg, desto bättre, inföll den praktiske George.

— Är det meningen, att jag skall ge mig af ensam? — Jim Cox såg förebrående på George. — Jag inbillade mig, att vi båda fortfarande skulle göra sällskap . . .

— Det går inte, Cox. Jag nödgas stanna här för att taga emot den nye presidenten och hjälpa señor Quiroga ordna en del . . . Jag har inte tid att redogöra för allt. Tvekar ni, Cox?

— Nej. Jag blef bara en smula öfverraskad. Mina herrar, jag har varit litet af hvarje, men inte general ännu. Det skall bli roligt att pröfva yrket.

— Nu känner jag igen er, Cox. Och därför vill jag påpeka, att företaget måhända kan misslyckas. Då har ni bara att draga er ur spelet och hals öfver hufvud rida norrut. I så fall träffas vi på andra sidan gränsen.

— Det är riktigt vänligt af er att tänka på mig, när så mycket står på spel, sade Jim Cox rörd. — Tack Harrison!

George såg åt sidan för en kort stund. När han strax därefter vände sig mot den andre, hade hans ansikte återfått sitt vanliga kalla uttryck.

— Ni inser väl, att allt beror på, om och hvar vapnen finnas, sade han lågmäldt. — Puerta Barajos . . . bah! Tio tusen gevär med tillhörande ammunition väga upp ett dussin af landets städer.

— Men för att komma åt vapnen måste Barajos först tagas. Är jag med mina gossar herre öfver staden, har jag också tillbehören för ett nätt litet krig.

— Alldeles, svarade George — staden, vapnen och så revolutionen, det är den rätta ordningen. — Då Quiroga, som medan det korta samtalet mellan kompanjonerna varade, uppmärksamt läst igenom några af sina papper, i detsamma vände sig mot dem, böt George genast om ton.

— Se nu hit, Cox! uppmanade han och placerade sitt pekfinger på den å bordet utbredda kartan. — Här befinna vi oss, och där ligger Barajos. — Hör nu, vände han sig till Quiroga — här skjuter en kil från grannrepubliken ett stycke in i landet. Finns det inte en väg rakt ned till kusten från haciendan?

— Jo, men det strider mot folkrätten att begagna den, särskildt att som i detta fall med en beväpnad styrka öfverskrida grannstatens gräns, sade Quiroga allvarligt. — Señor general, hvad ni än gör, undvik det!

Jim Cox såg frågande på George, och denne blinkade menande åt honom.

— Vårt företag är så omfattande och ännu så osäkert, att vi böra afhålla oss från allt, som kan reta grannarne, återtog Quiroga.

— Naturligtvis, sade George och blinkade ånyo mot Jim Cox.

— Den saken är också klar, instämde Jim Cox och blinkade tillbaka åt George att han förstått.

— Som ni ser, Cox, finns det två vägar, tydliggjorde George med stark tonvikt på hvarje ord. — Den nordligare, som för rakt till målet, samt en sydligare, hvilken förlänger er marsch närmare två dygn.

Än en gång blinkade Jim Cox åt George, och hans putslustiga min sade tydligare än alla ord:

— Hvad bry vi två oss om folkrätt och grannstater och sådant där. Var lugn, Harrison, var lugn och lita på mig!

Quiroga, i hvilkens ögon tårarna trängde fram, spände ut bröstet och yttrade högtidligt:

— Ni har förstått hur viktigt det är, att icke ens skenet af en kränkning mot neutrala grannar vidlåder vårt företag.

Jim Cox nickade energiskt.

— Må då alla helgon vara med er, señor general! Er fullmakt är den första regeringshandling, jag i den nye presidentens namn undertecknat. Måtte den lända republiken till välsignelse! — Hans rörelse tog öfverhanden och endast med stor svårighet förmodde han undertrycka en snyftning. George såg förvånad på honom.

Äfven Jim Cox betraktade den andre utan att fatta anledningen till hans häftiga sinnesskakning. I Georges ögon lyste en glimt af den hånfulla ringaktning, han stundom visat inför sådant, som det var honom omöjligt att fatta. Men så erinrade han sig plötsligt, att han för ett antal år sedan skrikande som en galning, gått med i en procession, hvarest tusentals äldre ansedda män från Newyorks affärskvarter i spetsen för biträden och bokhållare efter »Maine»-katastrofen, rytande fordrat krig mot Spanien. Han förstod med ens att det gafs något högre än den af honom öfver allt annat dyrkade penningen, något, som svetsade ihop och kom konkurrenter, afundsmän eller eljest för hvarandra likgiltiga personer att stundom enas och ropa detsamma. Det var tanken på fosterlandet, dess ära och storhet. Med sin skepticism log han inom sig åt det bruk kongressledamöter, politici och affärsmän vanligen gjorde af dessa ord, men han insåg också, att Felipe Quirogas känslor voro äkta. Med ett djupare tonfall och en vinnande åtbörd, sade han:

— Var lugn, señor! Cox har redt ut trassligare härfvor än den här.

— Och jag behöfver väl inte bedja er skona folket? fortfor Quiroga, sedan han tackat med en hufvudböjning. — De trehundra, öfver hvilka ni för befälet, äro mina underhafvande. Nästan alla äro födda på min hacienda, och om de följa er blir det för min skull. Deras kärlek till mig och de mina är så stor, att . . . Han stannade, ty hans djupa rörelse hindrade honom att säga mer.

— En revolution kan ju vara en riskabel affär, sade Jim Cox med verkligt deltagande. — Jag vet inte, hur det brukas här nere, så några garantier lämnar jag ej.

— Jag menar, att ni inte onödigt inlåter er i strid . . .

— Det är inte jag som bestämmer den saken, señor. Ger besättningen i Barajos sig frivilligt, har jag ingenting däremot. Men blir det krängel af, få vi väl klå upp dem, så att de begripa, hvad vi mena.

Quiroga sänkte hufvudet och såg dystert ned framför sig. Hans känsla uppreste sig mot dessa båda mäns sätt att se och behandla, hvad han ansåg som det största och viktigaste i sitt lif. Men så sade han sig, att motståndarna tvingat honom till detta steg. Ville han rädda sitt fosterland, sig själf och många andra, var det nödvändigt att gå vidare på den väg, som en gång blifvit beträdd.

— Framtiden, stammade han med bruten stämma.

— Det är just på den äfven vi tänka, sade George.

Quiroga smålog. Han förstod det, men han hade önskat att de bägge andra tänkt på samma sätt som han.

George väntade en stund, innan han sade något. Äfven han insåg hur allvarlig stunden var, men hans ungdomliga ifver tillät honom ej att dröja.

— I morgon bryter det således löst, sade han och räckte Quiroga handen tvärs öfver bordet.

— Ja . . . i morgon, stammade den nye premiärministern.

— Därmed ha vi startat revolutionen. Lyckas den delar ni vinsten med oss. Misslyckas vi, går alltsammans på vår risk. — Den lyckas. Framåt, Cox!

PUERTA BARAJOS INTAGANDE.

Icke fullt en vecka senare red Costa Negras nyaste general i spetsen för trehundra ryttare mot Puerta Barajos.

Expeditionen hade ej blifvit färdig så hastigt, som dess ledare önskat. Först och främst ville Quiroga, att deltagarna, af hvilka många kanske skulle uppoftas, kände den risk, för hvilken de utsatte sig. När han hållit ett tal till karlarne i truppen och frågat dem, om de ville våga sina lif för den goda saken, ropade alla med en mun ja. Då han sedan sporde, ifall någon önskade draga sig tillbaka, svarade alla återigen ja med precis samma entusiasm.

— Alldeles som folk plägar uppföra sig, sade Jim Cox gemytligt. — Ingen hör eller tänker. Var utan fruktan, señor, jag kan leda dem hvart som hälst.

Men Quiroga skakade sitt hufvud och förbjöd Jim Cox att marschera, innan karlarna åtminstone ägde ett begrepp om företaget.

Då blef det generalens tur att ruska på hufvudet. Det befanns, att han och Quiroga hade mycket olika åsikter. Tre oersättliga dagar förlorades på detta sätt, tills George grep in.

— Gif er af, Cox!

— Just hvad jag sagt hela tiden, brummade Jim Cox.

Quiroga insåg, att han ej förmådde hindra, hvad som skulle ske, och gaf motvilligt sitt samtycke.

En halftimme efteråt red Jim Cox i spetsen för truppen mot kusten.

Från verandan kring hufvudbyggningen betraktade señorita Gloria aftåget, ifrigt vinkande åt kämparne. Vid hennes sida stod George och mönstrade, hvad han ansåg vara förtruppen till den armé, som inom kort skulle samlas under revolutionens banér, blott nyheten om den första lyckade vapenbragden flugit öfver landet. Quiroga höll sig undan i detta viktiga ögonblick. Han hade hela föregående dag varit dyster och undvikit alla, till och med sin dotter.

Men Jim Cox tryckte fast hatten på hufvudet och log med hela ansiktet.

— Nu börjas partiet på allvar, sade han och högg sporrarne i hästens sidor. — Det skall bli roligt att se, hur det slutar. — Så red Jim Cox hvisslande mot sitt öde.

Och nu befann han sig omsider ett par mil från Puerta Barajos.

Till utseendet hade general Cox ej undergått någon förändring, som skilde honom från äfventyraren med samma namn. Det var den krökta höknäbbsnäsan som hängde ned öfver de slokande mustascherna, det var alldeles samma orakade kinder och samma skarpa ögon, hvilka ej läto något undgå sig. I hans yttre angaf intet den upphöjelse, hvarom lyckojägaren Jim Cox endast för en vecka sedan ej vågat drömma. Fanns något var det i så fall en guldrens kring hattkullen.

Till vänster om Jim Cox red hans adjutant, en ung man, son till en af Quirogas förvaltare, och tätt bakom höllo sig ett dussin ynglingar, hvilka Jim Cox utnämnt till löjtnanter. Han antog, att en general ägde befogenhet till dylika utnämningar, och hade genast valt dessa ungdomar till sina officerare, emedan de händelsevis voro i besittning af skjutvapen,

som åtminstone kunde åstadkomma hörbara smällar; att bössorna skulle skada en motståndare, betviflade han på goda grunder men aktade sig att yttra det högt. I stället hade han använt de tre dygn ridten varat till att berätta häpnadsväckande historier för dessa oskuldsfulla costanegränar, hvilka öppet visade, hur smickrade de voro öfver att kommenderas af denne gladlynte, oförskräckte och utan tvifvel framstående general.

Bakom officerarna följde truppen, en samling djärfva ryttare, samtliga beväpnade med långa lansar. Äfven några lassos och ett tjog gamla kavallerisablar funnos men icke ett enda skjutvapen.

Jim Cox hade ett par gånger skakat hufvudet, medan han under de gångna dagarna emellanåt mönsttrade sin styrka. Men så sade han sig, att motståndarna, som de skulle angripa, troligen voro ännu mindre farliga. Och med vanlig bekymmerslöshet kommanderade han efter hvar ny rast: framåt! Hvarje uppehåll på marschen använde han till att stiffta bekantskap med karlarna. Han lärde sig deras namn, resonerade med dem om deras angelägenheter och förstod att vinna deras förtroende. Emellanåt gaf han små föreställningar i skjutskicklighet eller visade, hur en ryttare skulle behandla sin häst. Allt, hvad de kunde och som utgjorde deras stolthet, utförde han bättre och säkrare än de. På tre dagar hade han vunnit allas hjärtan. Ifall en skymt af tvifvel vid ridtens början funnits hos dessa enkla herdar eller åkerbruksarbetare, hade Jim Cox förvandlat den till stridslust och tillförsikt. Alla de trehundra karlarna skulle lyda honom blindt, när det gällde, och säker genom den beundran, han ingifvit, började Jim Cox redan spekulera öfver hvad han borde företaga, så snart Puerta Barajos blifvit intaget.

Mellan klockan fyra och fem på eftermiddagen

tredje dygnet efter marschens anträdande, var hamnstaden i sikte. Från en höjd sydväst om densamma gjorde Jim Cox med sin stab en första rekognoscering. Hans adjutant, som besökt staden många gånger, utpekade de olika byggnaderna. Sydost om staden fanns en kasärn, där besättningen, i vanliga fall ett eller två kompanier, låg. Det påstods, att garnisonen för tillfället blifvit förstärkt, men därom visste man intet med bestämdhet. Jim Cox kliade sin näsa, svor litet, men hoppades alltjämt, att flera än fyrahundra man ej funnos i staden. På en höjd söder om själfva hamnen, hvilken det var omöjligt att se från hans plats, låg ett mindre fort. Där funnos fyra kanoner, men fänghålen voro enligt säkra uppgifter igenrostade, i alla händelser hade intet skott sedan en mansålder tillbaka lossats. För det mesta bevakades fortet af fem man och en underofficer, men på sista åren hade man ej gjort sig besvär att klättra dit upp. Det föll naturligtvis ingen in att stjäla fyra obrukbara kanoner, hvarför skulle man då tvinga hederligt folk att utsätta sig för solhettan på en plats, som till och med tjuftar undveko? Midt emot fortet hade det varit tal om att anlägga en redutt, och republikens representantförsamling hade, hänförd af sin patriotism, enhälligt voterat ett anslag därtill. Hvem som annekterat pengarna visste man icke, men att större delen stannat hos presidenten, vågade man utan risk att gissa galet antaga. Byggnaden, från hvilken Costa Negras flagga i rödt och grönt fladdrade, var rådhuset.

Jim Cox nickade. Han hade sin angreppsplan färdig och var ifrig att få handla. Af den beskrifning, han nyss åhört, framgick, att Puerta Barajos i likhet med de flesta af landets öfriga städer ägde en hufvudgata, hvilken här i en halfcirkel krökte sig kring hamnen. Ett dussin mindre gator gingo sol-

fjäderformigt ut från denna pulsåder och förlorade sig bland trädgårdar och planteringar.

Tvenne olika anfallspunkter funnos således. An-
tingen kunde man genom en bigata rida rätt ned till
hamnen och besätta rådhuset för att därifrån pro-
klamera revolutionen, eller också intaga kasärnen,
fånga besättningen och sedan göra hvad man be-
lagade. Innan han sett staden, hade Jim Cox be-
stämt sig för det senare. Han visste, att man alltid
gör upp en plan, det var helt enkelt nödvändigt, och
när han nu som general började ett nytt skede i sitt
lif, ville han ej försumma något.

Upprorsarmén, en benämning, som Jim Cox afto-
nen förut användt för första gången och öfver hvilken
han kände sig mycket stolt, var redan indelad i fem
skvadroner. De fem ryttmästarna voro utsedda genom
val, och till stor glädje för Jim Cox, hade manskapet i
detta fall samma åsikt som befälhafvaren. De fem
ryttmästarna jämte ett par adjutanter kallades till
generalen, som gaf sina instruktioner. De voro hvarken
vidlyftiga eller invecklade. Gjorde man motstånd vid
kasärnens besättande, borde man storma från alla
sidor på en gång.

— Och sedan? frågade en ryttmästare nyfiket.

— Sedan? — Jim Cox kliade sin näsa. — Tja,
det beror på omständigheterna. — Hade han varit
uppriktig, skulle Jim Cox svarat, att han icke visste
det. Det var endast i förhoppning att lyckas, som
han gjorde detta försök. Han sneglade på krigsrådets
medlemmar och undrade inom sig, hvad man tänkte.

Det var endast af entusiasm lågande blickar han
mötte öfverallt. För dessa ungdomar, som ständigt
hört fäder och anförvanter tala om alla de uppror,
i hvilka de deltagit, var en stads öfverrumpling ett
muntert streck. Det fanns hvarken tvekan eller ned-
slagenhet.

— Ja, vi få väl se, sade Jim Cox hemlighetsfullt och gaf sin armé tecken att rycka fram.

De bägge skvadroner, som voro afsedda att betäcka flankerna, redo ned på hvardera sidan om vägen, reserven stannade kvar, och själf satte sig Jim Cox i rörelse med de två, som utgjorde hufvudstyrkan. Han undrade inom sig, ifall alla revolutioner började lika enkelt och lättvindigt som denna.

— Den här har för resten inte börjat än, mumlade han och såg på sin fäderneärfda klocka. — Men om tjugo minuter smäller det, antar jag. — Han hvisslade en munter melodi, och adjutanten bakom honom stämde in. När den unge mannen, som ännu ej ägde sin befälhavares färdighet, hvisslade falskt, fann Jim Cox sig föranlåtten att rätta honom. Medan de trafvade framåt i solgasset offrade generalen sex dyrbara minuter på att undervisa adjutanten, hvilken också var synnerligen tacksam därför.

Vägen förde mellan de manshöga murarna kring ett par trädgårdar. Flyglarna kommo genast ur sikte och skymdes bort bland träden. Jim Cox reste sig i stigbyglarna för att utröna, om det var möjligt att se de båda skvadronerna. Han urskilde lansspetsarna mellan löfverket, blef lugn igen och återtog sin för en stund afbrutna hvissling. Adjutanten hade gjort hörbara framsteg, och generalen sade honom det.

Vägen mellan trädgårdarna räckte ända fram till gatan, vid hvilken kasärnen var belägen. När hufvudstyrkan hunnit dit, såg Jim Cox, att vänstra flygeln redan var framme och att dess anförare i största vänskaplighet språkade med posten utanför kasärnens port. Den högra flygeln var däremot ej synlig ännu. Jim Cox afbröt sin hvissling och red bort till posten.

— Han frågar, om vi komma med ny förstärkning, underrättade honom vänstra flygelns befälhavare, så snart Jim Cox befann sig inom hörhåll.

— Förstärkning . . . hvad menar karlen? — Jim Cox hejdade sin springare tre steg från posten. — Hur många man i kasärnen? frågade han.

— Tvåhundra. — Posten hade tydligen sin förutfattade mening om frågaren och svarade utan spår af misstankar.

— Är det stadens hela besättning?

— Nej, ungefär hälften.

— Och de andra?

— De äro nere vid hamnen.

— Vid hamnen? — Hvad göra de där?

Posten flinade till.

— Vänta, skall ni nog få höra. — Han satte ena handen bakom örat och lutade sig framåt liksom för att lyssna. — Nej, ännu dröjer det en stund. Hur mycket är klockan, señor . . . öfverste?

— General, rättade ryttmästaren.

Posten mönstrade Jim Cox och höjde på axlarna. Det intresserade honom synbarligen icke alls, huruvida den främmande herrn var general eller öfverste.

Jim Cox fäste sig ej heller vid karlens föga militäriska hållning, han hade i en hast blifvit tankfull. Han kastade emellertid en blick på sitt ur och undrade, hvad det var, han skulle få höra om en stund.

En officer med uppknäppt uniformsrock och tofflor på fötterna stack ut hufvudet genom porten, som han öppnat på glänt.

Jim Cox betraktade honom och porten, sedan såg han öfver axeln på ryttarna bakom sig. Han förstod att situationen var på väg att blifva löjlig samt att något måste göras.

— Öppna porten! kommenderade han.

Officern lydte beredvilligt, medan posten gjorde för fot gevärs.

— Framåt! ljud nästa kommandorop.

Ryttarna satte sig i rörelse och redo in på kasärngården. Jim Cox gaf en af sina ryttmästare order att hålla portarna öppna och följde sedan med strömmen. Alldeles som en gång förut denna dag kände han sig till sin egen förundran rådvill och handfallen. Han kliade sin näsa liksom för att därur hämta en ingivelse. Han fann den icke och skakade bekymrad sitt hufvud. Så knäppte han med fingrarna och sade för sig själf:

— Det är ansvaret som generar mig. Hade jag bara mig själf att sörja för, skulle jag sannernigen inte hänga läpp, men den här fårscooken, som skall ledas och hjälpas, gör mig orolig. Nej, morska upp dig, Jim! — Med denna uppmaning återfann Jim Cox sig själf, gaf hatten en lätt puff, så att den åkte litet mer på sned, strök upp mustascherna, spottade och frågade med hög röst efter kasärnfälhfavaren.

Officern, som följt honom på ett styckes afstand, knäppte en knapp i sin uniformsrock och presenterade sig som den efterfrågade.

— Jim Cox till er tjänst, sade denne och lyfte på hatten — general i republikens sold. Har ni något emot att öfverlämna kasärnen till mig?

Officern visste synbarligen ej, hur han borde tyda orden. Han stod med händerna i byxfickorna tre steg från Jim Cox och sneglade på denne general, som han hvarken kände till utseendet eller namnet.

— Förstärkningar? sporde han inledande.

— Det beror på, hur ni tar det, svarade Jim Cox med ett älskvärdt grin.

— Tar det...? Officern knep ihop ena ögat, men såg med det andra så mycket skarpare på ryttaren framför sig.

Jim Cox kastade en blick bakom sig och märkte

att fyra af hans fem skvadroner rident in på gården. Han ropade åt ryttmästaren i porten att eftertruppen skulle lämnas utanför. Sedan tog han från sin plats en öfverblick öfver ställningen. Han fann icke sin belägenhet tillfredsställande. Kasärngården var på två sidor omgifven af höga murar, på den tredje låg en stor magasinsbyggnad, på den fjärde reste sig kasärnen i två våningar. Den föreföll rymlig och solid, och betraktaren antog, att den uppförts under en tid, då republikens president icke uteslutande använde landets tillgångar för egen del. I kasärnens fönster visade sig några tjog soldater, hvilka nyfiket granskade de okända kamrater, som nyss rident in på gården. Jim Cox skakade sitt hufvud, en salfva från fönstren skulle skingra hans trupp åt alla väderstreck.

— Tar det...? upprepade officern för andra gången.

— Ja, visst. Ni vet väl, att åtskilligt ändrats i landet på sista tiden?

— Nej, jag vet ingenting. Telegrafledningen är afbruten någonstädes söder om San Antonio, och vi skulle inte ha fått veta det minsta, såvida inte en del förstärkningar anländt hit i går. För resten vet jag ingenting ändå. Majoren, som kommenderar styrkan, är en af de båda officerare, som varit i Europa för att studera modärn krigskonst, och han är ytterst förbehållsam. Han svarar inte ens på ohöfligheter.

— Jaså, sade Jim Cox och mönstrade officern.

— Nå, du är då inte förbehållsam, min gosse, tänkte han.

— Karlen är en högfärdsblåsa, fortsatte officern och sänkte rösten, som om han meddelat ett förtroende.

— Ho ho, en sådan! utbrast Jim Cox, som inte

alls visste, hvad han borde säga och därför var tack-sam, att den andre pratade vidare.

— Nu är han nere vid hamnen med sitt folk, upplyste officern. — Det är godt nog åt de där herrarna från södern.

Det var andra gången Jim Cox hörde hamnen nämnas, och han undrade inom sig, hvad man hade att bestyra där. Han fäste sig dock icke så mycket vid själfva saken som vid den föraktfulla ton, hvar-med orden »herrarna från södern» uttalats. De innehöllo en värdefull upplysning, och Jim Cox kände sin säkerhet återkomma.

— Jag skulle mycket lätt kunna säga er, hvem som förstört telegrafledningen, upplyste han skrat-tande. Och då officern intresserad tog ett steg när-mare tillade han. — Det är de upproriska.

— Hvad säger ni, general! — Officern stod tätt invid hans sida och vände ett af nyfikenhet och ifver skälfvande ansikte mot honom.

— Hur mycket vågar jag säga karlen? tänkte Jim Cox och lät blicken glida öfver kasärnen, i hvars fönster nu minst ett hundratal soldater hängde.

— Vidare, señor general! flämtade officern.

Jim Cox blef allt säkrare och säkrare, men visste det oaktadt ännu ej, hur han borde förhålla sig. Då kom han ihåg, att han för icke länge sedan i en tidning läst den gamla historien om, hur Murat genom ett par osanningar och en stunds prat intog Wien. Jim Cox blef helt enkelt förtjust öfver sitt minne, som gömde så mycket och alltid till det läg-ligaste tillfället. Han såg alldeles ingen orsak, hvar-för icke han i likhet med Napoleons underbefälhaf-vare och på ungefär samma sätt skulle eröfra en stad i Central-Amerika.

— Har ni inte hört, att Alcosta är fockad? frågade han.

— Verkligen! — Officerens min, uttryckte väl en viss bestörtning, men någon saknad fanns ej däri, snarare föreföll han belåten.

— Den nye presidenten är redan utropad, fortsatte Jim Cox, som märkte att han var på rätt väg.

— Och han heter?

— Telesforo Morán.

— Hvad säger ni, gamle don Telesforo! Nå det gläder mig, att en man från nordens... löjtnant Christóbal, er morfar är president! Hallå löjtnant, kom hit!

En ung man skyndade ut ur kasärnen och närmade sig. Med få ord hade förmannen satt honom in i situationen, hvarpå löjtnanten i sin ordning ropade på kamraterna. Jim Cox hade snart ett halft dussin officerare samlade kring sig och svarade med sedvanlig gemytlighet på de frågor, som haglade rundt omkring. Alla uttryckte sin belåtenhet med förändringen, och det föll ingen in att tvifla på riktigheten af de oväntade nyheter, den främmande generalen medfört. Samtliga dessa officerare visade sig vara trogna söner af nordens och skrattade godt åt Jim Cox' beskrifning öfver Alcostas brådstörtade flykt. Gafs det något, som väckte deras förtrytelse, var det, att de ej tillätits bidraga till hans bortjagande.

Fem minuter senare stod stadens ursprungliga besättning uppställd utanför kasärnen. Jim Cox mottog karlarnes trohetsed i den nye presidentens namn och föreslog — som en hedersbevisning, señores, det förstå ni väl — att hans folk skulle öfvertaga gevärskopplens bevakning.

— Fraternisera! kommenderade han därpå.

Ehuru kommandoordet ej fanns upptaget i instruktionen för armén, mötte befallningens fullgörande inga svårigheter. Alla dessa karlar voro

med få undantag från Costa Negras nordligaste distrikt och ansågo sig äga gemensamma intressen. Ryttarna hade glidit ned från hästarna, och infanteristerna blandade sig med dem. Öfverallt framställdes frågor om denna revolution, som försiggått så snabbt och i sådan obemärkthet, att ingen här uppe i en fridfull och litet afsides liggande nord hört något därom, förr än den var lyckligt fullbordad. Tyvärr visste kavalleristerna ej mer än de ifriga frågarna, svaren blefvo också litet ofullständiga. Det störde dock ej den goda stämningen, och när frågorna stundom blefvo besvärliga, hänvisades till generalen, som visste allt.

Jim Cox stod fortfarande midt bland officerarna och utbredde sig vidlyftigt öfver señor Moráns förträfflighet, hvilken omgifningen kände bättre än han, och Quirogas statsmannaegenskaper, hvilka ingen betvivlade. Lika litet som kavalleristerna var han i stånd att lämna några detaljer om don Juan Alcostas flykt till Europa, men hans belåtenhet öfver sin lyckade kupp var för stor, att han skulle hyst bekymmer för en oviss framtid.

— Nu en viktig sak till, inföll Jim Cox, som plötsligt erinrat sig, att de vapen, hvilka borde finnas i magasinen, voro minst lika värdefulla som hela staden. — Jag har befallning att ofördröjligen inspektera förråden.

— Hm! hostade kasärnbefälhafvaren.

— Möter det några hinder? frågade Jim Cox oroligt.

— Visst inte, men . . . hm!

En officer hade aflägsnat sig och återkom med en stor, något rostig nyckel.

— Förrådsförvaltaren, presenterade löjtnant Christóbal, hvilken på grund af sin släktskap med den nye presidenten föreföll hågad att föra ordet bland kamraterna.

Jim Cox smålog älskvärdt och mottog den stora nyckeln, som räcktes honom.

— Där ligga magasinerna. — Förrådsförvaltaren pekade på den byggnad, som bildade en rät vinkel mot kasärnen. — Men... hm... hm...

— Vi skola väl ändå kasta en blick på innehållet, föreslog Jim Cox artigt.

Officerarne följde honom, när han genom de pratande soldat- och ryttarskarorna skyndade mot magasinet. Nyckeln sattes i låset, porten öppnades, och Jim Cox såg framför sig ett stort, tomt rum.

— Vapnen ligga naturligtvis där inne? förmodade Jim Cox och pekade åt ena sidan.

— Hvilka vapen? — Förrådsförvaltaren blickade frågande på honom.

Jim Cox såg från honom till de öfriga officerarne och dessa betraktade generalen med ohöjd förvåning.

— I de här magasinerna har så vidt jag kan minnas aldrig funnits annat än råttor, sade kasärbefälhafvaren. Löjtnant Christóbal tillade, att han icke hört talas om andra vapen än de remington-gevär, med hvilka armén beväpnats för tjugo år sedan.

— Inga vapen... ingen ammunition! stammade Jim Cox och blickade förtviflad in i det tomma magasinet. Då han lade märke till officerarnes förundran, tvingade han sig att bli lugn. Men i hans hjärna surrade det, som om en bisvärm släppts lös där inne. — Costa Negra... Costa Negra, tänkte han förlamad af den bedröfliga vissheten, att inrikesministern till slut ändå narrat George. — Utan vapen, ingen revolution, sade han sig. -- Utan revolution inga affärer. Det är vi som dragit det kortaste strået. Luckan var inte på Naguieras sida, den fanns på vår. — Fördömdt! — Det sista ordet hade han yttrat högt och ledsagat det med en kraftig stampning i marken.

TJUGOSJÄTTE KAPITLET

KAPTEN PATRICK O'CONNOR.

I detsamma och liksom framkallad däraf brakade en gevärssalfva, lossad på något afstånd.

— Señores . . . hvad . . . hvad betyder . . . ? —

Jim Cox såg frågande på officerarna, som skrattade och nickade både åt honom och hvarandra. Sedan såg Jim Cox på sina kavallerister, hvilka delade hans förvåning men ej visade någon förskräckelse, eftersom soldaterna rundt omkring tycktes finna skjuttandet i sin ordning.

— Nu får den där viktiga herrn från Riofontán lära, med hvem han har att göra, sade kasärnbefälhafvaren och visa tydligt sin skadeglädje.

— Det är rätt åt honom, förklarade den löjtnant, som räknade släktskap med señor Morán.

— Jag unnar honom en liten näsbränna, inföll en kapten och strök martialiskt upp sina stora mustascher.

Den tystnad, som uppstått efter gevärssalfvans larm, hade på nytt brutits af några få skott, som aflossades med regelbundna mellanrum. Jim Cox lyssnade utom sig af förvåning. Det var uppenbart, att en strid utkämpades några hundra meter från den plats, där han befann sig. Lika uppenbart var det, att alla dessa officerare och deras soldater önskade icke den ena utan bägge parterna ett nederlag. En ny salfva skrällde och gaf eko mellan husväggarna och besvarades med ett ilsket skottlossande.

Det föreföll som om ett par kulor i följd afskjutits inom loppet af en sekund. Och detta upprepades och fortsattes under två minuter. Det låg något på samma gång irriterande och skrämmande i detta oafbrutna smällande, och Jim Cox, som ej kände anledningen därtill, sade sig med en rysning, att endast ett maskingevär kunde åstadkomma detta hemska oväsen.

— Señores . . . gentlemän . . . hvad tusan är det?

Officerarne trängdes i en klunga och deras förut visade glädje hade nu vikit för ett sorgset allvar.

— Jag sade honom, att gubben aldrig skulle låta tala med sig, ropade kasärnbefälhafvaren. — Vi ha ju försökt med både ondo och godo i två månader . . .

— Majoren har legat ett halft år i Europa och förstår naturligtvis allting bättre än vi, inföll kaptenen med de stora mustascherna.

— Enda sättet är att hungra ut honom, påstod señor Moráns släkting. — Och det går inte heller.

— Om hvem tala ni, señores? skrek Jim Cox öfver meningsbytet.

— Nej, men general . . . vet ni inte . . .

— Jag? . . . Nej . . .

— Den amerikanske sjökaptenen, vet jag.

Jim Cox drog en stönande suck af lättnad. Han hade genast gissat, hvem den amerikanske sjökaptenen var. O'Connor fanns, och Puerta Barajos var intaget — för säkerhets skull sade han »jämförelsevis intaget». Af hvad fem ibland tio personer på en gång berättade, letade han ut följande: En ångare hade för flere månader sedan anlöpt hamnen. Mot förmodan lossades ingen last, endast några costanegranser stego i land och togo in på stadens förnämsta hotell. Anledningen till, att de ej stannade ombord på fartyget, var synbarligen den, att de

under resan, råkat i ovänskap med ångarens befälhafvare. Emellertid förde de landstigna ifriga underhandlingar med kaptenen om lasten, till hvilken de påstodo sig vara ägare, men som kaptenen envist vägrade att utlämna. Efter den första veckans fåfänga prat hit och dit öfvertalade man ångarens kapten att flytta fartyget från kajen och ut i hamnen. Som han tydligen gripits af misstro till landet, staden och inbyggarna, fann han förslaget godt och mottog den lots, som skickades ombord. Att han en halftimme därefter utan vidare lät kasta karlen öfver bord berodde därpå, att denne till punkt och pricka fullgjort sitt uppdrag och satt fartyget på grund. Nedanförlaget fanns ett stenkummel liksom enkom skapadt för strandningar ock skeppsbrott, och dit hade lotsen mot en rundlig belöning af de landstigna herrarne fört ångaren. Den satt så säkert fast, det gärna var möjligt, men ifall man beräknadt att däri-genom mjuka upp befälhafvaren, visade det sig vara ett misstag. Hade den gamle kaptenen förut endast varit motsträfvig och mistrogen, blef han nu oresonlig. Inför hela stadens befolkning, som samlats på kajen och åsett det främmande fartygets egendommiga manövrering, sade han på en mycket besynnerlig, men till följd af gester och röststyrka likväl begriplig spanska, att den costanegrän, som hädan-efter sökte komma ombord, ögonblickligen skulle skjutas. Ingen betviflade, att han menade åtminstone hälften af hvad han sade, och ingen visade minsta lust att aflägga ett besök på ångaren.

När man hunnit så långt i berättelsen, upphörde skjutandet lika tvärt som det börjat.

— Vidare, señores! uppmanade Jim Cox. Han stod som på nålar, men önskade likväl höra slutet af kapten O'Connors äfventyr. Ty att det var denne, betviflade han ej längre. — Ni berätta på

ett så fängslande sätt, att man glömmet allt annat . . .

— Nu har den där herrn från Riofontán fått nog, sade kasärnbefälhafvaren med ett elakt leende och fortsatte sedan sin historia. Som tio andra officerare samtidigt grepo sig an, hade, Jim Cox full sysselsättning att åhöra dem alla.

De passagerare, som landsatts från ångaren, reste söder ut enligt uppgift för att söka rättvisa hos landets regering samt främmande makters sändebud och konsuler. De togo hela Puerta Barajos och himlen däröfver till vittne på det skamliga i den behandling, de undergått. Hela Barajos delade deras åsikt, förnämligast, emedan fartyget var utländskt. Äfven himlen syntes dela de costanegranska herrarnas åsikt, ty ett våldsamt oväder bröt löst och kilade ångaren ännu fastare in mellan grundets stenar. Det var då de resande öfvertygat sig därom, de skyndsamt togo vägen söderut. På närmare en hel månad hörde man i Puerta Barajos ej af dem. Men fartyget låg alltjämt kvar på sin klippa. Stadsborna hade ingenting emot att sluta fred med den främmande kaptenen och de visade honom stor artighet. Själf var han alltjämt lika misstrogen och underlig, men visade sig å sin sida uppskatta deras ändrade känslor genom att köpa upp ofantliga kvantiteter matvaror. En viss dag hade det knappt funnits något ätbart i hela staden, ty alla utan undantag hade sålt sina förråd till kaptenen, som redbart betalat och därefter på sin dåliga spanska förklarar, att fan skulle taga den, som hädanefter ens vågade titta på hans skepp. Till saken hörde, att kaptenen fört ut flera ankaren och sökt varpa sig af grundet, samt att han dessutom pröfvat alla tänkbara medel för sin räddning. Besättningen lydte villigt men var för fåtalig att kunna uträtta något. Alltså stod ångaren orubb-

ligt kvar på grundet. Det var också en skicklig lots, som styrt den dit.

Jim Cox nickade och tänkte ej utan stolthet på denne landsman, som narrats i en fälla, men det oaktadt behållit sitt fartyg och framgångsrikt stått på sin rätt.

-- Skall bli mig ett stort nöje att trycka O'Connors hand, sade han tyst för sig själf.

Allt nog, fortsatte berättarna, smickrade af den uppmärksamhet generalen ägnade deras ord — fartyget stod på grundet en månad, och ingenting hände. Då anlände oväntadt telegrafisk befallning från republikens nyutnämnde inrikesminister, att myndigheterna i Puerta Barajos skulle låta lossa lasten och magasinera den. Stadens alcald begaf sig ned till kajen och ropade an kaptenen, det mötte ingen svårighet, enär ångaren ligger endast sex å sju famnar från land. Innan han talat till slut bad kaptenen honom skyndsamt förflytta sig till ett mycket varmt och obehagligt ställe, han erbjöd sig till och med att hjälpa honom på väg och visade därvid en bössa liksom för att framhålla lämpligaste sättet. Alcalden var en fridens man och begaf sig bort från kajen. Sedan han underrättat inrikesministern om utgången, blef det nu högsta krigsledningens tur att ingripa. Stadens kommandant erhöll i sin ordning befallning att med våld taga fartyget.

Vid denna punkt i berättelsen tystnade officerarna och sågo nedslagna på hvarandra.

— Det gick inte alls, förmodade Jim Cox icke fullt så rörd som de.

Svaret blef, att den procession, som ledsagat kommandanten till grafven, varit en af de präktigaste, som någonsin skådats i hela landet.

— Och sedan? fortsatte Jim Cox, hvilkens intresse stegrades, ju längre berättelsen fortskred.

— Såsom närmast i rang tog jag befälet öfver trupperna, sade kasärnbefälhafvaren värdigt och knäppte ytterligare en knapp i sin uniformsrock. De öfriga officerarna drogo sig något tillbaka och lämnade ordet åt honom ensam. — Tja, återtog han, hvad skulle jag väl göra? Jag kände den främmande skeppskaptenen och tog i öfvervägande, att våra möjligheter till hans betvingande voro ytterst små. Jag inledde naturligtvis underhandlingar, och kaptenen svarade med bösskott. Dessutom förklarade han, att han ägde proviant för två år och ämnade skära näsan af den första costanegrän, som kom ombord; öronen med för symmetriens skull, tillade han strax efteråt. Under sådana förhållanden var det klart, att jag lämnade den oefterrättlige karlen åt hans öde.

— Där ha vi den svaga punkten i Naguieras byggnad. Allt godt öfver tjurskallen O'Connor! tänkte Jim Cox.

— Det telegraferades, skrefs och skickades bud i oändlighet, fortsatte kasärnbefälhafvaren — men följden blef alltid densamma. På befallning hotade vi fartygets kaptен med krigsskepp och allt möjligt. För det mesta skrattade han åt oss, och det var ju litet förargligt, men det var ännu värre, när han blef ond och svor och sköt skarpt. Och sådana eder sedan! Det var hvarken spanska eller engelska eller något annat språk, så ingen bland oss förstod dem. Men att de voro hårresande, det begrepo vi. Vi ha haft flera begrafningar än vanligt på sista tiden, och från Puerta Barajos högsta styresman ned till sjäaren vid kajen önska alla, att det ohyggliga fartyget för länge sedan hade afseglat. Men det sitter orubbligt fast på sin klippa, och på kommandobryggan sitter ångarens kaptен och dricker grogg med en hel arsenal kring sig. Och vid luckor och ventiler håller besättningen vakt. Jag vet inte om manskapet dricker

lika mycket som sin befälhafvare, det har jag för öfrigt svårt att tänka mig, men karlarna äro ännu mer stridslystna än han, och så fort någon af stadens inbyggare kommer på visst håll från kajen, skjuter man. Det är fullständigt vanvettigt, detta. Hela staden terroriseras af den gamle rödbrusige grofhuggaren där uppe. Han trotsar på sina outtömliga förråd af ammunition. Vi ha skrivit till regeringen och klagat, vi ha till och med tänkt sända en deputation till presidenten. Fartyget där ute i hamnen är en mara, som rider staden och hindrar all samfärdsel, allting. Fiskarbåtarna våga inte löpa in i hamnen, ty då skjuter man kanske på dem. Skulle ett fartyg mot förmodan söka sig hit, är jag öfvertygad, att den galne kaptenen med sin lika tokiga besättning öppnar eld mot det. Som jag redan sagt, ha vi upprepade gånger vändt oss till regeringen och fordrat hjälp. Man tycks dock på högre ort inte vara böjd att bry sig om oss. Men vi ämna ej tåla hvad som helst . . . Berättaren stramade upp sig, knäppte en tredje knapp i sin uniformsrock och visade genom en rad lifliga åtbörder sin djupt kända förtrytelse.

— Ni tycks inte veta, hvem som ställt till det här trasslet för er? sköt Jim Cox in, då den andre stannade för att hämta andan.

— Tyvärr inte. Vi ha skickat den nye inrikesministern signalementet på de herrar, som lämnade fartyget vid dess ankomst. Men man har tydligen inte lyckats spåra upp dem.

— Vill ni veta hvarför, señores?

— Det låter på er, som om ni skulle känna dem, señor general.

— Nej, men jag vet, hvem deras chef är.

Officerarna trängde sig i slutna krets kring Jim Cox.

— Det var just Alcostas egen inrikesminister. Begriper ni nu, hvarför man enligt er åsikt gått så besynnerligt till väga?

— Ha, señores, detta förklarar allt! — Kasärnbefälhafvaren slet liksom för att få luft upp alla de knappar, han förut småningom knäppt. Officerarna visade sin lokalpatriotism genom att instämma i hans utrop. Underrättelsen om revolutionen hade de mottagit med ett jämnmod, som vanan vid dylika omhvälfningar förklarade, men nyheten, att regeringen haft ett finger med i det spel, som så länge bedrivits till skada för staden, väckte deras harm.

— Nu fattar jag också, hvarför den där majoren, som kom hit från Riofontán häromdagen, hade så brådt, utbrast gamle don Telesforos anförvant.

— Ja, hör nu, den herrn, inföll Jim Cox, hvilkens otålighet nu nått sin kulmen. — Jag är litet nyfiken.

— Han anlände hit i förrgår, började åtta stämmor på en gång, hvarpå alla ifrigt fortsatte och berättade.

Jim Cox var tillräckligt van vid det lifliga och något omständliga sätt, hvarpå ett meddelande gafs i Costa Negra. Han lyssnade med spänd uppmärksamhet och inhämtade, att truppen från Riofontán inlätit sig i en hetsig batalj med det amerikanska fartygets besättning. Nederlaget var både blodigt och afgörande, och den stackars majoren drog sig tillbaka med sitt folk betydligt mindre stortalig än han varit vid ankomsten. Han fordrade, att stadens garnison skulle bispringa honom följande dag, men detta vägrade såväl kasärnbefälhafvaren som hans officerare. Det var inte långt ifrån, att det kommit till strid mellan dessa båda styrkor. Garnisonen i Puerta Barajos var ytterligt förbittrad på nykomlingarna, som skrutit vidt och bredt med sin europeiskt utbildade chef och de underverk, de ämnade utföra.

— Hvad säger ni om detta, general? frågade kasärnbefälhafvaren och började ånyo knäppa uniformsrocken.

— Att verkligheten alltid är mer underbar än dikten. — Då han såg officerarnas anleten mulna, tillade Jim Cox själfmedvetet. — Señores, nu är det min tur att göra ett försök.

— Jag tillåter mig afråda er, general. Utan artilleri kommer man ej ur fläcken med den envisa gubben.

— Åh, försäkrade Jim Cox — jag tror mig känna sättet. Men först måste vi göra upp med majoren och soldaterna från Riofontán.

Högst att par minuter därefter red Jim Cox i spetsen för två hundra man af sitt kavalleri och hälften så många infanterister uppför stadens hufvudgata. Borgarna, som redan visste att något tilldragit sig, stucko öfverallt ut sina hufvuden genom fönstren och ropade nyfikna frågor till de förbimarscherande. Snart var nyheten om revolutionen spridd och hälsades med hurrarop. De tre sista upproren hade alla brutit ut i södern, och nordens kände en dof afund mot dessa landsmän, som förekommit och öfverträffat den. Nu var det emellertid nordens tur, och de eljest säffiga borgarna ämnade ej låta tillfället gå sig ur händerna.

Från hästryggen log Jim Cox nådigt mot de glada människorna, som öfverallt hälsade honom med höga bifallsrop.

— Det har gått utmärkt, tänkte Jim Cox, och den säkerhet, som ett par gånger under dagens lopp hållit på att svika honom, blef åter orubblig.

Vid ett gathörn två eller tre kvarter från hamnen mötte en skara unga damer med blommor. I ett land, där revolutioner och uppror ingingo i allas

vanor, var det naturligt att kvinnorna skulle deltaga genom att enligt gammal tradition hedra och egga hjältarna. Djupt genomträngda af öfvertygelsen, att norden ej borde låta en lättrörd och trolös söder distansera sig, hade några unga flickor med patriotisk hänförelse skyndat att bekransa denna främling, som reste norden mot södern.

Jim Cox kysste älskvärdt på fingret åt de unga damerna, tryckte den blomsterkvast, som räckts honom, till läpparna och log på ett sätt, som eröfrade flere kvinnohjärtan. Tyvärr nödgades han genast skynda vidare, kapten O'Connor väntade, där han alltjämt satt på sitt grund, och dessutom fanns en viss major jämte ett större antal soldater, hvilkas tänkesätt om de timade förändringarna ingen kände. Jim Cox bredde ut bägge armarna, som om han önskat visa, hur gärna han skulle ha tryckt hela Puerta Barajos kvinnliga befolkning till sitt bröst. Därpå red han vidare med sorg och saknad samt ett löfte att snart återkomma och fullfölja denna sin önskan. De unga damerna rodnade och skrattade, borgarna rundt omkring hurrade, och officerarna följde den gladlynte och martialiske generalens föredöme. Allt var idel fröjd, belåtenhet och rosenröda framtidsförhoppningar.

På den tvärgata, som löpte parallellt med hamnen, stodo soldaterna från Riofontán uppställda. De hade sökt skydd bakom husraden efter sitt planlösa och misslyckade anfall på ångaren. Deras humör var inte det bästa, och de sneglade ursinniga på folkhopen, som bullersam och glad närmade sig. Ett par sårade stöddes af kamrater och två döda hade lagts på bårar för att bäras bort. När Jim Cox höll framför majoren, saluterade denne visserligen med värjan, men hans hållning var reserverad.

— General Cox till er tjänst, presenterade sig denne.

Majoren nämnde sitt namn och såg sedan frågande på officerarna bakom Jim Cox.

Kasärnbefälhafvaren berättade i få ord, hvad som händt.

— Och nu står ni på generalens sida? frågade majoren, då han slutat.

— Alldeles. Vi äro ett, skyndade sig Jim Cox att försäkra.

Majoren bet sig i underläppen, kastade en blick på sina demoraliserade soldater och svarade.

— Eftersom ni äro mer än dubbelt så många, mina herrar, ämnar jag ej göra motstånd.

— Det är rätt, major, utropade Jim Cox hjärtligt. — Hvarför skall man plöttra och skjuta på hvarandra, när man kan göra upp i godo!

Majoren svarade ingenting på detta utan nöjde sig med att intaga en stram och afvisande hållning.

— Beviljar ni fritt intåg? frågade han slutligen.

— Gärna det, förklarade Jim Cox beredvilligt — men utan vapen.

— Antages, sade majoren efter kort betänkande och bugade sig. — Ifall ni inte har något däremot skulle jag helst vilja ha kapitulationsvillkoren skriftligt uppsatta.

— Ja visst, ja visst. Kanske någon af herrarna vill skriva lappen? vände han sig till officerarna.

En bland ryttmästarna åtog sig saken och erhöll en löjtnant af stadens besättning till biträde. Majoren smålog belåtet och återtog:

— Jag hoppas ni medger, señor general, att alla militära former iakttagits?

— För tusan, ni är en verklig auktoritet på ert område, medgaf Jim Cox. — Farväl!

Jim Cox hälsade för sista gången och red vidare för att visa sitt folk, hur man gjorde en sjöbjörn af kapten O'Connors sort tam. Efter tjugu steg be-

trädde hans häst hamnens område, och ryttaren såg sig nyfiket omkring. Allt var ungefär som han väntat det. Viken, som bildade Costa Negras bästa hamn, skar djupt in i landet. Inloppet smalnade till ett trångt sund, hvarpå den från alla sidor skyddade bassängen vidgade sig till ett ovalt bäcken, stort nog att rymma ett fyrtiotal fartyg. Det var en af naturen lyckligt lottad ort, som fått denna hamn till skänks. Blott omständigheten att den var belägen i Costa Negra gjorde, att den än så länge måste anses nästan värdelös.

Midt i hamnbassängen, sex eller åtta famnar från den halfruttna kajen låg ett stort fartyg säkert inkiladt mellan stenblocken, dit det styrts. Äfven på ganska långt håll märkte betraktaren talrika spår af kulor i skrofvat. Någon människa var däremot icke synlig, fastän alla visste, att vaksamma ögon iakttogo en hvar, som sökte närma sig. Soldaterna och stadens borgare, hvilka följt med så långt de vågade, stannade i skydd af husen och trängdes med hvarandra i gatuöppningen. Jim Cox red ensam fram mot kajen och stannade först, när en barsk stämma från fartyget ropade ett:

— Halt, ni där!

— Kapten O'Connor, började Jim Cox på sitt modersmål och viftade med hatten.

— Än sedan? frågade samma röst.

— Skulle vara trefligt att få se er, kapten.

— Skulle det? — Ett mörkrödt, fyrkantigt hufvud höjde sig öfver skyddsräcket kring kommandobryggan, och tvenne väldiga hårbevuxna labbar placerades därpå. — Titta då!

— Tack, tack, kapten! sade Jim Cox förbindligt.

— Gläder mig, att ha gjort er bekantskap.

— Beklagar att jag inte kan säga detsamma om

er, svarade kapten O'Connor försmädligt. — Hvad är det ni vill? tillade han därefter barskt.

— Vore det inte bättre, att jag kom ombord? föreslog Jim Cox inledande.

— Nej, det vore det inte. Har ni något att säga, så säg det, där ni står! Men låt det gå fort!

— Som ni önskar, kapten. Men det är litet obekvämt att stå här och skrika, när man . . .

— Låt bli då, afbröt kapten O'Connor. — Jag har inte bedt er komma hit.

Jim Cox hade nu klart för sig, att kaptenen verkligen var ett äkta tjurhufvud, samt att han borde behandlas synnerligen varsamt.

— Jag vill er ingenting, förklarade den oefterrättlige sjöbjörnen. — Går ni er väg, skall jag inte ropa er tillbaka.

— Inte ens om jag medförde färska hälsningar från mr Harrison?

Kapten O'Connor reste sig i sin fulla längd på kommandobryggan och visade därvid en kropp lika fyrkantig som hufvudet.

— Hvad är ni egentligen för en figur? frågade han misstroget.

— James Cox, landsman och vän . . .

— Stopp litet! Att ni är landsman hör jag på uttalet. Men vän . . . jag undanber mig alla oförskämtheter! Patrick O'Connor kan berömma sig af att känna en hel del framstående och bemärkta personer, bland hvilka flere ha äran att kalla honom vän. Men att förste, bäste gynnare från landsvägen hojtar vän, det går väl långt. Var det något mer?

Det goda humör, som var en af de mest utmärkande egenskaperna hos Jim Cox, höll på att öfvergifva honom. Men han betvingade sig och med en älskvärdhet, som endast han förmådde utveckla, fortfor han.

— Mr Harrison sade mig . . .

— Försök inte, afbröt kaptenen. — Ni har aldrig sett gubben Harrison.

— Nej, men sonen . . . sonen är här förstår ni.

— Här . . . hvar? I er ficka?

— Ni tycks inte tro mig, kapten?

— Tro er . . .? Nej, inte alls.

— Hörde ni, hvem jag var? James Cox, er landsman och . . .

— Stopp och belägg! Att ni kallar er Cox, nu, hör jag nog. Men det intresserar mig inte alls. Det enda roliga skulle vara att veta, hvad ni hette, då ni sist slapp ut från Sing-Sing. Gör inga grimaser, mr Plugg, Flatt eller Nobb eller hvad ni egentligen heter. Jag skall i förtroende säga er, att jag träffat en ansenlig uppsättning skojare i mina dar, men ingen kan ännu smickra sig med att ha dragit Patrick O'Connor vid näsan. Det var den saken. — Kapten O'Connor gjorde ett uppehåll för att hämta andan, men då Jim Cox ämnat begagna sig däraf för att i sin tur säga något, fortsatte han strax. — Innan jag for, sade gubben Harrison: håll ögonen öppna, O'Connor, sade han — och skulle så galet vara, att ni inte kan rädda fartyget, så tänk alltid på flaggans heder! Det sade han. Egentligen var det onödigt, men jag förstod, att gubben var ängslig, och jag förlåter honom. Ni, Napp eller Nubb eller Box eller hvad ni heter, titta nu på stormastens topp! Där ser ni unionens färger i prima flaggduk och där sitta de fastspikade . . . hör ni, fastspikade! Man har skjutit på mig och försökt att storma fartyget, men jag har hållit gossarna på afstånd. Här förut ha vi ett maskingevär, en fördömdt finurlig och trefflig inrättning, särskildt vid sådana tillfällen, och akterut ha vi en nickhake, det är heller ingen dålig tingest, och ombord äro vi tjugutvå man, befäl och besättning, hvar och en

med tio magasinarkarbiner och ett obegränsadt antal patroner till sitt förfogande. Gissar ni, hvart jag vill komma?

— Kapten O'Connor . . .

— Håll munnen, medan jag talar! — Nu har jag sex famnar vatten mellan fartyget och kajen, och den som inte med tjugoen man, ammunition och proviant i öfverflöd håller sitt fartyg mot hela det här landet är en stackare. Där har ni min åsikt om den saken. Och nu kan ni hälsa dem, som skickat er, att Patrick O'Connor vill vara fördömd, om han ger sig eller börjar underhandlingar med någon i den här republiken.

— Men kapten, ni begriper väl . . .

— Jag begriper ingenting. — Kapten O'Connor slog näfven i räcket framför sig. Som metallen var hård, och slaget häftigt, orsakade det honom smärta, något, som ej var ägnadt att göra hans humör bättre. — Packa er af ni, Nix eller Nox eller hvad ni heter, och säg lymlarna, som lagt er att försöka lura mig, att jag aldrig inlåter mig i resonemang med någon här nere. Hela landet förargar mig och numera smäller det, bara man tittar på fartyget. För egen del skall jag säga er, Jox eller Noggs eller hvad ni heter — jag kan väl inte stå här och rabbla upp hela adresskalendern — att ni är en slyngel. Betrakta flaggan där uppe, det kan ni ha godt af. Man har burit sig ogentilt åt mot mig. Jag svarar med kulor och krut.

— Ja, men kapten, det är omöjligt att med tjugoen man hålla stånd mot en hel armé, stack Jim Cox emellan.

— Det angår mig inte. Jag gör det ändå! skrek kapten O'Connor.

— Ni saknar hvarje spår af militärisk bildning, hojtade Jim Cox, som erinrade sig, hur lätt han nyss förut kommit öfverens med majoren.

— Jag slåss i alla fall. — Kapten O'Connor blängde argt på honom. — Maka er härifrån. Jag tycker inte om er fysionomi.

— Kapten, ni hör ju...

— Har ni god matsmältning? afbröt kaptenen.

— Har jag... hvarför frågar ni det?

— Jo, för i annat fall är det bäst, att ni jämkar er bort. Räck mig bössan, Peters! vände sig kapten O'Connor till någon inne i styrhytten. — Jag skall pröfva, i fall den där gaphalsen har så god mage, att han kan smälta bly.

Sista resten af det tålomod, Jim Cox ägde till sitt förfogande, var nu uttömd. Han sneglade ursinnig på bössan i kaptenens hand och mätte så afståndet till husraden bakom sig.

— Ni kommer att ångra detta, kapten! ropade han förbittrad.

— Om ni inte packat er af, innan jag räknat till tio, får ni skylla er själf. Ett — två — tre... har ni något att anmärka mot behandlingssättet bör ni göra det strax... fyra — fem — sex... om en minut är det för sent. — Då återstår det bara för juryn att sammanträda och konstatera dödsfallet. Jag skall själf sätta upp protokollet och lofvar att vara mildare än ni förtjänar... Sju... Ingenting om ert föregående lif skall nämnas, det är allt hvad jag kan göra för er... Åtta... hallå, maskinist, vill ni se ett lik så kasta en blick mot kajen. Det spökar ett sådant där. — Kapten O'Connor, hvilkens skämtsamma lynne stegrades allt efter som Jim Cox lade sitt ursinne i dagen, höjde sitt gevär och spände hanen. — Ni tycks inte vara rädd, Box eller Bax eller hvad tusan ni är för en, och det betraktas som en förmildrande omständighet. Skynda er nu och sätt upp ert testamente, ni har inte många sekunder kvar, och så sant jag är irländare, tänker jag inte

skänka er en enda mer än ni förtjänar. Nu säger jag nio...

— Irländare, sade Jim Cox halft för sig — Kapten, jag ger mig af. — Han högg sporrarna i hästens sidor, tvingade den rundt och jagade bort från kajen.

— Det var inte för tidigt, sade kapten O'Connor med största lugn. — Tre sekunder till och ni hade varit så död, en människa kan bli.

På fartyget höjde besättningen ett hånfullt hurrarop.

Tuggande mustascherna och i en sinnesförfattning, som icke var hans vanliga, återkom Jim Cox till sitt folk. Alldeles som kaptenen hade han lidit skeppsbrott i hamnen. Halfva natten använde den förbittrade och nedslagna generalen till att för sin omgivning söka klargöra, hvad en irländare var. Att åhörarna bibringades en i flere afseenden skef och oriktig föreställning fick tillskrifvas berättarens upprörda sinnesstämning.

— — —
Jim Cox tillbragte några dygn ägnade åt synnerligen nedslående betraktelser. Han hade funnit sin begränsning och läxade upp sig på ett sätt, som bort tillfredsställa äfven hans bittraste fiende! Att segerrikt kämpa sig genom i en strid man mot man eller mot en ganska stor öfvermakt därtill dög han, men till att lyckligt leda ett större företag saknade han förmåga. Han sökte trösta sig med, att ingenting var förloradt, men han lyckades endast delvis. Redan dagen efter öfvertalningsförsöket visade Puerta Barajos invånare tydligt att de ej trodde honom vara den, för hvilken han utgaf sig. Alcalden, hos hvilken han erbjudits en hel våning, var synbart nervös så snart han kom i den främmande generalens närhet. Stadens damer hade inga leenden för

befriaren, och alla blommor på många mils omkrets tycktes ha dött samma natt, Jim Cox sade sina män, hvad en irländare var. Nästa morgon voro också alla flaggor strukna, och staden låg som utdöd. Garnisonen inneslöt sig i kasernen och bommade till porten från innersidan. Jim Cox hade visserligen varit nog förutseende att dela ut gevären bland sitt folk, men det hindrade ej officerarna att buttert afvisa hvarje försök till ett närmande. Det var således ej underligt, att Jim Cox kände sig ensam och riktade en hel rad frågor till sig själf. Svaren blefvo icke uppmuntrande, och det förbättrade ej hans lynne.

Den enda ljuspunkten i allt detta var den trohet, med hvilken hans folk höll fast vid sin general. Tjugofyra timmar efter intåget i staden voro dessa från enkla landtbor till revolutionsarméns förtrupp upphöjda karlar de enda, som visade sig på Puerta Barajos tysta gator. Stadsborna låste sina dörrar och sneglade misstroget på dessa landsmän, hvilkas tillit de ej förstodo.

Jim Cox gaf akt på allt omkring sig. Han anade att ett dylikt tillstånd ej kunde fortvara länge. Ett par dygn eller högst en vecka, sedan skulle hans folk smittas af den allmänna nedslagenheten och antagligen desertera i tysthet. Då återstod för honom endast att stiga till häst och spränga norrut. Nå, gränsen var ej långt aflägsen, och han skulle gärna velat se den, som tog Jim Cox, när denne ej ville bli tagen.

Hans nedslagenhet ökades. Emellanåt lyckades han lifva upp sig för en halftimme, men blott för att snart igen sjunka i ett ännu djupare missmod. Och inte hade han en aning om, hvad George företog sig. Redan samma kväll han haft sin sammanstötning med the Princess' befälhafvare, hade han sändt en kurir till Quiroga och George.

— Hälsa och säg: kapten O'Connor är galen. Det behöfs intet mer.

Kuriren red, och Jim Cox tuggade melankoliskt sin ena mustasch. För omväxlings skull öfvergick han till den andra, men det skänkte honom hvarken ingifvelse eller tröst.

Nästa morgon satte han sig att skrifva ett bref till George.

— Kapten O'Connor är en äkta irländare, började det. Därpå bet Jim Cox sönder ett halft pennskaft utan att finna en fortsättning. När han sedermera tagit pennskaftets återstående del under behandling slog det honom, att det redan skrifna var nog. George skulle säkert förstå resten.

En andra kurir red väster ut med det korta brefvet och befallning att till hvarje pris söka upp Quiroga och den amerikanske señoren.

Sedan slog Jim Cox sig ned för att vänta, röka, tugga, spotta och vara ursinnig.

— I alla fall ha vi staden och veta hvar vapnen finnas, sade han, — Harrison får sköta resten. — Det sista sade han dock utan egentlig entusiasm.

TJUGOSJUNDE KAPITLET

KÄRLEK, POLITIK, AFFÄRER M. M.

Den sista ryttaren hade skymts bort vid en vägkrök. Señorita Gloria vände sig med lågande ögon mot George, som tankfull stod ett stycke från henne.

— Ändtligen! utbrast hon.

— Hvad? — George vaknade ur sina beräkningar och såg frågande på henne. Det var ej möjligt annat än att lägga märke till den unga flickans skönhet. Hennes praktfulla typ med de svarta, blixtrande ögonen syntes snarast höra hemma i någon romantisk skildring från förra seklets början, men det hindrade icke mannen från i går att intagas af en beundran, som han hvarken ville eller kunde dölja.

Nästan exalterad riktade Señorita Gloria blicken mot himlahvalfvet och utropade patetiskt:

— Mitt fosterland!

George nickade, under det ett halft spefullt drag efterträdde det beundrande uttrycket i hans ansikte.

— Alla revolutioner företagas i fosterlandets namn, sade han torrt. — De, som misslyckas också.

Señorita Glorias svärmiska ansikte stelnade plötsligt. Med stora förvånade ögon såg hon på George.

— Señor Harrison!

— Señorita Gloria!

Den unga flickan bet sig i läppen, förbryllad och oviss, hvad hon borde svara. Osäkerheten dref en mörk rodnad upp på hennes kinder, och hon mötte hans leende ögon med ett iskallt uttryck. George uthärdade hennes blickar utan att blinka.

— Uppriktigt sagdt, är jag litet orolig just nu.

— För generalen? — Señorita Gloria smålog öfverlägset.

— Inte så mycket för honom. Cox äger en beundransvärd förmåga att helskinnad draga sig ur obehagliga situationer. Men stora värden stå på spel, och flera personers öde kan taga en olycklig vändning, ifall han begår ett misstag.

— Han, som är så tapper!

— Det är just ett af hans lyckligtvis få fel.

Señorita Glorias stora ögon vidgades på nytt.

— Ni skämtar! Kallar ni tapperhet ett fel?

— Ja, svarade han som till ett barn, med hvilket det ej lönar sig att diskutera.

Åter rodnade señorita Gloria. Hon var på väg att brusa upp, men behärskade sig.

— Ni är ingen vän till general Cox, sade hon kallt.

— Jo, jag försäkrar . . .

— Nej, ni kallar hans förtjänster fel.

George teg men log på ett sätt, som retade henne mer än något annat.

Ett par sekunders tystnad inträdde. Señorita Glorias späda flickbarm häfde sig under klädningens tunna tyg vid hennes bemödanden att betvinga sin häftighet, och George betraktade henne med ohöjld förtjusning. Slutligen sade hon utan att se på honom.

— Ni nämnde nyss, att några personer . . . det var visst flera . . . skulle kunna råka i olycka . . . Hvilka menade ni?

— Först och främst ni, señorita.

— Bekymra er inte om mig, jag ber! Dessutom skall min far säkert skydda mig för alla faror, ifall några sådana existera annat än i er inbillning.

Utan att blinka mottog George anfallet.

— Äfven för er far är jag orolig fortfor han med en missnöjd hufvudskakning. — En Quiroga tror

det vara sin plikt att alltid visa sig tapper, gå i spetsen, med ett ord utsätta sig för faror...

— Hvart vill ni komma?

— Er far handlar därefter. Han utsätter sig således för risken att bli skjuten eller häktad eller »komma bort», som det heter här i landet. Jag finner det beklagligt att en man i hans ställning offerar åt en gammalmodig fåfänga.

— Señor Harrison, kallar ni mod och dödsförakt fåfänga! — Señorita Gloria gjorde en rörelse, som om hon korsat sig.

— Ja, svarade han oberörd. — Det är otvifvelaktigt, att båda dessa egenskaper ha sin rot i fåfänga. Det är galet, att personer, som födts till ledare, skola kasta sig i faror, hvilkas vidd eller följder de ej kunna beräkna. Det är mer än galet, det är opraktiskt.

Häpen betraktade Señorita Gloria den man, som med orubbligt lugn framställde så världsomstörtande åsikter. Plötsligt upplystes hennes drag af ett litet försmädligt leende, och hon sade lifligt.

— I förrgår berättade er vän generalen — hon gaf ordet vän en särskild betoning och George bugade sig förbindligt därvid — att ni ensam stormade emot de fyra lansiärerna, som inväntade er i hålvägen söder om Riofontán.

— Jag medger, att det kan förefalla inkonsekvent men — hur skall jag säga? — jo, det var särskilda omständigheter förknippade därmed. Dels förstod jag, att Cox ville narra mig och afgöra partiet på egen hand, dels önskade jag anställa ett prof med mig själf. Sådant där gör man en gång i lifvet. När man sedan insett, att det var något helt annat, än man föreställt sig, afstår man utan saknad från dylika barnsligheter.

— Men då var ni ju också tapper.

— Egentligen var jag väl endast nyfiken.

Señorita Gloria tog ofrivilligt ett steg närmare liksom för att granska den man, som syntes erfara blygsel inför, hvad hon lärt att uppfatta som nära nog den förnämsta af alla dygder. Det fanns intet tillgjordt hos George, han menade, hvad han sade. Den unga flickan skakade på hufvudet och vände sig ifrån honom. Hon såg osäker och nedslagen ut. Efter en stunds tystnad sade hon lågt och utan att se på honom.

— Señor Harrison, ni . . . ni känner på ett sätt, som är mig främmande.

— Känsla är något en man som jag bara be-
gagnar i sin familj och möjligen i sällskapslivet,
men aldrig när det rör affärer.

— Och härvidlag gäller det affärer, menar ni?

— Den unga flickans ögon flammade till.

— Precis.

— Kallar ni mitt folks frihetskamp en affär?

— Med bästa vilja i världen kan jag inte kalla det annat. Tänk litet närmare på saken señorita, och ni skall se med mina ögon. Ty ni inbillar er väl inte, att jag af något slags filantropiskt intresse befinner mig i Costa Negra. Jag är här för att rädda ett kapital, hvarpå man sökt bedraga vår firma. Utan denna revolution, som inom parentes startas på ett sådant sätt, att jag för närvarande känner mig ganska tveksam, skulle jag ej nå mitt mål. Att mina intressen sammanfalla med er fars och hans vänners är en för oss alla gynnsam slump, men heller ingenting mer.

— Men ert samvete . . . sköt señorita Gloria in med en stor, allvarlig blick.

— Señorita, vill ni vara så älskvärd och besvara en fråga?

— Jag vet knappt . . .

— Var ej orolig, den är inte svår. Har ni

någonsin sett en smed under sitt arbete vara iförd frack och glacéhandskar?

— Nej, men... — Den unga flickan visste ej, om hon skulle skratta eller bli förargad. Hon valde det förra och utbrast. — En smed i frack och hvita handskar framför städet, det är ju absurdt.

— En affärsman med känsligt samvete är ännu mer absurd. Han är en narr.

— Det är er åsikt?

— Det är min åsikt. — Han härmade med lindrig öfverdrift hennes allvarliga, nästan högtidliga ton, och tillade därefter: — Än mer, señorita, jag påstår, att ännu ingen fått smutsiga händer af att handskas med pengar. Ni finner det, jag säger, cyniskt, men tro mig, det gifs blott ett sätt att framgångsrikt sköta sina affärer. Tillåt mig berätta en anekdot. Det var en mångmillionär, som på en börskuyp förtjänade ett tiotal millioner. Sättet var inte vidare hedrande från er och många andras synpunkt, det medges. Nå, då nu tidningarne kastade sig öfver honom, och en mängd gammalmodigt folk tjöt himmelshögt öfver hans tilltag, sade han med ett belåtet skratt: ingenting är förloradt utom äran. Den mannen visade verkligt mod genom att tänka och tala så. Men det förklaras af, att han kände världen och dess sätt att se och handla. Den mannen är och skall alltid vara en af mitt lands mest bemärkta och framstående personligheter. Tidningarne innehålla spaltlånga intervjuer och nästan dagliga notiser om honom, medborgare, som känna honom, blotta aktningfullt sina hufvuden, då de möta honom, och de, som icke känna honom annat än genom hans kupper, afundas de andra en så förmånlig bekantskap och önska ingenting högre än att vara i deras ställe. Under sina besök i Europa umgås den mannen uteslutande med suveräner af guds nåde och deras jämlikar, hemma hos

oss endast med furstar af penningens nåde. Han ingriper framgångsrikt i en hel del staters angelägenheter och har ett finger med, när det gäller styrandet af vår stora republik. Hvad rör det honom, att några tidningar, i hvilka han icke bryr sig om att äga aktier, gläfsa om smutsiga affärer och ohederliga kupper. Den mannen är en makt att räkna med, och det har han blifvit hufvudsakligen, emedan han varit nog modig att våga förakta hyckleriet.

— Och ni afundas honom som så många andra?

— Nej, señorita, det behöfver jag ej, jag ämnar gå lika långt som han.

Det ryckte i den unga flickans öfverläpp, och hon såg förebrående på George.

— Jag förstår er icke, sade hon sakta.

— Det begär jag ej... ännu. Hvarför skulle ni förstå? Señorita, ni skall vara den ni är, god och tillbedjansvärd. Er uppgift är en annan än min, och den fyller ni bäst genom att stanna i er värld och bevara er tro på goda änglar och allt det där. Med mig är det en annan sak. Jag måste känna världen för att behärska den. — Liksom ofrivilligt rätade han på sin spänstiga gestalt och såg förbi henne med en stolt, nästan hård blick.

Öfver det vackra flickansiktet drog en skugga, och de lifliga dragen, hvilka under samtalet återgifvit så många skiftande stämningar, uttryckte nu endast bedröfvelse och innerligt deltagande.

— Señor Harrison, sade hon sorgset, i det hon räckte honom sin hand. — Jag beklagar er!

George kände sig allt utom beklagansvärd, han fattade tacksamt den framräckta handen och kysste den. När han åter såg upp, möttes deras blickar en sekund, hans leende och öppen, hennes innehållande skygg förundran parad med nyfiket intresse. Så flydde hon liksom rädd för den man, som väckt så många stridiga tankar hos henne.

George såg betagen efter den smidiga gestalten.

— Jag är kär, tänkte han med ett slags kallt vemod. — Affären blir mer och mer invecklad. — Det fanns inte ett spår af cynism hos honom vid detta tillfälle, det var blott ett faktum, han konstaterade, och som alltid böjde han sig för ett sådant.

Under aftonmåltiden, vid hvilken señorita Gloria ej var närvarande, satt George tyst och sluten. Det blef så mycket lättare, som äfven Quiroga omgaf sig med en isande tystnad. Otvifvelaktigt sysslade hidalgons tankar med de verkliga orsakerna till dessa båda främlingars närvaro. Att de hvarken af kärlek till friheten, detta ständigt missbrukade begrepp, eller hat mot förtryckarne intresserade sig för revolutionen, begrep han. Återstod således endast förvärfsbegäret eller, som de själfva öppet sade, affären. För Felipe Quiroga var det motbjudande att blott tänka sig detta. Emellanåt gled hans blickar frågande öfver bordet till den unge mannen midt emot. George åt med god aptit, och hans ansikte bibehöll ett uttryck af själfmedvetet lugn, ehuru en uppmärksam granskare lätt skulle ha funnit, att äfven inom honom stridiga tankar jäste. Quiroga erfor nästan afund inför den orubbliga sinnesjämvikt, den unge mannen alltid lade i dagen.

— Señor Harrison, sade han inledande, när supéen led mot sitt slut.

George vände ansiktet mot honom.

— Ni har ett par gånger använt ordet affär i ett sammanhang som... hur skall jag säga?... som... Quiroga såg ned på tallriken framför sig och undvek därigenom att möta de skarpa ögon, hvilka iakttog honom.

När han ej fann den sökta fortsättningen, vidtog George.

— Ni finner något stötande däri, antar jag. Men tillåt mig nu utan omsvep säga min mening. För mig är detta ingenting annat än några små detaljer i en affär. På alla områden gäller att hvar sak skall dömas efter sin art. Affärer äro kamp, oafbruten kamp mot listiga konkurrenter, vidriga omständigheter, mer eller mindre enfaldiga köpare, ibland också mot oblida naturmakter och hundratals små eller stora hinder. Under sådana förhållanden förstår ni väl, att en affärsman, som skall föra sin sak till seger, inte får belasta sig med hvardags- och godtköpsdygder, som pryda en privatpersons enskilda vandel.

— Ni menar utan tvifvel, att affärsledaren och privatmannen böra vara två vidt skilda personligheter.

— Precis. På mitt kontor och i min verksamhet är jag en och i min familj och i mitt umgänge en annan. I det senare fallet underkastar jag mig gärna de fordringar sällskaps- och familjelif kräfva. På mitt kontor däremot känner jag inga konsiderationer och visar ingen hänsyn för andra, där vill jag vara den suveräne härskaren, den ende auktoriteten, som själf stiftar de för mig lämpliga lagarna. Naturligtvis har jag inte därmed förstått, att jag sätter mig öfver de lagar, själfbevarelse-driften tvingar samhället att stifta till eget skydd. Jag underkastar mig i den mån jag nödgas därtill, icke mer. Så här på tu man hand kan ni väl medge, att våra lagar ha stor likhet med spindelväfvar. De små insekterna fångas i dem, de stora bryta sig igenom.

George tystnade och betraktade Quiroga. Denne teg envist men riktade ett par stora, oförstående ögon mot honom, och den unge mannen lyckades endast med möda undertrycka ett leende vid upptäckten af, hur lika dessa ögon voro señorita Glorias, då han tidigare på dagen förfäktat samma åsikter inför henne.

Lugnt och frimodigt mötte George den äldre mannens blick. Det var hans afsikt att vidare utveckla sitt älsklingstema inför sin åhörare, men då han närmare granskade dennes ansiktsuttryck, ansåg han det bäst att ej göra det. Han ville framför allt stå på god fot med señorita Glorias far.

Det blef tyst en kort stund. Slutligen sade George.

— Har ni något emot, att vi i stället tala litet om våra enskilda affärer?

— För all del . . . Quiroga böjde med kylig artighet på hufvudet.

George tog fram den karta, på hvilken Jim Cox satte så högt värde, och som den unge mannen öfvertalat kompanjonen att lämna ifrån sig. Med en blyerts-penna drog han ett streck från San Antonio rätt norrut till Puerta Barajos.

Quiroga lutade sig fram och följde intresserad hans förehafvande.

— Järnvägen, förklarade George lakoniskt.

Quiroga nickade.

— Så några bibanor inåt bergen, fortsatte George och antydde, hur han tänkt sig deras riktning.

Quiroga nickade om igen.

— Så ha vi de båda hamnarne med sina ångbåtslinjer, de industriella anläggningarne och en hel del annat. Costa Negra kan bli mycket rikt.

— Och oberoende som förut, sköt Quiroga hastigt in.

George undvek icke den forskande blick, som sökte hans.

— Hvad menar ni med oberoende? parerade han.

— Señor Harrison, behöfva vi två diskutera den saken?

— Kanhända, svarade George försiktigt. — Låt oss nu för att snabbt nå ett resultat se, hvad ni ha

för närvarande. Republiken suckar under Alcostas och hans kreaturs förtryck, utsugningen är satt i system och landet dignar under bördorna. Presidenten liksom alla andra veta, att hans störtande är en tidsfråga. Men det troligaste är, att Alcosta utan vårt ingripande just nu håller sig kvar fyra, kanske fem år. Den, som sedan efterträder honom, fortsätter i hans fotspår, och ingenting har ändrats. Inom en ej allt för aflägsen framtid har ni statsbankrutten och den därmed följande villervallan på halsen. Af detta framgår, att ändringen måste göras snabbt och effektivt. Inför statsbankrutten är landet en lekboll i stormakternas händer. Man skall afpressa er koncessioner och rättigheter till höger och vänster, och man skall sätta makt bakom fordringarne. Redan nu intrigera och köpslå Alcostas ministrar med utländska ombud, och en vacker dag tröttnar man på att låta lura sig som hittills. Den som är bäst beredd eller med andra ord ej befärad förvecklingar med någon konkurrerande makt, skall taga för sig af ert oberoende. Hur ni än ser saken, skall Alcosta eller hans efterträdare ganska snart nödgas skaffa sig stöd af någon främmande makt. Och landet får betala det mycket dyrt, oafsedt att det välbehöfliga stödet antagligen sviker, just när det skall anlitas. Därför — det bästa ni nu kan göra är att underhandla med mig. Jag representerar här tidens främsta makt: penningen.

— Det är således ett köp ni föreslagit mig?

— Kalla det gärna så. Hela vår utveckling är ekonomisk, och vi ha endast att rätta oss därefter.

Quiroga stödde armbågen mot bordet, lutade hufvudet mot handen och stirrade ut i rymden framför sig. Han hade redan insett, att den unge mannen och han utgingo från skilda synpunkter, och han befarade, att de aldrig skulle komma att förstå hvar-

andra, äfven om det ej var omöjligt att det oaktadt uppnå enighet.

— Ni har kanhända rätt . . . på ert sätt, medgaf han. — Ni har erhållit det pris, som begärts och äfven de garantier, jag kunnat lämna. Är ni nöjd?

— Ja, emedan jag litar på er. — George reste sig och sträckte fram sin hand öfver bordet. — Señor Quiroga, sade han icke utan värdighet — lita ni på mig lika fast, som jag litar på er, och ni skall se, hur allt bringas till ett lyckligt slut.

Quiroga hade äfven stigit upp. Hans drag ljusnade och utan tvekan tog han Georges hand och tryckte den hårdt.

— Señor Harrison, mycket af det ni säger är mig främmande och ibland obegripligt. Men er stämma har en uppriktig klang, och ert mod är höjdt öfver allt tvifvel. Jag tror, att man kan lita på en man sådan som ni.

— Tack! sade George enkelt. — Ni tror väl bara inte, att jag inlåtit mig på detta endast för att vinna en summa pengar? Sådana äro ju blott medel, och söker jag dem är det sannerligen icke för deras egen skull

Denna gång var det Quiroga, som först räckte fram sin hand. Georges försäkran att det icke var vinstbegäret, som låg till grund för hans handlingar, gjorde ättlingen af en hel rad spanska hidalgos varm om hjärtat.

Just då de båda männen för andra gången tryckte hvarandras händer, gled förhänget vid ingångsdörren åt sidan, och señorita Gloria trädde öfver tröskeln. Hon stannade angenämt öfverraskad af hvad hon såg. Med en rörelse, som hos hvem som helst annan skulle varit affekterad, men för henne var naturlig och vacker, förde hon bägge händerna upp till hjärtat och utbrast entusiastiskt.

— Åh, min far . . . åh, señor Harrison!

— Mitt barn, vi äro fullt öfverens. — Quiroga släppte Georges hand, hvars kraftiga grepp slappats, så fort den unga flickan visade sig.

— O, hvad jag är glad! utropade señorita Gloria med stormande förtjusning, men häjdade sig tvärt, generad öfver att så obehärskadt ha lagt sina känslor i dagen. Med en förlägen åtbörd lät hon handen glida öfver ögon och panna, då hon kände den förargliga rodnaden betäcka sitt ansikte. — Jag har hufvudvärk, sade hon otåligt med en af sina snabba omkastningar och försökte vrida sig undan Georges blick.

— Señorita, mår ni inte väl? — George skyndade emot henne. — En promenad i den svala kvällsluften kanske . . .

— Nej, jag vet inte . . . ja . . . Den unga flickan såg frågande på fadern. — Kommer du med, pappa?

— Nej, mitt barn, jag har inte tid. Men señor Harrison ledsagar dig nog en stund.

Den unga flickan rodnade på nytt, och Georges blick gled åt sidan. Quiroga märkte det ej utan fortsatte.

— För ett par timmar sedan mottog jag ett bud från Velasco. Han, min svärfar och ett par andra äro på väg hit; i morgon ha vi dem här.

Det blixtrade till i Georges ögon.

— Tillåter ni, att jag gör er sällskap, señorita? frågade han.

Gloria lade lätt sin hand på den arm, som bjöds henne, och med en nick åt fadern lät hon George föra sig ur rummet.

Halfmånens skära blänkte på afstånd, men under träden kring byggningen rådde djupt mörker. Señorita Gloria stannade tveksam på öfversta trappsteget, men då George gick vidare, följde hon honom. Så

snart de beträdt sandgången, gick George raskt framåt allén. Han, som alltid handlade snabbt och målmedvetet, hade helt enkelt föresatt sig att redan denna afton fråga den unga flickan, om hon ville bli hans hustru. Tio steg från huset öppnade han munnen för att uttala, hvad som låg honom på hjärtat, men vid det elfte slöt han den åter med en förlägen hostning. Inför afgörandet svek honom hans vanliga säkerhet.

— Hm! hostade han hjälplöst.

— Hvad sade ni? frågade señorita Gloria uppmuntrande.

— Señorita . . .! George sväljde ett par gånger och sökte förtviflad en fortsättning. Så utbrast han brådstörtadt. — Hvilken vacker afton! Luften är mild som en smekning.

— Ja, det är vackert väder, medgaf señorita Gloria besviken och lösgjorde sin hand från hans arm.

Ännu aldrig hade George känt sig så hjälplöst tafatt. Han hade själf intrycket af, att han spelade den löjlige älskarens roll i någon idiotisk fars och med en ursinnig åtbörd, som hon dess bättre icke såg, sade han uttryckslöst blott för att bryta den allt obehagligare tystnaden.

— Det var förfärligt vänligt af er att följa med . . .

— Åh, det var ju ni som följde mig. — Det låg tydlig missräkning i hennes tonfall, och trots mörkret inbillade sig George kunna se hennes öfverläpp krökas till ett hånleende.

Så var tystnaden där igen. Något som bra mycket liknade vrede fick makt med George. Hvarför begrep hon honom icke utan ord, tänkte han. Orden voro ju endast ofullkomliga omskrifningar för tankarna, att uttrycka känslor däremot, till det dögo de ej. Nej, där gick den vackra flickan stum och stel bredvid honom, och dock anade han af hennes reserverade

hållning och skygga sätt, att hon väntade något, kanske längtade därefter, men förstod honom gjorde hon icke. Hon hade hittills lefvat i sin fantasivärld och hämtat sin enda kunskap om lifvet ur romanerna, hvilkas hjältar aldrig saknade ord i det afgörande ögonblicket. Förmodligen hade hon väl också i sina skygga flickdrömmar tänkt sig en älskare med glödande blickar och sjudande känslösvall, en, som kunde få något ut af en månskenspromenad med den tillbedda och icke gick vid hennes sida blyg och stammande som en skolpojke. Hvilken misräkning han hade beredt henne! En våg af ömhet steg upp inom honom och sköljde bort både förargelsen och förlägenheten.

— Señorita Gloria! sade han varmt.

Hon vände sig mot honom.

— Señor Harrison?

De hade nått slutet af allén och stodo nu midt i det flödande hvita månljuset. Hennes ansikte, blekt i den kalla, blåaktiga belysningen, var vändt emot honom, och det låg ett uttryck af spänd väntan, af återhållen förhoppning öfver de fina dragen.

— Det är något jag ville säga er, sade han och tillade med en enkel öppenhet, som var resultatet af hans föregående misslyckade försök att finna uttryck för sina känslor — men jag kan inte.

Spänningen i den unga flickans ansikte brast. Hon vände sig bort med en liten kväfd suck.

— Säg ingenting då! svarade hon trött och nästan likgiltigt.

George teg, men det var icke i känslan af att ha misslyckats, tvärtom. Han hade visserligen funnit sin begränsning, men han misströstade icke ett ögonblick.

— Åh, du lilla kvinna, tänkte han med ett leende.
— En modärn Roxane, som inte låter sig nöja med kärleken allena utan också vill ha de många vackra orden och de granna fraserne!

— Låt oss vända nu, afbröt hon litet otåligt hans tysta reflexioner.

— Som ni behagar.

De gingo tillbaka mot boningshuset, sida vid sida. Promenaden genom allén tog ungefär tio minuter men icke en stafvelse yttrades.

Nedanföör trappan stannade señorita Gloria ett ögonblick.

— Tack för ert underhållande sällskap! sade hon ironiskt.

George låtsade ej därom utan bugade sig tigande.

— God natt! — Den unga flickan skyndade uppföör trappan.

— God natt, señorita! svarade han. Det var något i hans tonfall, som förmådde henne att vända sig om. Hon stannade på trappan och räckta impulsivt ut handen liksom för att godtgöra sin ovänlighet nyss.

Med två raska språng förflyttade sig George upp till henne, grep den lilla handen och kysste den. Señorita Gloria ryckte till vid hans häftighet, och George släppte genast hennes hand. Vördnaden för kvinnan var en del af hans religion och att skrämman eller på minsta sätt förefalla en dam besvärlig, syntes honom som ett brott. Med en djup bugning steg George åt sidan för att låta henne passera.

Hon såg på honom, alltjämt oförstående, böjde därpå hufvudet till en stum hälsning och gled in i huset.

En stund blef George kvar på haciendans veranda grubblande öfver hvad som passerat.

— Det var ett fiasko, medgaf han om än motvilligt — men ännu är intet förloradt, tröstade han sig strax efteråt. Med sitt vanliga lugn tänkte han en cigarr och drog några bloss. I full jämvikt igen,

sade han sig i det han nickade energiskt på det för honom karaktäristiska sättet.

— Det är rätta tillfället, jag måste begagna. Ännu har det inte kommit, men när det är inne... Han blossade ifrigt på cigarren och blåste ut mäktiga rökmoln i natten. Så nickade han ånyo och gick att uppsöka sitt sofrum, i det han gång på gång för sig själf upprepade den urgamla romanfrasen: hon eller ingen — —

Nästa dag företedde den eljes lugna haciendan en bild af oro och förvirring. Hästar gnäggade öfverallt, och långhåriga ryttare lågo i stora grupper lägrade på gräsplanerna och under träden. En hel armé kamperade på egendomens mark, och liksom för att göra taflan fullständig, brunno några lägereldar på slätten invid parken. Don Telesforo och hans vänner hade anländt med sina underlydande. Under flykten mot norden rastade de en dag eller två hos Quiroga, som till deras förvåning, alls icke visade någon lust att göra dem sällskap.

Det började med att unge Meira i spetsen för ett hundratal ryttare vid middagstiden sprängde fram till trappan med hälsningar från sin far och ett tjog andra plantageägare, att de snart skulle följa efter. Man begärde foder för hästarne och föda åt folket.

— Hur många? ljöd Quirogas svar.

Unge Meira antog, att det var tusen man, kanske några fler. Det gällde ju denna gång hvarken ett uppror eller ett ströftåg, utan tvärtom en flykt öfver gränsen. De enkla herdarne och landtarbetarne hade icke samma anledning som husbönderna att lämna landet, utan ledsagade endast dessa ett stycke på väg. De slöto sig till kavalkaden och lämnade den som det föll sig. Quirogas hacienda var målet för deras färd. Där skulle afskedet försiggå, och medan husbönderna fortsatte norrut, skingrades deras trogna

för att invänta bättre tider. Det var anledningen till att unge Meira ej förmådde uppge truppens storlek.

Två timmar efter hans ankomst redo de tjugo plantageägarna uppför allén. Främst gamle don Telesforo med den bredbrättade hatten långt ned på nacken, de hvita hårtestarna rätt ut vid öronen och en min, som om han just varit på väg att eröfra hela världen. Bredvid honom red señor Peñalta med vänstra armen i band.

Så snart hälsningarna växlats ropade don Telesforo till George.

— Jag knäppte honom allt.

Señor Peñalta rodnade men visade, att han bar sitt nederlag med jämnmod, då han lät don Telesforo omfamna sig. De bägge herrarna kysste hvarandra på båda kinderna och lade i dagen en vänskap, som ingenting syntes i stånd att rubba. Detta hindrade dock ej don Telesforo att midt under vänskapsbetygelserna utropa:

— Säg inte emot en annan gång, Peñalta, jag nöjer mig icke med att sätta nästa kula i armen.

Señor Peñalta bet sig i underläppen men försäkrade, att han aldrig skulle . . . Hvad han aldrig skulle blef ej sagdt, ty de bägge herrarne kysste hvarandra på nytt med en kraft och en öfvertygelse, som gjorde alla försäkringar onödiga.

Sedan följde ett par timmar, under hvilka ett obeskrifligt sorl fyllde den rymliga byggningen. Flera bland de flyende herrarne medförde sina familjer, och både män, kvinnor och barn utnyttjade till det yttersta sina röstresurser. Af alla i dessa ifrigt gestikulerande och pratande grupper tänkte ingen på de svårigheter flykten medförde. Man hade funnit en säker fristad och ämnade njuta af det en eller två dygns lugn den skänkte. Alltså pratade, skrattade

och flirtade man, och lät morgondagen själf ha sin omsorg med sig.

Nu sutto flyktingarne vid middagsbordet. Den långa ridten hade skänkt matlust, och törsten tycktes svara däremot. Damerna såväl äldre som yngre deltogo med sydländsk liflighet i samtalet. Inom de olika grupperna vid det stora bordet härskade likväl en tyst öfverenskommelse. Ingen berörde tillståndet i republiken, och lika litet gjordes ens en antydning om orsaken till den massutvandring, som företagits. Det väckte därför formlig sensation, då Felipe Quiroga vid måltidens slut knackade mot glaset och i några få satser förklarade, att han för sin del icke ämnade rida öfver gränsen.

— Bravo, Felipe! ropade don Telesforo och drack sitt glas i botten.

Smittade af hans entusiasm följde några herrar exemplet, men de flesta iakttogo ännu en reserverad hållning.

Quiroga stod upprätt vid bordets kortsida. Femtio par ögon riktades mot honom. Hans mörka, koppärriga ansikte uttryckte beslutsamhet och kraft, medan ögonen lågade af hänförelse.

George, som valt sin plats midt emot honom, kände igen trotsaren från presidentens bal och förstod med ens, att tiden för det slutliga afgörandet var inne. Han grep hårdt kring sitt vinglas och såg bort till señorita Gloria. Äfven hennes ögon flammade, när hon med det exalterade uttryck, han redan så väl kände, blickade mot fadern.

— Vänner, fortsatte Quiroga, — jag har en hemlighet att meddela er. Revolutionen har börjat.

Med ett glädjetjut, som skar genom märg och ben rusade don Telesforo upp från sin plats. Stolen föll omkull bakom honom, ett par tallrikar slogo i golvet och krossades och några glas följde med.

— Försynen har nekat mig annat än svärsöner, skrek den gamle herrn — men nu förklarar jag mig nöjd därmed.

— Bravo! ropade halfva antalet af gästerna. De öfriga tego tills vidare.

— Vår plikt mot oss själfva, våra barn och republiken, återtog Quiroga — förbjuder oss att stilla-
tigande låta Alcosta och hans kreatur . . .

— Förbannelse öfver honom! Ned med usurpatorn! Lefve revolutionen!

Quiroga fortsatte ännu en stund, men hans ord drunknade i larmet. Ingen satt längre på sin plats. Ett par yngre damer hade stigit upp på stolarna och viftade med slöjor eller näsdukar. De unga herrarne ropade utan afbrott, medan de äldre drucko skålar för allt tänkbart. Den ende lugne i sällskapet var utom George en gammal ädling, som fått sin plats anvisad snedt emot honom. Den gamle herrn liknade till det yttre don Telesforo, men ägde en vida bättre hållning och förde sig med imponerande stelhet. Under det de öfriga gästerna skreko rundt omkring, drack han omväxlande sitt glas i botten eller gjorde ett högtidligt korstecken. Vid den allmänna presentationen hade hans namn ohördt susat förbi Georges öron, nu gissade den unge mannen, att det var gamle Amarillo han såg. Sedermera visade det sig, att han gissat rätt.

När Quiroga talat i fem minuter, och gästerna larmat dubbelt så länge, inträdde det lugn, tröttheten nödvändigt måste medföra. Annu entusiastiska och glada togo de närvarande plats, och en diskussion, där hvar och en tog ordet samtidigt med alla andra, följde. Enigheten var fullständig en hel kvart. Då ropade gamle don Telesforo.

— Till häst, till häst!

Herrarne sprungo upp, beredda att följa honom.

Äfven George reste sig, men det var endast för att söka hindra ett allmänt och brådstörtadt uppbrott. Han vinkade ifrigt åt Quiroga, och denne förstod honom.

— Señores! ropade värden lugnande.

— Skynda dig, Felipe! svarade don Telesforo, som var sysselsatt med att spänna ett patronbälte om lifvet utanpå sin frackkostym.

— Ett ögonblick!

— Nog med prat, Felipe! I väg!

— Jag har något mer att säga.

— Vi kunna prata under ridten. Framåt, señores! — Med spänstiga steg och en hållning, som tjugoåringar kunnat afundas honom, marscherade don Telesforo mot dörren.

— Ett sista glas, señores! uppmanade Quiroga, som tillgrep denna utväg, då allt annat visade sig gagnlöst. — Fyll glasen, hofmästare! Jag vill föreslå en skål.

Don Telesforo återvände till bordet, och de ifriga ungdomarne gjorde detsamma.

— Ned med Alcosta! Lefve revolutionen! ropade Quiroga.

Alla drucko i botten, hvarpå glasen krossades mot golvet.

— Och nu till affärerna! fortfor Quiroga, begagnande det gynnsamma tillfället.

— Ja visst, inföll allvarligt señor Velasco, — det är nog åtskilligt att . . .

— Bah! afbröt don Telesforo.

— Vi måste välja en president, vidtog Quiroga.

— Naturligtvis, medgåfvo ett par äldre herrar.

— Vidare böra vi tillsätta en ministär samt diskutera frågan, mot hvilken punkt det första anfallet skall riktas.

— Alldeles, sade flera af de närvarande.

— Ordning skadar icke ens under revolutioner, sköt señor Velasco in under en paus.

Don Telesforo protesterade och sade, att han visste, hvar landets hufvudstad var belägen. Alcosta fanns där, och här stod en man med mod i bröstet och en utmärkt revolver i fickan. Saken var för enkel att behöfva diskuteras.

— Señor Harrison önskar säga något ropade Quiroga och blinkade samtidigt åt George.

Den unge mannen reste sig, och då gästerna till hälften af höflighet mot utländingen, till hälften af nyfikenhet iakttogo tystnad, började han ett kortare anförande. Han sade sig ha studerat Costa Negra och dess förhållanden, han delade de närvarandes åsikt om revolutionens nödvändighet, men fastän han icke var expert på uppror, varnade han likväl för brådstörtade och oöfverlagda handlingar. Han instämde till alla delar med sin ärade värd och yrkade att presidentvalet omedelbart företogs. Medan han hade ordet ville han, ehuru främling, föreslå señor Telesforo Morán, hvilkens förtjänster voro kända långt utanför republikens gränser.

Ett bedöfvande jubelrop skallade genom rummet. I denna krets, där de flesta äldre damerna voro don Telesforns döttrar och herrarne hans svärsöner och de öfriga på ett eller annat sätt släkt med den gamle herrn, mottogs förslaget med stormande bifall. Innan han hunnit tänka på att sin vana trogen protesterade, var Telesforo Morán utropad till republiken Costa Negras president.

Öfverväldigad dels af äran, dels af förvåning öfver att ingen lyssnade till honom, sjönk den gamle herrn ned på en stol. Pustande började han knäppa upp knapparna i sin väst för att skaffa sig luft. Lyckligtvis erinrade han sig i tid, att damer voro närvarande och slutade mycket snart. Han blef så

förvirrad, att han teg hela aftonen. Först då man litet senare sköt några papper till honom, skref han mellan tallrikar och vinkaraffer under dem utan invändning. Från det ögonblick, då han vid Felipe Quirogas middagsbord valdes till president, kan man säga, att han undergått en märkbar förändring. Den eljes högljudde och grälsjuka gamle herrn blef nära nog tystlåten och utan att visa sig högdragen eller frånstötande, tillägnade han sig en viss reserverad värdighet, som han förut aldrig ägt. Quiroga såväl som George bibringades den föreställningen, att han samlade sig till en handling, som skulle visa honom värd den höga ställning, han kommit att intaga.

Men när gamle don Telesforo tystnade, blefvo de öfriga herrarne i stället så mycket mer högröstade. Ministärens sammansättning diskuterades ingående. Att Quiroga blef dess chef ansågs berättigadt. Den spanska artigheten förbjöd dessutom afundsmännen att vid hans eget ännu ej afdukade middagsbord göra invändningar. Däremot väckte öfriga ministrars namn utan undantag häftiga motsägelser. Señor Peñalta var den ifrigaste oppositionsmannen, och först sedan man för hans räkning skapat en ny post: marinministerns, lät han sig nöja med denna befattning. Meira, Velasco och Vega utnämndes till sändebud vid diverse hof och förklarade sig belåtna, sedan det beslutats, att lönen skulle utgå i amerikanska dollars och icke i francs.

Under det detta ordnades, hade äfven något tilldragit sig utanför haciendan. Omedelbart efter presidentvalet sprang unge Meira, en företagsam och hurtig yngling, ut till herdarne och ropade, att revolutionen var en verklighet. Den förtjusning hans ord väckte, kom snart rymden att vibrera inför de skallande glädjeropen. Alla dessa karlar, som surmulna och trotsiga ridit hit för att bjuda sina husbönder farväl

och sedan vänta på bättre tider, exploderade formligen af förtjusning. Bland dem funnos veteraner, hvilka deltagit i flere uppror. I stället för det tragiska afskedet erbjödös de här ett nytt tillfälle att slåss. Deras glädje vid den oväntade nyheten var rörande, och deras beundran för Quiroga stegrades till det omätliga. Ty att det var han, som fört deras husbönder på andra tankar förstodo de nu. — Lefve Quiroga! tjöto de med sina ofördärfvade lungors hela styrka. När de väl en gång börjat ropa, slutade de ej så snart. Don Telesforo var synnerligen populär bland dem, för honom ropade de dubbelt så länge. Utom det glädjande i själfva saken voro de omedvetet tacksamma, att man sparat dem allt besvär. De sluppo tänka och hade endast att följa. — Lefve presidenten! Lefve Quiroga! Och så ett hurra för den amerikanska señoren, som också bidragit till denna lyckliga förändring, ehuru ännu ingen visste på hvad sätt. — Lefve ministrarne! Lefve hela världen!

Glädjeeldarna brunno natten igenom, och hurra-ropen stego utan afbrott mot himlen. —

I matsalen arbetades ifrigt. De nya ministrarne höllo sin första öfverläggning. Vid bordet, som ändtligen blifvit afdukadt, presiderade Felipe Quiroga. Kring honom sutto kollegerna. Närmast Quiroga och till vänster om honom señor Sedenó, hvilkens uppgift var att sköta finanserna. Han summerade bekymrad på ett ark papper och bröt ideligen af blyertspennans spets. Lika allvarlig som han visade sig señor Amarillo, som litet emellan gjorde ett kors-tecken i luften framför sig. Däremot var señor Peñalta vid ett strålande humör. Ehuru han ägde ett ytterst ofullständigt begrepp om, hvad en pansarbåt är, hade han redan klart för sig, att republikens existens hotades, ifall icke sex sådana inom kort tid byggdes. Han sysslade redan med det tal han

framdeles ämnade hålla inför den nya deputerade kammaren.

Vid småbord i salen arbetade några yngre herrar med att skriva ut proklamationer och dekret. Öfverallt diskuterades med lif och lust. Budbärare anlände, kurirer skickades till distriktets landtgårdar och order utdelades.

Endast den nye presidenten saknades. Trött och hufvudyr hade den gamle herrn låtit leda sig till ett gästrum och sof redan.

I ett annat rum sutto damerna ifrigt sysselsatta med att repa charpi, något som enligt gammal god tradition vid liknande historiska tillfällen ansetts som kvinnans första pligt.

Klockan ett på natten upplöstes konseljen och sömniga men lyckliga skildes ministrarne för att söka en välbehöflig hvila.

George, som grannlaga hållit sig undan, mötte Quiroga på verandan, där den nyblifne konseljpresidenten svalkade sin heta panna.

— Jag har inte mer än antydt, att vi redan börjat på egen hand, sade Quiroga. — Tror ni, señor Cox lyckats?

— Jag hoppas det.

Quiroga blickade förströdd ut öfver nejden. På afstånd glimmade en eld, och sorlet från många stämmor ljöd genom nattens tystnad.

George märkte, att hans värd var nedstämd.

— En ypperlig ministär, sade han för att lifva upp honom.

— Det är vänligt af er att säga så. — Quiroga lyssnade efter hurraropen, som just nu af någon okänd anledning stegrades till ett långt utdraget tjut.

— Särskildt anser jag señor Amarillos val lyckligt. Bigotta krigsministrar äro modärna öfverallt just nu. Det gäller att följa med sin tid.

— Ja, ja, mumlade Quiroga förströdd. — När tror ni vi kunna vänta nyheter från señor Cox?

— Tidigast i öfvermorgon.

— Ni är afundsvärdt lugn, señor Harrison.

— Hm! Jag visar bara inte, att jag är orolig.

— God natt! sade Quiroga efter en stund.

George bugade sig artigt och gick kort därefter att i sin ordning söka hvila. Dessförinnan gjorde han emellertid ett slag kring huset, men hade knappt hunnit till trappan, innan han hejdades af ett barskt: werda!

— God vän!

— Lösen! fordrade en kärf röst ur mörkret.

— Hm!

Posten slog larm och en half minut senare var George arresterad. Efter ytterligare några minuter hade unge Meira anländt till platsen och befriat honom. Unge Meira, hvilkens energiska natur kräfde oafbruten handling hade utnämnt sig själf till krigsministerns adjutant och på eget bevåg ställt ut poster öfverallt. Ehuru ingen fara hotade, fann George hans försiktighetsmått utmärkta. Herrarne skildes med ömsesidig högaktning och en varm handtryckning.

— Alltsamman är all right, sade George, då han litet senare klädde af sig för natten. Nu beror det bara på, hvad Cox uträttat. Det vore förargligt, om han misslyckats. — En stund efteråt tillade han: — Då blir det naturligtvis att börja om igen. Ett sådant tillfälle som detta bör inte försummas. — Han gäspade. — Men hädanefters aktar jag mig att säga, hvad jag tänker. Det bör man egentligen aldrig göra.

TJUGOÅTTONDE KAPITLET

FRAMÅT ÖFVER HELA LINIEN.

Morgonen femte dagen efter stadens intagande — Jim Cox envisades att ännu kalla det så — brusede en bullrande kavalkad uppför hufvudgatan. Förtruppen bestod af ett hundratal lansbeväpnade ryttare. Efter dem följde gamle don Telesforo, omgifven af sin ministär, en lysande samling i prunkande dräkter och försedd med vapen, som förde tanken till länge sedan förgångna tider. George Harrison höll sig blygsamt gömd bland herrarna i den nye presidentens säkerhetsvakt, men Jim Cox, som sprängt emot nykomlingarna, hade genast upptäckt honom. Tåget afslutades med en ryttartrupp, som var så irreguljär, att något dylikt endast fick anses möjligt i Costa Negra.

Men Puerta Barajos vaknade genast till lif igen. De stängda fönstren öppnades, portarna slogos upp, blommorna regnade öfver don Telesforo och hans följeslagare, vitklädda señoritas mötte utanför rådhuset, och kyrkklockorna ringde oafbrutet. Revolutionen var en verklighet. Puerta Barajos' namn skulle på ryktets vingar bäras öfver jordklotet, hvarför man välvilligt öfversåg med det lilla uppehåll, som kort förut händelsevis inträffat.

Medan den af ministärens medlemmar, som ägde den starkaste stämman, från rådhusets trappa läste upp en eldig proklamation, hvilken mottogs med jubelrop, förde George Jim Cox afsides.

Med färre ord än han under vanliga förhållanden

skulle ha använt, berättade den senare om sin sammanstötning med kapten O'Connor.

George åhörde honom förströdt, han kände redan det hela, och hvad han ej kände, gissade han sig till. Han hade de senaste dagarna varit mer orolig, än han ville medge ens för sig själf. Många gånger hade Naguieras ord under sammanträffandet på Alcostas bal ringt i hans öron. — Alltsammans finns ordentligt inlåst i regeringens egna magasin, bevakadt af tvåhundra pålitliga soldater, hade inrikesministern triumferande sagt. George trodde honom knappast till hälften, men han hade likväl byggt nästan hela sin plan på denna upplysning, som ofrivilligt undsluppit Naguiera. — Karlen har inte behöft vapnen ännu, han spar dem kanske för något oförutsedt, i Costa Negra är ju allt möjligt, tänkte George och dolde skickligt den ovisshet, som stundom marterade honom. — Att Naguiera till följd af kapten O'Connors envishet icke ens fått vapenladdningen i land, var en oväntadt lycklig omständighet.

Då Jim Cox berättade, hur han själf mottagits af kapten O'Connor, rynkade George ögonbrynen. Det var oursäktligt att bemöta hans ombud på sådant sätt. Han lofvade sig, att låta kaptenen veta det.

— Följ med! sade han kort till Jim Cox.

De trängde sig fram mellan människorna, som fyllde torget, och skyndade mot hamnen. Där låg The Princess, Harrison & Browns gamla välkända ångare, på sin klippa. Alltjämt med bistert rynkade ögonbryn gick George fram till kajens yttersta rand och ropade ljudligt: skepp, ohoj!

— Ohoj, ni där! svarade en röst och en bössmynning pekade öfver närmaste reling mot George.

— Kapten O'Connor! ropade George uppbragt öfver att man siktade på honom.

De bägge stora labbarna lades på kommando-

bryggans räck, och det rödbrusiga ansiktet visade sig.

— Hvad är ni för en galgfågel? ljöd kaptenens första fråga.

— Känner ni igen mig? — George lyfte hatten af hufvudet och vände sitt ansikte mot kaptenen.

— Har inte haft förmånen att göra någon bättre bekantskap här i landet, svarade kaptenen försmädligt.

— Se noga på mig, O'Connor!

Det låg något i tonen mer än i orden, som gjorde kaptenen böjd att lyda uppmaningen.

— Min själ... det är inte tänkbart... jo, sannerligen... Hallå, styrman! Bort med bössan och ut med jollen, det är unga Harrison i egen person.

När George en stund senare steg ombord på The Princess, skedde det med mycket blandade känslor. Han hade en skarp hälsning på tungan, ty det var ej osannolikt att kapten O'Connors halsstarrighet kunnat omintetgöra hela hans plan. Men när han såg den gamle sjöbjörnen, ännu misstrogen och arg-sint, komma emot sig, när han lät blickarna fara öfver denna besättning af skandinaver och irländare, åt hvilka kaptenen meddelat sina känslor, och som nu stod uppställd på däcket för att hälsa redarens son, blef han nästan mot sin vilja varm om hjärtat. När han så hörde den vid masten fastspikade flaggan smälla för vinden, fylldes hans sinne af stolthet. Ensamman på ett strandadt fartyg hade dessa tjugotvå män bjudit ett helt land spetsen. Starkare än nu hade den unge mannen aldrig känt hur dyrbara hans lands färger voro honom. Hans ögon blefvo fuktiga och förebråelsen på hans läppar uttalades icke. I stället gick han med framsträckt hand emot O'Connor.

— Tack kapten, i unionens namn, tack!

Kapten O'Connor blängde från sidan på honom. Han gjorde en ansträngning att fatta och trodde sig ha förstått, ty han utbrast:

— Så sant jag lefver, hade jag inte hållit mig ett helt år.

George skakade hjärtligt hans hand.

Jim Cox, som vägrat att följa med ombord, stod kvar på kajen och sneglade under lugg mot de handlande personerna. Han skulle icke varit den gladlynte och godmodige människa han var, ifall han ej sagt till sig själf.

— Nu tycks allting vara klart, nu kan fortsättningen när som helst gå af stapeln.

Han hade rätt. En timme senare var lossningen påbörjad. Vinscharna arbetade, och kettingarna gnisslade. Gevärslådorna hyfvades ned i båtar hvilka förde alltsammans till kajen, där hundratals tjänstvilliga händer transporterade dem vidare.

Jim Cox kommenderade denna del af arbetet. När han befriats från ledarens ansvar, var han åter den man, som strax kunde fortsätta att timra sin berömmelses byggnad skyhög och dessutom smycka den med mångahanda sirater. Det var egentligen också från denna stund, Jim Cox räknades för den store man, han intill döddagar skulle förbli.

George hade snart lämnat The Princess igen. Han respekterade kapten O'Connors känslor och önskade ej, att don Telesforo och ministrarna skulle göra ett besök ombord, sedan kaptenen upplyst, att han svurit, det ingen costanegrän tilläts beträda hans däck, så länge han andades. Jim Cox hälsades däremot välkommen och blef hjärtligt omfamnad, när han försäkrat, att han i kaptenens ställe skulle handlat alldeles som denne. Jim Cox fanns för resten öfverallt den dagen. Han var ombord på The Princess, han sprang rundt hela kajen, medan han öfvervakade ammunitionslådornas transport. Han kommenderade, lifvade och vägledde på ett sätt, som fullständigt elektricerade de långsamma in-

födingarna, och hans blotta närvaro förmådde dem att arbeta, så att det väckte deras egen förvåning. Från och med det ögonblick den första lådan placerats i de hittills ständigt tomma magasinerna, var han revolutionsarméns populäraste personlighet.

Under tiden arbetade äfven den nye presidenten och hans ministrar. Don Telesforo hade tagit en högtidlig trohetsed af stadens inbyggare och som ett slags tack därför utnämnt alcalden till provinsen Barajos ståthållare. Stadsborna, som hurrat sig till hälften hesa, gjorde det nu fullständigt. Från klockan fem till sju på eftermiddagen mottog den nye presidenten en rad deputationer, hvilka alla framburo rent af häpnadsväckande önsknigar. Don Telesforo lofvade att uppfylla allt, hvad man begärde. Han var för rörd öfver den tolf timmar långa hyllningen att kunna säga nej till något. Deputationerna kommo och gingo i ett rus af hänryckning, som smittade hela staden. En så allmän belåtenhet hade ännu aldrig rådt någonstädes i Costa Negra. Kulminationspunkten nåddes, då hundra af stadens unga damer infunno sig och begärde, att fem särskildt utvalda bland dem skulle få kyssa presidenten. Don Telesforo var för mycket kavaljer att vägra, och när han väl kysst de fem, föreslog han, att de öfriga skulle följa ledarinnornas exempel, något, som ännu ytterligare ökade hans popularitet. Den gamle herrns krafter sattes på ett svårt prof, men han kysste sig redligt igenom hela samlingen och yrkade därpå, att hans ministrar och medhjälpare skulle komma i åtnjutande af samma ynnest. Detta afböjdes dock på grund af synnerligen brådskande göromål, hvarvid presidenten uppoffrade sig för andra gången och ridderligt och galant omfamnade så många af deputationens medlemmar, som funnos inom räckhåll för hans långa armar.

Alla visste naturligtvis nu, att Alcosta icke var

afsatt. Men ingen offrade en tanke därpå. Man ägde modärna vapen, och det var tack vare dem den så lyckligt påbörjade statshvälfningen skulle föras till ett lika lyckligt slut. Att armar till vapnens förande saknades oroade ej. I den lilla staden voro tusen man samlade och revolutionsarméns kärna utgjordes af infanteristerna, som åter lämnat sin kasern och, smittade af den allmänna hänförelsen, svurit don Telesforo en ny trohetsed.

En ytterligare förstärkning tillfördes de uppriske, då soldaterna från Riofontán, trötta uthungrade och nedslagna, marscherade in i Puerta Barajos och ödmjukt anhöllo att få sluta sig till revolutionen. I landets båda nordligare provinser hade man redan omfattat det nya med glödande entusiasm. Det var nordens tur att verkställa en omhvälfning, och när den nu väl satts i gång ville man ej längre höra talas om Alcosta. Hvarthän de stackars soldaterna från Riofontán kommit traskande, hade man frågat: Alcosta eller Morán?

Den i europeisk krigskonst väl förfarne majoren svarade ärligt: Alcosta, hvarvid alla dörrar stängdes, och man till och med vägrade karlarne en dryck vatten. Efter att ett par dagar ha marscherat söderut gjorde majoren helt om med sitt folk. Ju närmare han nalkades Riofontán desto snedare såg man på honom. Utan vapen och i saknad af proviant återstod för honom och hans soldater intet annat än att sluta sig till de upproriske.

Förstärkningen var välkommen och hälsades med jubel. Puerta Barajos flaggade ånyo vid dess intåg, för öfrigt voro flaggorna numera hissade både natt och dag. Banketter och ändlösa tal aflöste hvarandra oafbrutet, men det arbetades äfven. Quiroga kände Alcosta för väl att vänta någon misskund för sig och sina anhängare, när den verkliga presidenten blifvit underrättad om tilldragelserna i nordens. Man

hade antagligen två veckor till sitt förfogande, och voro alla förberedelser ej träffade under denna tid, kunde revolutionen betraktas som misslyckad. Det viktigaste var att skyndsamt öfva in trupperna. De modärna gevären voro visserligen bra, men i händerna på karlar, som ej förstodo att bruka dem, ägde de ingen särskild betydelse. Alltså blef det att först utse arméns befälhafvare. Jim Cox var själfskrifven som kavalleriets anförare, och hans utnämning offentliggjordes ännu en gång. Hvar denne glade och högröstade general numera visade sig, funnos åter blommor, leenden och näsduksviftningar för honom. Litet svårare förhöll det sig med infanteriet. Krigsministern var själfskrifven till generalstabens chef, och majoren från Riofontán utsågs på grund af sina förmodade kunskaper till infanteri-general. Han mottog fullmakten med en försäkran, att man träffat ett lyckligt val och lofvade att göra underverk. Till den ändan började han genast öfva sina soldater att göra honnör, hvilket han med stöd af de bästa källor påstod vara den modärna krigskonstens grundval. Jim Cox, som ej var bunden af traditionen, började sin del af verket på annat sätt och inskränkte sig uteslutande till skjutöfningar.

Hvad armén beträffar var allt sålunda ordnad, och krigsministern tillbragte dagarna med att sofva och bedja och natten med att spela kort. I den civila förvaltningen mötte heller inga svårigheter, hufvudsakligen af det enkla skälet, att ingen brydde sig därom. Det oaktadt märkte snart den uppmärksamme Quiroga, att vanskligheter voro oundvikliga. Ministrarna hade vidt skilda åsikter, och en konselj slutade med, att presidenten utmanade två bland dem. Duellen ägde visserligen icke rum, men vänskapsbandet hade oväntadt slitits på ett par ställen. Dessutom voro entusiasmen och förhoppningarna hos borgerskapet i

Puerta Barajos ej tillräckliga att ensamt föra en nyss påbörjad revolution till ett lyckligt slut. Arméns rekrytering gick också långsamt. De båda nordliga distrikten, som förmådde uppställa 3,000 man, nöjde sig med att lämna hälften och intogo en afvaktande hållning.

När den första veckan förflutit, och allt tycktes stå stilla, vände sig Quiroga till George.

— Hvad skulle ni göra i mitt ställe, señor Harrison?

— Sätta upp en tidning.

— I ett land, där endast hvar tionde person kan läsa.

— Betyder ingenting. Pressen är i våra dagar lika nödvändig som en stark och väl öfvad armé, ofta gör den ännu större nytta.

— Hm! — Quiroga stod en stund försjunken i tankar. — Señor Harrison, sade han slutligen — ni ser allting på ett helt annat sätt än jag. Åtar ni er att sätta upp den där tidningen?

George nickade ett kort ja och räckte fram ett redan skrifvet papper.

— Hvad är det? frågade Quiroga, som redan i don Telesforo och sitt eget namn undertecknat så många papper, att han ej gärna ville lämna fler.

— Det är rättigheten för det bolag, jag sedermera ämnar bilda, att i Costa Negra grundlägga och utge så många tidningar det behagar.

Alldeles som han gjort förut en gång såg Quiroga forskande på George. Denne mötte hans blick lugnt och öppet. Quiroga tänkte på sin ställning och skref under.

— I öfvermorgon kommer första numret ut. — George vek ihop papperet och stoppade det i bröstfickan, innan han gick.

Något af det första George gjort, sedan han anländt till Puerta Barajos, var att utforska stadens

resurser. För honom, som ansåg sig ha mer att vinna på denna revolution än någon annan, var det af största vikt att i grund känna dessa. Därvid hade han upptäckt ett för några år sedan nedlagt tryckeri, tillhörande en köpman, som en gång drömt om att lyckliggöra sina landsmän med världslitteraturens skatter. Det var nära, att köpmannen blifvit ruinerad på sitt företag, och han låste snart in sina pressar och stilar i en materialbod, där alltsamman stod obegagnadt. De böcker han tryckt, men ej lyckats sälja, degraderades till makulatur, och han handlade numera endast med spelkort, tobak och något litet tvål; det behöfver väl ej nämnas, att de bägge förstnämnda artiklarna gingo bäst. Köpmannen-boktryckaren var villig att öfverlåta materialbodens innehåll till George, och sände dessutom bud efter några typografer, hvilka af brist på sysselsättning i sitt yrke ägnat sig åt hamnarbetarnes, i Puerta Barajos lika litet inbringande verksamhet. The Princess' maskinister åtogo sig att tills vidare sköta pressarna, och tvenne dagar efter Georges samtal med Quiroga, kom den nya regeringens officiella tidning ut.

Det blef en verkligt stor händelse i Puerta Barajos' krönika. Staden ägde en tidning. Utom de upproriskes proklamation innehöll det nya organet häftiga anklagelser mot Alcosta och hans kreatur. Hvad man förut endast vågat hviska mellan fyra ögon stod tryckt med tydliga bokstäfver på hvitt papper. Det visade sig strax, att läskunnigheten var vida mer utbredd, än man förmodat. Det bästa var dock, att tidningen blef ett band, som oupplösligt förenade alla i nordén, ty att så öppet slunga fram anklagelserna mot den gamla styrelsen gjorde brytningen med södern ohjälplig. Likaledes bidrog de revolutionäres organ att vinna nya anhängare för

deras sak. Med tidningen i hand insågo dess läsare, hur oförlåtligt Alcosta handlat, då han så upprörande klumpigt plundrat sitt land. Han hade komprometterat republiken inför hela den civiliserade världen, därför var det hvarje patriots skyldighet att bidra till hans störtande.

George log belåtet åt de lyckade verkningar de första numren medfört. Som pappersförrådet var stort blef »Barajos Härold» genast daglig. Han sörjde för att tidningen fanns öfverallt i de båda nordliga distrikten och äfven letade sig väg så väl till Zeluga, skogsprovinsen, där den utdöda aztekstaden sof under mossan, som till Rio Negra söder om Riofontán. Och fastän han endast verkade i det fördolda, åstadkom han mer än någon annan.

Den, som däremot framträdde öppet inför alla, var Jim Cox. Själfrve Quiroga, som kunnat lägga handen på hjärtat och med lugnt samvete säga, att han gjort allt detta af kärlek till sitt land, gömde sig bakom denne bullersamme, outtröttlige och gladlynte yankee, hvilken så lägligt fallit ned i Costa Negra. Gamle señor Morán iakttog en för sin nya värdighet passande blygsamhet och tillät utan protest, att man tills vidare sköt honom åt sidan. De öfriga ministrarna följde sin chefs föredöme och undveko för det mesta att rikta uppmärksamheten på sina personer. Ingenting af den rädsla eller tvekan, som präglade revolutionsledarnas handlingar, märktes emellertid hos Jim Cox. Han slank behändigt förbi alla svårigheter och skrattade åt dem, som ej voro möjliga att kringgå. Han var förgrundsfiguren, kring hvilken befolkningens så väl som arméns förhoppningar koncentrerades. Okunnig om att man ämnade använda honom till syndabock, ifall företaget misslyckades, stormade han kors och tvärs genom gatorna.

— Det här är min första revolution, ser ni

Harrison, så man får inte begära, att jag skall vara hemma i jobbet med ens, ropade han åt George, då han en dag sprängde förbi tryckeriet, hvars pressar dunkade utan afbrott. — Men låt mig bara vara med om en enda till, och jag känner på mig, att jag skall bli en öfverdängare. — Han försvann i en hvirvel af damm, och de adjutanter, som följde chefen, trafvade leende efter.

Ett obestriddigt faktum var, att kavalleriet afgudade sin general. Alla visste, att en strid var oundviklig, men med Jim Cox i spetsen hyste manskapet ingen fruktan. Det blef därför lätt förklarligt, att den militära makten småningom samlades i general Cox' järnnäfvar. Infanteriets chef, som anat ministrarnas tvekan inför det företag, hvarpå de inlätit sig, tänkte först och främst på sin egen säkerhet och öfverlämnade beredvilligt kommandot åt kavalleristen. Han fyllde emellertid redligt sina förpliktelser och kunde efter tre veckor skryta med, att infanteriet gjorde honnör nära nog lika stramt som preussiska gardestrupper. När denna viktiga gren af den militära utbildningen fullbordats öfvergick han till noggrann marsch. Under tiden hade Jim Cox lärt kavalleristerna handtera karbinen och bibringat dem en åtminstone för Costa Negra ovanlig skicklighet däri.

— Hör nu, Cox, om vi skulle afskaffa de långa lansarna, föreslog George en afton, då de båda vännerna samtalade en stund. — De hindra endast karlarna och äro inte till ringaste nytta.

— Jag har nog funderat på saken, Harrison. Men folket tycker om de klumpiga stakarna, man är van vid dem, ser ni. Och så tycker man, att det ser pittoreskt och treffligt ut. Att vara prydlig är ändå hufvudsaken för en militär, som ni vet. Vi låta dem allt behålla lansarna.

Det förblef därvid, och exercisen fortsatte som förut. —

Flera veckor hade förgått och säkerheten växte hos revolutionens nominella ledare, då de lämnades i fred. Krigsministern sof litet mindre än vanligt, och insatserna vid hans spelpartier med ämbetsbröderna i regeringen ökades betydligt. Han ansåg sig kunna våga det, enär framtiden föreföll jämförelsevis tryggad.

Då dundrade det första åkslaget. Alcosta förklarade hela republiken i belägringstillstånd. Omedelbart därpå följde det andra: underrättelsen att han ryckte norr ut i spetsen för sju tusen man.

— Då kunna vi med visshet antaga, att de äro minst 3,000, sade George vid upplysningen härom.

— Hvad anser ni, att vi böra företaga oss? frågade Quiroga.

— Marschera mot honom naturligtvis.

— Hm! Infanteriets chef påstår, att hans soldater ej äro tillräckligt öfvade ännu, blandade sig krigsministern i samtalet. — Deras noggranna marsch lämnar mycket öfrigt att önska.

— Jag förstår inte de där detaljerna, medgaf George — jag vet bara att vi nu måste leverera batalj. Och jag har ett öfvertygande skäl för min åsikt.

Hela ministerkonseljen betraktade honom nyfiket.

— Tidningspapperet är slut. I morgon tryckes sista numret.

— — —

I den bästa stämning bröt revolutionsarmén upp till Riofontán, där man mottog den med samma jubel som det, hvarmed afmarschen hälsats i Puerta Barajos. Genast vid ankomsten hade George sökt upp stadens boktryckare, öfvertygat sig om att stilar och pressar voro användbara samt att papper fanns.

Den tidning, som nu såg dagen, hette endast »Härolden» och innehöll utom Alcostas och hans medhjälparens långa syndaregister äfven en utförlig beskrifning öfver de upproriskes utmärkta beväpning och stora antal.

Quiroga skakade på hufvudet däråt, och gamle don Telesforo, som framryckningen skänkt ny verksamhetslust, larmade om att den spanska tapperheten betydde mer än alla världens gevär och kul-sprutor.

— Vi få inte glömma att endast två af republikens tolf distrikt förklarar sig för oss, invände George — öfvermakten befinner sig på våra motståndares sida. Distrikten Rio Negra och Zulega äro tveksamma. Jag tänker vinna dem med dessa upplysningar.

— Ni har rätt, inföll Quiroga.

— Och med nästa nummer ämnar jag väcka splittring inom våra fienders eget läger. — Hur han ämnade gå till väga, sade George ej, och Quiroga, som märkt, att makten småningom glidit ifrån honom och öfvergått till dessa båda yankees, frågade ej vidare.

Nästa nummer kom ut och innehöll en sanningsenlig beskrifning öfver hvar och när inrikesministern M. Naguiera köpt en vapenladdning i För-enta Staterna och smugglat den till Costa Negra. Hvad som däremot icke kunde kallas sanning var underrättelsen, att samme Naguiera ansåg Alcostas sak förlorad och följaktligen mot kontant erkänsla öfverlåtut alltsamman till de upproriske. Till och med försäljningssumman fanns angifven i tidningen och stämde i det närmaste med inköpspriset.

— Nu måste vi ha tusen exemplar öfver till fienden, sade George.

Jim Cox, som satt i det rum, där han tagit in,

nickade sitt samtycke. Han medgaf, att denna tidningsartikel var mer värd än en hel armékår.

— Ni är ett första klassens slughufvud, Harrison. Jag har er hellre till vän än till motståndare.

— Det går för långsamt, Cox. Revolutionerna här nere taga hela år, hvem kan vara nöjd med det. Jag tänker vara hemma i Newyork till vintern igen.

— Ni har rätt, Harrison, det kan vara onödigt att spilla mer tid på det här gruffet. Jag får väl tala med don Telesforo i enrum. Lyckligtvis är han aldrig olifvad, så snart det gäller slagsmål. De andra gossarna äro litet mer betänksamma, men nu ha vi gått så långt, att ett återtåg skulle vara ytterst genant för vårt anseende.

— Ni förstår saken, hör jag. Det är bra. Tänk uteslutande på er framtid, Cox! När vi jagat Alcosta ur landet, kan den anses tryggad.

— Den där herrn är litet morsk än så länge. Men jag litar på mina kavallerister och de modärna karbinerna. Jag förmodar, att Alcosta tagit returbiljett från San Antonio.

Den sista underrättelse, som inlupit, meddelade, att presidenten Alcosta sammandrog sin armé kring San Antonio. Nyheten hade förmått de upproriske att stanna i Riofontán, och trots Georges bestämda yrkanden vägrade Quiroga att göra sitt inflytande gällande och förmå ministerrådet till ett djärft beslut. Det hölls krigsråd och ministerkonseljer hela dagarna, men ingenting uträttades.

George hade på mer än ett sätt visat sin otålighet, och Quiroga vacklade inför hans energiska bearbetningar.

— Ni inser väl, hvilket oerhörddt ansvar vi ådraga oss, sade han bland annat.

— Det gäller ert och edra medhjälparens skinn,

señor. Det enda vi ha att göra är att taga steget fullt ut.

— Och ni anser señor Cox kompetent att leda ett fältslag?

— Jag skall hjälpa honom.

— Jag är mycket tacksam för ert ingripande i våra angelägenheter, señor Harrison! — Quiroga bugade sig artigt men kallt. — Lofvar ni också en lycklig utgång?

— Jag lofvar.

— Och ni anser er kunna det?

— Obetingadt. Numera ställas stora kraf på köpmannen, visar det sig nödvändigt får han äfven leda ett fälttåg. Vanligen använder man ju fackmän i liknande fall, men — George bjöd artigt Quiroga en cigarr, något, som denne icke ens märkte — här medverka särskilda omständigheter. — Utan att låtsas se sin åhörarens tankspridda min tände den unge mannen en cigarr för egen räkning, drog ett par pröfvande bloss och tillade. -- Nu för tiden äro krig och revolutioner ingenting annat än affärsföretag.

Quiroga endast suckade. Han hade under de sista veckorna gjort det mycket ofta.

Nästa dag marscherade upprorsarmén söder ut.

Konseljen före framryckningen hade varit stormig. Krigsministerns invändningar voro sakrika och öfvertygade nära nog Quiroga om det hufvudlösa i att erbjuda batalj utan ytterligare förberedelser. Flera ministrar delade señor Amarillos mening, endast don Telesforo insisterade.

— Uppror gör man naturligtvis för att slåss, utbrast den gamle herrn hetsigt. — Är det någon som har en annan tanke om saken, utmanar jag honom. Säg bara ifrån, señores!

Krigsministern lämnade intet svar på presidentens utmaning, som egentligen riktats till honom.

Han sade endast, att strid och blodsutgjutelse ej var förenligt med hans syn på lifvet. Han var en fridens man och gick helst ur vägen för svårigheterna. Hade han på förhand vetat, hvilka besvärligheter som väntade honom, skulle han aldrig åtagit sig den krävande posten som chef för det enda departement, hvars ledare numera hade något att beställa.

Don Telesforo erbjöd sig genast att bevilja hans afskedsansökan, hvarvid señor Amarillo stammande sökte förklara, att hans fördragsamhet ej sträckte sig nog långt att stillatigande finna sig i hvad som helst.

Quiroga nödgades gå emellan för att lugna de hetlefrade herrarne, och efter en debatt, som kunnat vara mer saklig, undertecknade presidenten Telesforo Morán sin egen utnämning till arméns överbefälhafvare, medan det bestämdes, att krigsministern alltjämt skulle inneha sin befattning.

— En lyckligt funnen lösning, försäkrade Quiroga, hvilkens enda önskan var att, tills ett afgörande inträffat, bilägga de stridiga åsikterna inom ministären.

Konseljen upplöstes, och ministrarne gingo med mörka miner åt hvar sitt håll. Det behöfdes ingen särskildt skarp blick för att se, hur nedslagna upprorets synliga ledare voro, då de brådskaande uppsökte sina kvarter. Lyckligtvis höllo de sig alltid långt bakom linjerna, deras dystra miner medförde ingen verkan på manskapet, som endast hade ögon för den allestädes närvarande Jim Cox.

Denne erhöll efter ministerkonseljen företräde hos presidenten, hvilken på ett för sina landsmän nästan stötande sätt visade, hur högt han värderade den gladlynte nordamerikanen.

— Ändtligen, señor general, utbrast don Telesforo och gnuggade sina benrangelshänder. — Jag gaf

den gamle bråkmakaren Amarillo på pälsen, som ni rådde mig. Och då... ha ha ha...

— Skönt! skrattade Jim Cox. — Ser ni, señor, president, man får inte vara för sträng mot en person i hans ställning. En krigsministers hufvudsakliga uppgift är ju att se säker ut, när han begär pengar af deputeradekammaren. Ju mindre nödvändiga hans äskanden äro, desto mer öfvertygande böra hans ord falla. Å andra sidan kan han inför kollegerna inte vara annat än osäker, han vet ju, att man aldrig kan veta något på förhand.

Don Telesforo skrattade i sin ordning.

— Egentligen äro ministrar ett oting. Jag skulle ha det mycket bättre utan dem. Men Felipe påstår, att de äro oundvikliga, och jag får väl dragas med dem. Apropos det, den där unge mannen Harrison, hvarför protegerar ni honom?

Jim Cox blinkade ett par gånger.

— Han har gjort mig stora tjänster... min tacksamhet... Ser ni, señor president, man är väl för tusan en gentleman.

— Det är ni, utbrast don Telesforo entusiastiskt — det är ni! Också skall det bli mig ett nöje att först bland alla tilldela er kommendörstecknet af Ekvatorns stjärna i briljanter... bara jag hunnit instifta den orden förstås. Men nu skola vi klappa om Alcosta och hans gossar litet... så att vi snart ha det här lilla bråket bakom oss.

— Just min tanke om saken, president. Då gäller det att instämma med unge Harrison. Det finns ett ord, som han använder med stor förkärlek, det är framåt!

— Han har gått i er skola, hör jag. Denna gång instämmer äfven jag: framåt öfver hela linien!

SLAGET VID DEN NAMNLÖSA FLODEN.

Ett par dygn senare lossades de första skotten i detta krig.

Något mer än fyrtio leguas söder om Riofontán gräfdde sig en djup floddal genom landet. För det mesta var den uttorkad, och det mötte inga svårigheter att praktisera sig öfver densamma. Men under regntiden skummade vreda böljor fram mellan de branta stränderna. Det hade naturligtvis varit en lätt sak att bygga en bro öfver floden, men i Costa Negra föll det ingen in att tillgripa denna utväg.

Enär regntiden snart skulle vara inne, hade presidenten Alcosta såväl som hans motståndare brådt att försäkra sig om denna gräns, hvars strategiska betydelse båda parterna insågo.

Då Jim Cox i spetsen för ett dussin af sina ryttare vid middagstiden fått floden i sikte, upptäckte de dubbelt så många lansiärer på norra strandbrädden. De upproriskes första ingifvelse var att kasta om sina hästar och spränga bort igen, men genom en klok blandning af hot och öfvertalning förmådde generalen dem att stanna.

Jim Cox sköt själf första skottet, och en lansiär föll ur sadeln. Lifvade af denna framgång ryckte de upproriske framåt under ett fruktansvärdt slösande med ammunition. De åstadkommo mer buller än skada, men lansiärerna flydde hals öfver hufvud. De lämnade tre döda på platsen och släpade dessutom några sårade med sig. Det var icke utan skäl Jim

Cox tillskref sin skjutskicklighet äran af den lyckliga fäktningen. Därtill hade han ingifvit sitt folk mod och stridslust och vunnit norra strandbrädden.

Samma kväll slogo de upproriske läger vid floden, som väl stod angifven på den enda karta de ägde och hvilken generalen åter omsorgsfullt förvarade i sin bröstficka. Däremot befanns, att den saknade namn, hvarför den hädanefter kallades »Den namnlösa floden».

Det rädde en lycklig stämning i revolutionsarméns läger. De nya karbinerna hade talat och visat sig gå betydligt längre än motståndarnas skjutvapen. Öfverlägsenheten var följaktligen konstaterad, och bland de upproriske var det ingen, som ej högt och med många eder lofvade att stå som en man i den strid, hvilken nu ej gärna kunde utebli.

— Nå, ser ni, señor, ropade George muntert till Quiroga, när han mötte denne.

Premiärministern suckade, men denna gång af lättnad, äfven han trodde på framgången. I den konselj, som hölls senare på kvällen, talade samtliga ministrar mycket och med en helt annan ton än den vanliga. Gamle don Telesforo strålade af belåtenhet.

Den, som fullständigt råkat i eld och lågor, var Jim Cox. Han jagade som en stormvind hit och dit genom lägret, utdelade befallningar, skämtade och hjälpte till rätta. Han hade ännu aldrig blifvit åtlydd med sådan snabbhet som denna afton, det föreföll som om hela armén med ens insett, hvilken ypperlig chef han var. Det hurrades också öfverallt, där han visade sig, och själf sparade han ej sina lungor.

De moraliska verkningarna af den lilla fäktningen voro större och mer värdefulla än George vågat vänta. Han log också belåtet, när han på afstånd

betraktade sin medhjälpare, därefter drogos hans blickar oemotståndligt mot den namnlösa floden. Någonstädes söder om denna var en till numerären öfverlägsen armé lägrad, och han frågade sig oupphörligt: hvilket intryck ha de modärna karbinerna gjort på den?

Redan nästa dag erhöll han ett tillfredsställande svar. Tvenne öfverstar anmälde sig i spetsen för ett par bataljoner hos señor Morán. De hade helt enkelt lämnat sina anvisade poster och gått öfver till fienden.

Så snart han fått veta det, gaf George order om, att ett nytt nummer af den tidning, han kallade sin egen, skyndsamt skulle tryckas. Sedan slog han sig lugnt ned i en hacienda, där han skaffat sig ett rum, rökte cigarr efter cigarr och väntade.

Några fler öfverlöpare anmälde sig ej hos de upproriska, men Alcostas patruller, som hela dagen skymtat på flodens södra strand försvunno med ens.

— Harrison . . . hallå, Harrison! — Jim Cox höll utanför det hus, där George tillbragte dagen med tobaksrökning och mediterande.

— Stig in, Cox! Stig in!

— Han drar sig tillbaka, utbrast general Cox, då han en half minut senare tagit plats midt emot George.

— Alcosta är ett slughufvud, glöm inte det!

— Jag vet det från säkert håll. Ett tjog lansiärer har för en timme sedan gått öfver till oss. De medförde nyheten.

George slöt ögonen och formade en jättestor rökring.

— Hvad ämnar ni nu göra, Cox?

— Följa efter naturligtvis. Våra karbiner ha satt en ohygglig skräck i hans folk. För resten har er tidning också på sätt och vis bidragit därtill.

Naguiera lär vara häktad och skall ställas inför krigsrätt.

— Ser man på! — George rynkade ögonbrynen och funderade skarpt, underrättelsen saknade ej betydelse.

— Och att bli dömd af Alcostas krigsrätt slutar bara på ett sätt, fortsatte Jim Cox.

— Alltså splittring, konstaterade George belåten. — Hör nu, Cox, har ni tittat närmare på de där lansiärerna?

— Nej, hvarför det?

— Vi ha haft litet med sådana herrar att göra förut. Vi böra veta, hvad de gå för.

— Hm! Ni syftar på något särskildt?

— Jag gör det. Här i landet bör man inte tro någon, allra minst en lansiär. De där herrarna äro Alcosta blindt tillgifna och kunna endast förlora på hans fall. Ni bör inte rycka framåt, Cox.

— Ja, men . . .

— Ni bör förskansa er här på den namnlösa flodens norra strand.

— Förföljandet är det viktigaste af allt inom krigskonsten, rabblade Jim Cox upp som ur en lärobok.

— Efter bataljen, ja, invände George torrt.

— Ni är civil, ni, Harrison, ni ser inte saken på det rätta sättet.

George reste sig och såg högdraget på sin trogne följeslagare.

— Hör nu, Cox, ni må vara general aldrig så mycket, den här saken begriper jag bättre än ni. Lyd nu mitt råd och förvandla inte farsen till tragedi.

— Men hela kriget, Harrison . . .

— Kriget eller revolutionen eller hvad ni vill är blott en detalj i vårt företag. Lägg märke till, att jag ännu säger vårt, Cox! Nu ber jag er allvarligt,

gör ingenting, som kan äfventyra affärens lyckliga utgång.

Jim Cox utstötte en gäll hvissling.

— Ja, visst, ja, visst, affären! Ser ni, Harrison, jag hade nästan glömt den för den här sista historien. Ni inser väl, att när man står i så mycket som jag, så kan man lätt förbise en eller annan detalj.

— Jag antog det, därför följde jag med. — Och nu, Cox?

— Väntar jag eftersom ni önskar det.

— — —

Jim Cox höll ord och väntade tre dygn, något som han sedan aldrig ångrade. Det första som visade, att han gjort rätt däri, var den lilla lansiertruppens plötsliga försvinnande. De tjugu karlarna, som en dag dykt upp innanför revolutionsarméns linier och anmält sig som öfverlöpare, hade tydligen tröttnat. Deras underrättelser om upplösningstillståndet bland Alcostas soldater ställdes nu i ett nytt ljus. Det enda af allt hvad de berättat, som visade sig innehålla en kärna af sanning, var Mayores Naguieras häktning.

— Ser ni, sade George, när han händelsevis råkade Jim Cox, hvilken ständigt hade lika brådt.

— Ni hade rätt, medgaf generalen öppet. — Alcosta rycker framåt. Alla mina patruller på andra sidan ha fått ge sig af till den här stranden igen. Det blir batalj, Harrison.

— Det är ju i så fall bättre, att ni får välja slagfältet . . .

— Jag har också valt — Jim Cox högg sporrarna i sin springare och susade från stället.

På aftonen hölls det stora krigsråd, som señor Alban, hvilken sedermera skref historien om de tio sista revolutionerna i Costa Negra, ansåg vara en af de mest betydelsefulla tilldragelserna under tvenne

sekel. Det var också från detta ögonblick presidenten don Telesforos paraply blef historiskt, och som det sedan lång tid hette: de europeiska monarkerna regera med spira, señor Morán använder sitt paraply och har precis samma nytta däraf. Det förhöll sig nämligen så att don Telesforo endast genom att tio eller tolf gånger slå sitt paraply i konseljbordet förmodade sina ministrar till manhaftighet. Tack vare hans — i berättelsen om krigsrådet står enträgna — böner beslöt man sig för batalj. Att general Cox äfven bidrog till detta lyckliga resultat är otvifvelaktigt, men därom nämnes knappt något. Detta har måhända sin grund däri, att generalen en månad senare råkade rida omkull don Alban. Som han icke då visste, att denne herre just börjat den historia, med hvars hjälp Costa Negras ungdom skulle inhämta sina kunskaper i ämnet, bad han inte om ursäkt utan ropade blott ett barskt och militäriskt: Se upp en annan gång, ni, lille puttefnask!

Hur därmed egentligen förhåller sig, har ej blifvit utredt. Hvad man emellertid säkert vet är, att den ministerkonselj och det krigsråd, som kombinerats denna kväll, beslöt invänta Alcosta, ifall denne vågade angripa följande dag.

Alcosta vågade det.

För en man med hans lynne var ett snabbt afgörande lika efterlängtadt som nödvändigt. Nyheten om upproret hade öfverraskat honom och framkallat ett raserianfall, som medfört en längre tids sjukdom. Genom att ignorera sin läkares ordinationer och i stället anlita konjaksbuteljen hade han jämförelsevis snart blifvit frisk igen. Armén var inom kort sammandragen och dirigerad norr ut, och presidenten skyndade att i spetsen för densamma uppsöka revolutionärerna, innan de hunnit värfva allt för många anhängare.

En andra lika obehaglig öfverraskning var tidningen. Alcosta drabbades af ett nytt raserianfall för hvarje nummer. Kulminationspunkten nåddes, då anklagelserna mot den hittills trofaste inrikesministern blefvo framställda.

Nästa obehagliga öfverraskning var, att de upproriska ägde skjutvapen, hvilka gingo dubbelt så långt som regeringstruppernas. Det första skottet så att säga fällde señor Mayores Naguiera och medförde en tillbakagående rörelse hos Alcostas armé.

Han hoppades, att denne obekante nordamerikanske general, som ramlat ned från himlen hos motståndarna, skulle låta förleda sig till en oöfverlagd rörelse. Det inträffade ej, och Alcosta drefs återigen framåt af omständigheter, starkare än hans egen vilja. För öfrigt hade han den numeriska öfvervikten på sin sida och kommenderade dessutom de berömda lansiärerna, 1,000 man, allesamman skickliga ryttare, djärfva och hänsynslösa karlar, hvar och en med något fult streck på samvetet, kort sagdt republikens bäst organiserade trupp.

Alcosta ryckte således framåt med det fasta beslutet att uppsöka sina motståndare och tillintetgöra dem. Han ville i lugn och ro njuta frukterna af sina många kupper och han lofvade sig högtidligt att ej lägga fingrarna emellan.

— — —
Så snart de upproriska erhållit visshet om, att presidenten Alcosta ryckte fram öfver den namnlösa floden, gaf Jim Cox order, att trupperna skulle intaga sina på förhand bestämda ställningar. För egen del var general Cox nöjd, språksam och glad som vanligt, och don Telesforo, som troget följde honom, beväpnad med det historiska paraplyet och en liten arsenal af revolverar, var ännu muntrare. Detta var inte den duell, hvarpå han utmanat don Juan Alcosta, detta

var något ännu bättre. Men bakom dessa båda högröstade och gladlynta herrar väntade en flock surmulna och misströstande ministrar. Felipe Quiroga behöll fattningen och iakttog förberedelserna med verkligt intresse. Då det tillkännagafs, att krigsministern ridit tillbaka till Riofontán, smålog han litet spefullt och ansåg sig böra nämna det för kommenderande generalen.

— Bra, mycket bra! utbrast Jim Cox förtjust.

— Alldeles utmärkt, sade äfven don Telesforo, som blindt litade på señor Cox.

Denne senare red med sin ålderstigne vän till högra flygeln, hvarest man väntade det första anfallet. Infanteristerna från Barajos lågo i sina skyttegrafvar och syntes brinna af begär att få använda de modärna gevären. Jim Cox skakade hand med den från kasärnkommendant till öfverste befordrade officeren, och don Telesforo bjöd på cigarrer, medan han faderligt klappade officerarna, hvilka alla lofvade att göra sitt bästa.

Därpå gällde det att inspektera reserven, omkring fyrahundra kavallerister, hvilka förlagts i en småskog.

— Komma de tillräckligt nära, så gif dem en salfva eller två! Sedan kasta ni er i karriär öfver dem och begagna lansarna som påkar, ifall ni inte hinna skjuta mer. — Jim Cox nickade vänligt åt kavalleristernas befälhafvare, och denne nickade tillbaka, att han förstod.

Centerns infanteri låg bakom ett par långsträckta kullar, hvilka gifvo ett ypperligt skydd. Den europeiskt skolade officeren, som förde befälet här, var missnöjd med allt utom sig själf. Han lofvade ingenting och mottog ej don Telesforos cigarrer. Jim Cox grinade förargad, när han såg officers hållning, och sväljde endast med stor möda ett par skarpa ord. Men han hade lärt känna Costanegranerna och spa-

rade förebråelserna till en lägligare stund. Bakom infanteristerna hade han posterat sina mest pålitliga karlar från Quirogas plantage. Det var ett nödvändigt försiktighetsmått, och han hade föresatt sig att inte skona den, som underlät att lyda.

Ungefär ett tusen meter från centerns vänstra flank hade en mindre styrka tagit en liten kulle i besittning. Det var George Harrison, som för maskingevären valt denna plats. Slätten rundt omkring behärskades på alla sidor, och manskapet väntade med ett lugn, som ingaf betraktaren höga föreställningar om denna trupp. Den bestod också af styrman Peters, andre maskinisten och tolf matrosor från »The Princess». Efter som fartyget satt orörligt på sitt grund och någon batalj ej vidare var att vänta i Puerta Barajos, hade karlarna med förtjusning omfattat Georges förslag att följa honom och sköta maskingevären. Nästan allesamman voro de skandinaver, och det fäderneärfda vikingablodet brusade raskare genom deras ådror, när de tänkte på, att det antagligen var de, som skulle gifva detta krig dess afsedda vändning. De förstodo alla att sköta sina fruktansvärda vapen och längtade lika mycket efter en kraftmätning, som deras bundsförvanter fruktade en sådan. Bakom kullen voro ett femtiotal Costanegranser lägrade, karlar, hvilka George valt ut och fullständigt hypnotiserat genom sitt kalla lugn och sin fasta beslutsamhet. De voro inöfvade till ammunitionslangare eller häst- och mulåneskötare samt fullt pålitliga.

Under sin inspektionsfärd red Jim Cox ej till denna kulle. Dels visste han på förhand, att George icke rättade sig efter hans befallningar, utan handlade som han själf fann för godt, dels hade han inga befallningar att ge. Han nöjde sig med att på afstånd

vinka en hälsning åt George, och denne förde handen till hufvudbonaden och nickade.

Jim Cox, don Telesforo och adjutanterna, som följde de båda höga herrarna, redo vidare för att snabbt hinna till vänstra flygeln. Då tyckte sig den förstnämnde oväntadt höra ett häftigt hvinande, som var honom för välbekant, att han skulle misstaga sig därpå. Strax efteråt ljud också knallen af ett skott, lossadt på långt håll.

— En kula, tänkte han — man skjuter på oss. — Han höll inne och såg sig omkring. Åt höger, det håll, hvarifrån fienden skulle rycka an, fanns endast den stora öde slätten, öfver hvilken den namnlösa floden längst i fjärran drog ett buktigt streck. Icke en människa stod att upptäcka. Jim Cox vände sig åt andra sidan. En tät skogsdunge var belägen på ungefär dubbelt skotthålls afstånd, och framför den låg en liten hvit byggnad. Ännu en gång hördes det välkända hvinandet i luften, och nu såg äfven don Telesforo frågande på sin följeslagare. Smällen af skottet följde på beräknad tid.

— Det är inom våra egna linjer man skjuter på oss, konstaterade Jim Cox. — Hade jag blott tid att rida dit bort, men... Ingenting att fästa sig vid, señor president, förklarade han högt. — Sådant där händer alltid i krig. Framåt bara!

I detsamma trängde ett aflägsset buller till hans öron.

— Helt om, don Telesforo! ändrade han sig. — Slaktningen har börjat.

Det förhöll sig verkligen så. När Jim Cox och hans följeslagare, hvilka genast kastat om sina hästar och sprängt tillbaka samma väg de kommit, hunnit förbi ställningen, där George och hans manskap väntade, urskilde de allt tydligare och tydligare en liflig skottväxling från högra flygeln. De sporrade sina

hästar, susade öfver en kulle och redo upp på en annan. Där hejdade Jim Cox sig ofrivilligt och malde sönder en svordom mellan tänderna. Hans högra flygel var stadd i full reträtt. Infanteristerna hade lämnat skyttegrafvarna och sprungo i mindre klungor tillbaka mot skogen bakom sig. Det därstädes posterade kavalleriet hade äfven lämnat sin plats och red rakt norr ut. Det var en fråga på minuter, när det skulle försvinna utom synhåll.

Jim Cox sände en adjutant efter truppen för att om möjligt beordra den till vänstra flygeln. Han betviflade, att någon skulle lyda, och tog inom sig farväl äfven af adjutanten. Beträffande infanteriet fanns ingenting att göra. Om en kvart skulle karlarna ha nått skogen och skingrat sig åt alla väderstreck. För öfrigt syntes angriparne ej fråga efter dessa motståndare. Nöjda med att ha jagat de upproriske ur deras skyttegrafvar, ryckte ungefär två tusen man rakt mot centerns ställning. Skyttelinjen arbetade sig igenom terrängen, oupphörligt lossande skott på skott. Det var tydligen inte alls meningen att träffa, hufvudsaken var att åstadkomma så mycket buller som möjligt. Däri lyckades Alcostas trupper öfver förväntan. Under rungande hurrarop, omväxlande med ilskna vrålanden, stormade de fram, blindt skjutande åt alla sidor och tills vidare lika farliga för sina egna vänner som för fienderna.

Bakom detta larmande och stojande infanteri följde kavalleriet i skridt. Från sin plats var Jim Cox i stånd att med blotta ögat urskilja de berömda lansiärerna, hvilka utgjorde midtengruppen och på grund af hållning och disciplin måste anses för de fruktansvärdaste bland angriparna. På flyglarna svärmade ungefär ett tusental ryttare, samtliga tjutande med sina lungors fulla styrka.

— General Cox!

— Don Telesforo.

— Är det här ett riktigt slag?

Den tillfrågade svarade ej utan riktade blicken mot sin center. Infanteriets befälhafvare hade nämligen låtit sitt manskap lämna ställningarna och formera sig kompanivis i en liten fördjupning, som lämnade ett tillfälligt skydd mot de anfallandes eld. Hans folk hade ännu icke lossat ett skott och syntes heller icke ha lust att göra det. Kavalleristerna bakom dem vände plötsligt om och redo långsamt mot den lilla hvita haciendan. De visade tydlig motvilja att utsätta sig för fiendens hörbarligen mycket besvärande eld.

— General Cox, sade don Telesforo för andra gången — går det alltid till så här?

— Ja, när man har kålhufvuden till befäl och pultroner till soldater.

— Ni anser väl inte slaget förloradt? — Gamle don Telesforo var högröd i ansiktet och knöt handen kring sitt paraply.

— Så förloradt det kan bli. Se där... se där!

— Jim Cox darrade på rösten och pekade med en förtrytsam rörelse mot infanteristerna, som just lämnade fördjupningen.

Samtliga karlar hade vändt gevärskolfvarna i vädret och gingo att förena sig med fienden. Detta var i och för sig ingenting ovanligt i Costa Negras krigshistoria. Don Telesforo blef heller icke öfverraskad.

— Jag skall utmana den där slyngeln... efteråt.

— Han menade centerns befälhafvare.

— Tänk på att rädda ert eget skinn, señor! Alcosta är ju inte mild mot sina fiender.

— Det var bra att ni påminde mig om den individen. Jag skall utmana honom också en gång till.

Jim Cox mätte den gamle ädlingen med en förvånad blick.

— Don Telesforo, sade han allvarligt — vi ha en halftimme på oss. Slaget är förloradt, det är inte tu tal om den saken. Använd nu sporrarna och rid norr ut, så länge hästen orkar springa. Här gäller det: rädde sig, den som kan.

Gamle señor Morán rätade stolt upp sig i sadeln.

— General Cox, svarade han värdigt. — Jag är presidenten och jag stannar.

— Här?

— Som jag sagt — på denna fläck.

— Om en halftimme äro lansiärna framme, och två minuter efteråt ha de hackat er till korfmat. Vi måste ge upp partiet, der är alltihop det. Men ingenting hindrar, att vi börja om igen nästa år.

— Jag stannar, señor Cox.

— Ni är verkligen en modig man, don Telesforo, och det är ett nöje att tjäna er. Men jag hyser ingen lust att dö just nu.

— Inte jag heller. Det oaktadt stannar jag.

— Ser ni inte, hela centern har gått öfver till fienden. Beträffande den där generalen skulle jag gärna önskat tala med karlen i skjortärmarna tio, högst femton minuter. Hvad som sedan blifvit kvar af honom, skall ni gärna få utmana. — För tusan ... hvad nu då?

Utropet föranleddes af att Alcostas infanteri oväntadt gjorde halt. Jim Cox lutade sig nyfiket fram, för att se bättre. Var det troligt att fienden tröttnat eller af någon annan orsak inställde anfallet? Flere minuter arbetade hans förslagna hjärna med detta. I så fall var det inte otänkbart, att han skulle hinna bringa vänstra flygeln i säkerhet, draga sig tillbaka till Riofontán och tack vare den snart stundande regntiden lyckas

organisera nytt motstånd. Han väcktes på ett kännbart sätt ur sina bedrägliga förhoppningar. Alcosta var ej den, som nöjde sig med halfva framgångar. Sedan han med knappt en enda mans förlust skingrat de upproriskes högra flygel och midt, gjorde han endast ett kort uppehåll för att hämta andan. Därefter skulle de berömda lansiärerna fullständigt rida ned det sista motståndet.

Från kullen, hvarest han höll, såg Jim Cox en skara ryttare spränga i fatt regeringstrupperna och inom kort försvinna bland kavalleriets leder. Burna af en svag vind nådde några skallande hurrarop hans öron. De underrättade lyssnaren om, hvad han och hans vänner hade att vänta.

— På det viset, utbrast Jim Cox — då är det nog bäst att ge sig af. — Utan saknad eller bitterhet sade han farväl till sin värdighet som general. Han var slagen och skulle som en ringaktad, kanske hatad flykting snart jaga genom ett fientligt land. — Det blir en otreflig historia, tänkte han. — Men man man har varit utsatt för värre, så . . . Han fullbordade ej meningen, lansiärerna hade satt sig i rörelse. — God natt med generalen! sade Jim Cox spefullt till sig själf för att strax därpå fortsätta. — Nu, don Telesforo, tror jag vi kunna lägga in om afsked bägge två.

— Farväl, general! svarade gamle señor Morán värdigt.

— Hvad, ni stannar verkligen?

— Jag stannar.

Då begrep Jim Cox med ens, att den gamle herrn kände sig som president i hvarje tum af sin förtorkade kropp. Han lyfte vördnadsfullt på hatten och mumlade något om, att han inte hade samma lust att låta göra slut på sig just nu.

Señor Morán vinkade ett vänligt afsked åt honom med sitt paraply.

— Jag måste i alla fall till vänstra flygeln, sade Jim Cox tveksamt. — Kanhända vi ändå kunna förmå de där gentlemännen att stämma ned tonen en oktav. Det behöfs för resten, de skråla ju som vilda djur. Och det stör mig.

— Naturligtvis, inföll don Telesforo frånvarande.

Jim Cox samlade tyglarna för att rida ned från kullen. Men det bar honom emot att lämna den gamle herrn ensam kvar.

— Señor Morán... för sista gången, hör på mig...! Adjuanterna ha flytt... vi äro alldeles ensamma här. Edra ministrar ha lagt benen på ryggen och... Betrakta ställningen och envisas inte! Vi ha våra vänner ungefär en kilometer bakom oss. Där står Harrisons trupp och litet längre bort...

— Farväl general! afbröt don Telesforo.

Då förstod Jim Cox ändtligen den gamle herrn.

— Ni söker döden! utropade han. — Ni får ursäkta, men jag har inte mitt skinn till det priset, Jag trifs för bra i det. Farväl señor, och måtte... måtte... Han ämnade säga en hel del, men fann inga ord, och i sin förvirring vände han hästen för att spränga därifrån. Nästa sekund var han åter bredvid don Telesforo. — Tillåt mig trycka er hand, señor president! Ni är, fördöme mig, den styfvaste karlen på vår sida. Ni är värd att vara president flera gånger om. Och jag vill vara en lymmel, om jag lämnar er i sticket. Men det är inte värdt, att vi två ensamma dröja här och bjuda tusentals fiender spetsen, det blir för ojämnt spel. Nu rider jag till vänstra flygeln och samlar så många duktiga karlar, som kunna och våga följa mig, och sen få vi se, hvad friska viljor och starka armar förmå uträtta. Jag vill inte vara James Cox, ifall jag inte gör det. Och är det så galet, att jag skall stupa i dag, gör jag det hellre i ert än i någon annans sällskap.

— Jag tackar er, general! svarade don Telesforo allvarligt. Han hade spändt hanen på en revolver, och med den i ena handen och paraplyet i den andra inväntade han fienden.

Jim Cox sprängde i karriär utför kullen. Med en sista snabb blick hade han öfvertygat sig, att ställningen icke var fullt så farlig som för en stund sedan. Lansjäverna ryckte väl framåt, men i stället för att taga vägen rakt mot kullen slogo de in i en mera sydlig riktning. Deras vänstra flygel skulle efter allt att döma passera på ett afstånd af minst tre hundra meter nedanför don Telesforos plats, och det var ej antagligt, att någon brydde sig om den ensamme ryttaren där uppe. Fortsatte de sedan i samma riktning, skulle de storma förbi George och hans karlar, men på betydligt närmare håll.

— Det är inte omöjligt, att bladet kan vända sig, tänkte Jim Cox, där han susade fram öfver marken. — Hallå, Harrison! ropade han, så fort dennes position nåtts. — Det ser inte lofvande ut.

George tog cigarren ur munnen och kom långsamt utför slutningen.

— Har ni förlorat modet? frågade han kallt.

— Inte precis, men...

— Hör nu, Cox, afbröt George strängt. — Jag har haft höga tankar om er hittills. Laga att jag inte förlorar dem!

— Hvad... hvad för något! stammade Jim Cox öfverraskad.

— Sitt inte där och stirra utan ställ om, att något blir uträttadt! Det här är vårt tillfälle och vi måste begagna sekunderna. Skynda er och samla så många ryttare som möjligt, och när jag skingrat narrarna, som kråma sig likt påfåglar där borta, skall ni vara beredd att kasta er öfver dem. Gif er af och

handla! — George rynkade ögonbrynen och pekade befallande mot de trupper, som ännu funnos samlade längre öster ut.

Jim Cox stirrade förvånad på honom en sekund. Så samlade han sig, nickade ett muntert: skall ske, och red i sporrsträck från platsen. Georges lugna beslutsamhet hade till den grad imponerat på honom, att han äntligen återfunnit sig själf.

— För tusan, tänkte han under ridten — ingenting är förloradt, så vida man inte... Nej, raska på, Jim, i dag gäller det både ära och rike-
dom, och du har otaliga gånger riskerat lifvet för mindre.

George återvände till sin plats midt på kullen. Han ställde sig bredbent och lugn, tände en ny cigarr och började röka.

— Allt klart, Peters?

— Allt klart, mr Harrison.

— Wilson, vände han sig till andre maskinisten — ställ er på slutningen, bakom mig och bevaka handräkningsmanskabet. Ar det någon som sölar eller visar lust att fly, skjuter ni ned honom. — Ja, just så, tillade han, då andre maskinisten skyndsamt intagit sin plats. — Hvad säger ni? ropade han strax efteråt. — Ligger en karl nere på slätten och skjuter på oss? Hvar? Där borta. Där finns inga fiender. — Sköt han nu igen? Vi ha inte tid att bry oss om det. Men kommer han närmare, så töm er revolver på honom — — Nej, vi ha inte tid, har jag sagt. — Fullkomligt oberörd af detta intermezzo, vände George sig till matroserna vid maskingevären. — Allt klart, gossar!

— Allt klart, svarade tolf basröster samtidigt.

— Då börja vi från höger. — Sikta lågt, Jonsson!

Karlen vid den längst till höger stående kul-
sprutan grinade belåtet, passade på att lägga in en

försvarlig buss och valkade fast den mellan underkäken och läppen. Sedan lutade han sig framåt och tog noggrannt sikte.

— Fyr! kommenderade George.

Matrosen Jonsson berörde vefven, och med ett ilsket knastrande började maskingeväret frusta bly.

— Numro två! ropade George öfverröstande oväsendet —

Lansiärerna befunno sig på mellan två och tre hundra meters afstånd. Deras hållning var skräckinjagande, någonting, som ej förminskades af deras segervisshet. Utan att de mer än behöft visa sig hade större delen af motståndarnes armé flytt från slagfältet. Nu återstod endast att jaga de sista resterna mot norden. Hvarenda man i den lika berömda som fruktade truppen hade lofvat att ej visa skonsamhet. Tills vidare redo de endast i skridt och sneglade först förvånade på den ensamme figuren, som dröjde på en kulle ett stycke ifrån dem. Hvem han var, visste ingen, och ingen bekymrade sig tills vidare därom. Annorlunda förhöll det sig med nästa kulle, på hvars sluttning en mindre flock karlar syntes vänta. Men de voro för få, att någon skulle fäst sig vid dem. Lansiarstyrkans yttersta vänstra flygel skulle om en stund passera tätt förbi dem, kanske få nöjet att hugga in, hvad flertalet angick hade man ingen anledning att taga notis om dessa fiender.

Den unge lansiaröfversten, Alcostas systerson, ropade ett lystringskommando. En hvar samlade tyglarna i vänster hand och grep hårdt kring lansens med den högra; efter trettio minuter skulle slätten vara rensopad.

Då inträffade oväntadt något, som ingen förutsett eller beräknat. Ett ohyggligt sönderslitande rassel fyllde luften, och en het pust, som först träf-

fade lansiärernas vänstra flygel, flög emot dem. Lik en splittrad åskvigg slog en massa bly ned i leden. Hästar stegrade sig och gingo öfver, män lyftades ur sadlarna, slungades till marken, lemmar krossades, ett samfällt skri af smärta och förfäran höjdes. Och icke nog med detta, oväsendet där borta på kullen ökades, blef frenetiskt, växte till något förut okänt, något skrämmande och fasansfullt. Det rasslade, frustade, fräste och hven på ett sätt, som fullständigt sönderslet äfven de mest härdade nerver. Samtidigt svepte en hel orkan af bly och projektiler in i lansiärernas led. På somliga ställen sopades fältet rent inom ett ögonblick, på andra trängdes af skrämnel galna hästar och karlar med stirrande ögon och flämtande lungor ihop till formlösa massor, där alla sparkade, knuffade och slog i blindt raseri. Och ur dessa vältrande högar af djur- och människokroppar ljödo skrik, jämmerrop, förbannelser och böner om nåd. Men alltjämt fortfor blyorkanen att rasa bland skarorna, splittra och skilja hoparna, trasa sönder dem, packa ihop nya klungor för att tillintetgöra äfven dem.

Lansiärernas segervisshet hade bytts i förundran, hvilken i sin ordning öfvergått till skräck. Det var inte längre fråga om att komma fram, det gällde att komma tillbaka. Men icke heller det lyckades. Ofverallt hven bly, öfverallt slog projektiler ned. Det regnade kulor från höjden, skrot studsade mot marken, steg uppåt, föll ned, träffade från sidan, plöjde breda vägar i ryttarmassan, hven kors och tvärs och förintade. Tio, tolf karlar med gapande sår lyftes i samma sekund ur sadlarna, tjuguhästar störtade samtidigt. Slagfältets vidriga lukt af salt blod och svedt tyg förnams öfverallt, öfverallt ljud sönderslitande jämmer och ursinnig klagan. Alcostas systerson låg med genomskjutna lungor under sin dödade springare;

rundt omkring honom vredo sig trettio män och lika många hästar i dödsryckningar. På tio olika ställen upprepades samma scen. På tio andra ännu ohyggligare sådana. Öfver det hela höjde sig maskingevärens hemska rassel.

Af lansiärregementet vältrade sig hälften på marken, karlar och hästar i ett ohyggligt virrvarr, medan blyregnet obevekligt sköljde öfver lefvande och döda.

Framryckningen hade afstannat och följdes omedelbart af flykten. Ur den öfverrumplade, ömsom söndersplittrade, ömsom hopträngda massan arbetade sig enstaka ryttare fram och jagade, galna af rädsla, tillbaka igen. Men maskingevären förföljde dem med sin eld. Ingenstädes fanns skydd eller nåd, öfverallt hotade död och undergång.

Från kullen ljöd ett hurrarop. Ett enda dussin i största hast sammanrafsade germaner och kelter, ledda af en man utaf den nya rasen, hade häfdat en hittills obestridd öfverlägsenhet. Vid förstörelseredskapen arbetade tolf svettdrypande karlar som besatta och pumpade bly ut öfver slätten. Lansiiärerna voro så fullständigt krossade, att man ej mer kunde tala om dem, men Alcostas irreguliära kavalleri jämte infanteriet återstodo. Maskingevärens skottvidd var tillräcklig för att nå öfver dem. När de främsta flyktingarna utom sig sprängde in bland kavalleristerna, som följt efter dem i samlad trupp, var blyregnet också där. På en half minut hade det gräft stora luckor i leden, spridit förvirring och skräck och förmodade alla utan undantag att hals öfver hufvud fly mot den namnlösa flodens stränder.

Fem minuter efter det lansiärerna gjort sitt anfall, existerade de ej längre som samlad trupp, och efter högst lika lång tid retirerade Alcostas hela armé i upplösningstillstånd.

Men icke heller nu släppte maskingevären dem. Hvar helst en grupp samlades, fräste åskviggarna in i den. Män och hästar stupade öfverallt. Det var inte längre ett slag, det var en slaktning. Midt i triumfens ögonblick hade ett kännbart nederlag drabbat Alcosta.

Då föll det sista slaget, som fullständigt krossade hans sak och förtog hvarje skymt af hopp. I spetsen för fem, sex hundra hopprafsade ryttare bröt Jim Cox in i trängseln och oredan, och från andra sidan ryckte hans högra flygel åter fram.

Vid floden sträckte omkring tusen man af Alcostas trupper gevär, ungefär lika många lågo döda eller sårade på fälten. Uppför den andra strandslutningen flydde hals öfver hufvud Alcosta själf långt framför resterna af sin fullständigt demoraliserade armé.

En sista, häftig strid blossade upp i en hålväg. Det var när gamle don Telesforo med femtio man, som han lyckats samla, kastade sig öfver femhundra infanterister, hvilka ej hunnit springa sin väg. Enligt alla fäktkonstens regler delade den gamle herrn med sitt paraply ut fruktansvärda stötar till höger och vänster. Sedan inträdde visserligen hvarken reda eller besinning någonstädes, allt var ännu hufvudlös flykt af flertalet och ifrigt förföljande från mindretalets sida. Men blott några enstaka skott lossades här och där, och knappt en enda lansstöt blef utdelad. Alcostas infanteri gaf sig till sista man, och de kavallerister, hvilkas hästar orkade springa, jagade undan åt olika håll.

Jim Cox ordnade förföljandet. Samtliga hans adjutanter hade infunnit sig på nytt, och han skickade dem än hit, än dit. Alla lydde blindt hvarje befallning, hufvudsakligen emedan man fått klart för sig, att högra flygelns reträtt — det hette inte flykt längre — var en af honom anordnad fälla för att narra

Alcostas trupper i fördärfvet. Att centern låtit narra sig däraf var beklagligt men lyckligtvis inte ohjälpligt.

Glad, själsäker och högröstad red Jim Cox af och an, ordnande eller gifvande anvisningar. Hvar gång han befann sig i närheten af den kulle, där George med sina maskingevär gifvit slaget dess lyckliga vändning, sneglade han förstulet ditåt. Han såg en ung man med händerna i kavajfickorna, sportmössan på nacken och cigarren mellan läpparna stå och betrakta förvirringen på fälten nedanför sig. Framför honom sutto matroserna ännu svettiga och varma efter bataljen, som utan tvifvel satt äfven deras härdade nerver på ett hårdt prof. Jim Cox viftade med sin bredskyggiga hatt åt den unge mannen, som han beundrade, men för hvilken det var honom omöjligt att hysa den varma tillgifvenhet, hvarmed hans redliga hjärta gärna ville slösa.

George nickade till svar, att han sett hälsningen. Han var hvarken särskildt glad eller djupare rörd. Slaget var vunnet, och troligen ämnade Alcosta med första båtlägenhet fly till Europa för att i lugn och ro njuta af sina utpressade millioner. Om allt detta bekymrade han sig endast föga. Hans produktiva hjärna sysslade redan med problemet att göra det land, han faktiskt eröfrat, till en vinstgifvande affär.

Hans uppmärksamhet drogs ånyo till Jim Cox, som nyss sprängt förbi kullen. Generalen hade stannat midt ute på fältet och lyssnade synbarligen mycket intresserad till hvad en person, som oväntadt rest sig från marken, hade att säga honom. George erinrade sig hastigt, hur någon — var det inte andre maskinisten? — påstått, att man beskjutit kullen från denna sida.

— Hm, mumlade han och skyndade, drifven af en oklar impuls, ditåt.

Då han efter en kort stund hunnit fram till

platsen, fann han Jim Cox inbegripen i ett lifligt samtal med en hvithårig indian; lifligheten var dock helt och hållet på generalens sida.

— Min vän från guldstaden, presenterade den senare.

— Verkligen? — George hälsade på infödingen, som svarade med en knappt märkbar hufvudböjning.

— Jo, fortfor Jim Cox — han har fått höra, att det var ett litet uppror igen, och gaf sig genast af. Hans största nöje består ju i att se spanjorerna slå ihjäl hvarandra. Han anlände lagom för att affärda en gammal bekant. Ty det var verkligen någon, som låg här borta och sköt på oss. — Se dit!

George såg i den utpekade riktningen och upptäckte en karl, som fallit framstupa på marken tio steg längre bort.

— Palmasso, upplyste Jim Cox och tillade sakta — stendöd.

George hade gått fram till liket och betraktade det. Han lade märke till en afbruten pil, som satt fast i nacken, och fattade genast sammanhanget.

— Ni har gjort det? vände han sig till indianen.

— Ja. Han sköt på min vän här.

George betraktade än en gång den lilla obetydliga leksakspilen, hvars spets knappt trängt en half tum in i den dödes kropp. En lätt rysning skakade honom.

Indianen stod orörlig med den lilla bågen i sin hand. Han tycktes hvarken höra eller se.

— Se där, señor, sade han sakta och räckte George en plånbok. — Den fanns i karlens ficka.

George såg mekanisk ned i plånbokens fack, sedan han mottagit den. Där lågo några solkiga sedlar, ett par tidningsurklipp och ett papper, liknande en telegramblankett. Som den var ny, vecklade han ut den och läste halft frånvarande.

— »Hans excellens inrikesministern, señor M. Naguiera.» — För tusan, utbrast George och blef med ens uppnärksam — det här var intressant. — Han läste vidare. — »Mitt medgifvande. Skaffa H. ur vägen.» S. P. H. stod det under. — Har ni något emot, att jag behåller den här lappen? frågade han.

Indianen skakade sitt hufvud.

— Någonting särskildt, Harrison? sporde Jim Cox, som gifvit akt på den hotfulla klangen i Georges stämma.

— Inte just; bara bekräftelsen på något, som jag länge misstänkt. Nu skall jag snart försöka visa, hur man ekonomiskt skär strupen af en konkurrent. — Han vek omsorgsfullt ihop blanketten och stoppade den i fickan. — De här få orden, telegraferade från Newyork till Costa Negra, förklara en hel del. Hur de sedan från Naguiera kommit till Palmasso kan ett barn begripa. Tack señor! sade han till indianen.

Denne låtsade ej höra.

— Kommer du snart? frågade han Jim Cox.

— Nu dröjer det inte länge, förrän ni har mig i urskogen igen.

— Jag skall säga det åt Lilith. Farväl! — Utan att se på George eller räcka Jim Cox handen vände han om och aflägsnade sig.

— Jag skulle gärna vilja skänka karlen ett bevis på min tacksamhet, sade George.

— Bry er inte om det, inföll Jim Cox. — Han skulle aldrig taga emot något.

— Som han själf önskar. — George slängde plånboken ifrån sig och lät den ligga. — Tja, nu är det här öfver.

— Ja, Harrison, vi ha lyckats . . . fullständigt. — Jim Cox kastade en blick kring slagfältet, sedan sade

han sakta. — Endast ett par amerikaner kunde ha gjort det.

— Andra än amerikaner skulle inte ens vågat tänka det.

Jim Cox gnuggade händerna, det var ännu bättre uttryckt.

— Och när vi nu slutat, inledde han på nytt.

— Slutat? afbröt George och satte sig i rörelse mot kullen. — Min bästa Cox, allt det här har för mig varit en liten förströelse, en lustresa. — Nu först börjar arbetet.

Jim Cox öppnade munnen för att säga något men gjorde det ej. Allt detta, som för honom varit stort och viktigt, alla äfventyr och faror, hvilka de kämpat sig igenom, var för George Harrison en vanlig sportbragd, som skänkt spänningens sinnesretning. Jim Cox inskränkte sig till att med en blandning af beundran och förvåning stirra på den unge mannen.

— Nu vidtager det verkligt spännande och intressanta, fortsatte George.

— Hä, stammade Jim Cox. — Ni . . . ni är en öfverdängare, Harrison.

— Nu, sade George, som ej hört honom — nu börja affärerna.

TRETTIONDE KAPITLET

KUPP MOT KUPP. — SLUTET.

Omedelbart efter slaget vid den namnlösa floden satte Jim Cox i gång ett förföljande, ämnadt att fullständigt krossa spillrorna af Alcostas armé. Med hatten käckt på sned, mustascherna uppvidna och en min, som ensamt varit tillräcklig att skrämma en fiende, stormade han i spetsen för sina ryttare söderut. Resterna af Alcostas infanteri sträckte vapen följande dag eller gick enligt landets sed öfver till segraren. Det förorsakade således intet bekymmer. Något mer inveckladt blef det att skingra den redan störtade presidentens kavalleri. De flyende ägde lika snabba hästar som förföljarne, och fortsatte man aldrig så ifrigt, skulle afståndet ej minskas. Emellertid lät Jim Cox, så snart San Antonio fallit i hans händer, och han ägde en telegrafstation, hela republiken veta, att en hvar, som gaf sig, omedelbart erhöll amnesti. När han upprepat detta ett par gånger, ägde Alcosta till sitt förfogande endast återstoden af lansiärerna. Ingen bland dessa vågade hoppas på motpartiets tillgift, de förblefvo sin slagne herre trogna intill det sista.

Republiken företedde således följande anblick. Trettio mil framför segrarne jagade en styrka på fyra, fem hundra man brådstörtadt mot söder. Midt i skaran red Alcosta, hvilken ännu icke begrep hvad som försiggått. Stundom rasade han mot sina vänner, hotade dem med död och undergång, för att när han druckit ett visst kvantum konjak, blifva gråtmild och bedja hela världen om förlåtelse. Antalet trogna

minskades för hvar dag. Alcosta var för skarp-synt att ej märka det. Han svor, hotade och lofvade en lysande hämnd, tills allt dränktes i konjak, och han uttröttad efter strapatser och vredesutbrott sof som ett murmeldjur för att nästa morgon springa i sadeln och rusa vidare. Vid San Antonio hade han ämnat taga tåget och vinna ett ansenligt försprång, men på grund af en bland dessa tillfälligheter, hvilka endast kunna inträffa i Costa Negra, var linien skadad på två ställen. Alcosta nödgades fortsätta till häst.

På det från början gifna afståndet följde Jim Cox med sina ryttare, hvilkas antal ökades betydligt snabbare än lansiärerna kring Alcosta minskades. Under hvarje rast hade han nöjet mottaga lyckönskningar, enrollera frivilliga och åhöra långa välkomsttal.

Jim Cox skakade hand med alla, försäkrade trohjärtat, att han var stolt och glad att se dem, och sände deputationer, frivilliga och aspiranter till Quiroga. Han hade föresatt sig att göra en kupp och taga Alcosta till fånga, »vill göra kurrens bekantskap, begriper ni», skref han i ett bref, som en adjutant förde till George.

Två dagar senare mottog han befallning att inställa förföljandet.

— Det ger jag tusan! var hvad Jim Cox vanvördigt yttrade, sedan han läst ordern från högkvarteret. Han skrynklade ihop papperet men slätade strax ut det igen och läste om hvarje ord. Det stora sigillet och de tumshöga bokstäfverna i don Telesforos underskrift förde honom på andra tankar, men han upprepade likväl: — Jag ger det tusan! Det värsta blir dock, att karlarne äro för trötta att stiga till häst i morgon, och hästarne äro för utpumpade att kunna gå annat än steg för steg. — En dags rast! ropade han till sina adjutanter.

När George ett par dygn senare hann upp honom i det stationssamhälle, Jim Cox nyligen occuperat, ropade denne på afstånd.

— Hvad menar ni med att låta Alcosta slippa undan? Jag hade karlen i vingbenet och så . . .

— Det är brukligt att handla hänsynsfullt mot besegrade stadsöfverhufvuden.

— Harrison, jag talar allvarligt.

— Det gör jag också.

De bägge männen betraktade hvarandra en kort stund. Det var Jim Cox, som först såg åt sidan.

— Alcosta skulle bli för besvärlig som fånge, upplyste George slutligen. — Jag tror mig känna karlen och unnar honom en veckas frist. Räknar jag rätt kommer han att använda den på ett för sin efterträdare ganska nyttigt sätt.

— Nu förstår jag inte, hvart ni siktar.

— Jag antar, att ni snart skall göra det.

Följden af detta samtal blef, att de upproriskes kavalleri slogo läger några dagsmarscher från hufvudstaden.

Alcosta, som höll sig noga underrättad om förföljarnes åtgärder, stannade för att pusta ut. Hans mod växte genast, dock ej på långt när så mycket som hämndlusten. Så snart han öfvertygat sig, att faran för tillfället ej hotade, låste han in sig med ett par förtrogna och några lansiärofficerare, hvilka voro honom blindt tillgifna. Samtalet blef långvarigt och slutade med en eruption.

När herrarne åter visade sig efter rådplägningen voro allesammans högröda i ansiktena.

— Vi följa er öfverallt, president! försäkrade de med en mun.

— Tack! svarade Alcosta och log elakt. — Skall jag ge mig af, gör jag det ensam.

Den röda färgen på herrarnes kinder började skifta i blått.

— Han har alla republikens tillgångar placerade i europeiska banker, hviskade en minister, som heller inte ansågs lottlös.

— Och hvarenda cent i sitt eget namn, mumlade en kollega, som tillträdt sin befattning så sent, att han ännu ej hunnit skrapa ihop någon nämnvärd summa.

— Det kallas att vara klok och förutseende, svarade Alcosta, hvilkens goda hörsel var allmänt bekant.

Lansiärofficerarne inskränkte sig till att betrakta hvarandra. Ingenting yttrades på en stund. Till slut började Alcosta.

— Jag föredrar att stanna. Det bästa, som kan hända er, mina herrar, är att jag gör det. Ni ha att välja.

— Vi ha redan valt.

Don Juan Alcosta smålog. Det var tydligt, att han ämnade säga en kvickhet på de andras bekostnad, men han nöjde sig med att släppa revolvern, som han hela tiden hållit i handen, tillbaka i fickan.

— Då sammankalla vi krigsrätten klockan sex. Och ni, mina trogna vänner, vände han sig till officerarne, ni... jaha... lycka till!

Under eftermiddagen minskades den truppstyrka, som förblifvit Alcosta trogen med hundra man, utvalda bland de vildaste sällarne. Ryttarne trafvade västerut och försvunno i ett dammoln. Alcosta, som närvarit vid deras uttryckning, såg länge efter dem.

— Alltid kan det vara värdt försöket, sade han till de få vänner, som ännu följde honom. — Vare sig det lyckas eller ej, förlorar jag ingenting därpå, tillade han cyniskt. — Nu skola vi straffa förrädaren och statuera ett exempel.

Samma afton marscherade don Juan Alcosta in

i sin oroliga hufvudstad. Ryktet om hans nederlag hade gått före honom, och från folkmassorna, som kantade gatorna, där han red fram, steg ett ogillande mummel. Han hade misslyckats, följaktligen borde han försvinna. Men Alcosta syntes icke ha lust att följa den plägsed, som ålade en slagen president att fly hals öfver hufvud. I stället nickade han till höger och vänster, hälsade på kända och okända samt var ett enda solljust leende af belåtenhet och tillförsikt.

De nyfikna, som infunnit sig för att bevittna en besegrads flykt, började tro, att de åsågo en triumfators intåg. Vid Regeringstorget ljödo de första hurraropen, hvilka blefvo allt kraftigare, ju älskvärdare Alcosta log. Men de betänksamme skakade sina hufvuden och hviskade: vi få se i morgon.

Femton minuter efter presidentens ankomst till regeringspalatset skyndade två dussin ifriga adjutanter åt olika håll. Don Juan Alcosta hade befallt, att en större fest skulle firas samma afton.

När hufvudstaden på kvällen såg palatset ekläreradt och hörde musiken tona, ljusnade äfven de betänksammes anletsdrag.

— Öfverdrifter som vanligt, sade de — ingenting har händt.

Alcosta utvecklade en oemotståndlig älskvärdhet denna afton. Han dansade eldigare än någonsin, drack dubbelt så mycket som vanligt och hade ett förbindligt ord för hvar och en.

Nästa dag blef telegrafan flitigt använd. Att Alcosta sändt bjudningsbref till en ny, större fest med galacour två dagar senare var en af anledningarne därtill. Men att presidenten allt jämt uppträdde som republikens diktator var den egentliga orsaken,

Alcosta gnuggade händerna. Talade man om honom, var han nöjd, och väntades en ny fest, glömdes

upproret. Presidenten var mycket munter denna afton. Icke ens underrättelsen, att hans medtäflares förtrupp ryckt en dagsmarsch närmare hufvudstaden inverkade störande på hans goda lynne. Han hade ett litet spelparti hos sig under aftonen och lät sina gäster vinna några tusen dollars. När uppgörelsen skedde, sade han endast.

— Vi få väl se, hvem som tar hem sista sticket.

Gästerna denna afton tillhörde hans mest betrodda handtlångare. De hade alla mycket att förlora, ifall Alcosta störtades. De aflägsnade sig med lätta hjärtan och tunga fickor. Själff gjorde presidenten ett slag genom de upplysta salarne, knäppte med fingrarne och hvisslade melodien till en importerad slagdänga. Så stannade han plötsligt, brast i gapskratt och ringde.

Några minuter senare hade han sin ministär och staben samlad omkring sig och efter ytterligare ett par timmar voro tjugofem af Costa Negras solidaste kapitalister häktade och inlåsta i regeringspalatsets rymliga källare.

— Vi komma att behöfva mycket kontanter, var den enda förklaring Alcosta lämnade sin omgifning.

Följande dag visste hela staden, att presidenten upptäckt en sammansvärjning, samt att han med vanlig raskhet redan arresterat deltagarne däri. Då vaknade åter befolkningens kärlek till det slughufvud, som ledde landets öden. Han blef den orättvist förföljde och beljugne, han, som dock trotsigt bjudit en stormakt spetsen och bringat skrattarne på Costa Negras sida, han, som framför allt ännu innehade makten. Stadens myndigheter sände en deputation till presidenten och anhöllo om tillåtelse att uppvakta honom.

På stående fot bestämdes, att deputationen skulle

mottagas efter couren följande afton. Under tiden sände en nitisk redaktör ut extrablad af sin tidning och uppmanade alla lojala medborgare att skyndsamt teckna sina namn på en adress, hvilken nästa dag skulle öfverlämnas till presidenten.

Alcosta, hvilken kände allt som tilldrog sig, gnuggade händerna. Han hade nått sitt mål, ingen erinrade sig mer, att de upproriske existerade.

Det föreföll verkligen, som om han haft rätt. Ehuru Alcosta genom sina utposter tills vidare endast visste, att trupperna från nordnorden förhöll sig stilla, hoppades han, att denna orörlighet skulle räcka länge nog för hans syften. Han utvecklade en feberaktig verksamhet. Förmiddagen använde han till att mönstra det nationalgarde, som på hans befallning uppsatts. Timmen efteråt expedierade han fyra kurirer söderut för att värfva de vidsträckta grässlätternas herdar och af dem organisera nya regementen. Så bevistade han undersökningskommissionens förhör med de sammansvurna och förklarade, att saken måste vara afgjord före kvällen. Som ingen betviflade, att tyglarne fortfarande skulle förbli i den hand, som höll dem, dömdes de häktade till döden. Genom allmänne åklagaren lät justitie-ministern förklara, att republikens säkerhet fordrade det. Domarne hänvisade likväl de skyldige till presidentens mildhet och uppmanade dem att söka nåd.

Alcosta gnuggade alltjämt händerna och underskref ett dekret, som förklarade hufvudstaden i förstärkt beläringstillstånd. Han förbjöd bland annat allt vistande utomhus efter mörkrets inbrott. Därpå lät han trycka några hundra blanketter, hvardera utgörande en häktningssorder. Vid middagsbordet skref han under alla och delade sedan ut dem in blanco till sina ministrar och vänner.

Nyheten om dödsdomarne var knappt spridd,

förrän starka polispatruller började ströfva genom staden. Redan innan dekretet därom kungjorts, visste man således att ingen, eho det vara månede, tilläts lämna staden. Alcosta använde de dygn, man skänkt honom. Tanken på motstånd, som funnits hos många, försvann, och en dyster tystnad lade sig öfver den eljes lifliga staden. Men Alcosta var nöjd.

— En vecka till, sade han — och jag tar hem sista sticket — — —

Den rast upprorsarmén erhållit var behöflig. Kavalleriet under general Cox hade strömmat framåt i den inslagna riktningen och bildade en långt utdragen och mycket oregelbunden linje, som sträckte sig öfver ett trettiotal mil. Långt bakom de sista ryttarne marscherade infanteriet, i hvars tête maskingevärskompaniet befann sig. Ännu längre tillbaka följde trosskolonnerna och hopen af hvarjehanda folk, som ansåg det nöjsamt att göra segrarne sällskap. Att blindt rusa efter en sådan fiende som Alcosta skulle antagligen visa sig farligt. Den enklaste försiktighet kräfde, att armén koncentrerades, då det nu närmast gällde hufvudstadens besättande.

Så snart Jim Cox slagit sig till ro, insåg han detta.

— Ni har nog rätt, Harrison, medgaf han öppet, — jag var litet för het.

— Jag är van att ha och få rätt, svarade George. — Gif nu ert folk befallning att lämna Alcostas patruller i fred, så vida de ej gå anfallsvis tillväga.

— Naturligtvis. Men det dröjer väl inte allt för länge, innan vi börja valsen igen?

— Två, högst tre dygn, antar jag.

— Skönt! — Jim Cox aflägsnade sig för att ordna sina kavalleristers läger.

George såg med en belåten blick efter honom. En bättre kompanjon än denne oförskräckte och lik-

väl lättledde gåpåare hade slumpen aldrig kunnat ge honom. Nöjd med hvad han uträttat här, steg George till häst och sprängde norrut. I högkvarteret kifvades redan ett dussin stridiga viljor. För honom gällde det att medla, ge råd och släta öfver, innan man glömt de tjänster, han gjort de upproriske. Quiroga beundrade hans skicklighet men hade redan visat, att han ej ämnade bevilja något öfver hvad han redan medgifvit. I honom ägde George dock alltid en vän, däremot uppträdde finansministern som hans fiende. Dels var señor Sedeno protektionist och hatade alla utlänningar, då han ej föraktade dem, dels närde han en bitter afund mot Quiroga. George höjde på axlarne, när han tänkte på den buttre Sedeno. En fiende mer betydde ingenting. Värre var det med den gamle don Telesforo, hvilken lade i dagen en besynnerlig motvilja, så ofta ett tillfälle gafs. George bekymrade sig dock föga därom, såväl presidenten som finansministern hade redan tecknat sina namn bredvid Quirogas på de papper, hvilka hvilade i hans bröstficka. Mer begärde han ej af dem.

Hästen trafvade raskt utefter vägen, och tankarne brusade genom Georges hufvud. De uppehöll sig en stund vid señorita Gloria, och den unge mannen log halft ömt, halft triumferande därvid. Men snart sysslade de åter med annat. När George rident ett par timmar destillerade han ur alltsamman ut följande mening:

— Affärerna äro det förnämsta af allt och långt intressantare och mer spännande än någonting annat. Man börjar med ett företag, men man vet aldrig, hur det slutar. Det stora, det oberäkneliga . . . Han hejdade sig och såg åt sidan. Öfver den slätt, hvars högsta punkt han just passerade red en större kavalleristyrka. Den förde sig militäriskt och påminde i

intet afseende om de skaror, Jim Cox kommenderade — Vi rida åt samma håll tänkte George — vägarne mötas där borta tycks det. Om en timme passerar jag dem, jag skall se litet närmare på karlarne. Så tillade han helt inne i sina angenäma tankar. — Politik är blott en underafdelning af affärsverksamheten, men äfven det är roligt nog emallanåt.

Truppen, som genom sitt militäriska skick en stund väckt hans uppmärksamhet, syntes icke till, när George litet senare red förbi vägknuten där han beräknat att möta den. Han kastade en blick åt det håll, hvarifrån den skulle komma och tänkte:

— Cox har gjort ett godt arbete. Han börjar få pli på sitt folk. — Sedan ägnade George ingen vidare tanke åt dessa okända komparser i det spel, han skötte.

Sent på aftonen nådde han högkvarteret och träffade först af alla señor Amarillo, som berättade, att han skulle sända en kurir till general Cox och befalla honom upphöra med framryckningen.

— Behöfs inte, förklade George. — Jag har redan gjort honom uppmärksam på det farliga i att splittra armén. Han har stannat och slagit läger.

— He? — Señor Amarillos underläpp hängde mer än det anstod en krigsminister, då han förvånad betraktade den unge mannen, som visste allting och ständigt gick händelserna i förväg. Den gamle herrn skakade misstroget sitt hvita hufvud och gick efter att afmätt ha besvarat Georges hälsning.

George uppsökte matroserna och sträckte ut sig under ett maskingevär.

Nästa dag bröt högkvarteret upp och marscherade söderut. Infanteriets hufvudstyrka diregerades utåt två olika vägar. Staben, presidenten och ministrarne med sina familjer och en talrik skara tjänare bröto upp och följde en mil bakom eftertruppen.

Någon försiktighet iaktogs ej, allrahelst som rapporterna från förposterna innehöllo de mest lugnande underrättelser.

Det var en brokig skara, som drog vägen fram i morgonens solsken. Främst åkte don Telesforo jämte tvenne medelålders damer. Ett par adjutanter redo bredvid vagnen. Deras egentliga uppgift var att bevaka den gamle herrn, eftersom han redan två gånger sökt smyga sig från omgifningen och rida till förtruppen. Numera tycktes don Telesforo finna sig i sitt öde att endast vara president och icke slagskämpe. Men han tummade förstulet revolvern i sin rockficka och visade, så fort tillfälle gafs, med sitt paraply, hvilka stötar han skulle utdelat, ifall han varit nog lycklig att tillåtas delta i en ordentlig batalj.

Efter presidenten följde en rad vagnar med ministrarne samt några plantageägare, hvilka önskade dela segrarnes triumf. Här och hvar redo några officerare i de mest fantastiska uniformer, konverserande med damerna. Señor Amarillo red bland sina adjutanter. Han imponerade genom sin ypperliga hållning och var för öfrigt synnerligen nöjd med, att den hyggelige och allmänt omtyckte general Cox skötte grofarbetet. En grupp för sig bildade Quiroga och señorita Gloria. Både far och dotter voro tankfulla, ehuru af vidt skilda orsaker. Ett stycke efter den lysande kavalkaden marscherade George med sitt kompani, där en mönstergill ordning hölls. Matroserna gingo i sluten trupp, till och med mulåsnorna, som drogo maskingevären eller buro ammunitionen voro så väl inkörda, att de alltid bibehöllo sina bestämda platser.

George, som red framför matroserna, tog icke ögonen från señorita Glorias smärta gestalt. Så fort hon fanns inom synhåll, greps han liksom af en förtrollning och var ur stånd att tänka på annat än henne.

Vid middagstiden färdades kavalkaden genom en tät skogsdunge. Det var halfmörkt under löfverket, och de åkande uppmanade kuskarne att köra fortare, man föredrog solskenet och hettan framför denna fuktiga skugga mellan branta, snårbevuxna sluttningar. Don Telesforo, som endast talade om krig och bataljer, hade just gjort den anmärkningen, att stället särskildt lämpade sig för ett bakhåll, då ett skott ljud. Den gamle herrn hann ej mer än ställa sig upprätt i vagnen, förrän en hel salva brakade, och en rad vilda gestalter till häst störtade utför branten.

En fruktansvärd villervalla uppstod. Hästar stegrade sig, ströko baklänges eller skenade, vagnar stötte ihop och ett par välte. Damerna skreko, kavaljererna svuro. Förvirringen ökades med hvar sekund. Hästarne sparkade förtvifladt, intrasslade i draglinorna, de åkande rullade om hvarandra på marken eller skakade handlöst omkring i fordonen, hvilka vaggade likt båtar på ett upprördt haf.

Skränande och hurrande störtade angriparne utför sluttningen. Deras skjutvapen knallade utan afbrott, deras knifvar och lansar arbetade. Det var otänkbart att urskilja något. Ett par tjog döda eller sårade lågo utsträckta på marken, och den vilda jakten drog fram öfver deras kroppar.

— Lefve Alcosta! vrålade karlarne. — Alcosta, Alcosta!

Öfverrumplingen var fullständigt lyckad. Men själfva dess våldsamt bar inom sig fröet till ett nederlag. När den första skräcken hos de anfallne lagt sig, tvingades de att tänka på försvar. Medan hästar alltjämt sparkade på marken och sårade vredo sig i kval, framträdde enskilda grupper ur förvirringen. Gamle don Telesforo stod fortfarande upprätt i sin vagn, som var så fastkilad mellan två

andra, att den ej kunde stjälpas. Fastän den ena af damerna krampaktigt omfamnade hans ben, och den andra afsvimmad fallit omkull på ett sätt som hindrade honom att röra sig från stället, tömde han sin revolver på angrifvarne. Dessa hade nu delat sig i mindre trupper och kastade sig efter en tydligen på förhand uppgjord plan öfver sina utsedda offer. Den största skaran omringade ministrarne och togo dem till mål för sina revolverar. En annan del rusade mot Quiroga, medan ett tjog karlar, anförda af en bredaxlad lansiärofficer uppsökte don Telesforo. Mindre grupper eller enstaka ryttare sprängde af och an på slutningen, skjutande ned i myllret af sparkande och skrikande människor eller vettskrämda hästar.

Då George hörde det första skottet knalla, höll han inne och lyssnade. Han hade genast klart för sig, hvad saken gällde. Ropen: Alcosta, Alcosta! gjorde dessutom hvarje tvifvel öfverflödigt. Hans första ingifvelse var att spränga fram till señorita Gloria och hennes far, men ett ögonblicks eftertanke sade honom, att han måste taga ledningen och söka en utväg ur detta kaotiska virrvarr. Ett par sekunder koncentrerade han sin tankeverksamhet på att snabbt finna problemets lösning. Omedelbart därefter ljödo hans kommandorop. I en handvändning voro fem maskingevär placerade bredvid hvarandra. Att rikta dem nedåt vägen var detsamma som att beskjuta både vänner och fiender, alltså vändes de mot skogen. Matroserna förstodo ej, hvad George åsyftade, men voro för väl disciplinerade att tveka. De begrepo däremot, att skyndsamt var af nöden. Hastigt voro alla åtgärder vidtagna, och George kommenderade: fyr!

Under tiden försvarade sig don Telesforo mot angrifvarne. Ehuru omringad på alla sidor, fann den

gamle herrn ingen anledning att misströsta. När han tömt sin revolver, grep han till paraplyet. En karl, som sprängde emot honom, erhöll en stöt däraf, så att han föll ur sadeln.

— Det går utmärkt, jublade don Telesforo. — Mina barn, hitåt! Slå dem tillbaka!

— Hallå, Morán! ropade en röst öfver tumultet, och den bredaxlade lansiärofficeren arbetade sig med höjd sabel fram mot vagnen, där don Telesforo fäktade.

— Hvad, är det ni, José? Hur kan ni hålla med Alcosta, den slyngeln? Men skyll er själf, skyll er själf!

— Numera är det nog säkrast att hålla med Alcosta, svarade officern, som blifvit kallad José.

— Det är klart, att skälmar hålla ihop. — Don Telesforo parerade ett hugg från hans sabel med sitt paraply och beredde sig att rikta en stöt mot angriparens ögon.

— Skälmar, sade ni! Det skall ni dyrt betala!

Don Telesforo bet ilsket ihop tänderna och samlade sig till en ny stöt. Han hade glömt allt annat omkring sig för nöjet att slåss som i unga år och kastade sig handlöst framåt i afsikt att genomborra motståndaren. Hans paraply nådde aldrig sitt mål, ty damen, som krampaktigt höll fast vid hans ben, hindrade honom. Följden blef, att don Telesforo hufvudstupa störtade ur vagnen och försvann mellan ett par kullfallna hästar och en kusk, som rullade rundt bredvid dem. Sekunden därefter hven Josés sabel genom luften några tum öfver den gamle herrns skosulor. Halft bedöfvad men alltjämt lika stridslysten tumlade don Telesforo om bland tilltrasslade draglinor, sparkande hästben och vanvettigt fäktande människolemmar.

— Vänta litet, José! pustade han andfådd. —

Jag är strax färdig. — För tusan, hindra mig inte! Aj, min liktorn!

Den bredaxlade lansiären styrde sin häst in i virrvarret för att hastigt affärda sin herres medtäflare. Han hade redan höjt sabeln till ett nytt hugg, då i detsamma en salva från maskingevären trasade sönder luften. Detta ljud, som hvarken lansiärerna eller deras springare någonsin skulle förgäta, kom honom att hejda sig. Damernas skrik, larmet och nödroppen drucknade däri. Det var intet tvifvel därom, på ett styckes afstånd hade de ohyggliga kulsprutorna börjat sitt förstörelseverk. José gaf sin häst ett slag öfver länden med flata klingan och utan att göra sig reda för, hvad som verkligen händt, arbetade han sig skrämnd ut ur trängseln och flydde.

Samma paniska förskräckelse grep de öfriga anfallande vid blotta ljudet af maskingevärens oväsen. Alla, som voro i stånd därtill sprängde besinningslöst bort. De hvilka ej kommo undan fort nog, blefvo upphunna af George, som i spetsen för resten af matroserna och mulåsnedrifvarne rusade efter de flyende. På några minuter var anfallet tillbakaslaget, och lansiärerna skingrade som agnar för vinden.

Quiroga, hvilken angripits af ett dussin karlar, hade störtat under sin skjutna häst. Några steg från fadern, som trotsigt såg döden i ögonen, sökte señorita Gloria förgäfvos tygla sin vettskrämnda springare. Hennes ögon voro onaturligt uppspärrade, och, inseende sin maktlöshet, släppte hon tyglarne och grep med bägge händer fast i djurets man. Det var endast med yttersta möda hon förmådde hålla sig kvar på hästen, hvilken dansade rundt på bakbenen. Hon urskiljde otydligt, hur en häst blödande stupade tre steg ifrån henne och uppgaf ett gällt skri, när fadern föll till marken.

På långt håll svarade George med ett uppmunt-

rande tillrop, och omedelbart därefter förnams ett skrämmande och oförklarligt ljud, som växte och kom äfven härdade nerver att skälfa. Gloria gjorde en ansträngning att fatta. Hon såg en karl spränga förbi fadern och skjuta flera skott emot honom, där han låg.

— George . . . George! ropade hon utom sig. I detta ögonblick, då ångesten och smärtan var på väg att beröfva henne all besinning, erinrade hon sig, hur den unge mannen redan tvenne gånger räddat fadern, och halft medvetlös anropade hon honom i sin nöd nästan som en gud.

— Här, svarade George tätt bredvid henne.

En kraftig arm lades kring hennes midja, och hon kände sig lyftad från den dansande hästen i samma ögonblick som hon insåg, att hon ej skulle förmå hålla sig fast längre. Så sattes hon i sadeln framför George, hvilken samtidigt hann aflossa sin revolver mot en lansiär. Förskräckelsen, som nära nog beröfvat henne andedräkten, vek för en välgörande trygghet. Den unga flickan slöt ögonen och lutade sig mot sin beskyddare. I nästa sekund ryckte hon till, grep ett krampaktigt tag om Georges arm och såg sig vildt omkring.

— Far, far! ropade hon. Ännu ett par gånger knallade Georges revolver. Sedan höll han in sin häst och skrek öfver oväsendet.

— Seså, låt dem springa!

— Min far . . .! upprepade Gloria i stegrad ångest.

— Räddad, señorita.

Det lugna tonfallet mer än orden öfvertygade henne. En våg af glädje och tacksamhet sköljde upp inom henne och i sitt impulsiva behof att visa denne man det öfvermått af känslor, hon med ens förnam sig hysa för honom, lindade hon armarne om hans hals och kysste honom. Hon märkte, att han

skälfde till liksom träffad af en kula. Då tryckte hon ånyo sina läppar mot hans. I samma stund stod det klart för henne, att nu tillhörde hon honom, nu ville hon dela allt med honom. Hon älskade honom och blygdes icke att visa det i handling, säga det med ord. Hon stammade några otydliga meningar om sin beundran för hans styrka, hans klokhet . . . Så hejdade hon sig tvärt, det hade blifvit så underligt tyst kring dem, en tystnad, lika skrämmande som det infernaliska oväsendet nyss förut.

Hon såg sig omkring. Det första hon iakttog var don Telesforo, som låg framstupa på marken och betraktade henne med ett tjufpojksaktigt uttryck i ögonen. Från andra sidan nalkades fadern, blodig, dammig och sönderrifven men helbrägd. Hans ansikte uttryckte på en gång förundran, ogillande och resignation. Gloria förstod med ens, att hon handlat fruktansvärdt galet. Hon rodnade och slog ned ögonen som den mest väluppfostrade flicka i världen. Men i nästa sekund såg hon den unge mannen förtröendefullt rätt in i ögonen. Var det verkligen så galet? frågade blicken.

Hon läste svaret i hans ögon, hvilka bokstafligen strålade af förväntan och hopp. Då höjde hon stolt sitt hufvud i medvetandet om sin rätt, och smygande sig tätare in i hans famn kysste hon honom för tredje gången. Därefter frigjorde hon sig, gled med en vacker blick ur sadeln och gick mot fadern för att mottaga de bannor, hon icke trodde skulle utebli. Men när hon hunnit fram stod George vid hennes sida.

— Señor, sade han hastigt, innan Quiroga fått tid att öppna munnen -- ni anser måhända platsen illa vald och stunden olämplig, det tycker inte jag. Jag anhåller härmed om er dotters hand.

Quiroga betraktade den unge mannen med en

betänksam min. Så höjde han på axlarna. Hvad han tänkte eller ville ägde ingen betydelse härvidlag, dessa båda egensinniga barn skulle under alla förhållanden drifva sin vilja igenom. Han tryckte Georges hand och höjde sedan lekfullt hotande fingret mot dottern, som kärleken förvandlat, så att han ej kände igen henne.

— Tack! sade George och besvarade hans handtryckning. — Vi två kunna aldrig bli kvitt.

Quiroga log och såg sig omkring. Detta frieri medan maskingevären ännu fräste bly måtte ha kommit lägligt eller ej, det var nu afgjort liksom striden. George väcktes ur sin lyckostämning af de sårades jämmer. Han nickade åt Gloria, och hon förstod honom. Hvem om inte han skulle hjälpa och råda och bringa reda!

Strax efteråt hade maskingevären tystnat, sedan deras kulor mejat ned ett stycke skog. I samma stund anlände de förstärkningar, som nu icke längre behöfdes. Kompaniet från Puerta Barajos kom i språngmarsch norrifrån och en ryttartrupp sprängde med lösa tyglar till stället. Ehuru de ej hunnit delta i striden, lät George dem icke sakna syssel-sättning. Infanteristerna beordrades taga hand om de sårade, bland hvilka finansministern befann sig, samt med dem och damerna bilda eftertruppen. De, som förblifvit oskadade samlades kring presidenten och ministrarne och redo skyndsamt söderut.

Öfverrumplingen, som varit så nära att lyckas, hade väckt alla ur deras bekymmerslöshet. Alcosta, kuppens mästare, hade visat klorna, och man insåg nu, hur farligt det var att skänka honom andrum. När därför don Telesforo utropade: nu är det vår tur, mottogos orden med gillande och alla nickade ett bistert instämmande, då den gamle herrn pekade söderut.

— Där ligger hufvudstaden, sade Quiroga hotfullt.

— Vi kunna vara där i morgon, tillade George.

Dessa ord innehöllo, hvad man behöfde veta. Det var hvarken öfvermod eller hämndlust, som dikterat dem, det var händelserna, som jagade människorna framför sig och tvingade dem att handla.

På alla sidor omgifna af ryttare satte sig presidenten, ministrarne och deras adjutanter i rörelse.

Fram emot eftermiddagen träffade man general Cox i dennes kvarter. Underrättelsen att framryckningen var beslutad mottogs med ett glädjetjut; femton minuter senare var kavalleriet på väg. George slöt sig till sin trogne följeslagare.

— Hörde sägas att ni hoppat å stad och förlofvat er, Harrison, började Jim Cox efter en stunds ridt. — Farligt land det här. Tusan så vackra fruntimmer! Gratulerar, Harrison!

— Tack! sade George hjärtligt.

Jim Cox sneglade på honom från sidan. Det var samme unge man, som han ömsom beundrat, ömsom fruktat, och likväl kände han icke igen honom.

— Farligt land det här, upprepade Jim Cox halft för sig.

Strax före mörkrets inbrott nådde hufvudstyrkan en hacienda, där utslagna fönster och på gårdsplanen skräpande bohagsting vittnade om ett hastigt uppbrott. En flock ryttare hade samlats vid ena gafveln. Jim Cox och George redo dit och blickade öfver de framför ståendes hufvuden. Hvad som väckt allas uppmärksamhet var sex lik, hvilka lågo i en rad invid muren.

— Naguiera, utbrast George, som i en af de döde igenkant sin fiende. Af hvad man såg var det ej svårt att sluta sig till, hvad som försiggått. Vid det stora bordet i salen innanför hade krigsrätten suttit, några protokoll skräpade ännu på golfvet och bland

dem ett par nummer af »Härolden». Med vanlig raskhet hade Alcosta afgjort allt, och då misstankar hos honom voro detsamma som rannsaking, dom och exekution, var inrikesministerns och hans vänners öde afgjort. Man tyckte sig ännu i luften känna lukten af röken från arkebuseringsplutonens gevär.

— Ser ni, Cox, sade George, — det var ändå klokt att lämna Alcosta litet andrum. Fastän jag medger, att fristen var något för lång.

— Hä? — Generalen stirrade oförstående på den unge mannen.

— Han har begagnat tiden och gjort en hel del, som efterträdaren eljes nödgats verkställa.

— Hm, menar ni verkligen, att ni förutsett . . . Jim Cox stannade och kliade sin näsa, sedan sade han ogillande. — Ni må bli förargad eller ej, Harrison, men ni är obehagligt uppriktig.

— Var lugn, Cox, hädanefter skall jag lägga bort det.

Jim Cox drog en suck af lättnad.

George ämnade tillägga något, men ljudet af många hästhofvars klappande mot vägen bakom dem tilldrog sig deras uppmärksamhet.

Det var gamle don Telesforo, Quiroga och några ministrar jämte en flock officerare, som anlände. Tvenne ynglingar, söner till en af de häktade herrarne, hade smugit sig ut ur hufvudstaden och uppsökt revolutionsarméns högkvarter. De hade omtalat, att Alcosta fordrade en million dollars kontant för att benåda de arresterade. Var summan ej inbetalad före klockan tio denna afton, blefvo de s. k. samman-svurne arkebuserade.

— Min synnerligen gode vän, sade don Telesforo till Jim Cox, sedan han berättat detta — ni inser att stor skyndsambet är af nöden. En bland de där

herrarne är min svärson och de andre . . . utmärkta, framstående . . .

Alla höllo andan under intrycket af, att något måste göras och till på köpet göras snabbt.

— Señor general, har ni något att föreslå? inföll Quiroga.

— Gentlemän, jag har en teori, som ständigt hållit streck. Jag har för resten alltid en teori för hvarje särskildt fall och en hufvudteori gemensam för . . .

— Litet fortare, Cox! afbröt George.

Jim Cox såg förebrående på honom.

— Ni känner min teori, Harrison, sade han långsamt.

— Hvilken? Det finns fler att välja på.

— Den, som hittills visat sig särskildt lämpad för Costa Negra. — Jim Cox gjorde ett uppehåll och såg sig omkring i kretsen af otåligena åhörare. — Den lyder så här: Man skall alltid göra, hvad motståndaren icke väntar. Har jag inte sagt er det ett par gånger, Harrison?

— Bra, mycket bra! nickade don Telesforo.

— Och i detta fall? frågade Quiroga ifrigt.

— Jag kan hålla fem mot ett, ja gärna sex mot ett, att Alcosta tror oss sysselsatta med att lappa ihop såren efter öfverrumplingen. Kanske han rent af inbillar sig ha satt skräck i oss.

— Vidare, general!

— Alltså, återtog Jim Cox fullkomligt oberörd — väntar han oss inte under de närmaste dagarne. Därför tycker jag, vi borde hälsa på honom redan i kväll och försöka hugga honom i hans eget palats. Kupp mot kupp, señores, det tar ut hvartannat.

— General Cox, ni har nu som alltid förstätt mig bättre än någon annan. Jag skall inte glömma . . .

Jim Cox gaf signal till uppbrott, innan don Telesforo talat ut. — — —

Den för festen utsatta aftonen var inne. Öfver det rikare än vanligt eklärerade Regeringstorget strömmade gästerna. Diplomatiske kårens medlemmar och främmande makters konsuler anlände i sällskap. De hvarandra korsande ryktena hade gjort, att man ansåg det säkrast. Försiktighet var dessutom nödvändig, när man hade att göra med en man, sådan som republikens oberäknelige diktator. Talande blickar utbyttes öfverallt i skarorna, men munnarne voro förseglade. Nyheten om de häktade herrarnes dödsdom hängde som ett åskmoln i luften. Att Alcosta under reträtten låtit arkebusera två ministrar och några andra dignitärer var äfven känt, och en hvar undrade, huruvida icke nästa blixst skulle träffa honom.

Vestibulen, kapprummen och korridorerna i palatset fylldes på en gång af de inbjudne. Den tystnad alla dessa eljes lifliga sydländingar ålagt sig gaf något nästan spöklikt åt sällskapet. Gamla vänner undveko hvarandras blickar, och fiender möttes med hånande ögonkast eller betecknande axelryckningar. Brådskande befriade man sig från ytterplaggen och beträdde den stora salen. De outtalade frågorna, de snabba forskande sidoblickarne och de ängsligt afvägda rörelserna vittnade om en nervös oro, som minsta småsak kunnat bringa till utbrott.

Det första man lade märke till var, att posterna öfverallt fördubblats. Ehuru ingen sagt det, visste man inom kort, att polissoldaternas gevär också voro laddade. Kanhända Alcosta ämnade anställa ett blodbad på verkliga eller inbillade fiender. Nervositeten växte. Diplomaterna glömde sin försiktighet och började ifrigt hviska, där de sutto eller stodo.

Det gick en susning genom salen, då Alcosta

visade sig. Han var iförd sällsksapsdräkt och bar en rad ordnar. Gladlynt, älskvärd och förbindlig gjorde den fruktade sin rond. Ingen kunde erinra sig att någonsin ha sett honom så munter. Spänningen vek, och oron började lägga sig. Alcostas strålande ansiktsuttryck återspeglades snart bland flera af de församlade. Man drog sina slutsatser: den där upprorsarmén måtte ännu vara långt aflägsen, och señor Morán var och förblef en oförbätterlig gammal slagskämpe men heller ingenting annat.

Couren var bestämd till klockan elfva. Omedelbart efter densamma skulle en deputation erhålla företräde, hvarpå en adress med tusentals underskrifter skulle öfverlämnas. Alcosta hade önskat det så. Han hade kort före sin rond genom salen, där gästerna väntade, mottagit en lansiär, som dammig och andtruten förts in till honom.

— Vid det här laget är allt afgjort, president, hade lansiären sagt. — När José sände mig hit, sågo vi på en half mils afstånd . . .

— Ni äro säkra på att gubben Morán och den där Quiroga jämte hela följet funnos samlade på en fläck.

— Jag såg dem med egna ögon, president. Så snart jag rapporterat det för José, sade han: »Gif dig af till don Juan och underrätta honom, att hydrans hufvud skall vara afhugget om en kvart.» Det kan inte dröja länge förrän nästa kurir är här.

— Sade han hydrans hufvud! — Alcosta slog förtjust i hop händerna. — Den gode José använder ofta poetiska och träffande uttryck. — Ni kan gå, min vän, vände han sig till lansiären — jag skall inte glömma er. — När han blifvit ensam, gick Alcosta knäppande med fingrarne ett par slag genom rummet. — Den hederlige José, sade han flere gånger å rad. — Han är en grofhuggare, men . . . hm! Jag tror

jag gör honom till minister i stället för den skälmen Naguiera, som så när störtat mig. José är pålitlig som ingen annan. Heliga madonna, hvad vi hade många streck för oss, då vi kamperade på slätterna i södern. José, du har räddat mig, du skall bli en stor man, du liksom jag. — Upplifvad af den under rättelse han nyss mottagit, skyndade Alcosta till sina gäster. Det var långt ifrån oviktigt att visa dem ett leende ansikte och låta dem höra några kvickheter.

Men när han en stund varit den förbindlige värden, blef Alcosta åter orolig och afbröt sin rond på ett sätt, som ingen annan än han skulle tillåtit sig. Nedsjunken i tronstolen på estraden satt omedelbart därefter en surmulen och sluten president. José antog, att han skulle lyckas, man hade han lyckats? Den kupp Alcosta tänkt ut och sändt sin handtlangare att verkställa var mästerlig, såvida . . . hm! Att med ett slag rödja upprorets samtliga ledare ur vägen . . .

En adjutant banade sig väg genom presidentens omgifning och meddelade, att en kurir just anländt till palatset.

Med ett vigt språng stod Alcosta på fötterna.

— Ändtligen! utbrast han.

— Glädjande nyheter? förmodade en ålderstigen general.

Alcosta skrattade högt.

— För oss alla, sade han och skyndade ut.

I det rum dit presidenten stundom drog sig tillbaka för att hvila, väntade den axelbrede lansiär-officeren, som misslyckats i sina bemödanden att af färdiga upprorets nominelle ledare. Hans kläder voro sönderrifna och nedsölade, ena kinden färgades af blod från ett öppet skrubbsår.

— Har du dina kappsäckar packade, Juan? hälsade han presidenten.

Alcosta intog en värdig ställning med tvenne fingrar instuckna mellan ett par knappar i västen och hufvudet tillbakakastadt.

— José, glöm inte till hvem ni talar! sade han högdraget.

— Bry dig inte om de där fasonerna, gamle gosse, farsen är slutspelad. Nu gäller det din hals, om du inte ger dig i väg på ögonblicket.

— Jag förstår inte . . .

— Benranglet Morán och den där amerikanske skränfocken . . . de ha utnämnt honom till general, de knussla inte på titlar, de . . . äro tätt i hälarne efter mig. Två, tre mil utanför staden fingo de syn på mig och några af karlarne och började ett helvetiskt skjutande från alla sidor. Det är mig ofattligt, att jag kom någorlunda helskinnad undan.

— Men din budbärare påstod . . .

— Hvad den tuppkycklingen sladdrat, angår inte mig. Kort och godt, vi kastade oss öfver dem. Jag såg med egna ögon, hur gubben Morán föll ur sin vagn. Hans fall räddade honom undan min sabel. Du vet, att jag kan sköta det verktyget. Nå, hans död hade likväl varit säker såvida inte . . . José bet ursinnig i sin underläpp och knöt händerna.

— Såvida inte? flämtade Alcosta, som först nu började få klart för sig, att hans plan fullständigt misslyckats.

. . . den andre amerikanen börjat plottra och paffa med sina fördömda kulsprutor. Millar demonios, jag begriper inte, hvad karlen tänkte på, men han sköt blindt midt i högen. Vi ha redan gjort bekantskap med de där sataniska redskapen. Man utsätter sig inte om igen för dem. Hästar och karlar blefvo som besatta, och vår bästa trupp flydde hals öfver hufvud. Det är slut med Juan Alcostas saga.

— Klåpare! skrek presidenten ursinnig.

— Lätt sagdt, gamle gosse, men... Ah, rulla inte med ögonen, Juan! Det gör inte saken bättre. Vi måste tänka på vår säkerhet och...

— Vår säkerhet... Sköt dig själf, jag...

— Inga dumheter, Juan! Under alla dessa år har jag redigt hjälpt dig, och så ofta du önskat någon ur vägen, har du bara behöft blinka åt mig, och karlen har gått till de sälla jaktmarkerna. Du har mig att tacka för mycket. Vi ha hållit ihop för länge att skiljas nu.

— Hvad vill du göra, din skälm?

— Först och främst undanbe mig dylika benämningar. Sedan följas vi åt, har jag sagt.

— Inga dumheter, sade du nyss. Jag upprepar dina egna ord.

José tog hastigt ett steg framåt och sade allvarligt.

— Juan, jag känner dig, och du känner mig. Vi ha inte tid att spilla några oersättliga minuter på gräl och uppgörelser. Jag vet, att du äger tjugo, kanske trettio millioner insatta i europeiska banker... det är lönande för en klok karl att vara statschef... Nu fordrar jag min andel af rofvet.

— Tjugo, trettio millioner... du yrar! — Alcosta tvingade sig att skratta.

José tog ännu ett steg närmare.

— Vi ha bägge vetat, att den här presidentvärdigheten skulle bli en kortvarig fröjd. Du har varit förtänksam, medan jag... ja, jag har varit ditt lydiga verktyg. Men det har endast inbringat mig hat, då du samlat i ladorna. Jag medger att du varit klyftigare än jag, Juan. Men har jag varit enfaldig hittills, är det inte något skäl, att jag skall fortsätta därmed hädanefter. Ditt spel är förloradt, och du schappar naturligtvis till Paris. Jag har många gånger

hört dig tala om den staden och dess nöjen. Jag har kort sagdt ingenting emot att följa med och roa mig.

— Reser . . . jag! Nej, min gosse, nu stannar jag och slåss till sista blodsdroppen.

José såg öfverraskad på sin chef. Så gled ett slugt leende öfver hans drag.

— Du har alltid varit en tusan så skicklig skådespelare, Juan. Men jag låter inte lura mig. Vi följas åt, har jag sagt och sannerligen . . .

Alcosta hade flyttat handen och stuckit den in i bröstfickan på sin frack.

— Tänk på hvad du säger! yttrade han strängt.

— Jag är trött på att riskera lifvet för dig, svarade lansiären buttert. — Nu vill jag ha lön för mödan och lugn, framför allt lugn. — Han drog fram en revolver och spände hanen. — Reta mig inte, Juan, ty då svarar jag inte för följderna. Marken bränner under fötterna på mig, och jag har bara två vägar att välja. Antingen att följa dig eller . . . eller också skjuta dig som en hund. Gubben Morán och Quiroga och de andra skola nog låta udda vara jämnt och förlåta mig en hel del efter det skottet. Men jag föredrar den första utvägen.

— Förrädare! — Med en blixtnabb rörelse drog Alcosta fram en liten revolver ur fickan, och innan José hunnit blinka, voro två skott aflossade tätt efter hvarandra. Lansiären vacklade, tog sig med händerna åt bröstet, där bägge kulorna träffat och föll tungt till golfvet. — Narr! mumlade Alcosta och såg föraktfullt ned på sitt offer. — Du kände för många af mina hemligheter. — Han höjde ringaktande på axlarna och tillade. — Att hota mig . . . Han hörde steg närma sig utanför och grep hastigt den revolver José tappat. Nästa sekund förde Alcosta dess mynning till sin vänstra handled och sköt en kula genom sin

frackärm. Han hann icke mer än slunga vapnet ifrån sig, förrän dörren öppnades och flere officerare jämte några ministrar rusade in. — Ett attentat... ett attentat! ropade Alcosta och höll upp sin vänstra arm. — Den hunden har låtit köpa sig af mina motståndare, men jag var honom för rask. Hvilket gement förräderi, hvilken uselhet! Men jag skall straffa de nedriga, krossa dem... Mina vänner, jag är er tacksam för ert deltagande! Varen lugna, Alcostas kula är ännu inte stöpt. Här står jag oskadad, medan nidingen ligger vid mina fötter. Se hit, mina vänner! Endast rockärmen är genomskjuten, själf har jag inte en gång fått ett skrubbsår. Det gifs dock en försyn! — Herr krigsminister, vände han sig till en kortväxt herre, som bleknande trängt sig fram i främsta ledet bland åskådarna — gif genast befallning att de sammansvurne skola arkebuseras klockan elfva i kväll! Hör ni, klockan elfva! Herr kultusminister, ni låter ofördröjligen ombesörja, att man ringer i stadens alla kyrkklockor! Säg också till, att man tänder några glädjeeldar! Krigsminister, dubbel salut från citadellet! Denna underbara räddning skall firas på ett värdigt sätt. För bort den otacksammes lik! Lämna mig så ensam en stund! Jag behöfver tid att hämta mig. Han var dock en gammal vän... Tack, tack, mina herrar, ert deltagande gör mig godt. Naturligtvis försiggår galacouren på utsatt tid, hvarpå deputationen mottages. Ja, ja, det är ännu en half timme dit. Till dess får ingen störa mig. Skicka blott hit min kammartjänare!

Under djupa bugningar och med beklagande miner aflägsnade sig herrarne. Ministrarne gingo att utföra de befallningar som gifvits, och de öfriga skyndade att sprida nyheten om attentatet.

Lämnad ensam blef Alcosta stående orörlig några sekunder, under det ett mångtydigt leende krusade

hans läppar. Omtänksam som han var, hade han förberedt sig på denna stund. Då alla medel pröfvats och det oundvikliga ändå förestod, gled han smidigt undan, men med sitt sinne för teatraliska effekter gjorde han flykten så intressant som möjligt.

— Ja, visst, slå på stora trumman, mumlade han för sig själf — det passar bra, när jag gör min sortie.

Så snart han med vanlig raskhet fattat sitt beslut gick han till ett skåp och tog därur en butelj konjak. När han tömt ett halft dricksglas af den bruna drycken, knöt han högra handen och höll den rakt ut ifrån sig. Han nickade nöjd, handen darrade icke.

I samma ögonblick hördes en lätt knackning på dörren, och Alcosta ropade: stig in!

En bugande kammartjänare visade sig.

— Jaså, det är du, Pedro. Stäng dörren och kom hit! Ändå närmare! — Har du packat kappsäckarna? hviskade Alcosta, då tjänaren stod tätt bredvid honom.

— Ja, herr president.

— Godt! Tag hit dem!

Ur samma skåp, där Alcosta nyss hämtat konjaksbuteljen, lyfte tjänaren tre medelstora kappsäckar.

— Där äro de. — Alcosta nickade. — Du är en trogen och omtänksam karl, Pedro, du är den ende, som tillåtes följa mig.

— Ämnar verkligen herr presidenten...?

— Ja, min vän. Och inte ett ord mer om den saken! — Hvad ha vi här? Alcosta hade öppnat den minsta kappsäcken. — Banknoterna och depositionsbevisen. Utmärkt! Den bär jag själf. Den med underkläderna och ordnarna tar du. Var rädd om den. Ordnar äro mycket bra på resor, påstår man. Den andra innehåller regeringshandlingar, det är mindre viktigt. Men vi taga äfven den. Roar

det mig, kan jag ju ställa till litet oreda då och då. Ångaren ligger ju ute på rädden, och roddarne vänta vid kajen? — Ypperligt. Gif mig en rock och en lågkullig hatt! Det är visserligen mörkt på gatorna, men . . . hm! Så där, nu äro vi färdiga. Kom, min gode Pedro. Paris och dess fröjder vänta oss, och jag är tillräckligt rik att kunna roa mig kungligt. Lilla trappan och bakvägen! Vi kommo in genom stora porten en gång, men . . . voilà!

De smögo ut ur rummet. Kammartjänaren dref sin omtänksamhet ända därefter att gå på tå hela tiden, fast ingen gaf akt på de båda personer, som toge den endast af tjänstefolket och deras bekanta använda vägen.

Flyktingarne gingo rundt det upplysta Regeringspalatset, smygande i skuggan utefter väggarne för att på kortaste vägen nå hamnen. De gjorde en omväg utanför marschallernas ljuskrets och döko in i den lilla gränden, där George Harrison för ej så länge sedan kämpat en förtviflad kamp för lifvet. När de trädde ut på Calle del Gobierno hördes den första dallrande tonen af en kyrkklocka klinga genom luften. Snart instämde flera, och inom kort vibrerade rymden af mäktiga tonvågor. Så dånade plötsligt genom den djupa metallklangen brakket från ett kanonskott, tätt följdt af flera andra.

Alcosta skrattade, ett kväfdt, invändigt skratt, som skakade hans kropp.

— Nu fattas bara gevärssalvan. Pomp och ståt så det förslår! Sedan kan ingen påstå, att Juan Alcostas regering fått ett snöpligt slut.

Litet längre ned på gatan tvingades flyktingarne att trycka sig tätt intill en vägg, ty en ryttartrupp brusade i karriär förbi dem. Alcosta betraktade karlarna, hvilka likt skuggor gledo undan i mörkret. Han urskilde otydligt en mängd långa lansar och stora bredbrättade

hattar. Främst red en patrull, och tjugo hästlängder bakom följde en lång och mager gestalt, som midt för Alcosta med stark brytning ropade:

— Raska på, mina barn, så knipa vi räfven i hans lya.

— Lycka till! mumlade Alcosta spefullt. — Vi ha inte brutit upp en minut för tidigt, vände han sig till följeslagaren.

Flyktingarne togo ut stegen. Från andra gator hördes slamret af hästhofvar och vapens klirrande. Kanonskotten hade upphört att ljuda, men klockringningen fortfor. Med alla dessa ljud blandade sig stegen af marscherande trupper, dämpade kommando-rop och sorl från folkhopar.

Alcosta skrattade godt, där han skyndade framåt den långa gatan. Vid hamnen tvingades han göra en lång krok kring en eld, hvilken lyste upp ett vidsträckt område. Han drog hatten djupare ned i pannan och log sitt mångtydiga leende, när han arbetade sig igenom en lifligt pratande och gestikulerande folkmassa, som böljade inåt staden.

— Den slyngeln José hade rätt i ett afseende, tänkte han — det kommer att bli lugnare hädanefter. Blott jag nu kan finna mig däri. — Han skakade sitt hufvud och gjorde en grimas.

— Båt ohoj! ropade kammartjänaren sakta.

— Här, señor! svarade en röst ur dunklet. — Är det kuriren?

— Ja, ro närmare!

— Omöjligt, stranden är för långgrund.

— Att man inte byggt en kaj, knotade kammartjänaren förargad inför utsikten att väta sina fötter.

— En vacker summa lär ha varit anslagen därtill, sade den ene roddaren — men presidenten lade vantarna på de pengarne liksom på allt annat.

— En förutseende man, sade Alcosta vänligt och vadade ut i vattnet.

Roddarne sköto från land och båten gled genom hamnbassängen. Den korta sträckan var snart tillryggalagd, och båten skrapade mot en stor ångares fallrepstrappa.

— Kuriren! ropade kammartjänaren uppåt fartyget.

— Redan? svarade en röst. — Det var då ingen brådska, vi gå inte förrän i öfvermorgon.

— Carramba! — Alcosta tvekade, men icke mer än ett par sekunder. Sedan räckte han upp kappsäcken med värdehandlingarne och sade. — Tag emot den här! Men håll den, så jag ser den! — Han äntrade vigt upp för trappan. — För mig till kaptenen!

Ångarens befälhafvare hade nyss slutat sin aftonmåltid, då Alcosta trädde in till honom.

— Hvad betyder det, att ni inte går i natt, som . . .

— Kontraorder från rederiet. Några tusen balar tobak och en laddning bomull skall lastas in i morgon.

— Hur mycket begär ni för att afsegla . . . låt oss säga om en timme?

— Det är otänkbart. Inte en gång er president, och han skall ändå vara en riktig bandit, skulle kunna förmå mig därtill.

Alcosta knäppte lugnt upp rocken och visade sin frackkostym med alla ordnarne.

— Jag är presidenten don Juan Alcosta, sade han. Kaptenen tog ett steg baklänges.

— För tusan! — Ja, det hjälper inte ändå, ljud svaret, så snart han hunnit hämta sig från sin öfverraskning.

Alcosta mätte honom med en lång, genomträngande blick. Han såg ett bredt slätrakadt ansikte

med ett par små, kalla ögon. Han förstod att mannen framför honom var orubblig i sin föresats och gaf med en kort nick vika.

— Jag känner er inte kapten, men jag antar, att ni vet er plikt och inte under några förhållanden lämnar ut mig till mina motståndare?

— Aldrig! Ni befinner er på mitt lands mark och står under dess beskydd. Ni har bara att betala det öfverenskomna priset för resan och hålla er lugn. Jag svarar för allt.

— Tack, kapten! — Med ett vinnande leende räckte Alcosta ut sin hand.

— Revolution eller hur? trefvade sig kaptenen fram, medan han tryckte den störtade presidentens hand.

— Neej, försäkrade Alcosta trovärdigt. — Det har visserligen varit något oroligt i tobaksdistrikten, men det är redan öfver. Min brådskanie afresa förorsakas af ett lefverlidande, som flere år plågat mig. En operation är nödvändig med första och jag vågar ej underkasta mig den här hemma. Endast europeiska läkare . . . ni förstår . . .

— Jag förstår, sade kaptenen. — Officiellt heter det så.

Alcosta höjde godmodigt på axlarna. Han tyckte ej om den andres rättframhet, men då han inte vågade stöta sig med kaptenen, visade han i ett leende, som skulle vara älskvärdt, sina gula framtänder och frågade.

— Tillåter ni, att jag tillbringar några timmar på däckets?

— För all del, hvar ni behagar herr . . . herr president.

Alcosta gjorde en lätt bugning och lämnade obesvärad den man, som för tillfället hade hans öde i sina händer

— Pedro, ropade han öfver relingen, när han hunnit ut. — Betala roddarne och ordna sedan min hytt!

Alcosta uppsökte en skyddad plats i lä bakom maskinhuset. Han svepte rocken kring sig, intog en bekväm ställning och satt halfva natten, blickande mot den stad, han förr kallat sin, men som han tro- ligen aldrig mer skulle återse. När klockringningen, som hela tiden svagt och melodiskt tonat öfver red- den, oförmodadt upphörde, spratt han till och skrat- tade på sitt mjuka, lågmälda sätt. Han hade kom- mit att tänka på den högtidliga galacouren och de inbjudnas utan tvifvel långa ansikten under den oändliga väntetiden.

— Sägna hvad man vill, men att Juan Alcosta saknat idéer kan ingen påstå, mumlade han med spefull själfbelåtenhet. Sedan gjorde han icke en rörelse och öppnade ej munnen, han endast såg rätt in i mörkret, medan han grubblade öfver orsakerna till att så många statsöfverhufvuden ideligen störtas.

I dagbräckningen uppsökte Pedro sin herre.

— Det är sent, hviskade kammartjänaren.

— Nej, det är tidigt, Pedro, tidigt. — Alcosta reste sig och följde sin trogne tjänare, som ordnat allt på bästa sätt för husbonden. Han höll hela tiden högra handen fast slutet kring revolvern i sin ficka, ty han hade föresatt sig, att lefvande skulle man aldrig taga Juan Alcosta. — — —

Ungefär så som Alcosta till sitt eget nöje fan- tiserade om stämningen bland dem, hans maktspråk kallat till Regeringspalatset denna afton, var det verkligen. Får man tro ögonvittnens utsago tilldrog sig följande.

Så snart underrättelsen om det misslyckade attentatet blifvit bekantgjord uppstod ett förvirradt sorl. Frågor och svar korsade hvarandra, förmodan-

den och påståenden gjordes, och den ängslan eller förbittring, som hittills fjättrat de inbjudnas tungor var med ens bortblåst. Några få visade öppet, att de mer beklagade attentatorn än hans offer, flertalet iakttog en försiktig återhållsamhet och ungefär en fjärdedel lade högt sin förtrytelse i dagen. De senare utgjordes hufvudsakligen af herrarne, som hade mycket att vänta af Alcosta men allt att förlora på hans störtande. De försäkrade högljudt, att de upproriske, om hvilka man talat några dagar, icke ens existerade. Ingen sade emot dem, men på flera ställen utbyttes hotande blickar och växlades halfhöga antydningar om dueller och blodsutgjutelse.

Klockringningen väckte endast förvåning, medan den strax därpå följande saluten ökade modet hos presidentens anhängare och förmådde ett dussin personer, som påstodo sig äga väderkorn att högt uttala sin anslutning till Alcostas starkt decimerade parti. När kanonerna ej längre dånade, tryckte ovissheten åter likt en mara. En oroande aning smög sig öfver de församlade. De tre revolverskotten, hvilka knappt hörbart återljudit i bankettsalen, voro måhända inledningen till den förändring, efter hvilken många längtade.

När klockan slog half elfva löstes spänningen i ett sorl, öfver hvilket enstaka utrop höjde sig. Till och med diplomaterna, till hvilkas yrke det hörde att se allvetande ut, särskildt då de ingenting visste, föreföllo tveksamma. Förståsigpåare läste i deras ansikten och läste naturligtvis, hvad de helst önskade finna.

Vid estraden bildade ministrarne en grupp, där hviskningar och axelryckningar utbyttes. Dessa herrar ägde knappt någons aktning och gjorde heller ej anspråk därpå. Alcosta, som grundade sitt välde på egen hänsynslöshet och andras fruktan, hade gradvis och med beräkning sänkt nivån hos sina närmaste.

Han ville ha lydiga verktyg och icke män med åsikter, han föredrog tallriksslickare framför begåfningar. När lyckan svek honom lämnade han också utan betänkligheter sina handtlangare åt deras öde.

— Presidenten dröjer, sade finansministern.

— Lätt förklarligt, svarade krigsministern med väl spelad bekymmerslöshet. — Efter en sådan ledsam historia. Kan någon begripa, hvad som gick åt José? En gammal trogen vän från barndomen. Men jag har flere gånger varnat vår utmärkte chef för denne suspekta figur.

— Minns jag rätt, föreslog ni olycksfågeln till öfverste för några dagar sedan, inföll kultusministern giftigt.

— På presidentens egen begäran, señor, på vår utmärkte presidents egen begäran. — Hm, redan tio minuter öfver tiden. Om jag skulle gå och påskynda exekutionsplutonen. Den salva, som underrättar vår värderade chef om fiendernas fall skall säkert... ja, jag tror jag skyndar...

— Ni bör inte försumma tiden, afbröt kultusministern ifrigt. — Presidenten och många andra skola tacka er därför. Säkert komma också de där herrarnes arfvingar att välsigna ert minne.

Krigsministern smålog älskvärdt och gled ut ur salen. Han hade ej misstagit sig på hånet i kollegans ord, och han förstod, att man sökte en syndabock, ifall några efterräkningar skulle följa. En klok man vidtog under sådana förhållanden sina försiktighetsmått, och det var hvad krigsministern ämnade. Mjukt gick han förbi tvenne väntande adjutanter och ett par tjänare, som hviskade i ett hörn. Han gjorde ett slag genom några rum och skyndade, då han äntligen lyckats undandra sig allas blickar, mot den dörr, bakom hvilken presidenten fanns. En blick

genom nyckelhålet lämnade ingen upplysning. Ansatt af tvifvel och oro tillgrep ministern en ytterlighetsåtgärd, han knackade diskret på dörren.

Ingen svarade, och han hade ej heller väntat det. En ny, hårdare knackning medförde samma brist på resultat. Krigsministern tog sig en minuts-lång funderare. Klockan var endast elfva, och tanken på egen säkerhet gaf honom mod. Ministern vred om dörrhandtaget, öppnade hastigt och kastade en blick in i rummet. Det var tomt.

Två dyrbara minuter förspilldes på grubblande öfver, huruvida det betydde något eller ej. Alcosta kunde mycket väl uppehålla sig i sin våning, men . . . Krigsministern led grymt, han till och med förbannade den dag, då han lät äregirigheten narra sig att mottaga den ansvarsfulla post, han beklädde. Påskyndade han de s. k. sammansvurnas afrättning, skulle de upproriske aldrig tillgifva det, fördröjde han den, var Alcostas onåd säker. Krigsministern återvände långsamt genom rummen.

Plötsligt stördes den nu nästan ängsliga tystnaden af ett häftigt buller. Hofslag dånade på torget utanför, vapen klirrade och ett skott lossades.

Krigsministern föll ihop och sökte ett stöd. Denna ovisshet var tillräcklig att döda en starkare karl.

I vestibulen hördes ett skarpt kommandorop. Därpå lät det, som om en häftig brottning ägt rum, så ekade trappan af tunga, brådslande steg. En dörr stöttes vårdslöst upp, någon föll eller knuffades omkull, en stol sparkades åt sidan, och ett större antal män, hvilkas vapen slamrade, strömmade in.

Krigsministern mer anade än hörde, huru denna mängd främlingar fyllde rummet. Han begrep ännu ej, hvad som försiggick, tills en stämma, som fruktlöst

sökte dölja sin godmodiga klang under en tillfällig barskhet, yttrade.

— Hallå, hvad är ni för en passagerare? — En tung hand slog ned på hans skuldra, och framför sig såg krigsministern en lång, senig man, hvilkens skarpa ögon nitades fast vid hans ansikte. Karlen var klädd i en sliten lädertröja och bar en stukad slokhatt, kring hvars kulle en urblekt guldtrens lindats. Hans näsas ilska krökning förde tanken på en höknäbb och de stripiga mustascherna hängde ned och dolde munnen. Det bistra ansiktsuttrycket tycktes anlagdt på att verka skräckinjagande.

Krigsministern blef likväl ej skrämdd. Att förklara denne persons närvaro tillät ej tiden, men mannen ägde trots sitt yttre ett fryntligt sätt och var i botten en godhjärtad människa, det märktes strax.

— Señor, ni talar till en af republikens ministrar, ljöd det värdiga svaret.

Ett bullersamt skratt hälsade tillkännagifvandet, och så kom det.

— En af fåglarna i snaran. Hitåt någon!

Först nu såg krigsministern, att ett dussin långhåriga boskapsherdar tassat in i rummet. De omgäfvade honom på alla sidor, och när mannen i lädertröjan och den slitna hatten tillade. — Ni är min fånge — väckte det knappt hans förundran. Spänningen inom honom löstes, han sjönk ned i en stol, lade armarne i kors och sade endast.

— Tack, nu slipper jag tänka.

— Hvar är Alcosta? — Mannen i lädertröjan kunde likväl ge sin röst en skarp klang, krigsministern märkte det och skyndade sig att svara.

Sekunden efter skyndade några karlar i den angifna riktningen. Krigsministern hörde en dörr slås upp och därefter rop af misräkning och för-

argelse ljuda. Med en axelryckning sade han för sig själf.

— Känner jag Alcosta rätt, tar ingen honom. — Därvid kom han att tänka på sitt eget öde och tilllade. — Om jag bara vetat detta en halftimme tidigare! — Han sänkte hufvudet och försjönk i dystert grubbel.

Mannen i lädertröjan kom tillbaka.

— Don Telesforo, den här vägen, ropade han. — Señor Quiroga, Harrison, hitåt!

En stund senare stodo de nämnda herrarna i rummet.

— Hvad är det, Cox? frågade George.

— Weg, unge man! Alcosta har ett utmärkt väderkorn, och jag tar för gifvet, att han vädrat luntan. En amerikansk ångare lär ligga på redde. Jag föreslår, att vi skicka en båt dit och fråga kaptenen, ifall han inte i kväll mottagit en passagerare.

— Ni har troligen rätt, Cox. — Nå, så mycket bättre.

Don Telesforo delade emellertid ej Georges åsikt. Han svor en rad eder, anropade äfven madonnan och slutade med att förbittrad stampa i golfvet.

Krigsministern, som uppmärksamt lyssnat till de snabbt växlade replikerna, hade nu situationen klar för sig. Han sprang upp och började ifrigt.

— Señor Morán, det är visserligen första gången jag har lyckan träffa er, men jag begagnar likväl tillfället att betyga er min underdåniga vördnad.

— Tack, min vän, tack! svarade don Telesforo med en magnifik handrörelse. — Alcosta...?

— Har flytt. Nu gäller det att rädda de häktade. Exekutionsplutonen har redan mottagit order om domens verkställande.

— För tusan! Hvar . . .

— Bakom palatset, herr president. Det hänger på minuter.

— Felipe, ni där, unge man, Cox, min utmärkte vän, Velasco, träböck . . . hindra dem, gör något, för tusan . . .! Don Telesforo struttade omkring i rummet, förtvifladt fäktande med armarne.

— Om jag tillåtes visa vägen, inföll krigsministern, som nu var lika ifrig att visa sig nyttig för Alcostas fiender, som han hittills varit att bistå sin herre emot dem.

— Min eviga tacksamhet, señor! — Hvad, är ni ännu kvar! Hvem där?

En andtruten officer störtade in och rapporterade, att två infanteriregementen nyss lämnat stationsområdet och i språngmarsch voro på väg mot palatset.

Quiroga drog en suck af lättnad och George nickade belåten. Öfverrumplingen kunde anses fullbordad, deras kupp hade lyckats. Fastän Jim Cox med sina kavallerister omringat palatset och besatt hvarje utgång, voro de dock ej fullt säkra på sin sak. De visste icke, hvilka medel Alcosta ännu disponerade, och så länge denne förslagne motståndare var fri, nödgades de gå försiktigt till väga. För att vinna klarhet skickade George en adjutant till hamnen med befallning att uppsöka det amerikanska fartygets chef och utfråga honom. Under tiden blef det att hålla god min och använda sitt öfvertag, medan man trefvade sig fram mellan inbillade eller verkliga svårigheter. Att man redan befann sig här utan att ha mött motstånd ingaf emellertid tillförsikt.

Som ingenting var att uträtta på en stund samlade don Telesforo sina ministrar och officerare kring sig. Han valde det rum, där Alcosta plägat uppehålla sig, när han önskade vara ostörd. Man visste redan att republikens ämbetsmän jämte diplomatiska kåren och en stor del gäster samlats i den närbe-

lägna audienssalen. George, som alltid föredrog raka vägen mot målet, sökte öfvertala don Telesforo att genast intaga företrädarens tronstol och låta hylla sig. Den gamle herrn, hvilken redan tänkte och kände som ett statsöfverhufvud, var smickrad och rörd af förslaget. Saluten, som först väckt oro hos hans omgifning, tog han för en välkomsthälsning och klockringningen syntes honom som ett tydligt bevis på försynens särskilda bevågenhet och ett troget folks kärlek. Ingen hade hjärta att upplysa honom om verkliga sammanhanget.

När en adjutant förkunnade, att de samman-
svurnes afrättning i sista stund lyckligt afvärjts, befallde han, att de räddade skulle föras till honom. Samtidigt med dem anlände budbäraren från hamnen och berättade, att Alcosta fanns ombord på ångaren.

— Señor president, försummar ni detta tillfälle, kommer ni att ångra det, utbrast George.

Don Telesforo såg frågande på Quiroga. Öfver premiärministerns koppärriga ansikte flög ett leende af triumf. Han erinrade sig den afton, då han trotsade diktatorn i samma sal, dit han nu ämnade bege sig som segrare. Quiroga gjorde en hofmannabugning inför sin svärfar. Den hyllning han lade i dagen visade tydligt, att han var tillfredsställd med tingens nya ordning och glad öfver, att äfventyrens och de vågsamma företagens tid nu var förbi.

— Señor president, började han med klangfull stämma — man väntar er. — Det var en hel del han ämnat tillägga, men rörelsen gjorde honom osäker och han inskränkte sig till att taga ett steg åt sidan och peka mot den dörr, genom hvilken den kallade borde gå.

Presidenten don Telesforo Morán hade rätat ut sin magra gestalt. Äfven hans pergamentstorra drag uttryckte en ovanlig rörelse. På det hjärtevinnande

sätt, som sedermera alltid utmärkte honom, gjorde han en betecknande rörelse med högra handen, samma gest, som hundratals ögonvittnen efteråt försäkrade sig ha iakttagit vid den namnlösa floden, och skred genom rummet. Vänstra armen hölls litet krökt med handens yttersida mot höften, den högra bar han instucken mellan slagen på sin dammiga rock. Hans ögon strålade och hufvudet hade en stolt resning.

Företrädd af sin premiärminister, Quiroga, och de ministrar och högre officerare, hvilka funnos närvarande, skred presidenten med ungdomliga steg öfver golfvet. Till de uppvaktande slöto sig de så kallade sammansvurna, hvilka nyss anländt. —

I den stora salen, där de inbjudna alltjämt väntade, hade oron och ängslan småningom domnat. Många önskade aflägsna sig, men ingen vågade. Alcosta skulle räkna ett uteblifvande från couren som ett brott. En timme öfver den bestämda tiden hade förflutit. Vid estraden väntade ministrarne i en grupp, hvars minspel ingaf medömkan mer än fruktan. De utländska diplomaterna höllo sig strängt afskilda från alla andra. Representanten för en europeisk stormakt hade försökt aflägsna sig, men hindrats i dörren, där en långhårig individ, som mer liknade en boskapsherde från pampas än en soldat, lekfullt puffat honom i magen med en karbinkolf och förklarar, att in fick hvem som helst gå, men inte ut...» inte ut, padrino lille.» Diplomaten hade naturligtvis indignerad frågat, hvem som understod sig att förbjuda honom något, och karlen med karbinen flinade och puffade och upprepade sitt: inte ut, padrino lille.

De församlade voro nu trötta på att gissa, de endast väntade.

Något mer än en timme efter den utsatta tiden, öppnades äntligen den dörr, genom hvilken presidenten vanligen gjorde sitt inträde. Liksom på gifven

signal sträcktes fyrahundra halsar och lika många par ögon riktades mot en enda punkt. Sekunden efteråt böljade alla i en oredig massa fram mot estraden, medan namnet Quiroga ljöd från allas läppar.

Det var verkligen Felipe Quiroga, som inträdt. Tätt bakom honom visade den nye presidenten sitt skalliga hufvud.

Med ens visste alla, hvad som händt, och genom salen dånade ett skallande jubelrop.

— Lefve Morán! Lefve Morán!

Med tårar i ögonen stod don Telesforo på estraden, synlig för alla. Det var icke många dagar sedan han otåligt önskat sin presidentvärdighet åt skogen, som han uttryckte sig. Quirogas ändlösa förmaningar och ministrarnes oupphörliga frågor irriterade honom. Nu insåg don Telesforo, hur orätt han haft. Han var populär och ville förbli det. Han kände, att han icke skulle kunna lefva utan sitt folks kärlek, folket, som stod här framför honom i eleganta baltoiletter, detta folk, hvars entusiasm sjöng den vackraste melodi, han någonsin hört.

Quiroga höjde handen och bjöd tystnad för att läsa upp presidentens proklamation.

Men lefveropen öfverröstade allt annat. Drifna af en oemotståndlig impuls, trängde alla sig mot estraden, ifriga att trycka denna magra hand, som räcktes mot dem, angelägna att betyga sin tillgifvenhet, förtjusta, utom sig af glädje.

Vid hvarje dörr syntes grupper af de långhåriga boskapsherdarne. De slamrade med sina vapen, klappade händerna och tjöto med sina ofördärfvade lungors fulla styrka.

— Bravo gudfar! Stå på dig, gudfar lille! — För dem var och förblef don Telesforo alltid slagskämpen och den faderlige husbonden, hvilken de höllo af och hade förtroende till.

Bakom dem skymtade litet hvarstädes den slitna filthatten med sin urblekta guldtrens.

— En gång till! gossar, uppmanade dess bärare oafbrutet. — Hurra för Morán! Det här blir allt trefligare och trefligare. Om igen! Hallå, Harrison, en utmärkt tillställning, fördöme mig!

En adjutant hejdade generalen.

— Deputationen.

— Hvad för något?

— En deputation, som önskar uppvakta presidenten.

— Hit med den, unge man!

Stadens myndigheter tågade upp för trappan. De kände aftonens tilldragelser, och ehuru de kommit för att uppvakta Alcosta, hade de ingenting emot att buga sig för hans efterträdare.

Deputationens närvaro höjde ytterligare stämningen, hvilken nådde sin kulmen, då redaktören för republikens mest inflytelserika tidning öfverlämnade en i största hast hopskaffad adress. På denna hastighets räkning fick utan tvifvel skrivas, att papperet, där namnen stodo, saknade hvarje slags rubrik eller ingress. Det föreföll till och med som hade en remsa i öfre kanten råkat bli afrifven i brådskan. Men redaktören, som med rätta berömde sig af att ha stödt alla regeringar utan undantag, försäkrade trohjärtadt, att den korta tid han ägt till sitt förfogande omöjliggjort en textad adress. Han lofvade dock å undertecknarnes vägnar att inom två dygn öfverlämna samtliga namn egenhändigt skrifna på pergament.

Don Telesforo tackade rörd och glad för allt. Han tryckte händer, log till höger och vänster och kvitterade de eldiga försäkringarne om tillgifvenhet med löften, hvilkas uppfyllande sedermera skaffade Quiroga mycket hufvudbry.

Under den allmänna glädjen märktes det icke, att ett tjug herrar på skilda vägar smögo sig ut ur palatset. Det var Alcostas ministrar och några högre officerare, hvilka fruktade möjliga efterräkningar och föredrogo att sätta sig i säkerhet. Man hörde sedan aldrig talas om en enda bland dem, en sak, som visar med hvilken urskiljning den störtade presidenten valt sina handtlangare.

Jublet i palatset hade fortplantat sig till stadens gator. Öfverallt larmade högröstade folkhopar, bland hvilka enskilda individer ännu ropade: lefve Alcosta! tills de upplystes om sitt misstag och beredvilligt rättade det.

Knappt något presidentskifte i Costa Negra hade försiggått så enkelt och hastigt. Det räknades señor Morán till förtjänst, att han genom sin raskhet besparat republiken ett långvarigt inbördeskrig. Till Quirogas förundran existerade ingen som helst opposition i hela landet.

Samma popularitet, som i så rikt mått tillkom presidenten, föll äfven på general Cox' lott. Längre hade han åtnjutit kavalleristernas blinda tillgifvenhet, inom kort omfattade befolkningens breda lager honom med samma känslor. En person, som däremot hvarken tillvann sig societetens, arméns eller folkets sympatier var generalens unge landsman. Ehuru han klokt nog befryndat sig med en af de solidaste och mest inflytelserika släkterna vann han inga hjärtan. Rättvisligen bör erkännas, att han icke gjorde något därför. För öfrigt lämnade han republiken andra dygnet efter den lyckligt genomförda kupp, som lyfte señor Morán upp på presidentens plats. Det var vid detta tillfälle James Cox särskildt lade i dagen den enkelhet, hvilken hans biograf framhåller som en af generalens mest utmärkande egenskaper. Han bar

nämligen kappsäckarne åt köpmannen George Harrison, då han följde honom till hamnen.

På så sätt hände det, att George gjorde sällskap med Juan Alcosta under dennes färd till främmande land. De bägge passagerarne samtalande mycket under resan, och George konstaterade, att flyktingen var en af de slugaste och samvetslösaste personer han råkat. Han spådde honom en lysande framgång, ifall expresidenten ville ägna sig åt affärer. Alcosta endast skakade sitt hufvud och förklarade, att han i lugn och ro ville njuta, hvad hans många kupper inbringat.

Expresidentens allra sista kupp bestod i regeringspalatsets försäljning till efterträdaren. När expresidenten funnit att han var fullkomligt säker ombord på den amerikanska ångaren, sände han ett artigt bref till señor Morán och frågade, om denne ej ville köpa palatset med tillhörande inventarier. För att en öfverenskommelse lätt skulle komma till stånd, begärde säljaren icke mer än en million. I förhoppning att sedan slippa Alcosta för alltid, länsade señor Morán statskassan och skickade den äskade millionen ut till fartyget. Alcosta skref kvitto och köpehandlingar men var sedan tankfull en längre tid. Ett dygn efter afresan frågade George om anledningen till hans nedslagenhet.

— Jag ångrar, att jag begärde så litet, sade Alcosta och tuggade sönder cigarretten, på hvilken han rökte.

— Hm!

— Jag ångrar också, att jag gaf mig af. Hade jag fått fjorton dagar till på mig, skulle jag varit rustad för ett nytt nappatag.

— Ni glömmer, att jag och min kompanjon voro på era motståndares sida.

Alcosta betraktade George en lång stund under tystnad. Så hvisslade han hånfullt och sade:

— Man kan ju börja om igen, när tiden är inne.

— Señor Alcosta! hör uppmärksamt på mig en minut.

Expresidentens min var till en början spefullt artig, men efter att ha lyssnat några sekunder ändrade han uttryck.

— Inom kort tid kommer jag att representera ett konsortium, som i constanegranska företag placerat... låt oss säga en milliard. Ni inser säkerligen att hvarje rubbning, som kan äfventyra de olika aktieägarnes utdelning, skall framkalla en storm af ovilja. Dessa känslor skola sprida sig till kongressen, och ni kan vara öfvertygad om, att man skall veta skydda sig mot hvarje försök i den riktning, ni nyss antydde. Som representant för dessa många tusen aktieägare kommer jag inte att tillåta det minsta störande ingrepp i affärernas gång.

Alcosta hade blifvit mycket allvarlig.

— Låt oss tala om något annat, sade han bryskt.

De talade om annat, och don Juan Alcosta visade sig vara en mångsidig begåfning. Han och George tillbragte några synnerligen angenäma dagar i hvarandras sällskap och skildes nästan med saknad i Galveston, där George landsteg för att med järnvägen färdas vidare. Strax innan den unge mannen lämnade ångaren, sade Alcosta.

— Det är afgjordt, att jag skall tillbringa mina återstående dagar som privatman.

— Jag lyckönskar er till beslutet!

Utan att blinka uthärdade Alcosta Georges forskande blick.

— Ifall ni framdeles kommer till Paris, skall det bli mig ett nöje att mottaga er.

— Tack, señor Alcosta, jag skall begagna mig däraf och medföra nyheter från Costa Negra.

— Utmärkt!

De skildes med en lång och hjärtlig handtryckning.

* * *

Det var på kvällen den första december, dagen efter hemkomsten. George hade avslutat ett längre samtal med faderns kompanjon, hvarvid Brown haft mer än ett tillfälle att slå sig på knäna och säga sin åsikt. På det hela taget belåten med tingens nya ordning hvisslade han något, som skulle föreställa en melodi men var vanligt oljud, tände sin cigarr och steg upp för att lägga in böckerna i kassaskåpet.

— Ni kommer väl till middagen på utsatt tid? kastade han öfver axeln bakom sig.

— Det var bra, att ni påminde mig därom. Som ni vet, skall jag om femton minuter träffa världens rikaste man. Med honom bakom ryggen är företaget tryggadt. Vårt samtal är viktigare än allt annat för närvarande, och det är ju möjligt, att det blir långvarigt.

— Er far blir säkert ledsen, om ni dröjer öfver tiden, George. Ni vet, att han önskar se alla de sina samlade kring middagsbordet denna dag. Han...

— Kan inte hjälpas, Brown. I kväll afgöres affären Costa Negra, och ingenting får hindra dess lyckliga genomförande. Hälsa min far och förklara det. — Så var det paketet, ni såg där ute. Det innehåller en fullständig uniform för republikens generalkonsul här i staden, mr Brown. Er egen skräddare har förfärdigat den efter mina anvisningar. Diplomet ligger i bröstfickan. Jag hoppas ni bär uniformen vid middagen.

Browns ansikte sken upp.

— Har ni verkligen tänkt på mig, George? Jag ...

— Det där ha vi inte tid med! Lyckligtvis medför utnämningen inga förpliktelser, så intet hindrar, att ni kan känna er som en riktig generalkonsul.

— Hm! Hä, hä! — Hör nu, George, det är en otäck snöstorm i kväll. Skall ni hinna fram på utsatt tid, bör ni allt raska er.

— Chauffören får köra med största möjliga hastighet.

— Då blir ni pliktfälld. Polisen låter inte leka med sig, och lagen är sträng.

— Lagar och förordningar äro till för sådana, som icke kunna betala hvad det kostar att öfverträda dem. Farväl så länge!

Brown skakade sitt hufvud. Han beundrade den energi, George utvecklat vid fullföljandet af sin eröfring, men han tyckte icke om den förändring den unge mannen undergått. Det var en bestämd och målmedveten yngling, som afrest, och det var en högdragen och hänsynslös man, som återvändt från sin expedition.

— Nå nå, tröstade sig Brown — det finns hörn och stötestenar för alla. När George törnat emot här och hvar tillräckligt många gånger, blir han nog litet omformad, tänker jag. Då skall det bli ett ännu större nöje att samarbeta med honom. — Brown tände en ny cigarr och sträckte med välbehag på sig. Han förutsåg ett rastlöst arbete, och han gladde sig däråt, ty han förutsåg äfven lysande framgångar. Han själf här hemma som ene chefen för landets största importfirma och rederi, George nere under ekvatorn, organiserande, administrerande och pådrifvande. Brown brast ut i ett högt, belåtet skratt.

En kort stund senare gick han, följd af kontorsvaktmästaren, som bar kartongen, innehållande den nyutnämnde generalkonsulns uniform. Brown fnitterade som en uppsluppen pojke, när han tog plats i sin automobil och smekande lät ena handen glida öfver det stora paketet, som placerats midt emot honom.

Det var inte den gamla vanliga Bill Brown, som en timme senare inträdde i Harrison seniors med afsiktlig puritansk enkelhet möblerade salong. Det var en värdig herre i uniform af scharlakansrött och papegojgrönt, en herre, som lade i dagen en belevfvenhet och förde sig med en hållning som den forne Bill Brown aldrig ägt. Han hälsade vördnadsfullt på värdinnan, log faderligt mot husets unga döttrar och tryckte kompanjonens hand med en liten förstående blinkning. Under det man väntade på George talades om vädret.

Utanför hven en fruktansvärd snöstorm. Redan tidigt på eftermiddagen hade blåsten börjat. Den var råkall och nöp i skinnet som piskslängar. Likt jagande furier drogo vindstötarna genom gatorna, försande smått och stort framför sig och framkallande en helveteskör af ljud, hvori bullret från tåg och spårvagnar, den stora stadens eget obeskrifbara mummel, drucknade och förintades. Telegrafkablar och elektriska ledningar gungade oafbrutet, och de höga husen tycktes bågna inför de sammanfösta luftmassornas tryck. Gatorna utrymdes snabbt, i stället fylldes restauranter och barer, där de lågo utmed de väldiga stråkvägarna, utsändande floder af hvitt ljus genom glasrutorna.

Efter blåsten kom snön. Någonstädes ute på Atlanten hade en cyklon uppstått. Vattenångor och hafskum maldes samman till snö, och när brygden var färdig, vräktes den in mot land. Det stora luft-

hafvet ofvan vattenöknen erbjöd intet nämnvärdt motstånd, medan metropolen med sina skyskrapor och himmelstormande anläggningar lockade och inbjöd till förstörelse.

En kompakt, ogenomtränglig snömassa svepte hvinande ned öfver tak och genom gator. Skyskraporna försvunno i det hvita myllret. När en remna ibland uppstod däri, framträdde de öfversta våningarne som hängande i luften eller hvilande på molnbankar, hvilka nästa stormil skulle sopa bort igen. De hvarandra öfverallt korsande ledningarne delade sönder rymder i rektangulära ytor, ur hvilka snön här och hvar löste nyckfullt formade stycken. Ena ögonblicket funnos hus, gator, byggnader, det andra var alltsammans ett hvitt virrvarr, där enstaka flingor eller hela klumpar snurrade rundt, packades ihop eller föstes vidare. De elektriska båg slampornas cyklopögon blinkade, skymdes undan och lyste igen. Det var, som om jättelika men söndriga biograffilms i svindlande fart rullats upp och framvisat sina defekta bildserier, men så hastigt, att ingen hann följa med och uppfatta något helt.

Tågen och spårvagnarne hade inställt sina turer, under det ovädet rasade. På en del ställen hade meterhöga drifvor hopats, på andra sopades gatorna rena från hvarje stoftkorn.

Just då ovädet kulminerade, stormen tog liftag med skyskraporna, slet i ledningskablar och bände loss utsprång och sirater, brusade en ensam automobil genom gatorna. På förarens plats satt George, medan chauffören fått slå sig ned inne i vagnen.

— Det går inte, mr Harrison, hade denne sagt, när George kommit ned efter sin konferens med världens rikaste man.

George hade mätt karlen med en ringaktande blick och svarat.

— Jag måste fram. — Han var stolt och glad efter samtalet med penningfursten, ty denne hade endast frågat: När kan ni börja? — Genast, ljöd Georges svar. Då hade den andre gillande räckt honom sin hand tvärs öfver bordet, för att sedan skrifva sitt namn under några papper. Allt var undan-gjordt på minuter. George kände sitt blod strömma fortare genom ådrorna. Medvetandet att ett af världens skarpaste hufvuden gillat hans planer kom honom att rodna af tillfredsställelse. Nu ville han vara hos sina föräldrar på utsatt tid.

Det gick. George förstod helt enkelt icke, hur någon kunde sätta i fråga, att han borde väja för ett naturuppror. Svårigheter voro endast till för att besegras, och han besegrade dem.

När han strålande glad trädde in till föräldrarne slog klockan sju. Han gick först fram till modern och kysste kärleksfullt hennes hand. Den gamla damen såg ömt och forskande på sonen, som ett par dagar förut kommit hem från sin äfventyrliga färd och knappt gifvit sig tid att hälsa, innan han kastade sig in i arbetet. Hon fann honom förändrad, men det ökade om möjligt endast hennes kärlek till honom. Han var ju hennes son.

George lämnade modern för att trycka faderns hand, då i detsamma systrarna ifriga och glada skyndade fram för att visa honom det i utomordentligt hjärtliga ordalag affattade telegram, de just stodo i begrepp att sända Gloria Quiroga.

Georges ögon lyste af tillfredsställelse vid genom-läsandet, och han tackade systrarne med en om-fanning.

— Jag fann lyckan och framgången där nere, sade han med en för honom ovanlig rörelse. — Men jag offrar gärna den materiella vinsten och allt annat

med, om det vore villkoret för att få behålla den kvinna jag vann.

— Bravo, min gosse! utropade generalkonsul Brown, innan Harrison senior hunnit säga något. — Det där var som taladt ur mitt eget hjärta. Så skall en man känna det. Det är min åsikt. — Bekräftande höjde han handen för att dunka sig själf på låret, men då han därvid såg ned på sin lysande uniform, fann han den vulgära gesten ej öfverensstämmande med sin nya värdighet, utan stoppade i stället handen innanför sitt rikt broderade frackuppslag och nöjde sig med att i stolt själfmedvetande upprepa sitt. — Det är min åsikt.

George nickade mot honom och såg sedan på modern. Hon förde med en vacker rörelse till sina läppar det porträtt af Gloria, sonen aftonen förut gifvit henne. Hon längtade redan efter denna okända svärdotter, hon förstod så väl, hur dessa mörka, outgrundliga ögon för alltid fångat hennes gosse.

— Till bords! uppmanade Harrison senior. — Det är redan en minut öfver tiden.

George klämde hans hand mellan sina och skyndade att bjuda modern armen för att föra henne ut i matsalen och intaga sin vanliga plats vid hennes sida.

Just då alla, glada och upprymda, slogo sig ned vid bordet, skallrade rutorna vid en vindil, starkare än någon föregående. De innevarande sågo med undertryckt ängslan mot fönstren. Men George höjde stolt sitt hufvud, och det kom något af visionär glans i hans blick. För hans segerdruckna själ ljöd själfva stormens tjut som en fanfar, en jublande hälsning till segraren, den nya mannen, det sista decenniets hjälte.

Stundling

6000096437

Göteborgs universitetsbibliotek

